2229-ԱՀ

297-2006

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ

Հաստատակաց Ուղղութեան Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ.

Ընդհանրական Սկիզբ Հայրապետութեան և Մեսրոպայ Վարդապետին։

Գիրք և Ցհննս Մանկավունեաց։

Տպեալ Հրամանաւ Ն. Ս. Օրքորհայր ազգասէր և բարեկարգ Պատրիարգիս

ԻԿ ՀՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ։

Ընդ Տպոս 1795.

Ալ՛ւ՛ւ՛ւ

✤ Հրաժարում ։

բաժարիմք ՚ի սմնէ՛ և
յամ խաբէութ՚ն նր. ՚ի
պատրանաց նր. ՚ի խոր
հրդոց նր. ՚ի գնայից
նր. ՚ի չար կամաց նր.
՚ի չար հրշտից նր. ՚ի չար պաշտօնէ
ից նր. ՚ի չար կամարարաց նր. և
յամ չար գործոյ նր հրաժարեալ
հրաժարիմք ։

Ձայս երկոտ կրկնէ՝ երես ՚ի յարևմուտս և ձեռս
՚ի կող ունելով. և ապա դառնայ յարևելս և ոչ
առնի զդամանութիւն ուղղափառ հաճատոյ բան

ոստանիմք եւ հաւատամք
ամենակատար օրհնէ զհայրն
լոյ անեղ անճին եւ անակիզն. այլև
ճնող որդւոյ եւ բղխող հոգւոյն սրբոյ։
Հաւատամք զնա՝ անեղ ճնեալ
եւ սկսեալ ի հօրէ նախ քան զյաւիտեան
տեառնս։ ոչ յետոյ եւ ոչ կրտսեր.
այլ որքան հայրն հայր՝ ընդ նմին
եւ որդին որդի։
Հաւատամք զնա հոգին՝ անեղ՝ անժամա-
նակ. ոչ ճնեալ՝ այլ բղխեալ ի հօրէ
հանից հօր եւ վաստակից որդւոյ։
Հաւատամք զնոյր որդուին՝ մի բնութի, մի
աճման. ոչ երեք աճք, այլ՝ մի աճ.
մի կամք. մի զօրութի. մի իշխանութի.
սրտարէչ երևելեաց եւ անեղ լուսոյ.
Հաւատամք յեկեղեցի նա զմարդու-
մեղաց հաղորդութիւն նոյն։
Հաւատամք զմին յերից անճանց

զբանն

զբանն ասծ՝ ծնեալ ի հօրէ նախ քան
զյաւիտեանս. ի ժամանակի ի կնէալ
յածածին կոյսն Մարիամ՝ առեալ
յարենէ նր՝ միաւորեալ ընդ իւրում
աճմունեն. ինն ամսեայ ժուժկալեալ
յարգանդի անարատ կուսին. և եղև
աճն կատարեալ՝ մարդ կատարեալ
հոգւով և մարմնով. մի անձն
մի դէմ և միաւորեալ մի բնութիւն։
Այն՝ մարդ ասեալ առանց փոփոխման
և առանց այլայլուե. անաերմն յղու
թիւ. և անապական ծնունդ. այլ ոչ հ
ասկիզբն աճմունքն նր՝ և ոչ վախճան
մարդկութե նր։ (զի յր քր հրեիկ և
այսօր՝ նոյն և յաւիտեան։) Ի ճամբ
զնրն մեր յր քր. շրջեալ ի վր երկ
րի։ Ցետ շամաց եկեալ ի մկրտուն։
Այլ ի վերուստ վկայեալ՝ գա հ
Որդի իմ սիրելի. և Հոգին սբ աղաւ
նակերպ իջեալ ի վր նր։ Փորձեալ

ի սկզբան և յաղթեալնա։ Կարող
զեալ մարդկան զկերկուսի։ Կշխատել
մարմնով. վաստակեալ, քաղցեալ,
և ծարաւեալ։ Եթող եկեալ կա-
մաւ ի ջրբարանս. խաչեալ և մե-
ռեալ մարմնով. և կենդանի յաճուքն։
Արմինն եդեալ ի գերեզմանի՝ միա-
ւորեալ յաճուքն. և հոգւովն իջեալ
ի դժոխս՝ անբաժանելի յաճուքն։
Կարողեալ հոգւոցն՝ աւերեալ զդը-
ժոխս՝ և ազատեալ զհոգիսն։ Եթող
երից աւուրց յարուցեալ ի մեռելոց
և երևեալ աշակերտացն։ Ուր ամք
զերն մեր յաքս նուիրն մարմնովն համ
բարձեալ յերկինս և նստեալ ընջմ
հօր։ Կրկին գալոց է նուիրն մարմնովն
և վարձք հօր ի դատել զկենդանիս
և զմեռեալս։ Որով յարուցի ամ մարդ
կին։ Ուր ամք և զհատուցումն գործոց.
արդարոցն կեանք յաւիտենական. և
մեղաւորացն տանջանք յաւիտենից։

Ա եղայ ամենաւբ ներորդու թեն հօր և մորդոյ և հոգ ւոյն սրբ։ Ա եղծացեալ եմ այ ։ խոստովանիմ առաջի այ՝ և սրբ բուհոյ աճծնին՝ և առաջի քո հայր սբ՝ զայ մեղս զոր գործեալ եմ ։ Ա նդրէ մեղայ խորհրդով բան նիւ և գործով ։ կամայ և ակամայ ։ գիտութ և անգիտութ՝ մեղայ այ ։ Ա եղայ հոգւովս և զօրութ սուրս ։ մտօքս և շարժմամբ սուրս ։ մարմնով և զգայութ սուրս ։ Ա եղայ զօրութ հոգւոյս ։ խորամանկութ ։ անզգամութ ։ յանդրդնութ և երկչոտութ ։ շտպղութ և ժլատութ ։ զեղխութ և անիրաւութ ։ էսրահաճանութ ։ յուսահատութ ։ և թերամտութ մեղայ այ ։ Ա եղայ էսր խորհրդով մտացս ։ նենգութ ։ ատելութ ։ խե

Թիւ. մխանօք. յաջախանօք. Թա-
լուբ. պոռընկական խորհրդով. ար-
ւեական. խզական. անասնական.
դրաստական. գազանական. ՚ի գիշեր-
րն և՚ ի տունկնէան երազական գիձուբ
և յանրջական գայլ աղաեղուբ՝ մի՛:
Ա՛եղայ ցանկուբ մարմնոյս հեշտու-
Թբ. պղերգուբ. յօրանջմամբ քնոյ՝
շարժուբ մարմնոյս և զաղբատործու-
Թբ ՚ի պէսպէս ախտս. հեշտալուբ-
լսելեացս. արատուբ աչացս. ցան-
կուբ սրտիս. խղուբ ունդացս. պա-
շտուբ բերանոյս. անժուժկալուբ.
ջնջայտուբ, և արբեցուբ՝ մեղայ ՚ի յ:
Ա՛եղայ չարաբանուբ լեզուիս. սը-
տախօսուբ. սուտ երդմամբ. երդ-
ւնազանցուբ. հակառակուբ. վհճա-
բանուբ. բանսարկուբ. շոգմոգուբ.
քսուբ. դատարկաբանուբ. և ծաղր.
զրախօսուբ. հերձախօսուբ. և անի

ծաբանուբ. տրանքելով. դժգոհե
լով. բնքասելով. և հայհոյելով մե։
Աեղայ գողուբ ձեռացս. ագահե
լով. զրկելով. հարկանելով. սպանա
նելով. և ընդ գաշն ածելով մե։
Աեղայ ամ յօդուածովք շինուա
ծոյս և ամ անդամոք մարմնոյս. եօթ
նեակ ղազարանօքս և վեցեկին շարժ
մամբս. վերամբարձ ոտնահարուբ
և վայրաքարշ մեղկուբ. յամբ և յա
հեակ խոտորելով. առաքնոյն մեղանչ
ելով. և վերջնոյն չար նշաւակ դո
լով մե։ Այլև մեղայ եօթնիցս յան
ցանօք մահացու մեղօք։ Հպարտուբ
և մասամբք նորին։ Ակամաներ և
մա։ Խարկուբ և մա։ Նոտվուբ և
մա։ Ագահուբ և մա։ Ակրկամոլուբ
և մա։ Խղճսխահուբ և մասամբք
նորին մե։ Այլև մեղայ ամ պատուի
րանայն ձոյ. յանձնառնելեացն և հրա

և Թողութի՛ շնորհեսցէ մա՛ յանցա
նաց քոց. խոստովանեցեալդ և մո՛
ռացեալդ: Լո՛ւր ես կարգո՛ւս քահա
նայական եչխանուե՛ և հրամանաւն
ա՛ծային Թէ՝ (զոր արձակիցէք յեր
կրի, եղիցի արձակեա՛լ յերկինս:)
կո՛վին բանիւն արձակեմ զքեզ յամ
մանակցու՛թէ մեղաց քոց. ՚ի խորհրդ
դոց ՚ի բանից և ՚ի գործոց. յանուն
Հո՛ր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ:
Լո՛ւր գարձեալ՝ տամ զքեզ ՚ի խոր
հուրդս սո՛ր եկեղեցւոյ. զի զոր ինչ
քարիս գործիցես՝ եղիցի քեզ ՚ի քա
րեգործուի՛ և ՚ի վաստս հանդերձեալ
կենացն, Ո՛ՄԻՆ:

խրատ ժամատեղեաց ըստ սրեկեան սահմա
նաց սկսաճոց և առաւեհանց աղօթից:

Ջոր խնդրեաց սէր վարդապետն Ցակոբ զղխե
ցի ՚ի մեծ բարեւնուէն Գրիգորէ իշաղեցւոյն:
Եւ կատարեաց այսպես:

Ո՛ր դասն որ աՀուր ձայնն լինի՛ այս է:

Հանամքն: Օրհնեալ ՝ որ մեր և փրկիչ
յիսքեան: Կանոնագլուխն: Կանոնի աշ
ղօթքն: զկնի ակէտուխայից և Թադա
ւորաց՝ Աաղմոսիք և օրհնութքն,
և այլն որ լինի: Ա՛ճ ծագուացեր ա
ղօթքն. այլև ողորմի փառքն: Աբ
ատեն աղն: Ի գձակման աղն. Թէ սիրդ
և Թէ ուսեաց: Ի գհաւատալն սբ ես
ատրն, և արձակմանն: Ա՛աշու առաջ
նորդեան: Հայր գԹուԹեցն: Ինն
կեան: Ա՛աշու սկսուածքն: Ի ուրբ
ձայնեցն: Համբարձին: Յոյս կենայն:
Խաղաղականին Ը նորհատու բրեցն
Խակ կողման դասուն՝ սկսուածքն
օրհնութե և հարցին և իւր աղեցն:
Ար յերկնից և իւր փառացն: Աբ
ես ար զկնի մանկանցն: Ի գհաւատալի
ատեն: Ծ՛առաջ օտու ատեն: Ա՛աշու
խաղաղութ: Փառատեա Ի՛ն որդի
այ: Համամուտ: Ը ի՛ան՝ ձայնեն է:

Աբրահէից Ճաշու Եսային և աւետա-
րանն՝ ձայնին է: Ընտաքեալն՝ կող-
մանն: Իսկ լուր աւուր գիրք՝ կող-
մանն է: Աւետարանն՝ ձայնին:
Երեկոյին խոնարհեցոն՝ ձայնին:
Սղեցոն, Հայր գթածն, Տէր բա-
րերարն, Որ որդին՝ կողմանն:
Հայր մերն՝ ձայնին:
Հաստով խոստովանիմ աղօթքն՝
իւեդ առն է ըստ իւեդ ժամուցն: Իսկ
որ մեր և փր՛: Տէր ած մերն ի կար-
գէ դուրս է. ժամարարին է, և հար-
կաւոր հնչուն: Այս է արևելեան
ատեան սահմանն ժամակարգութեան
ի փառս Նոյ:
Յորժամ Թուականն հայոց փարատ
լինի՝ բուն ձայնքն ամէն ըստ ձեռ դէ՝
յաջակողման դասուն լինին ուր սքան-
չազանն է. և յորժամ Լուսաբար լինի՝
ձախոյն լինին:

Դաւիթ արքայն գոլով յոգւոյն յուսոյ
Քաջաբորբ՝ ի հրեաստան սաղմ ին։

Կարգաւորութիւն Հայաստանեայց Ազգային Հայոց Տանեցւոյ Եկեղեցւոյ՝ ԱՒր կատարւի ի ՋՂ գիշեր
ըն ՚ի դէմս Հօր Աշ :

ՏԷՐ

ԹԷ ՐՔ

Շրթունս իմ բանասա , բերան իմ եր

գեացէ զօրհնութիւն քո։

ՅՔ եթէ զշքեղութեան իմ բանայ, բե-
րան իմ երգեացէ զօրհնութիւն քո։

Օրհնեալ Հայոց Ամենայնական
Ընթացանելն ևս ընդդէմ
Հայր և Լուծ և Հոգի սբ. Ա-
և միշտ և յաւէ՛՛։

Տէր ողորմեա՛ ինձ եղեն ընդ իմ
իմ և բազում՝ յարեան ՚ի
վերայ իմ։
Ոչ ազում՝ ասէին զանձնէ
իմում թէ չիք փրկութիւն սո՛ւտ ուռճ իւր
Այլ դու՝ սո՛ւր օգնական իմ ես. փառք
իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ։
Ձայնիւ իմով ես առ՝ սո՛ւր կարդացի.
և լուաւ ինձ ՚ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ։
Ես ննջեցի և՚ քուն եղէ. զարթեայ

և ար ընդունօղ իմ ։
Ա՛ երկեայց ես ՚ի բնաբաւոր զօրացն. այք չուրկանակի պատեալ սպա-
շարեալ պահէին զիս ։
Ա՛րի՛ տէր և փրկեա զիս ած իմ. զի դու հարեր զամն այք էին ընդիս
թշնամիք ՚ի տարտապարտուց. և զա-
տամունս մեղաւորաց փշրեացես ։
Տէառնդ է փրկուի ՚իւր ժողովրդ-
դեան քոյ օրհնուի քո ։
Տէր ած փրկուեա իմոյ ՚ի տուէդ կար-
դացն և գիշերի առաջի քո ։
Ա՛ղօթեն աղօթք իմ առաջի քո ար. խո-
նարհեսցէ ունկն քո ՚ի խնդրուածս իմ։
Օ՛ի լցաւ յարբասանօք անձն իմ. և կեանք իմ ՚ի դժոխս մերձեցան.
և համարեցայ ես ընդ այնոսիկ որք
իջանեն ՚ի գուբ ։
Լինէ ես ոպ մարդ առանց օգնակա-
նի. և՛ ի մեռեալս ազատ ։

297-2006

Ա՜ի վիրաւորս որք ննջեն ի գերեզմանի։
Օ՜րս գոռ ո՛չ յիշեցեր. նոքա ի
ձեռանէ քումմէ մերժեցան։
Արդեւն զիս ի գբի նեղբնաւճ. ի կատ
ւարն ելի ստուերս մահու։
Ցիս հաստատեցաւ սրտմտութի քո.
զամ զբօսանս քո ածեր ի վրայ իմ։
Ջերմ ոտարեր յինէն զծանօթս իմ։
և եդեր զիս նշաւակ իւրեանց։
Ատանեցայ և ո՛չ ելանէի. աչք իմ
տկարացան յաղքատութէ։
Ա՜ղաղակեցի առ ձեր զօրհանապազ.
և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։
Ա՞ի թէ մեռելոց առնիցես զսքանչէ
լիս քո. կամ բժիշկք յարուցեալ
խոստովան առնիցեն առ քեզ։
Ա՞ի թէ պատմեսցի ոք երբէք ի
գերեզմանի զողորմութիս քո. կամ
զճշմարտութիս քո ի կորստեան։
Ա՞ի թէ ծանաչելցին ի խաւար սրտի սքան

Ելիք քո. կամ արդարանի քո յերը-
կիր մոռացեալ։
Կամ առաքեալներ աղաչեսցեն. աճիւռտաւ
աղօթքիմ ժամանեսցեն առաքեալ։
Ընդէր ոչ մերժես զանձն իմ. կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն։
Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես ի
մանկուընէ իմմէ. ի բարձրուէ խո-
նարհեցայ և ամչեցայ։
Յիս հասաստեցաւ բարկութիւն քո. ար
հաւիրք քո խռովեցուցին զիս։
Ը զջեցան զինեւ ոչ ջուր զօր ամ
պաշարեցին զիս ի միասին։
Ճեռի արուերք յինէն զբարեկամս իմ.
և զծանօթս իմ վո՛ր թշուառութիւն իմոյ
Օրհնեա անձն իմ զՔր. և ամ ա-
կերք իմ զանուն սո՛ր նո՛ր։
Օրհնեա անձն իմ զՔր. և մի մոռա
նար զամ տուրս նորա։
Ո՛ր քաւէ զամեն քո. բժշկէ զամ

Հիւանդութիւն քո։

Ո՛վ վրկէ յապականութենէ կեանս քո
պսակէ զքեզ ողորմութեամբ և գթութեամբ։
Ո՛վ լնու բարութեամբ զցանկութիւն քո։ նո-
րոգեսցի ոյժ արծուոյ մանկութի՛ քո։
Ողորմութիւն տեր։ և իրաւունս
ամենայն զրկելոց։
Ոչ ցոյց տայ զձանապարհս իւր մօսէի՛
և որդւոցն Իսրայէլի գկամս իւր։
Գթած ողորմած է տէր։ երկայնա-
միտ և բազում ողորմ։
Ոչ ի հատից բարկանայ մեզ տէր։ և
ոչ ըստ մեղաց մերոց տայր մեզ տէր։ և՛չ
ըստ անօրէնութեանց մերում հատոյց մեզ։
Այլ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ,
այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութի՛
իւր ի վրայ երկիւղածաց իւրոց։
Որչափ հեռի են արևելք յարևմո՛
տից, այնչափ հեռի արար ի մէնջ
զա-

զանօրհնութիւնս մեր։
Այլ գթայ հայր ի վեր որդւոց իւրոց
այնպես գթասցի եւ երկնաշաւիղս իւր
Ո՛ի նա դիտաց զստեղծուածս մերս
և յիշեաց թէ հող եմք։
Ա՛րդոյ ոչ խոտոյ են աւուրք իւր.
ոչ ծաղիկ վայրի այնպես ծաղկին.
Ընդ ի՛նմա հոսի. և ո՛չէ, և ո՛չ
և ս երբեք տեղի նորա։
Այլ ողորմութիւն ան ւնոյ յաւիտենից
յաւիտեանից ի վեր երկնաշաւիղսդ
իւրոց. և արդարութիւն նր յորդւոց
մինչև յորդիս։
Այլ պահեն զուխտս նր. յիշեն
զպատուիրանս նր և առնեն զնա։
Տր երկինս պատրաստեց զաթոռ
իւր. արքայութիւն նր ամենայն տիրէ։
Օրհնեցէք զտր ամ հրեշտակք նր
հզորք զօրութ. որք առնէք զբան նր
ի լսել ձայնի պատգամաց նր։

Օրհնեցէք զՏէր ամ զօրութիւնք նր. պաշ
տօնեայք և արտօղք կամացն նր:
Օրհնեցէք զՏէր ամ գործք նր. ընդ
ամ տեղիս տէրութիւն նորա.
օրհնեա անձն իմ զՏէր:

Տէր լուր աղօթից. խնդրուածոյ իմոյ ա՛ւկնդիր
խնդրուածոյ իմոյ ճշմարտու
թեամբ քով:
Լո՛ւր ինձ արդարու՛թ քով. և մի՛ մտա
ներ ի դատաստան ընդ ծառայ քումմ. զի ո՛չ
արդարանայ առաջի քո ամ կենդանի:
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ.
խոնարհ արար յերկիր զկեանս
իմ. և նստոյց զիս ի խաւարի ոպ
մեռեալ յաւիտենից:
Ջանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ
իմ խռովեցաւ յիս:
Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խոր
հեցայ յամ գործս քո. յարարածս
ձեռաց քոց խորհեցայ. և համբար
էի

Ձի տուքեզ զձեռս իմ։
Ընձեն իմ ոպ երկիր ծարաւի է տուքեզ վաղվաղակի լուր ինձ ՝ար. զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ.
Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն նմանիցիմ այնոցիկ որք իջանեն ՚ի գուբ։
Լսել՛ տուր ինձ առաւօտու զողորմութիւն քո. զի ես ՚ի քեզ ՝ար յուսացայ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր կացից. զի առ քեզ ՝ար համբարձի զանձն իմ։
Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց ՝ար. զի զքեզ ապաւէն ինձ տարար։
Ասա՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես Աստուած իմ։
Հոգի քո բարի՝ տա՛ ինձ որդեացդ ՚ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո ՝ար կեցուսցես զիս. արդարութեք քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ։

Աղաչեմ քեզ, ով սուտակեա՛ծ գիշեր
Մի՛ լար. Լուրց զայր նեղիչս անձին
Իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ։
Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
Սրբոյ։ Ի յիւր և միշտ և յաւիտ-
եան ներս յաւիտենից. Ամէն։

Երգ ած Ներսէսի Հայոց կաթուղիկոսի Աս-
ղեան Պաղտասարեցւոյ։

Ինչո՞ւ սգաք իգիշերուն զա-
նա՛զան քո տէր։
Ուրվականացե՛ն սիրտք մեր
զբաղեալ բարւո՛ւ. և լեզո՛ւք մեր պատմեն
զքե՛ն զգործս երկնառո՛ւ թագաւորին
Ի՞նչպէ՛ս գիշերուն յարուցեա՛լ ման-
վա՛նեսպո՛ւք ըզքեզ տէր։
Օ՛ղողթա մեր տացո՛ւք քեզ տէր
Ի գաւազանէն քո Իմէ՛ն նո՛ր երգ
սաղմո՛ս։

Օ՛տրթիկ պատրաստուցիչ իւղ
Հրամատոյն սուրբ հոգւոյն. ա՛մէն:
Օ՛տրթիկ վառեալք լուսով ըստ
Առակ գաղջ սուրբ վերայնին. ա՛մէն:
Օ՛տրթիկ հարսնեալք հոգեւոր ասպ
Երդս առեալ նորոգ գովին. ա՛մէն:
Օ՛տրթիկ նոր ժողովուրդք. նոր
Տաճ ըզփառըս փերկոցդ ն. ա՛մէն:
Օ՛տրթիկ փերկեալք սրեամբ. հ
Նուիրեալ հօրըն լուսոյ. ա՛մէն:
Օ՛տրթիկ ոտիկք լուսոյ իւյոհ
Կոչնք վերին նըշ ն սիօնի. ա՛մէն:
Օ՛տրթիկ ը նդ զբաւորթիւնս մանկ
Ես զարթեալ ց անուանօտուց.

ա՛մէն լուսիկ:

Ջ արթիկ փառք իւրզարթիկք. հ
Ձայն գոչեսցեն ամենայն
Հոգիք օրհնեցեք զտէր:
Լուսոյ գոչեսցեն ամենայն
Սուրբ սրբուբք առ քեզ տէր:
Լուսոյ շրջուբք համբարձցո՛ք զքեզ հարբ

Ի՛ւրաքանչիւր ոք ի մեզ ի ձեռն Հոգւոյն Սրբոյ
Ընդունի զպարգեւս Աստուածային շնորհացն
Ըստ չափու տուրքին Քրիստոսի։
Վասն որոյ ասէ. Ելեալ ի բարձունս՝ գերեաց գերութիւն
Եւ ետ պարգեւս մարդկան։
Զի զայն ինչ՝ Ելեալ՝ զի՞ է՝ եթէ ոչ եւ իջեալ
Նախ յստորինս երկրի։
Որ իջեալն՝ նոյն է որ ելեալն
Յանդիման ամենայն երկնից,
Զի լցցէ զամենայն։
Եւ նա ետ զոմանս առաքեալս, եւ զոմանս մարգարէս,
Եւ զոմանս աւետարանիչս, եւ զոմանս հովիւս եւ վարդապետս։
Ի կատարած սրբոց ի գործ պաշտաման,
Ի շինուած մարմնոյ Քրիստոսի։
Մինչեւ հասցուք ամենեքին ի միաբանութիւն հաւատոյ
Եւ ի ճանաչումն Որդւոյ Աստուծոյ։
Ի կատարեալ մարդութիւն,
Ի չափ հասակի լրութեան Քրիստոսի։
Զի մի եւս մանկունք լիցուք՝ շրջեալք ալեաւք
Եւ տարեալք ամենայն հողմոյ վարդապետութեան
Ի խորամանկութենէ մարդկան,
Ի նենգութենէ խորհրդոց մոլորութեան։
Այլ ճշմարտութեամբ կացցուք ի սիրոյ,
Աճեսցուք ամենեքին ի նա որ է գլուխ՝ Քրիստոս։
Յորմէ ամենայն մարմին շինուածոյ
Եւ միաւորութեամբ հոգեւոր կապանաց
Ըստ ներգործութեան չափոյ իւրաքանչիւր անդամոց
Զաւգնութիւն առնու մարմին
Ի շինուածոյ իւրոյ սիրով։
Զայս ասեմ եւ վկայեմ ի Տէր,
Զի ոչ եւս դուք գնասջիք որպէս եւ հեթանոսք
Ի սնոտի մտաց իւրեանց,
Մթացեալ մտօք՝ օտարացեալք ի կենաց Աստուծոյ
Վասն տգիտութեան որ է ի նոսա
Վասն կարծրութեան սրտից նոցա։
Որք ապերախտացեալք ամենայնի
Մատնեցին զանձինս իւրեանց
Ի գործ պղծութեան
Ի կատարել զամենայն ախտս անմաքրութեան
Ի ագահութիւն։
Այլ դուք ոչ այնպէս ուսարարէք զՔրիստոս,
Եթէ զնա լուարուք
Եւ ի նմա վարդապետեցարուք
Որպէս է ճշմարտութիւն ի Յիսուս։
Զի թողեալ զանձինս ի նմանէ
Ի հնութենէ վարուցն
Որ ապականի ըստ ցանկութեանց մոլորութեան,
Նորոգիլ ոգւով մտաց ձերոց
Եւ զգենուլ զնոր մարդն
Որ ըստ Աստուծոյ արարեալ է
Ի ճշմարիտ արդարութեան եւ ի սրբութեան։
Վասն որոյ թողեալ զստութիւն՝
Ճշմարտեսջիք ամենեքին
Ընդ ընկերի իւրում խօսել ճշմարտութիւն,
Զի եմք միմեանց անդամք։
Բարկացարուք եւ մի մեղանչէք,
Արեգակն մի մտցէ ի վերայ բարկութեան ձերոյ։
Մի տայք տեղի սատանայի։
Որ գողանայր՝ ոչ եւս գողասցի,
Այլ աւելի վաստակեսցի
Գործելով զբարին ձեռամբ իւրով,
Զի ունիցի տալ ընդ նեղելոյ։
Ամենայն բան չար յերախանց ձերոց մի՛ ելցէ,
Այլ եթէ ոք բարի է ի շինութիւն հաւատոյ,
Տացէ շնորհս լսողացն։
Եւ մի՛ տրտմեցուցանէք զսուրբ Հոգին Աստուծոյ,
Որով կնքեցարուք յաւուր փրկութեան։
Ամենայն դառնութիւն եւ բարկութիւն
Եւ ցասումն եւ աղաղակ եւ հայհոյութիւն
Հեռացեալ լիցի ի ձէնջ
Ընդ ամենայն չարութեան։
Եւ եղերուք միմեանց քաղցրագութ,
Ողորմածք, ներողք միմեանց,
Որպէս եւ Աստուած ի Քրիստոս ներեաց ձեզ։
Լերուք ուրեմն նմանողք Աստուծոյ
Իբրեւ զորդիս սիրելիս,
Եւ գնասջիք ի սիրոյ,
Որպէս եւ Քրիստոս սիրեաց զմեզ
Եւ մատնեաց զանձն իւր ի մեզ
Ընծայ եւ պատարագ Աստուծոյ
Յոտն անուշահոտութեան։
Պոռնկութիւն եւ ամենայն անմաքրութիւն
Կամ ագահութիւն մի՛ եւս անուանեսցի ի ձէնջ,
Որպէս վայել է սրբոց,
Եւ ոչ պոռնկութիւն
Եւ ոչ պղծութիւն
Եւ ոչ ծաղրախօսութիւն
Որ ոչ պատշաճին,
Այլ եւ գոհութիւն։
Զի զայս գիտասջիք ամենեքին
Եւ ծանիջիք,
Զի ամենայն պոռնիկ կամ պղծեալ
Կամ ագահ որ է,
Որ է կռապաշտ,
Ոչ ունիցի ժառանգութիւն
Ի թագաւորութեան Քրիստոսի եւ Աստուծոյ։
Զայս ոք մի՛ խաբեսցէ զձեզ
Բանիւք պարապուք,
Վասն զի վասն այսոցիկ գայ բարկութիւն Աստուծոյ
Ի որդիս անհնազանդութեան։
Մի՛ լերուք ուրեմն ընդ նոսա ընկերակիցք։
Զի էիք յառաջագոյն խաւար,
Այժմ ապա լոյս էք ի Տէր։
Որպէս որդիք լուսոյ գնասջիք,
Զի պտուղ լուսոյ է
Ամենայն բարութիւն եւ արդարութիւն եւ ճշմարտութիւն։
Ստուգեցէք զինչ հաճոյ է Տեառն,
Եւ մի՛ ընդ գործս անպտուղս խաւարին
Ընկերակցիք,
Այլ եւ յանդիմանեցէք։
Զի զոր ինչ ի ծածուկ լինի նոցա՝ ամաչելի է
Եւ ասել։
Այլ ամենայն որ յանդիմանի՝ ի լուսոյ երեւի,
Զի ամենայն որ երեւի՝ լոյս է։
Վասն որոյ ասէ.
Արի՛ արթնացիր որ ննջես,
Եւ յարիր ի մեռելոց,
Եւ լուսաւորեսցէ քեզ Քրիստոս։
Ուրեմն տեսէք զկերպ ինչ գնայցէք,
Ոչ իբրեւ անմտաց,
Այլ իբրեւ իմաստնոց,
Զի չարք են աւուրք։
Վասն որոյ մի՛ լերուք անխոհեմք,
Այլ հասուցէք զկամս Տեառն։
Եւ մի՛ խմիջիք գինի ի նմին անառակութիւն,
Այլ լցարուք Հոգւով սուրբ,
Խօսելով ընդ միմեանս սաղմոսօք
Եւ օրհնութեամբ հոգեւոր,
Երգելով եւ ասելով ի սրտից ձերոց Տեառն։
Օրհնեալ է Աստուած եւ Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի,
Որ օրհնեաց զմեզ ամենայն օրհնութեամբ հոգեւոր
Ի բարձունս յերկինս ի Քրիստոս։
Որպէս ընտրեաց զմեզ յառաջ քան զհաստատել զաշխարհ,
Լինել մեզ սուրբ եւ անարատ առաջի նորա։
Որ ի սիրոյ նախասահման արար զմեզ
Ի որդեգրութիւն յանձին իւր
Ըստ հաճոյից կամաց իւրոց,
Ի գովասանս փառաց շնորհացն իւրոց,
Որով շնորհեաց մեզ ընդունել ի սիրելեացն։
Յորում ունիմք զփրկութիւն ի նմա
Ի թողութիւն մեղաց
Ըստ հարստութեան շնորհացն իւրոց,
Որ առատացոյց ի մեզ
Ամենայն իմաստութեամբ եւ գիտութեամբ։
Ծանուցեալ մեզ զխորհուրդ կամացն իւրոց
Ըստ հաճոյից իւրոց,
Զոր նախասահմանեաց ի նմա
Ի կատարած ժամանակաց
Զի գլխովին ամփոփեսցէ զամենայն ի Քրիստոս,
Զոր ինչ ի երկինս եւ զոր ինչ ի երկրի։
Յորում եւ մեք ժառանգեցաք
Նախասահմանեալք ըստ նախընտրութեան նորա
Որ զամենայն գործէ ըստ խորհրդոյ կամաց իւրոց,
Զի եղիցուք ի գովասանս փառաց նորա
Մեք որ յառաջագոյն յուսացաք ի Քրիստոս։
Յորում եւ դուք լուարուք
Զբան ճշմարտութեան,
Զաւետարան փրկութեան ձերոյ,
Յորում եւ հաւատացեալ կնքեցարուք
Խոստմամբ Հոգւոյն Սրբոյ,
Որ է աւետիս ժառանգութեան մերոյ
Ի վերայ ազատութեան ժողովրդեանն
Ի գովասանս փառաց նորա։
Վասն որոյ եւ մեք լուեալ զհաւատս ձեր
Որ է ի Տէր Յիսուս
Եւ զսէր ձեր առ ամենայն սուրբս
Ոչ դադարեմք գոհանալ վասն ձեր
Յիշատակ առնելով զձեզ ի յաղօթս մեր,
Զի Աստուած Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի
Հայր փառաց տացէ ձեզ
Զոգի իմաստութեան եւ յայտնութեան
Ի գիտութիւն նորա,
Լուսաւորեալ զաչս սրտից ձերոց
Ի գիտել զձեզ զի որ է յոյս կոչման նորա
Եւ զի որ է հարստութիւն փառաց ժառանգութեան նորա
Ի սուրբս,
Եւ զի որ է ըստ մեծի զօրութեան նորա
Ի մեզ հաւատացեալս
Ըստ ներգործութեան զօրութեան զորութեան նորա
Զոր ներգործեաց ի Քրիստոս
Յարուցանելով զնա ի մեռելոց
Եւ նստուցանելով զաջ կողմանս իւր
Ի բարձունս յերկինս
Վերակաց քան զամենայն իշխանութիւն
Եւ զօրութիւն եւ զպետութիւն
Եւ զամենայն անուն որ անուանի
Ոչ միայն յաշխարհիս այսմիկ
Այլ եւ յապագայսն։
Եւ ամենայն ինչ հնազանդեցոյց ոտից նորա
Եւ զնա ետ գլուխ ամենայնի
Եկեղեցւոյ։
Որ է մարմին նորա
Եւ լրումն նորա որ զամենայն ինչ ի ամենայնի լնու։
Եւ զձեզ մեռեալս
Ի յանցանսն եւ ի մեղսն ձերում
Յորս ժամանակ գնայիջիք
Ըստ ընթացից աշխարհի այսորիկ
Ըստ իշխանին որ իշխէ ի սուտ որդիս անհնազանդութեան։
Յորոց եւ մեք ամենեքին
Ժամանակ գնայաքաք
Ի կամս մարմնոյ մերոյ
Առնելով զկամս մարմնոյ եւ զխորհուրդս
Եւ էաքաք որդիք բարկութեան
Որպէս եւ ամենայն ոք։
Այլ Աստուած որ հարուստ է ողորմութեամբ
Վասն բազում սիրոյ իւրոյ
Որով սիրեաց զմեզ
Եւ մեռեալս մեզ ի յանցանսն
Կենդանացոյց զմեզ ընդ Քրիստոսի
Շնորհօքն եղէք կենդանի։
Եւ համակ յարուցանելով
Եւ համակ նստուցանելով ի երկինս
Ի Քրիստոս Յիսուս
Զի ցուցցէ յաւուրս գալոց
Զհարստութիւն շնորհացն իւրոց
Ի քաղցրութեան ի վերայ մեր
Ի Քրիստոս Յիսուս։
Շնորհօքն եղէք կենդանի
Ի հաւատոյ
Եւ զայն ոչ ի ձէնջ
Այլ պարգեւ Աստուծոյ է
Ոչ ի գործոց
Զի մի ոք պարծեսցի։
Զի նորա ստեղծուածք եմք
Ստեղծեալք ի Քրիստոս Յիսուս
Ի գործս բարիս
Զորս պատրաստեաց Աստուած
Զի ընդ նոսա գնասցուք։
Վասն որոյ յիշեցարուք
Զի դուք յառաջագոյն հեթանոսք ի մարմնի
Որ կոչիք անթլփատութիւն
Ի թլփատութենէ որ կոչի ի մարմնի ձեռագործ
Զի էիք յառաջագոյն առանց Քրիստոսի
Օտարացեալք ի հասարակութենէ Իսրայելի
Եւ օտարք ուխտից խոստմանցն
Ոչ ունելով յոյս
Եւ անաստուածք ի աշխարհի։
Այժմ ապա ի Քրիստոս Յիսուս
Դուք որ յառաջագոյն հեռի էիք
Եղէք մերձաւորք
Արեամբ Քրիստոսի։
Զի նա է խաղաղութիւն մեր
Որ արար զերկոսեան մի
Եւ զպատնէշ միջնորմին քակեաց
Զթշնամութիւն մարմնով իւրով
Զի զօրէնս պատուիրանացն
Ի պատարագս բանադրեաց
Զի զերկոսեան արարցէ ի նա
Զմի նոր մարդ
Եւ հաշտեցուցանէ
Ի մի մարմին առ Աստուած
Սպանանելով զթշնամութիւն ի նմա։
Եւ եկեալ աւետարանեաց
Զխաղաղութիւն ձեզ հեռաւորաց
Եւ մերձաւորաց։
Զի նովաւ ունիմք զմուտս երկոցունց
Ի միում Հոգւոյ առ Հայր։
Ուրեմն ոչ եւս էք հիւրք եւ պանդուխտք
Այլ էք քաղաքացիք սրբոց
Եւ տունք Աստուծոյ
Շինեալք ի վերայ հիմանց առաքելոց
Եւ մարգարէից
Որ է ինքն Քրիստոս Յիսուս
Ի նմա ամենայն շինուած
Զուգակցեալ աճէ
Ի տաճար սուրբ ի Տէր
Ի նմա եւ դուք
Շինեալ ի հանգիստ Աստուծոյ ի Հոգին։
Վասն այսորիկ ես Պաւղոս
Կապեալ Քրիստոսի Յիսուսի
Վասն ձեր հեթանոսաց
Եթէ գոյր ինչ լսել զպաշտաման շնորհացն Աստուծոյ
Որ տուեալ է ինձ ի ձեզ
Զի յայտնութեամբ ծանուցաւ ինձ զխորհուրդն
Որպէս յառաջագոյն գրեցի ի սակաւուց
Ընդ որս կարէք ընթեռնուլ
Եւ ծանուցանել ինձ
Զիմացումն իմ ի խորհուրդն Քրիստոսի
Որ ոչ ի մարդկան ազգաց ծանուցաւ
Որպէս այժմ յայտնեցաւ
Սրբոց առաքելոց եւ մարգարէից
Ի Հոգին
Զի հեթանոսք եղիցին
Ընդ Իսրայէլի ժառանգ
Եւ ընդ մարմնոյ նորա
Եւ ընդ հաղորդ խոստմանն Քրիստոսի
Ի հաւատս աւետարանին։
Որոյ ես եղէ սպասաւոր
Ըստ պարգեւի շնորհացն Աստուծոյ
Որ տուեալ է ինձ
Ըստ ներգործութեան զօրութեան նորա։
Ինձ որ եմ նուաստագոյն
Ամենայն սրբոց
Շնորհեցաւ շնորհս այս
Ի հեթանոսս աւետարանել
Զանքննելի հարստութիւն Քրիստոսի
Եւ լուսաւորել զամենեսեան
Զի ցուցցէ զհաղորդութիւն խորհրդոյ
Որ ծածկեալ էր յաշխարհէ
Ի Տեառնէ որ զամենայն ստեղծ
Զի ցուցցէ ի ժամանակի
Ի սկզբանէ ի ծածուկ
Ի Քրիստոս Յիսուս
Ի Տէր մեր
Ի նմա ունիմք զհամարձակութիւն
Եւ զմուտս ի հաւատս նորա։
Վասն որոյ խնդրեմ
Մի՛ նեղիջիք ի տրտմութիւնս իմ վասն ձեր
Որ է փառք ձեր։
Վասն այսորիկ ծունր կրեմ առաջի Հօր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի
Յորմէ ամենայն հայրութիւն յերկինս եւ յերկրի անուանի
Զի տացէ ձեզ ըստ հարստութեան փառաց իւրոց
Զոր զօրանալ զօրութեամբ
Ի հոգի նորա ի ներքին մարդն
Բնակել զՔրիստոս հաւատիւ ի սրտի ձերում
Ի սիրոյ արմատացեալք եւ հաստատեալք
Զի կարասջիք ամենայնի հասանել սրբոց
Զի ինչ է լայն եւ երկայն
Եւ խոր եւ բարձր
Գիտել զսէրն Քրիստոսի որ գերազանցէ զգիտութիւն
Զի լցջիք յամենայն լցումն Աստուծոյ։
Եւ նորա որ կարող է առատապէս առնել
Ի վեր քան զամենայն զոր խնդրեմք կամ իմանամք
Ըստ զօրութեան որ ներգործէ ի մեզ
Նմա փառք ի եկեղեցւոջ
Ի Քրիստոս Յիսուս
Յամենայն ազգս
Յաւիտեանս յաւիտենից։
Ամէն։

Ն՝ ա դրացուք ի քրիստոնեից զքահանա
քի՛ և երգ մեծ զուարճութիւն։
Ա՛ նբաժանելի՛ և ընդհամագոյ եր
րորդութեանդ հաճա ձայնեաւ ընդ
ըզօրս երկնից փառս մատուցանել
նմա։
Փառք քեզ։ Ո՛ր յանարուեստից
յաթոռ բարձրացեար հանգչէիս.
ընդ սրբոց երգս երկնից ստանալով։
Փառք քեզ։ Ո՛ր յանհունից գոյից
գուսպեր զամ արարածոյ. սո՛ւրբ
սրբոց անձամբ հօր անհաղորդելի։
Փառք քեզ։ Ո՛ր առաջուբ խնամ
ածս զամ արարածոյ. սո՛ւրբ սրբոց
երկնից անբասիր աղաչեր։
Տէ՛ր, ո՛վ զովելի՛ դասեր ունիս երկնից
ոյ՝ ի քէն հայցեն անդադրում. հովիւ ե
բարի ողորմեաց. բանաւոր հօտիդ
Լ՛ՄԷՆ. ա՛ղէլուիա՛յ. ա՛ղէլուիա՛յ. ա
Լ՛ՄԷՆ. ա՛ղէլուիա՛յ. ա՛ղէլուիա՛յ. ա

արթուցեա՛ զքո ամբո՛ւխ ի
հանգստեանէ քնոյ. զոր
շնորհեաց մեզ մարդա-
սէրն Աստ ի մխիթարու-
ե՛ի սիրոյն տկարութե՛ մերում:
Այլ եկե՛ք զաս միաբան հոգևոր երգով
ի փառաբանու՛ե՛ի պատի՛ ամենեք
անո՛ւան Տն մերոյ և փրկչին յի՛ քի՛:
Ուխի՛ և դողութ կացցուք յաղօթս
առաջի՛ Տն. և գոհացարուք զնմանէ
ի գիշերային ժամուս յայսմիկ վե՛ երա
ւանդ և արդարուե՛ Տն: Ար ընտրեա՛ց
զմեզ ողորմութե՛ն իւրով. և շնորհեց
մեզ բերել զնմանութի՛ երկնային
հրեշտակացն ի՛ փառաբանի՛ս Տն մեր
Տնջան և մեզ լինի՛: Այ մե՛ք այսուհե
տև սրբելով զանձինս մե՛ ի՛ խաղճէ և
ի՛ գործոց: Համբուրե՛ք զՏեառն
մեր ի՛ սրբութի՛, առանց բարկութե՛ և

Ո՛վ քաւուիր և զԹողուիր յանցանաց
անձանց մերոց՝ ի տնէ՛ հանդ՛՝։
Ո՛վ հրեշտակ խաղաղութեան պահապան
անցուցանել՝ հանապատ՝ ի տեառնէ
խնդրեմ ցո՛ւք։ Ջնորհեա՛ Տէր։
Զ՝նացուա՛ծ գիշերիս խաղաղութե՛ն
և աղերսեա՛ Տէր։ Ալէ՛լո՛ Տէր։
Ո՛ր խոստացա՛ւ սիրելոց իւրոց
հշմարիտն՝ ա՛ծ յո՛ւ քո՛ւր մեր կեցո՛
Ո՛վ ներհեացէ՛ մեզ մարդասէրն ա՛ծ
կեա՛լ առաքինութե՛ և անարատ վա՛
րուք ըստ կամաց նո՛ր յայտմ ձիս։
Նկ՛ արժանաւո՛ր լինելոյ յաւիտե՛
նական և երկնային խորանացն։
Ո՛վ ողորմեա՛։ Ալէ՛լո՛ Տէր։

մերոց ի տնէ հանգ՛։

Օ՜ձայ խաչէն մեծ և կարօղ զօրութի՛ւ
յօգնու՛ի անձանց մերոց ի տնէ։
Կո՛ւ ևս միաբան վա՛ն ձչմարիտ ևնդ
հաւատոյս մերոյ զո՛ր աղաչե՛ացո՛ւք։

Տէր ողորմեա։

Օ՜նձինն մո՛ր և զիմեանս ա՛ն սո՛ւ
ամենակալին յանձն արասցո՛ւք։

Փե՛ր տեառնդ յանձն եղիցո՛ւք։

Ալղմանց մեզ տո՛ւ ա՛ծ մե՛ր, ըստ մե՛
ծի ողորմութե՛ քումն. ասացուք
ամէն միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա, տէր ողորմեա, տէր ողորմեա։

Կո՛ւ ասի տո՛ւ ողորմեա ըստ պատշաճի
աւուրն։ Ի կիրակէ ոլ և՛ ի տօնս տէ
բա՛նականա՛ երեք տո՛ւ ողորմեա։
Ի ամենայն ժամ ասի տո՛ւ ողորմեա։
Ի ամենայն ժամ ասի տո՛ւ ողորմեա։

Նոյնոյ ոն Ներսեսի Հայոց կաթուղիկոսի՝
Ողբերգուէ անձին զղջացելոյ և քաղաք իւրայական
Հիւրոյ դէմն՝ խոստովանութեամբ։

Ձհարհ ամ. առիս նայեցեալ
ահատակից լերուք։ Ունամ
զղթունս. բարբառիմ լեզուաւս.
քաղաքեմ զանձնէս. ար ողորմեա.
ար ողորմեա. ար ողորմեա։
Ծողեղէ մեղաց. գերաօղ կորստեն.
գութ ինձ փրկեցի։ Ձաւեցի զանձն
իմ. գաւաճանեցի. գարան գործե
ցի. ար ողոր՛։
Արբեաւ էի լոյս. և այժմ եմ խաւար.
և քաստուեր մահու։ Օ՛խերդ պատ
մեցից. զթիւր մեղաց իմոց. զի քա
զամեն յոյժ. ար ողոր՛։
Արկինք և երկիր. եկայք ողբացէք.
եղկելի զանձն իմ։ Ընդարեցի զբարն.
ընկալայ նմանս. զհոգիս մեղաց. ար ո՛
Թաթաւիմ տրտմով. Թաւալիմ ի
մեղս. Թօթափիլ չկարեմ։ Ժանտ
աչս

ախտիւ լցեալ. ժահահոտ եղէգ.
ժամանակս քաղցումս. ար ողջ՝:
Լբայ մեհենեցայ. ի՛նձ խորհրդոց
ի բարեաց դործոց: Լաւ վարկաւ
անձն իմ. լուսոյն հեռանալ. լինիլ
ընդ խաւարս. ար ողոր՝:
Խորհուրդըք չարին. խաբեն զհո-
գիս. խորասոյզ առնեն: Ընտրեն
անդընդոց. ծինծաղին գլորմամբս.
ծանակ զիս առնեն. ար ո՛՝:
Ամաչ կորացայ. կարկամեալս անդ
ձամբ. կանգնել ոչ կարեմ: Ինչ
մեղայ կիղձ. հրդեհեաց որ չիս.
հոգևոր բարիս. ար ողոր՝:
Զարկեցայ մեղօք. ճաղեցին տե-
սօղքն. ճանճրացաւ հոգիս: Ոչ ընդ
դառնութիւն. զօրեալ ի սիրտ իմ.
ըմպար իմ շինչաւ. ար ող՝:
Ընդ աշակմամբ մեղայ. ճաշեցի զմահ.
Ճոխս աղքատացայ: Ապեւեալ եմ

հոգւոյս. մոլորեալ մրաւքս. միայն
կամ մարմնով. ար ողոր":
Յորդայն մահու. յորտորին անկայ.
յաղթեցայ յախտից. նեռից թշն
նամւոյն. նշաւակ եղէ. նոր միշտ
խոցոտիմ. ար ողոր":
Ը ուրջ պատեալ զինւ. շունք բազումք
եղեն. շաղախին արեամբս:
Այս եղէ ջարին. ուռկանաւ մեղայ.
որսացաւ զանձն իմ. ար ո":
Ձարաչար վշտօք. ջարջարի անձն
իմ. ջունիմ դատարուծ: Պարտա
պան գտայ. պարտուց յանցանաց
պարտեալս ի մեղաց. ար ո":
Ջանամ զըղջանալ. չկրանիմ դար
ձեալ. չեռանամ հրով մեղայ:
Ստաբուն կոչեցայ. ոսկայ անուանիմ
ոամկական վարուքս. ար ողո":
Սիրով ցանկութեամբ. սաստիկ բարկութեամբ.
սիրտ իմ խոցեալ է: Ի լուծ յանցա

նայ. վըշտանայ հոգիս. վարանել
ըրջիմ. ար ողորմե՛:
Տիրեցին ինձ չարք. տարադիր հանին.
տիրական գըրկացն: Տաբունեայ. քար
եայ. բախճական ձայնին. բոտինա
ոչ լռեայ. ար ողորմե՛:
Յանկուճ չարեաց. ցանկալի դիմօք.
ցաւեցոյց զաչս իմ: Ակնարքանչիւ
րոց. հեւամաքս խուռն ախտից. հիւ
ծեալ կ հոգիս. ար ողորմե՛:
Փութացիր անձն իմ. փախչիլ ի չա
րեաց. վտիտագիլ բարեաց: Ինձ
միշտ մըրճ ծանիր. քուն մահու
եկեալ. քըննօղ ստուգիւր. տէր
ողորմեա:
Պատուճաճանին բարեխօսութբ,
յիշեա ար և ողորմեա:

Սոյնոյ ՚ի նկարսեսի Հայոց կաթուղիկոսի։
Երգ ապաշխարական ՚ի դէմս սրբ Երջանկագործին,
և խրատական ՚ի դէմ Երջանկագործին
առանձնական։

Ա ռաւօտ լուսոյ. արեգական
արդար. առիս լոյս ճաճանչ։
Տրղխումն ՚ի հօրէ. բղխեալ ՚ի հոգ
ւոյս. բան քեզ ՚ի հաճոյս։ Կանգնիր
ողորմած. գանձիդ ճաճկելոյ. զոր
տօչ զիս արա։ Կուսին ողորմած.
դաւանողիս բաց. դասեցոյ վերնոյ։
Նրբեակ մեռի. եղելոյ խնամօղ
ևինձ ողորմած։ Օ սրբեալ սուրբ յօդ
նել. զարթո՛ զքեզ ըմբեալս. զո՛ւարթ
նոց նմանիլ։ Լո՛ւր ձայր անընդհատ
բըն. հաւիտ ևս ևրդի. Ե մեղս սուրբ ձո՛
գի։ Ընկալ զիս զբաժան. ընկալ ողոր
մած. ընկալ մարդասէր։ Թաղա՛
ւոր վառաց. թողուեց սրբօղ. թո՛ղ
ևինձ զքո յանցանս. ողորմօղ բարեց.
ժողովեա՛ ևզիս. ժողովս անդրան
կայ։

կաց։ ✣ Ի՛նչքն ար հայցեմ. ի մար-
դասիրէդ. ինձ բարձրկուրծ։ Ի եր
կնանք մեռելոյս. լոյս խաւարելոյս.
լուծանող ցաւոյս ։ ✣ Ստիպրդոց
գիտող. խաւարն շնորհեա. խոր-
հուրդ լուսաւոր ։ Ընդունդ հօր
ծոցոյ. ծածկելոյս ստուերաւ. ծա
գեա զլոյս փառաց։ ✣ Կենարար փրկ
չիչ. կեցո՛ ըզմեռեալս. կանգնեա
զգըլորեալս ։ Հաստեա հաւատով
հաստատեա յուսով. հեղձեցո՛ սիրով։
✣ Զայնիւս աղաչեմ. ձեռօքս պա-
զատիմ. ձիր քարեաց շնորհեա ։
Ո՛ամսարամբ լուսոյ. զեկաւոր ճար
տար. զօրեալս ամրացո՛։ ✣ Ծառա
գայթ վէրց. ճանապարհ ինձ ցոյց.
ձեռնկալ ի յերկինս։ Ո՛իաճ ինըդ հօր.
մոյծ զիս յառաջատար. մաքուր հար
սանեացդ ։ ✣ Յորժամ գաս փառօք
յահագին աւուրն. յիշեա զիս քո։

Տէր Աստուած հնազանդեցոյ. նորոգեա՛ և զկա-
նորոգ զարդսդ։ * Ե՛կ ընդ հատոյ
բարեաց. ընդ որ հեա՛ զքաւուն. ընդ որ
հեա՛ զթողուն։ Աւրհնեալ ես՝ տէր. ո՛ր
ոյժ վերկուբեն. ոյր վա՛ եմ ի՛ սուգ։
* Ձար մըշակողին. ջար սերմանող
նորին. ջրացո՛ զպըտուղ։ Պարգևիչ
բարեաց. պարգևեա՛ խմոց. պար-
տեացս թողուն։ * Ջուր ընդ որ հեա՛
աչացս. ջերմ հեղուլ արտասո՛ր. ջնջ-
ջել ըզյանցանս։ Աւետիսդ քաղ-
ցու. ասա՛ հոգւոյս սրբո՛. ասա՛
ցոյց ինձ լուսոյ։ * Ա՛հ որ անուն յա՛. սի-
րով քովճըմբեա՛. սիրտ իմ քարեղէն.
ա՛ն գըթութե՛ն. վա՛ ողորմութե՛. վե-
րստին կեցո՛։ * Տենչալ ոդ տեա-
ղամբ. տա՛ր ինձ յադենալ։ Տէր Յա-
ի՛ն։ Թաբռնդ երկնաւո՛ր. բռնեա՛
զաշակերտս. զամէն երկնայնոց։
* Ձօղ արեան քո սո՛ր. ցօղեա՛ ի հո-

գիս. ցընծասցէ անձն իմ։
Ի հաճեալըս մեզոք. հիճեալ ազա-
չեմ. հիւսել ինձ բարիս։
Փրկիչ բոլորից. փուճայ զիս ձեր
ի ել. փորձուածեց մեզաց։ Ի հաճիչ
յանցանաց. քաւեաւ զօրինաբանս.
քեզ երգել ըզ փառս։
Ի Յաճնին բարեհաւսուածն՝ յիշեա՛
տէր և ողորմեա՛։

Իսկ ոմանք ՚ի տոնի Աճաճնին զայս ասեն.
բայց մեք զառաջնոսն ըստոյ։

Յաճնին մայր քրիստոսի. իմ յոյս
սըն դու յաւուր մեծի։
Ի արեհաս ընդունելի
քո քեւ մեզ ողորմած
ցի. տէր ողորմեա՛ տէր ողորմեա՛.
Աճաճնին բարեհաւսեա՛։
Գոյ քո սուրն սանկի. մեղաւորիս դա
ռոյ լինի։ Ցու ՚ի յոյնմ աւուր մեծի.
բարեհաւսեա քոյդ միածնի. ա՛ր՚։

Լա՛ի յայնմ աւուր մեծի. զբեզ աղա
չեմ՝ որ տիրուհի։ Օ՛ի գու մայր ես
քի. և նա լըսէ իւր ծընողի. որ՝՝։
Վրնի թէ այդ ինձ լինի. մեղաւորիս
ներն աղօրմի։ Ըստ իմ գործոյս զոր գոր
ծեցի. չեմ այլ մըն որ թէ այդ ինձ լինի
Ծառըսէ չեմ արժանի. որդի եղէ ես
գեհենին. ո՛ւամ հասեալ ինձ վաճա
ռին. կամ և մընամ գաբրիէլի. որ՝՝։
Ի յաւուրն անեծքի. լինիմ ես անդ
ողորմելի։ Ոյան ես ու զիաւն ա
ռի. յաւիտենից կենացն եղի. որ՝՝
Ըստ ասն և մաւթն ինձ հանդիպի.
խառնիմ՛ ի գաս ձախակողմի։ Ընդ
ուիմ՛ ի մէջ մեղաց տըղմի. յիշեմ
ըզգործս իմ զսպզբալի. որ ո՛՝։
Կարգ ետուն ինձ հրեշտակի. զայն կո
րուսի ես յաւի։ Ո՛ւր գեհենոյն ինձ
վառեցի. կամ և այրիմ անշիջելի. ո՛՝
Զայնչի՛ ըզոր աղաչեցի. մեծ լըսէ

իւր ծառային։ Ոչ ըղեցի և անցուցի
զայս անցաւորս կեանքս ձեր. որ՝։
Ընդ լեցաւ որն ի նախաչին. վն իմ էորբ
զգառն և լեղի։ Այր եղէ ամէն չա
րի. և չիշեցի զոր վախճանի. որ ո՛։
Յանկարծակի մահ հնդիպի. մեղայ
չասի ոն առաջի։ Նըմանեցայ ես հը
րէի. և անօրէն աշակերտի. որ՛։
Ո՛ աւաւ՛ելոր բաչ խաչին. յորմէ լեց փայ
լեալ ծագէ։ Աւր ամ բանք ըսպառին
և գործք մարդկին յայտնի լինին. որ՛։
Ընդ մարժանի ես հաղորդի. ո՛չ քնի
պատարագի։ Պատրգս զոր մատուցի.
կրկին ըզորն ի խաչ հանի. որ՛։
Ոչանք դըրի ամէն չարի. և չիշեցի
զոր վախճանի։ Պատ բաշխէ որն ա
մենի. զողորմածի իւր ծառայի. որ՛։
Արբուին ես ատեցի. զաղտեղուիրն
սիրեցի։ Ա՛յ աւուրն իմ ծընընդեան.
մայրըս ծընաւ մեղաց որդի. որ ո՛։

Տէրն քաղցր է և բարի. ջառնէ որդիք
զիս գեհենի: Բարեւնուագն փառք և
պատիւ. յիւր ծառայս անլռեալի. ա՛:
Ջնծացայ և զուարճացայ. յաւիտեան
ննիկ ուրախացայ: Ինձանդ էին և ողջա
գոյ. զոր ի չիշեցի ասի մեղայ. ա՛:
փառս տամ ես քոյ. երկրպագեմ
սուրբ խաչին: Ոյոյ արեանդ ես գին
էի. և քո ծընունդ աւետանի. ա՛:
Լիճածնին բարեխօսուք չիշեա՛ տէր
և ողորմեա՛:

Ե՛ զկնի սոյն աղօթիս:

քո՛ն գոհանալ տէր ամ
ե՛ր. որ ընդունեցեր մեզ
հանգիստ քնոյ խաղաղու
թե՛ւ: Նո՛ զարթուցեալ
ժամանեցուցեր զմեզ լանկել յեր
կրպագութի՛ ահաւոր և վստաւոյ
բեալ անունդ քոյ սրբոյ:
Տո՛ւր մեզ տէր աղաչեմք զքեզ ըզմը

Օհը

Քարհական զբօսանաց։

Սատանայական խոովութեց և չար
Թեց՝ խաղաղացո՛ զանձինս մեր յամ
Նիչս անուանդ քումմ։ Տէր զօրու
քոմ յերկրպագումս և՛ փառաբա
Նայեա՛ց ար բարերար ողորմութեք
ցուցանել։ Եւ զամ ժամանակս կե
Նաց պանդխտուե մերոյ՝ երկնաշէնդ
քոմ ամրացո՛ և պահեա։ Աւ զի
ղգուշութե և անարատ վարուք կրօ
Նաւորեալք յայսմ աշխարհիս՝ ժա
մանեսցուք յանքոյթ և՛ի խաղաղ
Նաւահանգիստ յաւիտենական՝ ի
կեանդ։ Ընդհօք և մարդասիրու
թե՛ տո՛ն մերոյ և փրկչին յիս քոմ։
Ընդ որում քեզ հօր և հոգւոյդ սբոյ
վայելէ փառք՝ իշխանուի և պա՛։

✻ Խաղաղութիւն Աստեղացւոյն։
✻ Աստուծոյ երկիրպագեցուք։

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Ւս Ւմն։

✠ Ասա ասի Սաղմոս ըստ ձայնին. եւ զնիւ սաղմոս
սին՝ ասի ըստ ձայնին կանոնագլուխս։

❋ կանոնագլուխք կարգաւ ըստ ութ ձայնից։

Ալէլուիայ Ալէլուիայ։

աՁո

գաւազն զիս. սիրելոյ
քոյ։

աստ ասի զյիսուսիկ ձեռք

ի ձախս զիս. եւ ի փառս

անխոտոն ի տուհ և ի գիշերի. յորժ

նութե և ի հանդստեան մերում։

ալ զի բարեպաշտութ և արժանա

ւորապէս քեզ ծառայելով ի

կեանս յաւիտեան ժամանեսցուք յա

իհեղեալ երկնից սրբեսցուք քո

զոր պատրաստեցեր ի սկզբանէ մի

բց քոց։ Ո՛ ընդ նոսին գոհանալով

փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի

և զեր Հոգի. այժմ և միշտ և յա։

ալէլուիա՛ ՚ի քեզ ալէլուիայ։

Ճշմարտութի՛ւն քո մինչև յամպս։
յերկինս ո՛ղորմութի՛ւն քո.
նախատեցին զանձն իմ։
յաւակնութե՛ամբ իւրեանց. և՛ նանիր
Նանիր թափուցին ինձ որոգայթս
հալածեսցէ զնոսա։
և՛ ի գայթակղութի՛ւն. և հրեշտակ այլ
Լուծցին ճանապարհք նոցա՛ ի խաւար
և հրեշտակ տէն նեղեսցէ զնա։
Լուծցին նորա ոտք փոշի առ քի հողմոյ.
ամաչեսցեն ոչք խորհրդին ինձ չար։
երկին զանձն իմ. դարձցին յետս և
Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին ոչք նոցա
դու ցանձն իմ թէ փրկութի՛ւն քո ես եմ։
հալածչաց իմոց. արդեաւ զնա և առ
նել ինձ. հան զսուր քո ընդդէմ
Եւ զգեցեալ և զասպատ քո՝ և արի՛ յօգ
Մարտնչի՛ն ընդ իս. ալէլուիայ։
քան։ մարտնչեր ընդ այնոսիկ՝ ոչ
ալէլուիայ։

Արդարութիւք քո ոչ լերինք ած. իրա-
Ճունք քո ոչ խոր[ք] բազում[ք]. զմարդիկ
և զանասուն կեցուցանես տէր:
Ոչ էր բազում արարեր զողորմութի
քո ած. այլ որդիք մարդկան ի հո-
վանի թեւոց քոց յուսասցին:
Լցցեսցին նովքա ի պարարտուէ տան
քո. և զուարճս փափկութե քո ոտա-
ցես ըմպել նոցա:
Ի քէն է աղբիւր կենաց. և լու-
սով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս:
Տարեա՛ զողորմութիս քո՝ որ ճա-
նաչեն զքեզ. զարդարութիս քո՝ որ
ուղիղ են սրտիւք:
Մի՛ եկեսցէ ի վե՛ր մեր ոտք ամ-
բարտաւանից. և ձեռք մեղաւորաց
մի՛ դողացուսցէն զմեզ:
Անդ անկցին ամենեքեան որ գոր-
ծեն զանօրէնութի. մերժեսցին՝ և
այլմի կարասցեն հաստատել:

Ողբ ուսումն զժողովուրդ եմ ան կո
զանօրհնութիւն։
Այլ ո՛չ ածխեն ամբն ոյք գործեն
մինչև ի մի։
Այլ ո՛չ ոք է որ առնէ զբարի. և չիք ոք
և անպիտանացան։
Մինեքեան խոտորեցան խմիասին
խմաստուն որ լինդրիցէ զնա։
Ոչ յերկինից նայեցաւ յամ որդիս
մարդկան. տեսանել թէ իցէ ոք
Այլ ո՛չ ածխեն ամբն ոյք գործեն
և ո՛չ ոք է որ առնէ զքաղցրութիւն.
և պղծեցան յանօրէնութեանց
Ընդ ամենայն ազգս մարդկան։
Ամէն։

Ա սա՛ց անբզեզանն ի սրտի
իւրում թէ ո՛չ գոյ աստ
Ընդ ամենայն ազգս մարդկան։
Ամէն։

փառք ՚ի բարձունս և երկրի խաղաղութիւն յերկինս
Ընդ ամենայն ազգս մարդկան։
Ամէն։

ա՛լէլուիա՛ լուիա՛յ՝ ա՛յլէ՛ ՚ի՛ ՚ի՛ ՚ի

Ա՛քեզ ասեմ յուսացեալ՝ մի՛ ամա-
չեցից յաւի՛տեան. ա՛լէ՛լ-
լուիա՛յ, յարդարութե՛ամբ քում
փրկեա՛ և ապրեցո՛ զիս. անկո՛ւխ-
ական քո՝ և
կեցո՛ զիս:
Եր իմ ա՛ծ ապա՛հէն և տե՛ղի ամուր
կեցուցանե՛լ զիս. զի հաստատութի՛ւն
իմ և ապաւէն իմ դու ես:
Ա՛ծ իմ փրկեա՛ զիս ի՛ ձեռաց մեղաւո-
րի. ի՛ ձեռաց անօրինի և անիրաւի:
Դու ես համբերութի՛ւն իմ տո՛ւր
յոյս իմ ի՛ մանկութե՛ էմմէ:
Ի՛քեզ հաստատեցայ ես յարգան.
դէ՛. յորովայնէ մօր իմոյ դու ես
ապաւէն իմ. և տո՛ւ ի՛քէն է օգնու-
թի՛ւն իմ յաւի՛տ:
Ա՛րհասպագեան նըման տամ թո՛ւռոյք
երկրի. և տամ ազգք ժառանգեցեն

ղէ յառաջ քան զարեւ է անուն ներ։
Աղեցի անուն ան օրհնեալ յաւիտեան
խոտ երկրի։
Աղեցի անուն ան օրհնեալ յաւիտեան
Յարձրասցի քան զլիբանան պտուղ
նր. և ծաղկեսցի ինքտաքին ան ոպ
Օ. ի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց
հզօրի. զաղքատն և զտնանկին որոյ
ոչ է իւր օգնական։
Նկատեսցե նա յաղքատն և ի տր
նանկին. և զանձինս տրնանկաց կե
ցուսցէ. ի վաշխից չարաց փրկեսցէ
զանձինս նոցա։
Պատուական է անուն նր առաջի
նց. կեցցէ և տացի նմա յոսկւոյն
արաբացւոց։
Յաղօթս կացցեն առնա յամ ժամ.
և զօրհնանսպաց օրհնեսցեն զնա։
Աղեցի հաստատուն ընդ ամ երկիր.
և ի վերայ գլխոց լերանց։
Յարձրասցի քան զլիբանան պտուղ
նր. և ծաղկեսցի ինքտաքին ան ոպ
խոտ երկրի։
Աղեցի անուն ան օրհնեալ յաւիտեան

Յիւիսեն հաստատեցեալ զաւրուդ քո.
Յայ դատաստան ծառայի քոմոյ:
Այդ ուրախ ընտրեալոց քոց. երդ-
երկինս պատրաստ եղիցի շնորհաւք քո:
Ասացեր թէ ես ողորմած շինեսցի.
մով. այլ ոչ ոխակալ լինել:
ցից զշնորհսն քո՝ քեզ բերանով ի-
Լուսոյ. յաղագ պատմե-
հուսան ծրնունդից. այլ ոչ
ղորմութիւնքս քո ես յա
ԼՔԼՈՅԱՒՇՈՒՀԱՅ:

փառք հոր և՝ որդւոյ՝ սուրբ
ոգոյ նոր ամ երկիր՝ եղիցի եղիցի:
տրքեալ միայն. և օրհնեալ է անուն
Օրհնեալ ասր ինձ խնդիր որ առնէ
և ամ աղինք երանիցեն նմա:
Լինա օրհնեացին ամ ազգք երկրի.

Ոմն մարդ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ
զմահ։
Զոգիս մարդոյ առնուցուն դեւքն
ի մահ հանգիստ. ոմն թէ ի զմբեր ինչ
խակ արդ՝ յիշեա և տես թէ ոմն է
բարկութի քո։
Մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս
քո խափան. քորքոջեացն ոտ հուր
նր յերկիր կործանեցեր։
Նուարգեցեր զսրբուհի նր. և զաթոռ
ալէլուիայ ալէլ[illegible]ուիայ։
ոչ ընկալար զնա ի պատերազմի.
Թագուհիքն զօդնուի ի սրոյ նր. և
կամ ոմն նմանիցի ձեզ Տէր յորդիս նոյ։
Ոմն յամպս որ հաճաստարեսցի քեզ.
լեհաց քոց ահր. և ճշմարտութի քո
յերկեղեցիս սրբոց։
Լուսատուն եղիցին երկինք սքանչե
և ճշմարտութի քո յեկեղեցիս սրբոց։

վմահ. կամ վրկեսցէ զանձն իւր ի
ձեռաց դժոխոց։
Ահա են ողորմութիք քո տէր առա-
ջինք. զոր երդուար դաւթի ճշմարի-
տութեամբ քով։
Յիշեա զնախատինս ծառայից քո՝ զոր
ընկալայ ի ծոց իմ յազգաց բազմաց։
Օ՛ր նախատեցին թշնամիք քո տէր.
նախատեցին փոխանակ օծելոյ քո։
Օրհնեալ տէր յաւիտեանս յա-
ւիտենից՝ եղիցի եղիցի։

փառք հօր և՛ որդւոյ՝ և՛ հոգւոյն՝

գձ

աստուած եղերութ տ՛ն՝ զի
քահոյկ. ալէլուիա՛ զի յա
հիանն ի ողորմութի նր։ ալէլուիայ։
Ահ խոսեցայ զօրութիս տն. լսել
արասցէ զամ օրհնութիս նր։
Այրանի՝ այք պահեն զկրաճառնս. և
առնեն զարդարութի յամ ժամ.

Յիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողո-
վրդեան քո. եւ այց առ մեզ ի փրկու-
թիւն քո՛ւմ: Տեսցո՛ւք մեք զբարեգործու-
թիւն ընտրելոց քոց. ուրախ եղիցուք
մեք յուրախութիւն ազգի քո. եւ գովիցո-
ցուք մեք ի ժառանգութե՛ւն քո՛ւմ:
Ողորմեա՛ք մեք ընդ հարսն մեր. անօ-
րինեցաք եւ յանցեա՛ք:
Պատմեցաք զնա՛ ի ձեռս հեթանոսաց. վ
տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց. եւ
թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնա՛. եւ
խոնարհ եղեն ի ներքոյ ձեռաց նո՛ց
ա՛լէլուիա յ՛յ՛յ՛

ի գթութիւն առաջի ամ գերբայց նոյ։
Փրկեա զմեզ ամ մեր. և ժողո-
վեա զմեզ ի հեթանոսաց։
Խոստովան եղիցուք անուան քում
սբ. և պարծեսցուք յօրհնութիւն քո։
Օրհնեալ ամ ած ի՝ի յաւիտեանս
յաւիտենից։ և՝ ասասցէ ամ ժո-
ղովուրդն՝ եղիցի եղիցի։
փառք հօր և՝։ աղերսական։

Գկ

Ա՛րարիչ երկնից և արդարոյ
Թէ. անկընկիայ։ մի մատներ
զես ի ձեռս նեղչաց իմոց. այլ ընկիայ
Ընկալ զծառայս քո ի բարի. զի մի՛
ամբարտաւանք զղջուեսցեն զիս։
Ակտաւեսցին աչք իմ փրկուե քում
ամ. և բանից արդարութե քո։
Ուրա ընծայի քում ամ ընդ ողորմութե
քում. զարդարութիւն քո ասասցեն իմ։
Ծառայ քո եմ ես իմաստուն ամ

Ողորեցայ ես ոչ զոչխաթ կորու-
և իրաւունք քո օգնեացեն ինձ:
Վկեցո՛ անձն իմ օրհնեացէ զքեզ.
օրէնք քո խօսք իմ հին:
Ցանկացայ փրկութե՛ քում տէր. և
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:
Նվնցի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս.
պատուիրանք քո արդարութե՛ են:
Խօսեցայ լեզու իմ զբանս քո. զի ամ
դարութիւնս քո:
Խղճեացեն շրթունք իմ զօրհնութի՛ն
քո. յորժամ ուսուցանես ինձ զարդ-
և բանիւ քով փրկեա զիս:
Ծոցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր.
արա զիս. ա՛ն՛ըմ՛ա՛յ ա՛ն՛ը՛":
Մերձեցին կնդրուճաձք իմ առաջի
քո տէր ըստ բանի քում իմանուտ՛ն
զօրհնա քո:
Ձեռք քո փրկեսցեն զիս. զի զպատուիրանս
քո ընտրեցի:

սեալ. խնդրեա զծառայս քո՝ զի
զպատուիրանս քո ես ուսմունայս։
փառք հօր և։ ա՛լէլուիայ ա՛լէ։

Դ

Օ՛ղնեա՛ անձն իմ լզաւր. օրհ
նեցից զքեզ ՚ի կեանս իմ.
ա՛լէլո՛ւիայ։ սաղմոս ասացից ու
մոյ մինչև եմ ես. ա՛լէլո՛ւիայ։
Ա՛ի յուսայք յիշխանս յորդիս մարդ
կան՝ զի ոչ գոյ փրկութիւն ՚ի նոսա։
ելցէ հոգի ՚ի նոցանէ՝ և դարձցին
անդրէն ՚ի հող. և յայնմ աւուր կորիս
ցեն ամենայն խորհուրդք նոց։
Երանի ազգի՝ որոյ այր ես՝ յակոբայ
օգնական է նմա. և յոյս նորա ՚ի տէր աստ է։
Ո՛ արար զերկինս և զերկիր. զծով
և զամենայն որ է ՚ի նոսա։
Ո՛ պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան.
և առնէ իրաւունս զրկելոց։

Գովեա երուսաղէմ զՏէր.
ակն յաղաւնւոյ մեղուաց հայ.
Այր օրհնեա զՅաբ քո սիօն.
Օ՛ի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց.
և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:
Ո՛ եդ զսահմանս քո խաղաղութիւն.
պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ.
Առաքէ զբան իւր յերկիր. վազվազ
ընթանան պատգամք նր: Տանէ զձիւն
ոսկի զաստ. և զմէգ ոսկի փոշի ցանեաց:
Արկանէ զսառն ոսկի պատառս. ա՞
առաջի ցրտոյ նր ո՞վ կարէ կենալ:
Առաքէ զբան իւր և հալէ զնս. շունչն
հոսցեն հոսմունք և գնասցեն ջուրք:
Պատմէ զբան իւր յակոբայ. զարդ
դարուն և զիրաւունս ի՛ւր:
Ոչ այսպէս արար ամենազգաց այր. և
զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա:
Ալէլուիա:

Փառք հօր և որդւոյ և սրբոյ հոգւոյ.
իայ ալէլ:

Ի բերանից ըղձքեզ որ զծրութիւ
իմ. անկ[illegible]ալ[illegible]ր[illegible]ր[illegible]հայ. որ հայ
տատիչ իմ ապաւէնն իմ և փրկիչ իմ
անկ[illegible]ալ[illegible]ր[illegible]ր[illegible]հայ։
Ի՛ն օգնական իմ և ես յուսամ ի
նա. ապաւէն իմ. եղջիւր փրկուե
իմոյ ընդունօղ իմ է։
Օրհնելով կարդացից առ տր. և՛ի
թշնամեաց իմոց ապրեցայց։
Շուրջ եղեն զինև երկունք մահու.
և հեղխք անօրինուե խռովեցուցին զիս
Վիշտք դժոխոց պաշարեցին զիս.
և ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու։
Ի նեղուե իմում եես առ տր կարդա
ցի. և առ ած իմ աղաղակեցի։
Ձգեցուցեր ինձ զօրութի՛ն պատե
րազմի. զյարուցեալսն ի վերայ
իմ նեքոյ իմ տրարկ. անկ[illegible]ալ[illegible]ր[illegible]ր[illegible]հայ։

Օ Թշնամին իմ հալածականս արա
րեր. և զատելին իմ ատակեցեր։
Ի՛ղաղակեցին՝ և ո՛չ ոք էր որ փրկէր
զնա. կրդացին առ տէր՝ և ո՛չ լուաւ նոցա
Ա՛նթեցից զնա ոտ փոշի առաջի հողմոյ.
մոյ. և ոտ կաւ գոռեհաց կոխեցից զնա
փրկեացէ զիս տէր ՚ի հակառակուէ
ժողովրդոց. և կացուսցէ զիս գլուխ
հեթանոսաց։
Ժողովուրդ զոր ո՛չ գիտէի՝ ծառայեց
ինձ. և՛ իւրաք ականջաց լուաւ ինձ։
Որդիք օտարաց ստեցին ինձ. որդիք
օտարաց մաշեցան և կաղացան ՚ի
շաւղաց իւրեանց։
Կենդանի է տէր և օրհնեալ է աճ.
և բարձր եղիցի աճ փրկուէ իմոյ։
Ի՛մ է որ խնդրէ զվրէժ իմ. և հնա՛
զանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև։
փրկիչ իմ ՚ի թշնամեաց իմոց բարկա
ցողաց. յայնցանէ՝ որք յարուցեն
ինն

Նրանի ազգի՝ որոյ որ ած յակոբայ
ինչեն ամենայն խորհուրդք նոյ ։
անդրէն ի հող. և յայնմ աւուր կո-
նչյզ հոգի ինոցանէ՝ և գարձցին
կան՝ զի ոչ գոյ վրկուԹի ինն ։
Ա՛ի յուսայք յիշխանս յորդիս մարդ-
մոս ասացից ձայ իմոյ մինչև ես մեռ ։
ցից զոր ի կեանս իմ. սաղ
Օ՛րհնեա անձն իմ զՏր. օրհնե
սաղ

կանոնագլուխ Բուն Բարեկենդանին ևնոր
կնրակէին ։

փառք հօր և ։ ալէլուիայ ալէլ ։
յազգէ մինչև յազգ ։
նորա դասԹի. և ընդ զսբ՛ակէ ներ
ներ. առնել ողորմուԹի ընդ օճելոյ
Ա՛ծ արարեր զերկուն Թագաւորի
և անուշան քուս սաղմոս ասացից ։
Ա՛յլ եկաւէք եղէց քեզ ի հեԹնոսս
և յառնէ անիրաւէ վրկեցեր զես ։
ես ի վէր իմ՝ բարձր արարեր զես ։

Օրհնեցէք զՏէր զի բարի է սաղմոս. սազ
Նո՛ր երգո՛վ օրհնութեամբ։
Ուրախացա Թագաւո՛ր յաղթական
Կեանքի՛ մ. սաղմոս աստղից քո՛ զ
Օ՛ ընծայի՛ց ընդ քեզ գոհութի՛ւն ի՛ւ
քո սիօն յազգե մինչև յազգ։
Թագաւորեսցի՛ ա՛ր յաւիտեան. աՁ
բարշտաց կորուստնէ։
դունի տէր. և զճանապարհս ամ
պանգուխտս. զորբս և զայրիս ըն
Տէր սիրէ զարդարս. ա՛ր պահէ զ
նէ զդլորեալս տէր։
Տէր բանայ զաչս կուրաց՝ և կանգ
զկապեալս տէր։
Տայ հաց քաղցելոց՝ և արձակէ
և առնէ իրաւունս զրկելոց։
Պահէ զՇնչմարտուի յաւիտեան.
և զամենայն որ է ինն։
Ա՛ արար զերկինս և զերկիր. զծով
գնակնէ նմա. և յոյս նո՛ր ի՛ւր աՁ։

Այ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն։
Ընդ ինձ զէմ տեր. և զցրուեսցեն
իսրայէլի ժողովք։
Խաշիկ զբեհնեաւ-սիրտս. և պատճ
զամ վէրս նոցա։
Ամ թուէք զբազմութիւն աստեղաց. և
զամեն զնա յանուանէ կոչէ։
Արեգ է տէր մեր. և մեծ է զօրութիւն
նր. խմաստութեն նր անչափ բան։
Ընդունի զհեզս տէր. և խոնարհ առնէ
զամբարտաւանս մինչև յերկիր։
Օրհնեցէք զնա խոստովանութեբ.
սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեբ։
Ամ զգեցոյց զերկինս ամպով. և պատ
րաստ արար զանձրև իւր յերկիր։
Բուսոյց զխոտ ի լերինս. զդալարն
ի ծառայութիւն մարդկան։
Ամոյ անասնոց և երկրաբուծ. ձագուց
ագռաւուց որք կարդան առնեն։
Ամէն ընդ զերուխս ձիոյ կամեցար

ՀԱՅՐԱՆՔ ԶՍԱՌՆ ՈՒՂ ԱՊԱՏԱՌՈՒ . ԱՌԱ-
ՓՈՇԻ ՅԱՆՁԱՑԱ ։
ԱՆՀ ԶՀԻՒՆ ՈՒՂ ԶԱՍՐ . ԵՒ ԶՄԵԶ ՈՒՂ
ԸՆԹԱՆԱՆ ԱՊԱՏԱՒԱՄՔ ՆՈՐ ։
ՈՒԱՔԷ ԶԲԱՆ ԻՒՐ ՅԵՐԿԻՒՂ ՎԱՂՎԱՂ
ՊԱՐԱՐՏՈՒՔ ՅՈՐԵՆՈՅ ԼՑՈՅ ԶՔԵԶ ։
ԱՂԵՂ ԶԱՀԿՄԱՆԱ ՔՈ ՔԻ ԽԱՂԱՂՈՒԿ .
ԵՒ ՕՐՆԵԱՑ ԶՈՐԴԻՍ ՔՈ ՔԻՔԵԶ ։
ՕՀ ԶՕՐԱՑՈՅՑ ԶՆԻԳՈՍ ԴՐԱՆՑ ՔՈՑ .
ՆՒ ՕՐՀՆԵԱ ԶՆՈՔ ՔՈ ԱԽՕՆ ։
ԳՈՒՂԵԱ ԵՐՈՒԱՂԻՄ ՔՂՔԱՏԻՒ
ԴՐԱ ԿԵՆԱՍՔԵՐ ԳԱՂԱՏԵԱՆՔ ՔՈ ։
ՍԱՍՈՒՑԵՂԵՐ ՈՂՈՐՄԱՒՔ ՔՈՒՂ ԻՆՔՆԱՒՐ
ԵՐԿԻՒՂԱԾ ԱՅԱՆՈՒՆ ՔՈ. ԶՈՐ ՅՈՒ
ԳԱՂԳԱԾԱՑԿԱՆ ՔՒՂ ՔՈ ԴՈՒՀՈՒՔՔ
ՅՈՂՈՐՄԱՒՔԻՆ ՆՈՐԱ ։
ՊԻԱՒ . ԵՒ ԸՆԴ ԱՅՆՈՍԻԿ ՈՅՔ ՅՈՒՍԱՆ
Ի.ՅԼ ՀԱՃԱԵՑԱՒ ԱՒՐ ԸՆԴ ԵՐԿԻՒՂԱԾՈ
ՀԱՃԱԵՑԱՒ ։
ԱՒՐ . ԵՒ ԸՆԴ ԻՐԱՆՑ ԱՌՆ ՀԱԿԱՅՔ

որ գտանէ աւետր քառասն։
Ցնծացայ եւ ի բանս քո՝ ոյք ասեն
ընդ տունս Տեառն երթիցուք։
Ոտք մեր էին կայեալ ի դրունս քոց
Երուսաղէմ։ Երուսաղէմ որ
շինեալ իբրեւ քաղաք որոյ
բաժակցութիւն նորա ընդ
միմեանս։ Անդ ելին ազգք ազգք
տանց Տեառն։ Վկայութիւն
Իսրայէլի ընդունել զանուն
Տեառն։ Զի անդ նստան աթոռք
ի դատաստան տանց Դաւթի։
Հարցարուք զխաղաղութիւն
Երուսաղէմի եւ յաջողութիւն
սիրելեաց քոց։ Եղիցի խաղաղութիւն
ի զօրութեանդ քում եւ յաջողութիւն
ի պարիսպս քո։ Վասն եղբարց իմոց
եւ ընկերաց իմոց խնդրեցից
զխաղաղութիւն քո։ Վասն տանն
Տեառն Աստուծոյ մերոյ խնդրեցից
զբարութիւն քո։

Կանոնագրութիւն Մեծի Ուրբաթուն։

Աղաչանք հալածեցին զիս՝ ընդ
նիւթ. ապրիլ՝ ո՛չ ի քո։ Երկնաւոր
արքայ Հայրական
իշխանութիւն ընդ ամենայն քո
արարածս ի սկզբանէ ընդ ամենայն
զի ցրտոյն ոչ ո՛ կարէ կեալ։
Ուսուցիչ զբան իւր եւ հալէ զինք.
շնչեսցէն հողմք եւ գնասցեն ջուրք
պատմէ զբան իւր յակոբայ. զարդ
դարձուի եւ զիրաւունս ինչ իւր։
Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց եւ
զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա։
Փա Ջ քէզ ք՛ն գոհիմ եկեղեցի մեծ
կիրակն քո նոր. ցլ նճալիմ տեսանել զ
քո զիմ փրկիչ զդ եկաւ հայրական
իշխանութիւն ընդ ամենայն քո

Օ մեղս առեալ և անարգեալ. և զօ-
րէնս քո սիրեալ։
Լօքն անգամ յաչուր օրհնելոյ զը-
քեզ՝ վ՚ի իրաւանց և արդարուե քո։
Խաղաղասի բազում է այնոցիկ որք
սիրեն զօրէնս քո. և ո՛չ գոյ ՚ի նա
գայթակղութիւն։
Սպասեալ փրկութե՛ քում տէր. և
զպատուիրանս քո սիրեալ։
Պահեաց անձն իմ զվկայուիս քո և
սիրեաց զնոսա յոյժ,
Պահեցից զպատուիրանս և զվկայու-
թիս քո. զի ամ՚ ճանապարհք իմ
առաջի քո են։
Մերձեսցին հեծութիւնք իմ առաջի
քո տէր. ըստ բանի քում խրատուն
արա զիս։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր
և բանիւ քով փրկեա զիս։
Հղեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւն

քո. յորժամ ուսուսցես ինձ զարդա-
րութիւնս քո։
Ասասցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ
պատուիրանք քո արդարութիւն են։
Նշխոյժ ձեռն քո ինկեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Յանկացայ փրկութենէ քումմէ տէր.
և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես ոպ զչքաւոր կորու-
սեալ. խնդրեա զծառայս քո՝ զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Յանանագլուխ մահու մեծի Հաբաթանն։

Ասէ՝ ասէ ոք զայ՝՝։ Տես ինքնին 43։

Եւ գնեն զդրակալն և զնոքա աճեսա
րանն ինքն և զսաղմոսարանն. և ասեն
երկու քհնյք զսաղմոսն գոգ փոխա։
Ընդէր խառնեցան հե՛։ Տէր զի բա-
զումեղ՝՝։ Ի կարդալ եմեալ լսե՛՝։

Ինչ այլքն եղանակեն ձայնիւ կցորդ
լիցիանք ժողովք": Այրեցա անգամ
առա. զյեսուին բարձր:
Հայցէք կանոնադրութեան եւ սաղմո-
սին ասէ յեսուին գուբդայն որ է այլոց
մրգերէից եւս ասէ: Իսկ եթէ ոչ ասէ եր-
սաղմոսին ոչ է սովորութի ամանչ
զկնի կանոնադրեսոյն ասէ, Ինչ եւս կա-
ղաղէ: Օրհնուի և փառք: Ինչ ապա
պաշտօն առնի ըստ ձայնին. և զկնի
հանգ ստեան աւետն ընթերցել լինի:
Իսկ եթէ հանգիսի օր լինի, կամ
Աստէր տօն լինի: Այսօր անձառ ասի
և խաչելութե աւետարան ընթերցել
լինի: Զկնի աւետարանին' Նորոգօղ
սիրե զերասց. ապա Ծոգոյ հանգոյ":
Իսկ ամանք ընդ օրհնութեն կցորդեն
զպաշտօնն. և զկնի օրհնութեն աւետն
ընթեռնուն. և զկնի Ծոգոյ հան":
Վա որդի այ անոխա":

Երդ Տն Սերսեսի. Ասացեալ վասն աճեստաբան
Նոյն աճուրդ մեծի Ներսիսեան.

Ո՛վ հիանք ժո՛ղովեան եմ միահեղ. վ՚ո՞ր
ոն և վասն օծելոյ ներ՛:

✠

Այսօր անձառ լուսոյն ծա-
գումն ի փրկութեան մեր
կատարումըն խոնարհի
ի վերնատունն ի սուրբ
բանական սոնից լո՛ւսաւորն. նախ քան զընթ
ըրնդն խորհըրդոյ սիրածաւ ղեկնակ
արիւնն լուսոյ. և զաւր առել ծա՛ղկ
ըր՝ զսուրբ լո՛ւսանայր զաշակերտացն.
Լա՛ւն ինն հօր փառաց լուսոյ՝ պատրոս
մերձիլ յոտս ո՛չ ներէր՝ այնմ ձեռաց
որոյ են գործք՝ երկինից երկինք և երկ
րաւորք. որով կուբացոյ աշըջ բացան
խուրջ և համրջ արձակեցան. ո
վերածեաց զինքն ի ծովէն՝ սաս
տեաց ալեացն և լըռեցո՛ն.
Գըլխոյն ընտրեա՛լ հօտին փոքր՝ սաս
տէր

տէր զխորհուրդն ո՛չ գիտեալոյ. որով
դառնայր և հնազանդեալ, զոտս և զդ
գլուխս մաքրել մաղթէր. գըլխոյս ա
ահ էր ինչ պիտոյ, լուացումն ջրոյ զի
լուացեալ է՝ ոտիցդ պիտոյ են մաք
րութե՛ն, յօդել ի գլուխս սրբուբ՛.
Ոաւտս եւրէց աշակերտաց՝ զոր նախ
բանիւ վարդապետեաց՝ այսօր գոր
ծով ըզծայրագոյն՝ եղոյց յինքեան
զխոնարհա՛ն. ապաստո՛ւրեաւ հողե
զինաց՝ այն որ անտես է հրեշտ
նոց՝ տարեալ պաշտօն իւր ծա՛ռայի
այն որ պաշտին ի սրովէից։
Ո՞ՀԵ ան՞ըս ասէ էից՝ և վարդապե
տըս բոլորից՝ զաշակերտացդ և զծա
ռայից՝ զոտըս լուացի ի հնոյ աղտից՝
միաբանց և դո՛ւք համաբնուբ՝ ցու
ցէ՛ք ըզնոյն խոնարհութի՛ւն. բարձրա
ցեալն ի կործանումն՝ և անկեալ
բնութեանդ կանգնո՛ւմն։

Օ՜ՙ որ մարբեայ ը յաւազանին՝ մա-
բուր ձեռօք զոտոյն նոյին. և ուսու-
ցեր խոնարհութ յաղթօղ լինիլ չար
հրապարտին. և զիմ լըճա զաիղմըն
մեղայ՝ աղաչանօք սըբյ գընդին. և
ըզգընայս ուղղեա զոտին՝ խոնար-
հութ եւիւք յերկինս։

* Ալելուի։ Ա՛ծառայ Ցօհան ՀԺը։ 16. 20։
Ամէն ամէն, վերջ, և աշակերտըն Լա-
ւրկորդ սաղմոս 40։ Այրանի որ խոր
հի։ Ալ վախտագի, Դուստ արա։
Լան անօրէնութ եդին ի վերայ իմ.
ամէն ամէն մի թուղրը զիս։

Ո՞վ ոգւոյ զօրք՝ նոսըն մովսէսի՝ զոր
խօսեցաւն ի սինայի. եկեր
ըզգառն օրինակին՝ և զբաղարջն ը-
ղեգին. ըզհինն ի նորըս փոխեալ՝
զբաւուերն ի լոյս ճշմարտեալ. փո-
խան գառին ինքըն գոլով գառն

ու նրբերեսով։
Ո՞նդ քաղարքի՞ն հայ անխըմոր՝ եւ
ըզմարմին իւր զերկնաւոր՝ ըզխուսա
ծինն անաւրինաւոր՝ զանապական
եւ զհոգեւոր՝ ընդ ոչխարին սրեան
ուխտին՝ եւ մեզ զարհւն իւր ուխտ
կըրկին. և եղեգան դառնագաւնին՝
փոխան ըզմարս անմայր ին։
Թանգաւ՛ն արարած՝ զհայըն
կենաց եւ քաղցելոց. և զբաժակ
ուրախարար՝ որք յադամայ տըրտմե
ցելոց՝ այս նոր ուխտ կ՛խոյ արեն՝
փոխան հնոյ ուխտին սրեանց՝ զոր
չիշատակ իմ առնիցէք՝ մինչև եկից
ես միւսանգամ։
Յո՞ղմէ լաս՝ ի քէն հոյ ցեմք՝ ըզ ժո
ղովել մեռանանին՝ որ զկենարարըդ
քո մերին՝ բաշխեալ եւտուր ըզ բաժա
կին. շնորհեա և մեզ տր ընդ նոսին՝
հաղորդ լինել քում սեղանին. կե

ննաց հայիդ յոր վախադիմք ևըմ
պէլոյդ ում ծարաւիմք .
1՝ յերնտրելոց աշակերտաց յուդաս
մե կնել՝ ինբ գառանց՝ զբարձօղ մե
ղաց գառն աչ մատնէր ՝ևմահ ըս ար
ծաթոյ՝ ի յերնթրի՛սըն հոգևոր՝ մեր
ձի ժըպիրն ևննգուէր՝ ուտելով ըս
վարդապետըն՝ յաճախ զևաբեուի՛:
2 ՚ոյսըն խօսէր ըս աղերսալի՝ խաչ
րելոյն վը դարձի՝ մի ոմն ՚ի ձէնջ ա
սէ եղբարք՝ զիս մատնելոց է առ ՚ի
մահ՝ պետրոս լըւեաՀ զայն զարհու
րէր՝ և ասկն արկէր առ յօհաննէս՝
հարցանել թէ ո՛վ էդ՝ դաւաճա
նող վարդապետի՛ն:

* Որթիւ՝ Աւետարան Ղուկասու Մ՚Ի: 22. 1:
Մերձեցաւ տօն բաղ՚՝ վերջ, հայհոյութիւ՚:
Նրտորդ սաղմոս 58: Փրկեա զիս ՚ի:
Լ՚Ջ մարժեցեր: Լ ո՛ւր ՚ա՛ծ տղո՚՝:
Փրկեա զիս ՚ի Թշնամեացդ իմոց ա՛յ

Նամակ սիրոյն յիւր սիրելեաց
ըզ տրրամուիրն փարատեց.
Թագեալ պատառ տայ յուդայի՝
Ներշնակեալ զդողըն մատնիչ.
զորառեալ և մերկացաւ՝ յաճապին հոգ
ւոյն շնորհաց՝ մատնեցաւ նախաչա
րին՝ ընդ մատնուն վարդապետի՛ն։
Նոյրապետն լուսոյն զըրկեալ՝ խաւ
ար ասէրն արտաքս եղեալ. տէրըն
յայտնէր լոյս եղելոցն՝ ըզ գայթակ
ղելն՝ ի գիշերի. պետրոս խօսէր խը
րախտանէն՝ և կրշտամբիւր հռհռաց
ան. զիւրն չճանչին ասէր՝ և
ըզ գալուստ հոգւոյն պատմէր։
Լեզուներաձն յանկոյս ձորոյ՝ ի վեր
նատունն եւ խորհրդոյ. հմուտ պրո
տէզ ըստարտիզի՝ հմոյծ զադամ յա

դին դրախտին՝ մաճծեա և զմեզ՝ որ
ընդ նըմին՝ ուստի հաներ նախ զառա
ջինն՝ զի ժառանգել ըզկայրենին՝
արժանասցուք մեք վերըստին՝ ն։
Ո՞գայր ըզկըրի ցըն տըրտմաբար՝
երիւքն եղել առանձնաբար՝ վըրկել
զմս հոգիս յօժար՝ քայց ի քնաւի
մարմնոյս տըկար՝ ոչ ոմն ուժգին և
զօրաւոր՝ և ոմն անզօր վըտանգաւոր՝
այլ մի և նոյն գոլ միաւոր՝ կըրեր
ըզկիրըն կամաւոր ։
Զայնչիւ մաղթեր ազօթական՝ վա
յիմ առ հայր իւր երկնական՝ ծունր
դներ խոնարհական՝ որում կրկնի
ծունր առ՝ եթէ վըրկիլ մարդկան
հնար է՝ առանց մահու իմ որ գրել
է՝ քաժակ մահուս յինէն անցցէ՝
ոչ իմ կամաւ այլ քոյդ եսցէ ։
Ո՞չ ինչաւ յերկին ըզքրտանց հոսման՝
ոլոռնաձև կայլակ վիժման՝ ի զօ

բանալ հրեշտակ մերձեալ՝ զօրինա-
կան գիրըն լըցեալ՝ զի կատարեսցի
հետ զբնութի՝ ամէն բան ըզմարդկու-
թեն. պատուհ զերկինս և զորոտմանի՝
յիւրաքանչիւր կրեալ տնօրէնութի՝

Որթիւ՝ աւետարան Մարկոս ՃԿԲ. 14. 27.
Եւ ասէ ցնոսա յո՝ վերջ, ևսկսաւ լալ
Ըմբռնդ սաղմոս 78։ Լ՝ մինչ հե՛՝
ալ հոմօնեաղ։ ՅՆԾ ագէք առ ամ։
Նոքա՝ ի ձեռնէ քումմէ մերժեցան
Ա՛ք ժողովուրդք ևսա՝ շն աթոռի քո՝

Ձաւ ապաշխարութեան էին՝ որ ըն-
բնութեան մարդկային. տապնա-
պեցար ի գիշերին՝ աղօթեցեր առ
հայր յերկինս. ծունեալ ի մեզ զլոյսդ
երկնային՝ և փարատեաւ զերկիւղ քա-
րին՝ մատուն քո զդուռն մեր և մարմին՝
յերկիւղ քո սրբ քեւեռացեր՝ն։
Ամբռնեալ յուդա՝ս որ մատնելոյ՝

հանդերձ գասուն վարիսեցւոց՝ ան
կան նման ստորանկելոցն՝ որք յաւ
տեան չէն կանգնելոց՝ յուզաս նեն
զաւ համբուրելով՝ առիթ մահու նը
շան տալով՝ փոխան սիրոյ զնա մատ
նելով չար ընդ բարւոյ վըճարելով։
Յայնժամ առ գաւթ սիրոյն պատ
րաս՝ ըզծառային անուն մաղքոս՝
հհատ սուսերբ զականջն աջոյ՝ որ
ո՛չ լըսեաւ ձեն խաբոյ՝ խակ ձերն մեր
արագապէս՝ յունկըն մերձել բժըշ
կապէս՝ առողջացոյց ձեռապէս՝ զոր
ո՛չ աեսին կուրացեն հանդէս։
Ո՛ր հօտի՞ն փոքրս ցըրուեալ՝ քան
զի զհովիւըն քաջ հարեալ՝ պետրոս
վայն ըզ հետ երթեալ՝ ի յատչկանէ
վերին շարժեալ՝ ընդանիկեաւ հաւըն
խօսէր՝ առ ի պետրոս ձեն ակնարկէր՝
զբանըն յիշէր գառն արտասուէր՝
ի գլորմանէն դարձեալ կանգնէր։

Ը նո՛ր հետ վիճին՝ եւ կեղեցոյ՝ զոր
պահեցեր՝ ի հոսելոյ՝ եւ կանգնեցեր
ի գլորելոյ՝ վա՛ սըրտիւն ապտասուե-
լոյ՝ կանգնեա՛ եւ զիւն ա՛ր ընդ ներքին՝
ի գլորմանէ սայթաքողին՝ տալով
աչացս յորդ արտասուս՝ եւ ջուր նը-
ման ծովու գըլխոյս։

Ա՛վ համա՛ր զանկատելին՝ կապե՛ր զը-
ձեռան արձակողին՝ ի յապարանսն
տանէին՝ կայլակայ եւ աննային՝ ծա-
ռայն զերծա՛ն այն ապտակէ՛ր յորմէ
սրբէն Թեւասքօղէր՝ Թուք արձա-
կեալ սիրդ բերանով՝ յայն որ կու-
րին լոյս ծագեաց Քրիստին։

* Որթիւ Աբեւտարան Մատթեոս՝ մաս 26՝ 31։
Յայնժամ ասէ ցնոսա՝ վերջ՝ ևս փախիան։
Ընդեր սաղ՝ 108։ Ա՛ն օրինաւոր։
Ա՛սաց ա՛ր ցա՛ր իմ՝ Խոստովան եղ՛՝
Խոսեցա՛ն զինէն լեզուա՛ն նենգա-
ւո՛ր։ եւ բանիւ ատելութեա՛ն
զիս պաշարեցի՛ն։

Զ
աւր կապանաց մարդկան լու-
ծիչ՝ որ կապեցար ընդ կապելոյն.
զիս արձակեա յինքնակապիս՝ մեղաց
կապից դըժոխայնոյն. որ ընդ մեզ ըն-
պարտաճորին՝ կացեր անմեղդ՝ ի յա-
տենին. յորժամ փառաւք գաս հայրե-
նիւն՝ մի՛ զատեսցես զիս ընդ նոսի՛ն։
Պատկառանաւք հինն ադամայ՝ որ ձա-
ղեցար վնո՛ր. ըզնշեա զամօթ մե-
ղաց լըրբին՝ որով զերեսս իմ ծածկե-
ցին՝ որ ներբեցեր ջար ծառային՝ ա-
ծեալ ձեռօք քեզ ապտակին՝ հար
ուժգնակի զդէմս ջարին՝ ոյլ և
զիս հ՛հար ուժգի՛ն։
Ջա՛հըն լուսոյ առաւօտուն՝ ի յու-
րաքանչիւր հընոյ զատկին՝ կայր առաջի
դատաւորին՝ ծունր ընկատեր՝ ի յատենին՝ ի
հարցանել պիղատոսի՝ որն ոչ առնէր
զպատասխանի՝ զի կանխասաց գերըն-

լըցցի՝ եղէ ես մարդ որ ոչ խօսի։
Աստիճակաւ դասք զինուորացն՝ որ
կին զհանդերձ նախատանաց՝ այնմ
որոյ ըզգեստն է լոյս փայլ՝ իբրև զօ
Թոյլ զինքեամբ արկած՝ ի ծուռն
ջիկ հատակէին՝ զգլուխն եղեգամբ
հարկանէին՝ պըսակ՝ ի փշոյ բոլորե
ին՝ ըղ փուշ մեղացըն բարձողի՞ն։
Աստիճանէն սերօքէից՝ բառնայր ին
քեամբ ըզփայտ խաչին՝ մինչ՝ ի տեղի
գողգոթային՝ յորում եդեալ մարդն
առաջին։ եւտուն ըմպել զգինի զմըր
սեալ՝ և զնեռակուր լեղեաւ խառ
նեալ՝ որում զպըտղոյն դառըն ճաշակ՝
փոխեաց մեզ քաղցր և անմոռաց։
Վ ՚ր՚նահաւ նըշն զարհուրեալ՝ տե
սին ըզծըրն մերկացեալ՝ և ըզհանդերձ
սըն բաժանեալ՝ պատուճանին վրայ
ձակ արկեալ՝ ըզձեռսն և զոտսըն
ծակեցին՝ ըստ յայտնապես դաւթին

ձայնին. ըստ վայտ խաչին քրիստոսեին՝
զմատուռնան որ գրեց ի խտախտակին։

* Ոսթիե. Աբեսալան Մատ. յղ. 26. 57։
Իսկ նոցա կալեալ. վերջ. Եւայ դատապարտ.։
Ալ երգեցող սաղ 117։ Խոստովան եղէ-
բուք ցն. մինչև ցայն տունն որ ասէ
Բացէք ինձ, կ ցորդ։

Տ ւրացեալ ձեռք ըստ ձեռն՝ ոտք
ըստ ոտիւ ընթանալեց՝. վայտ ըստ
վայտի դառն պտղոյ՝ կեանք ընդ մա
հու փոխարկելոյ՝. ի մէջ երկուց անօ
րինաց՝ կայր մերկացեալ տուօղն օրի
նաց՝. զոր ոչ տեսին ազգքըն կուրաց՝
քաց ի միոյն աւազակաց։
Ո՞պէս ես արեգականն՝ ըզաիւն արար
գիշերանման՝. զատուերըն քոյ սրկ
մերկուեն՝ զի մի տեսցէ ակն անար
ժան՝. ի միջօրեայն ներսեմացաւ՝ յոր
ժամ ադամ մեղաւ մեռաւ՝. ի յինեե

ընդերդն ի լոյս դարձաւ՝ յորժամ
մահուամբ մահն լուծաւ։

Օղէր արտաքսը ցաւագին՝ մայր անդ
որ կայր մերձ առ խաչին՝ յորժամ
լուսէր ըզծարաւին՝ բարբառելոյ ի բերան
վիճակին՝ եւտուն քացախ խառնեալ
լերդ՝ այնմ որ բըղխեաց զգետ յա
դենի՝ ևի վիմէն զվըտակ բարի՝ որ
բոյց տուհին դառնացողի։

Լուծեալ յերրորդ ժամու օձին՝
զիւտ նախնւոյ մօրն ևայլին՝ ի վերին
անկեալ մարդն առաջին՝ հաւանա
կան բանիւ նորին՝ ի սոյն ժամու
ոչն ի խաչին՝ զի քաւեսցէ զմեղս
նոցին՝ և յորժամ ել ադամն հին
եդ զամազան ի մէջ դրախտի՝ն։
Փաղելի բարբառ քնդ իմ՝ հրի հրի
առ հայր գոչէր՝ զհոգին կամաւ
հոր աւանդէր՝ զհոգիս մարդկան
նոյն ընծայէր՝ երկիր հեղմամբք սա

ասնեցաւ՝ և վարագոյրն ընդ մէջ հե-
ղաւ. վկայ՝ ի յինքեանց պատառե-
ցան՝ և գերեզմանք մահու բացան։
Ի՛ զօրոյ՝ ի սքանչելեացն՝ ած մրմնով
վէ՛ր իմ խաչեալ. մերով բնութիւն
մեռանի՝ ած անմահ խոստովանի.
կըրկնավըտակ կողին աղբեւրիւք՝ եւ
վերջի իւր հաստատի. ջրովըն մաքրի
զարիւնն ըմպէ՝ զորդի ընդ հօր փա-
ռաւորիչ։

❋ Որթիւ՝ Աշխատարան Յօհան՝ ձճե՝ 18. 2։
Գիտեր և յուզա՝ վերջ, հաւ խօսեցաւ։

Նորին Երգ մեծի Ուրբաթու
թերևկեան։

Ո՛րոգող տիեզերաց՝ որ
զդեղոյներ մեզ զոյս փա-
ռաց՝ արկար ըզբև ի
զինուորաց՝ զքաղամիդ կարմիր նախա-
տանաց՝ մերկեա՛ յինէն ըզքոսրձ
մեղաց՝ ըզմորմոտանգինն արեամբ նո-

կած՝ և ըզգեցեալ զուբաստային՝ ըզ
պատմուճանն իմ զառաքինի։
Այլ ինձ՝ որ Թագաւորիդ՝ ի ծունր
կոչեալ խաղ առնէին՝ ծածկեալ
ըզգլուխըդ կըռափէին՝ և եղեգամբ
հարկանէին. և զիմ անկեալ մինչ՝ ի
գետին՝ ի հնազանդիլ կամաց ջարին՝
մի Թողուցուս խաղալ առլին՝ այլ
կանգնեսցես զիս վերստին։
Ա՛մեալ բոլո՛ըդ քո մրմին՝ յետ վը
ճըռոյ գա՛ւորին՝ աստուիկ էառ զհար
ւած գանին՝ վա՛ գանից նոխաստեղ
ծին՝ զիս որ յոտից մինչև ցըգլուխ՝
ցաւօք նեղիմ անհրնարին՝ առաղջաց
դրէ՛լ կրկին՝ ոա՛ չնորհօք աւ՛ազանի՛ն։
Ալ՛ըբափայլ սգ՛ նեալ զարդուն՝ զոր
զգեցուցեր ահաւանին՝ փոխան այր
ոակ՝ ի փշոց եդին՝ մըշակ՝ ք այգւոյն
խոյանէլին՝ ըզ փառս մեղաց հանցեա
լինէն՝ զոր չիս հարա իմ Թըշնամին՝

և

և ողջոյն զկայքուճած վիրին՝ զի
սպիք մեղացն ջընջեսցի՛ն։

* Բրթիւ. Աբեսաղան Մատթեոս. յժբ. 27. 1.
Իբրև պղ եղև՝ վերջ, որդւոցն զբեթեայ։

Եւ տուն ըմպե՛լ քեղ ըզլեղին՝
և զքացախան ի ծաբաւին։
արբեր կամաւ զի քաղցրասցին՝ ձա
շակք պղտղոյ դառնագունին. ըզ
դառնաւի Թունաւորին՝ զոր ի մա
սունս հոգւոյս արկին. հեղքեա՛ ի
քաց հանդերձ սուին՝ և քաղցրաս
ցի սէր քո ի հոգին։

Աստ՛ղնել ծառոյ մահաբերին՝ այն որ
բուսաւ ի մէջ դրախտին. փոխան բեր
ձեր ըզփայտ խաչին՝ ի գողգոթայ հա
ներ տեղին. զիմառ ի մեղս անկել
զոգի՝ և ծանրագոյն բարձօղ բեռին։
բարձ ի յաւսոյդ բան ոչխարին՝ հան
ի յերկինս յուխտաւոր առ՛ղ։

ի՛ յուբաքո՜ւ ժամ երրորդին՝ բևե
ռեցը ա՛ր ի խաչին. լուծեր զկատան
նախատեսցն՝ և կապեցեր զքաշնա
մին՝ զիս ամբաց՝ ըզ հովանեաւ՝ կեն
դանարար քո ներշանին՝ և ի ծագելն
յերեկոյ՝ լուսաւորեա լուսով նորին
ի՛ ընե՜ր սաղակին՝ բացեր զդուռն
ադին դրախտին՝ ըզ հաւատոյ սրտիւ
նորին՝ կատարեցեր զքո խընդրելին՝
ա՛ւր և ինձ ա՛ր ըզ նովին լսել զնոյն
պատասխանին՝ այսօր ընդ իս եղես
յադին՝ ի հայրենիս քո առաքի՛ն։

* Որթին։ Աւետարան Մարկոս՝ ՃԸ. ։ 15 . 2 ։
Եւ վաղվաղակի ։ վերջ. եկեալ հին յերկմ ։

ա՛րբառեալ զերկիրն՝ հի
մունք երկրի տատանէին՝ և
վարդոյր հին օրինին՝ վերս առ ի վայր
պատառէին՝ արդ ընդ վճմանն որք
շարժէին՝ շարժեա զանշարժ սիրտս

ի բարին. ընդ պատառիլ վարդուրին
զիմ պատառեա՛ զգեզիր պարտի՛ն։
Ո՛րեգա՛ն ե լոյս քոյ արկեալ՝ խաւ
ա՛րնայր միջօրէին. և գերեզմանըք
բանային՝ մարմինք սբց՛ն յառնէին.
ընդ խաւարիլ լուսաւորացն՝ մաք
րեա՛ լինէն զգործ խաւարին. ընդ
մեռեալն ոչք յառնէին՝ կանգնեա՛
զմեզ՛ոք մեռեալ հոգի՛ս։
Ո՛ւթ սիրոյ պատուիրանին՝ գործով
լըցօղ եղեր բանին. աղօթելով առ
հայր յերկինն՝ թողուլ զմեզս որ
ի խաչին. ինձ որ հոգեւովս հաւատա
ցեա՛լ՝ երկրպագեմ քեզ միածին.
Թո՛ղ զղուծումն հրամանին՝ մի՛
յիշեցին մեղքն առաջի՛ն։
Աւրհնեցին սանդարամետք՝ ի յաւն
դեն առ հայր գհոգիդ. որ՝ ի գժոխս
իջեր ներքին՝ ի բանտ մահու և խա
ւարին. հատեալ զիշխանն մահու

ծին՝ հաներ զհոգիան ոչք ի բան-
տին՝ և զիս հանցես ար ընդ նոսին՝
բանտէ մեղաց աղջամղջոյն։

Ողբիմ։ Աբեթարան Ղուկաս մղե։ 22. 66.
Եւ իբրև այգ եղև։ ժողովեցան ծա-

Ո՛ղբերայն անապականն՝ որ
յետ մահուան անմահարար՝
բղխեալ ի քէն վտակ կըրկին՝ ի նո-
րոգումն կողոծնին՝ քոյ ըղբերան-
իմ յարբուցումըն քո արեան կենա-
րարին՝ լըճա դարձեալ յաւազանին՝
թէ ոչ ընդ նոր ոչք այլ արտասուօք։
Յաղնմահիդ մեռանելոյ՝ զմեռեալ-
նոգիս կենդանացո՝ թաղմամբ ինո-
գերեզմանին՝ զթաղեալս ի մեղս
վերածեա՝ ի գթի ներքնամն ի քաղ-
ցնելով ի գթոյ մեղայ վերաբերեա՝
ի ստուերս մահու քո բնակելով լու-
սաւորեա և զիս հոգւով։

Աւրա իմ առաքեալ սաղմոսակն բանդ
որ ընդ հօր իսկզբանէ՝ որ կամաց
ձոր վա՛ մարդկան՝ կրեցեր մարմնով
զայս ամ. ինձ լսելի արա ըզձայն
յարքայութեանդ քոյ կոչման. ընդ
ժողովոյ անդ անդրանկացն՝ օրհնել
ըզքեզ միշտ յաւիտեան։

* Որթիւ։ Աչեառարան յօհան, ճղ։ 19. 17։
Եւ նոքա առաքեալ առանէնն։ վերջն յոր խոցեցինն։

Զկնի Յայսօր անձառին ասէ սաղմոս
կացուրդ, «Աշանեցաւ առ»։ վասն՝
Ի կարդալ իմաստ լուսաւորչի։
Այս ապա ընթերցեալ լինի աւետարան
խաչելութեանն ըստ Ճայնին. և զկնի ասի
շրխան Նորոգօղ։ Յոկ ոմանք զուգեն
առաքեալն շրխնն միայն ասեն. և ոմանք
զնորոգօղն հոմայն ասեն. կամք քո է։
Ի այլ յորժամ զպաշտամանն շրխնն
հանդատեան առեալ՝ զկնի շրխանացն

ասի սաղմոս ըստ ձայնին. և ընթերցել
լինի աւետարան ըստ ձայնին. և զինի
աւետարնին ասի յաճախանեղէն վտխս մի։
զինի յաճախանեղին՝ Տոդւոց հան"։
կ՚ ոմանք ընդ յաճախանեղին երբեմն
երբեմն կ՚ցորդեն կ՚արարիչ և մարդասի
րի զմի տուն. և կամ կ՚ոս ասացիչն մի
տուն։ կամք քոյ։ և ասպա Տոդւոց
հան"։ կ՚ոս որ"։ և Հայր մեր որ յերկ"։

Սաղմոս ըստ ձայնին նախքան զաւետարանն։

Տէր մի սրտմտուիր քոյ յանդիման
մաներ զիս. և մի բարկութիւն
քոյ խրատեր զիս։ Ողորմեա ինձ Տէր
զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն
իմ զի խռովեցան ոսկերք իմ։
և անձն իմ յոյժ խռովեցաւ. և դու
Տէր մինչև յերբ։
Դարձ Տէր և փրկեա զանձն իմ. կեցո

Հարձր առնեմ զքեզ ՚ի ձեր ընդ
կալար զիս. և ոչ ուրախ արա
ցեր զթշնամիան իմ յիս.

ակ

ձեն յոյժ վաղվաղակի և խառնեսցին
թշնամիք իմ. դողջիցին յետս և ամչեսցին
մահեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամ
ուռածս իմ ընկալաւ.
ՈՒռաւ ՚ի ձայնի լալոյ իմոյ. լուաւ
տեառն ողորմիլ իմոյ. և տեր զկնդրուկս
ոյք գործէք զանօրէնութիւն:
Իբաց կացէք յինէն ամենեքեան
մահեցայ ես ՚ի վեր տեառնամեծ իմոց
ՈՒռուեցաւ ՚ի սրտմտութենէ աչն իմ. և
տասնօք իմովք զանկողինս իմ թացից:
Լուաւ տէր զաղաչանս իմ. զտեր զաղօթս իմ
ստացաւ զիս. գիշեր զմի հիճաս իմ. և ար
Ամաստակեցայ ես ՚ի հեծուծանէ իմմա.
առնիցէ առ քեզ:
քեզ. կամ ՚ի դժոխս խոստովան
Օ՚ի ոչ է որ ՚ի մահու յիշէ զքեզ
դիս տէր ըստ ողորմութեան քումմ:

Տէր ած իմ կարդացի առ քեզ և բըղ-
ժըշկեցեր զիս. ար հաներ ի դժո-
խոց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայն
ցանկ ոչ ըլլանեն ի գուբ:
Ալաղմս ասացէք ամն սբքը Ներ. խոստո-
վան եղերուք յիշատակի սրբուե Ներ:
Ամատուքի է ի բարկութե Ներ. և
կեանք են ի կամաց Ներ:
Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. ա-
ռաւօտու եղիցի ուրախութի:
Կոս ասացի ի բրեկենդանուե իմում,
Թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան:
Տէր ի կամս քո եատուր գեղոյ իմոյ
զօրուի. դարձուցեր զերեսս քո յիս
նէն և ես եղէ խառվեալ:
Ընդ քեզ ըմր կարդացի և առ ածդ իմ
աղաչեցի. զի՞նչ օգուտ է քեզ յարե
նէ իմմէ Թէ իջանեմ ես յապականու-
ի Թէ հող խոստվ առնիցի առ քեզ.
կամ պատմեսցէ ճշմարտուԹիս քո:

Ի ՝ուշաւ ինձ ՝ուր և ողորմեցայ . և
տէր եղև ինձ օգնական :
Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն.
հեռեր յինէն զքուրձ . և ինձ զգե
ցոյց զուրախութիւն :
Ա՛ստ սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ.
և այլ մի և զղջացայց ՝ուր ՝ած իմ.
յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ :

Յանուն քոմ կեցո զիս և՛ի
զօրութե քոմ իրաւ արա ինձ :
Ա՛ստ լսեր աղօթից իմոց . ունկնդիր
բանից բերանոյ իմոյ :
Օտարք յարեան ՝ի վե՛ր իմ. և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ . և ո՛չ համարե
ցան զքեզ ՝ած առաջի իւրեանց :
Ա՛հա ՝ած օգնական իմ . և ՝ուր ընդու
նող հոգւոյ իմոյ :
Դարձուցանել զչարն ՝ի չիմանալին
իմ. ճշմարտութե՛ քոյ սատակեա զնո՛ :
Ա՛ստ կամօք իմովք պատարագս մա

առուցէց քեզ. և խոստովան եղէց
անուան քումմ՝ որ՝ զի բարի է։
Յամ նեղուիմ խմիմ փրկեցեր զիս.
և՛ի թշնամիան իմմ եառես աչն իմ։
ՃԻ ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ.
երևեցո զերեսս քո՛ի մեզ և
ողորմեա մեզ.
Ա՛նանչել յերկրի զճանապարհս քո.
յամենայն ամ զփրկութիւն քո։
խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք աճ. խոստովան եղիցին առ
քեզ ժողովուրդք ամենայն։
Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազգք. զի
դատաստան զժողովուրդս յուղղութե
և ազգս երկրի դու առաջնորդեես,
խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
աճ. գոհասցին զքեզ ժողովուրդք ամ։
Երկիր ետ զպտուղ իւր. և օրհնեաց
զմեզ աճ աճ մեր։
ՃԻ մեր օրհնեսցէ զմեզ. և՛իննանիկ
երկիղեն ամ ծագք երկրի։

Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո. և
դարձուցեր զգերութիւն յակոբայ:
Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան
քո. և ծածկեցեր զամենայն նոցա:
Ընդոստացեր զամենայն սրտմտութիւն
դարձար ի բարկութենէ սրտմտութեան քո:
Դարձո՛ առ մեզ Աստուած փրկիչ մեր. և
դարձո՛ զսրտմտութիւն քո ի մէնջ:
Միթէ յաւիտեան բարկանայր մեզ եր.
և միձգեր զբարկութի քո յազգէ մինչ
և յազգ:
Ոչ՝ դու դարձեալ կենդանացես զմեզ.
և ժողովուրդք քո ուրախ եղիցին ի քեզ:
Ցո՛յց մեզ եր զողորմութիւն քո. և
զփրկութիւն քո տուր մեզ:
Լո՛ւաք զինչ խօսի եր Աստ մեր. խո-
սեսցի զխաղաղութի ժողովրդեանն իւ-
րոյ. առ նա՛ եւ առ այնոսիկ որք
դարձեալ են առնել սրտիւք:

փրկութի՛ն նր. բնակիլ փառաց նորա
յերկրի մերում։
Ողորմութի՛ և ճշմարտութի պատահեցին
զին. արդարութի՛ և խաղաղութի՛
համբուրեցին։
Ճշմարտութի՛ յերկրէ բուսաւ. ար
դարութի՛ յերկնից երևեցաւ։
Որ տացէ զբաղցրութի՛. և երկիր
մեր տայէ զպտուղ իւր. արդարու
թի՛ առաջի նր դնասցէ. դիցէ՛ ի
ճանապարհի զդնացս իւր։

ՈՂՈՐՄԵ՛ լսեր աղօթիդ իմոյ. աղաղակ
իմ առ քեզ եկեսցէ. և մի դար
ձուցաներ զերեսս քո յինէն։
Յաւուր նեղութե՛ իմոյ խոնարհեցո՛ ա
ւրհս զունկն քո. յորում աւուր կար
դամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լսեր ինձ
Ալաւեցան ոսո՛ր ծուխ աւուրք իմ.
և ոսկերք իմ ոսո՛ր խոհի՛ ջորացան։
Խոտ՝ և ցամաքեցաւ սիրտ

իմ.

իմ. մոռացայ ուտել զհաց իմ ի ձայ-
նէ հեծութեան իմոյ։
Կպեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ. նմա-
նեցայ ես հաճալասան անապատի։
Սղջէ ես ոպ բու յաւերակի. տքնեցայ
և եղէ ես ոպ ճնճղուկ միայն ի տանիս։
Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհա-
ղատազ և գովիշք իմ ինձ երդնուին։
Մոխիր ոպ զհաց կերի. և զըմպե-
լին իմ արտասուօք խառնեցի։
Երեսաց բարկութեանդ սրտմտութեանդ
քոյ. զի դու բարձրացուցեր և խոր-
նարհեցուցեր զիս։
Աւուրք իմ ոպ հովանի անձին. և
ես ոպ խոտ ցամաքեցայ։
Դու սակայն յաւիտեան կաս. և յիշա-
տակ քո յազգէ մինչև յազգ։
Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ
սիոնի. ժամանակ գթալոյ նմա հա-
սեալ է ժամ։

Ա երձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տր. ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս։
Ազատեն աղօթք իմ առաջի քո Տր. և բանիւ քով փրկեա զիս։
Խղեսցեն շրթունք իմ զօրհնուիս քո. յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ պատուիրանք քո արդարութիւն են։
Լինիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Ցանկացայ փրկութենէ քումմէ Տր. և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ. օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես ոպ զոչխար կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո՝ զի ըզպատ
հրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Ո՛վ դարձուցաներ զերեսս քո յիս
նէն. նմանիցիմ այնոցիկ ոյք իջանեն
՛ի գուբ։

Նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ։
քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ որ՝ զի
Ընկճեն իմ ոգի երկիր ծարաւիւ ես առ
ձի առքեզ զձեռս իմ։
Ձեռաց քոց խորհեցայ. և համբար
հեցայ յամմ գործս քո. յարարածս
Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խոր
իմ խառնվեցաւ յիս։
Զանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ
ռեալ յաւիտենից։
Եւ նստայց զիս ՛ի խաւարին ոպէս մե
նարհ արար յերկիր զկեանս իմ.
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խո
ոչ արդարանայ առաջի քո ամ կենդանի։
Ննջեր ՛ի գաստան իբ ծառայի քում. զի
ես արդ ինձ արդարութիւք քով. և մի մտա
Լուր ինձ առաւօտիւք քով. զի ՛ի քեզ
Ընկճեն իմ ոգի երկիր ծարաւիւ ես առ
ձի առքեզ զձեռս իմ։
Ձեռաց քոց խորհեցայ. և համբար
հեցայ յամմ գործս քո. յարարածս
Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խոր
իմ խառնվեցաւ յիս։
Զանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ
ռեալ յաւիտենից։
Եւ նստայց զիս ՛ի խաւարին ոպէս մե
նարհ արար յերկիր զկեանս իմ.
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խո
ոչ արդարանայ առաջի քո ամ կենդանի։
Ննջեր ՛ի գաստան իբ ծառայի քում. զի
ես արդ ինձ արդարութիւք քով. և մի մտա
Լուր ինձ առաւօտիւք քով. զի ՛ի քեզ
Ընկճեն իմ ոգի երկիր ծարաւիւ ես առ
ձի առքեզ զձեռս իմ։
Ձեռաց քոց խորհեցայ. և համբար
հեցայ յամմ գործս քո. յարարածս
Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խոր
իմ խառնվեցաւ յիս։
Զանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ
ռեալ յաւիտենից։
Եւ նստայց զիս ՛ի խաւարին ոպէս մե
նարհ արար յերկիր զկեանս իմ.
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խո
ոչ արդարանայ առաջի քո ամ կենդանի։
Ննջեր ՛ի գաստան իբ ծառայի քում. զի
ես արդ ինձ արդարութիւք քով. և մի մտա
Լուր ինձ առաւօտիւք քով. զի ՛ի քեզ

անձին իմոյ՝ զի ես ծառայ քո եմ։
մին իմ. և կորուսցես զամ նեղիչս
Աղօթեա՛ քով սատակեսցես զթշնա-
ղութեանէ զանձն իմ։
զիս. արգարութե՛ քով հանցես ի նե-
ա՛ սան անուան քո՝ եր կեցուսցես
ի չարչարից զրկիլ։
Հոգի՛ քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
ես ամ իմ։
Ասա՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց եր.
առ քեզ եր համբարձի զանձն իմ։
Յոյց ինձ ճանապարհ յոր գնացից. զի
Թիս քո. զի ես ի քեզ եր յուսացայ։
և սկիզբ սրա ինձ աւետեսուս պողոմա-

13 • 36։

Յայնժամ Թողեալ յի զժո-
ղովուրդսն՝ եկն ի տուն։
Մատեանն առնեա աշա-
կերտքն նր և ասեն. մեկ-
նեա մեզ զառակ որոմանցն ադարա-
կի։ Նա պատասխանի ետ և ասէ
ցնս։ Որ սերմանէ զսերմն բարի է
որդի մարդոյ։ Նէ ագարակն ես է։
Սերմն բարի՝ նոքա են որք որդիք
արքայուե են. իսկ որոմն՝ որդիք չա-
րին են։ Նէ թշնամին որ վարեաց
զայն՝ սատկ է։ և հունձն՝ կատարած
ճիս է։ և հնձողքն՝ հրեշտակք են։
Ապ ժողովէ որոմն և'ի հուր այրէ,
այնպէս եղիցի ի կատարած ճիս։
Առաքեսցէ որդի մարդոյ զհրեշտակս
իւր՝ և ժողովեսցեն յարքայուէ նր
զամ գայթակղուիս. և զայնոսիկ

ոչք գործեն զանօրէնութի։ Այլ սուրբ
ցեն զնա ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի
լալ և կրճել ատամանց։ Յայնժամ
արդարքն ծագեացին իբրև զարե-
գակն յարքայութե երկնից։ Որ ունի
ցի ականջս լսելոյ լսիցէ։ Դարձեալ
նման է արքայութի երկնից գանձի
ծածկեալոյ յագարակի։ Որ գտեալ
մարդոյ թաքոյց. և ի խնդութե անտի
երթեալ վաճառէ զամենայն որ ունի
և գնէ զագարակն զայն։ Դարձեալ
նման է արքայութի երկնից առն վա-
ճառականի որ խնդրէիցէ մարգարիտս
դեղեցիկս։ Այլ գտեալ մի պատուա-
կան մարգարիտ՝ երթեալ վաճառէց
զամենայն որ ինչ ունէր և գնեաց զայն
մարգարիտ։ Դարձեալ՝ նման է ար-
քայութի երկնից ուռկանի արկելոյ
ի ծով, և յամենայն ազգաց ժողովելոյ։
Որ երբեմն լցաւ, հանեալ ի ցամաք՝ և

նատեալ ժողովեցին զբուն բարին յա
մանս. և զխոտանն ի բաց ընկեցին:
Ա: ինպէս եղիցի ի կատարած աշխ
ա՛ր ցեղն հրեշտակք և մեկնեսցեն զ
չարս ի միջոյ արդարոց: նմ արկ
ցեն զնա ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի
լալ և կրճել ատամանց: Ա՛ստ ցնա
յո՛, խնայեսցի զայս ամ. Ա՛սեն ցնա
այո՛ տէր: Նմ նա ասէ ցնա՝ վա՛ տայտ
բիւրց ամ զպէրս աշակերտեալ արքայու
թերինից՝ նման է առն տանուտեառն
որ հնձէ ի գնձէ իւրմէ զնոր և զհին:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: 4. 26:

Ե՛ ասէր՝ այսպէս է որ
քայութին ոյ. ԵՒպ զի այր
մի սերմանիցէ զսերմանիս
յերկիր. ԵՒննջիցէ և յառնիցէ զցայգ
և զցերեկ. և սերմանիքն բուսանի
ցին

ցին և ածին։ Ես նա ոչ գիտէ Թէ
երկիրն ինքնին բերէ զպտուղն. նախ
զհուռն՝ և ապա զհասկն՝ ապա զցո
րեան առոյգ ի հասկին։ Ես յորժամ
տայցէ զպտուղն, վաղվաղակի ա
ռաքի մանգաղ՝ զի հասեալ են հունձք
Ես ասէր՝ ուստի նմանեցուսցուք զար
քայութիւն աստ. կամ որով առակաւ
առակեսցուք զնա։ Որ հատան մա
նանխոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յեր
կիր, փոքրագոյն է քան զամ սերմա
նիս որք են յերկրի։ Ես յորժամ
սերմանիցի, բուսանի և լինի մեծ
քան զամ բանջար. և ածճակէ ուստս
մեծամեծս՝ մինչեւ բաւական լինիլ
ընդ հովանեաւ նր Թռչնոց երկնից
բնակիլ։ Ես այսպիսի առակօք խօ
սէր ընդ նոսա զբանն՝ որպէս կարօղ լինէին
լսել։ Ես առանց առակի ոչ ինչ
խօսէր ընդ նոսա։ Բայց առանձինն՝
աշակերտացն իւրոց մեկնէր զամ՝

Մի երկնչեր հօտ փոքրիկ. զի հաճեցաւ Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն: Վաճառեցէք զինչս ձեր և տուք զողորմութիւն. և արարէք ձեզ քսակ առանց հնանալոյ՝ գանձ անպակաս յերկինս. ուր ոչ գողն մերձենայ և ոչ ցեց ապականէ: Զի ուր գանձն ձեր է, անդ և սիրտք ձեր եղիցին: Լղեցին գօտիք ձեր պընտեալ ընդ մէջս և ճրագունք լուցեալք: Իւր դուք նմանօղք մարդկան որք անկն ունիցին տէր իւրեանց թէ երբ դառնայցէ՛ ի հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ և բախիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա. Երանի՛ եցէ ծառայիցն այնոցիկ զորս եհեալ տէրն գտցէ արթուն: Ամէն ասեմ ձեզ. զի գօտի ընդ մէջ ածցէ և բազմե-

ցուցէք զնա և անցեալ պաշտեսցէք
զնա։ Եւ եթէ յերկրորդ կամ յեր
րորդ պահու եկեսցէ և գտցէ այն
պէս՝ երանելի՛ք են ծառայքն այնո
քիկ։ Այլ զայն գիտասջի՛ք՝ եթէ
գիտեր տանուտէրն յորում ժամու
ղողգայ, հակէր՝ և չտայր թողա՛
կան հատանել՛ի տան իւրում։ Ե՛
դուք եղերուք պատրաստք. զի յո՛
րում ժամու ոչ կարծիցէք՝ գայ որդի
մարդոյ։ Ասէ պետրոս՝ Տէր առ մե՛զ
առակեր զառակդ զայդ թէ առ
ամենայն։ Եւ ասէ տէր. ո՛վ իցէ հաւա
տարիմ մընտեաս և խոհական զոր
կացոյց տէր իւր ի՛ վրայ գերդաստանի
իւրոյ տալ՛ի ժամու զկերակուրս։
Երանի՛ իցէ ծառային այնմիկի՛ զոր
եկեալ տէր իւր գտանիցէ արարեալ
այնպէս։ Արդարև ասեմ ձեզ՝ զի՛ի
վրայ ամենից իւրոց կացուսցէ զնա։

Լսեալ սահմանքս ի նմանէ։
և որում բազում աւանդեցաւ, առա-
տուր՝ շատ խնդրեսցի ի նմանէ.
գան սակաւ։ Յորժամայն որում շատ
արժանի գանի ինչ գործել՝ արդեօք
գան բազում։ Յր որ ոչն գիտիցէ և
բաստեսցէ ըստ կամաց նէ՝ արդեօք
գիտիցէ զկամս տն իւրոյ և ոչ պատ-
անհամաստ դիցէ։ Յր ծառայ որ
մէջ կըտրեսցէ զնա. և զման նէ ընդ
և ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ. ընդ
բիւկ յանուր յորում ակն ոչ ունիցի
զաշխանայս. ուսել և ըմպել և ար-
քենալ։ Կրկեսցէ տր ծառային այնո-
ակսանիցէ հարկանել զծառայս և
տի իւրում, յամէ տր իմ ի գալ.
Լսա թէ ասիցէ ծառայն այն ի սրտ

ատաւրհանի եւս Յի՛ւ և ասէ
ցնո՛ւ. Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ. ո՛չ կարէ որդի մարդոյ
առնել յանձնէ և ո՛չ ինչ. եթէ ո՛չ
տեսանիցէ զհայրն զի առնէ. օ՛ւ
զոր նոյն առնէ, զնոյն և որդին
նմանն նման գործէ. օ՛ւ Հայր սիրէ
զորդի. և զամենայն ցուցանէ նմա զոր
ինքն առնէ. և մեծամեծս ևս քան
զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս, զի
որ դուք զարմանայք. օ՛ւ ոպ
Հայր յարուցանէ զմեռեալս և կեն
դանի առնէ, նոյնպէս և որդի զոր
կամի կենդանի առնէ. և՛ ո՛չ եթէ
Հայր դատէ զոք. այլ զամ դատաս
տան՝ ետ որդւոյ իւրոյ. զի ամէն
պատուեսցեն զորդին՝ ոպ պատուեն
զհայրն. Ո՛ր ո՛չ պատուէ զորդին՝

ոչ ոք առաւել զհայր զառաքիչն նր։
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի որ զբանն
իմ լսէ, և հաւատայ այնմ որ առա-
քեացն զիս ընդունի զկեանս յաւի-
տենական. և ի դատաստան ոչ մտա-
նէ. այլ փոխեցաւ ի մահուանէ ի
կեանս։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի
գայ ժամանակ և արդէն եկ է յոր
ժամ մեռեալք լուիցեն ձայնի որդ-
ւոյն աստ. և որք լսիցեն կեցցեն։
Զի ոպ հայր ունի զկեանս յանձին
իւրում, նոյնպես ետ և որդւոյ ունել
կեանս յանձին իւրում։ Եւ իշխա-
նութիւն ետ նմա դատաստան առնել։
Ոչ զի որդի մարդոյ է՝ ընդ այն զի
զարմանայք։ Զի եկեսցէ ժամա-
նակ յորում ամբիոն որք ի գերեզ-
մանս կայցեն՝ լուիցեն ձայնի նր և
եկեսցեն արտաքս։ Որոց բարիս գոր-
ծեալ իցէ՝ ի յարուցն կենաց. և որոց

պարան սիրզեանատրպին. որով երկի-
նից որ ի ծոց հօր միածին՝ և կեր-
յաւսում ի քեզ ննջեցեալս։
ման. ողորմեա քո ստեղծուածոյս
րզքեզ զրջաց՝ երկայնամիտ և ողոր
բրղնամբ անքննաբար. աղաչեմք
նաո ծնընդեամբ անճառ՝ Հոգւոյն
քանակ. Արդեօք պատ
Ա՜ծ. անե՞ղ անժամանակ՝ Մատ
Հայր անըսկիզբն և ան դիմ
փա՜ռ ննջեցելոց.

Կարմիր երգ Տն Աբրահամ. Ասացեալ վասն ա-
այնորիկ որ առաքեացն զե՛ս։

ոչ խնդրեմ զկաս իմ. այլ զկաս
և գաստատանն իմ արդարե՛ս։ Օ՜ի
նէ և ո՛չ ինչ. այլ ոմն լսեմ, գաստեմ.
տանայ։ Ալ՛ կարեմ ես առնել յանձ
զբար արարեալ՝ ի յարուն գաստա

Ընդ դոյացան՝ աշխարհ լըրիւ հաստա-
տեցաւ՝ հայեցեմք ՚ի քեզն որ ևփըր-
կիչ՝ ամենողորմ և կեցուցիչ՝ ողջ։
Զ՚որդոյն շնորհաց բաշխող՝ երկնա-
ւորաց և երկրայնոց՝ կեանք և կենաց
տըւօղ հոգի՝ հօր և որդւոյ արարչա-
կից՝ խընդրեմք ՚ի քեզն աղբիւր բըղ-
խըտուցանօղդ ծարաւեաց՝ ողջ։
Զ՚ոճանկ մըք ընդ սրօքդ՝ զկենդա-
նարարըդ համայնից՝ երիք սրբեան
ի տուրն՝ հայր և որդի և՚ս հոգի՝
յոր հանդուցեալըս մըկըրտեալ՝ և
հաւատով խոստովանեալ՝ ողջ։
Ն՚ըրակի՝ Թիւր կատարեալ յերիս
անձինըս բաժանեալ՝ ետ ուրք միաւո-
րեալ՝ միով բնութ հաւատարեալ՝
յորմէ կապեալք՝ և արձակիմք՝ և
վերստին անլոյծ կապիմք՝ ողջ։
Օ՚ն՚ակի՝ ցըդ հօր զորդի՝ փառաւո-
րեմք անլըռելի՝ որ ՚ի քէր յարդանդ

կուսին՝ զաղամային առեր զմար-
մին. աղաչանօք ամաճնին՝ անապա-
կան քոյ ծընողին. ող՚:
Ել՝ օրհեցար մարմնով յերկրի՝ որ ի
հօրէ անմեկնելի. ընդ հողեղէնըս
բնակեցար՝ ի հրեղինայ երկրպա-
գեալդ. պաղատանօք երկնաւորաց
փառաբանչաց քոց հրեշտակաց. ո՚:
Ել՝ ստօրինացըն մուխէ՝ ընծայեցար
ի տաճարին. զի ըզբնութիւն մարդկայ-
ին՝ ընծայեսես հօր ի յերկինն.
խնդրելոյ ածոմբ՝ նը ծերունւոյն՝
քեւ ի կապից սրճակելոյն. ող՚:
Թոռդաւ՚ըրդ հրեղինայ՝ որ ընդ
մարդկան հողեղինայ. շրջեցար
անօրինաբար. կրեցեր ըզկիրըս մարդ-
կաբար. որ վասն մեր զայս ամ՚
ի յանձն առեր խոնարհութեամբ.
ողորմեան քո առեղծուածոյս՝ յոր-
սոլ՚ի քեզ ննջեցեալոյս:

Լ աւ՛ւեր մեղայ հալածեցա՛ւ, լոյս դի
հաւատով. ի յօթե՛ն
նովին հոգւով յորդեգրութի՛ն հօր
իւր հանդուցեալ. զմարկերտեալս
կերպ հոգին իջեալ՝ առ համագոյդ
դաւանեաց հայր հակից. աղաւնա
ի՛ւ ջուսաւեր ձայնիւ յերկինից՝ զքեզ
ծծին՝ ի ծնունդս մկրտչին. ի՛
կան. հայցմամբ կըրկին կրապետին՝
նոր աւազան՝ ի մաքրուի մեղայ մըրդ
տեցար ի յորդանան. զոր շնորհեցեր
ևլից՝ հանգուցեալս լեր ուղեկից.
ի յօթևանս հօր քոյ լուսոյ՝ ըզնըն
ջեցեալս մեր հանգո՛ւ։
Լ՛ւ փրկուե՛ մերոյ սկզբան՝ մըկըր
ծաւալի քոյ յո՛ւ. հայցեմք
իքեն արտասուելով և պաղատիմք
ալոյս աստղ. Ճանապարհ ընդ քեզ
ի՛ւ ղրկեալ՝ ի հրաժարումն

տուն քո ծագեցաւ՝ խայտռճած
օձին բոժըշկեցաւ՝ հիւանդուի մը
ողջացաւ՝ կենդանարարդը մեռելոյ՝
և լուսատու խաւարելոյ՝ ի յօ՛։
Դաղումն անուն առ՝ի հօրէ՝ որ
ընտրեցեր՝ ի յաշխարհէ՝ լուսաւորիչ
աւետարանի՝ ըզդասս ընտրեալ աշա-
կերտացն՝ աղաչանօք առաքելոյն՝
փող յարուսն մեր եղելոյն՝ ի յօ՛։
Կեանք՝ ի կենաց լոյս՝ ի լուսոյ՝ որ
բառեղծեր զմեզ՝ ի հողոյ՝ նորոգե-
ցեր դարձեալ կրկին՝ ծնընդեամբ
սրբոյ աւազանին՝ զորս կեցուցեր
շնորհիւ քոյին՝ ի մահուանէ այն
առաջին՝ ի յօ՛։
Ծնօղ լուցեր զմարդն առաջին՝
զոր կորուսեալ խաբմամբ չարին՝
զնոյն հոգւով բանիւ քոյին՝ հեղեր
յոգիս մեր վերըստին՝ նովին հոգ-
ւովք և բարւ՝ առաջնորդեա հոգ-

Աւ՛րուայ բնութ՛ զոր ըզգեցար՝ ելից
խամաստան նը կուսանացն։
լի՛ լապտերօք մոյծ յառաջասա՛ռ՝ ըզ
ժողովոյ՝ արժանացո՛ ըզսա դասուց՝
հարսանի՛ս քո՝ ըզ զուարճալի՛ց անդ
ուրբեցեր զորդիս լուսոյ՝ ի կերկնային
ադաւոյթ խաւարելոյ՝ հրա
ւէրեցեր զորդիս լուսոյ՝ ի կերկնային
հարսանի՛ս քո՝ ըզ զուարճալի՛ց անդ
ժողովոյ՝ արժանացո՛ ըզսա դասուց՝
լի՛ լապտերօք մոյծ յառաջասա՛ռ՝ ըզ
խամաստան նը կուսանացն։
Աւ՛րուայ բնութ՛ զոր ըզգեցար՝ ելից

ա՛նապարհ մոլորելոց՝ և ճա
նին՝ զհոդիս սուրա մի՛ արգելցեն՝ ի՛՝։
մանին՝ խշխանք օդոյ այս սարսու
ղոյդ ըզ բանին՝ ետ ըզմեռեալն ըզ հրա
կեանսարար ձայնիդ լըսոյ՝ արագապէս
Ո՛չ զեալ սարսեաց պահակ մահու՝ ի
ըզսա յայսմ հողոյ՝ ի՛յ՛։
կեանց ձայնի՛ւ վերջին վոտոյ՝ հուշեա՛
րեան՝ կենդանացան ոչք յադամայ՝
մեռելոց զլոյս՝ կենդանուի՛ ըզրեքօ
Ձայնեցե՛ր ո՛ւռ զզարս՝ որով հատուր

ուոյ սոցին՝ ի՛յօթե՛։

խաչին բևեռեցար. լուծ նեղութեան զմեզ
ի մեզայ՝ ի նախահօրէն կապանայ.
լոյծ և զմեզ ի յանցանաց՝ վասն քո
Սբ Յարչարանայդ. լե՛:

Հնձա կամաւ որ մահու խաչի եդար
ինոր գերեզմանի. երեքօրեայ Թաղ
մամբ յերկրի՝ նոր յաստղածեր զմեզ
կենդանի. զիջեալս ըմբռ՛ի հոգ մա
հու՝ վերակոչեա ձայնիւ փրկչի. լե՛:
Նիստաւ կանա՞ նձն խաղաղութեան՝ և
ողջոյն արտաստուածոյ. նոր զմեռել
անմահոյ՝ զկենդանիդ յաւիտե
նից. վասն նոցին Սբ արտաստուածդ
մաքրեա զմեզ ի յանցանաց. լե՛:
Ո՞ւր ամբաւալ հնձան նման դժոխոյ՝ ի
տեսանել զքեզ նեղբնոյ. հաներ
զհոգիան որք ի բանտին կապել զիշ
խանն մահուծին. ըմբռնող՝ հոգիս
Սբ՝ հանգո՛ զհոգիս ննջեցելոց. լե՛:

ծառայեմ քեզ, ասէ Տէր։

Եւ եղեւ յետ այսորիկ, եւ Աբիսողոմ որդի Դաւթի ունէր քոյր գեղեցիկ, եւ անուն նորա Թամար, եւ սիրեցին զնա Ամնոն որդի Դաւթի։ Եւ նեղեցաւ Ամնոն մինչեւ հիւանդանալ վասն Թամարայ քրոջ իւրոյ, զի կոյս էր նա, եւ դժուար թուեցաւ Ամնոնի առնել նմա որեւ իցէ։ Եւ Ամնոն ունէր բարեկամ, եւ անուն նորա Յովնադաբ որդի Սամաայ եղբաւր Դաւթի, եւ Յովնադաբ այր իմաստուն յոյժ։ Եւ ասէ ցնա. Ընդէ՞ր այդպէս նիհարանաս, որդի թագաւորին, զի ամենայն աւուր ինձ պատմես զբանս քո։ Եւ ասէ ցնա Ամնոն. Զսէր Թամարայ եղբաւր Աբիսողոմայ սիրեցի։ Եւ ասէ ցնա Յովնադաբ. Արի ի մահիճ քո, եւ հիւանդացիր, եւ եկեսցէ հայր քո տեսանել զքեզ, եւ ասասցես ցնա. Եկեսցէ Թամար քոյր իմ, եւ հատուսցէ ինձ հաց, եւ արասցէ զկերակուրն առաջի աչաց իմոց, զի տեսից, եւ կերայց ի ձեռանէ նորա։ Եւ արար Ամնոն, եւ հիւանդացաւ, եւ եկն թագաւորն տեսանել զնա, եւ ասէ Ամնոն ցթագաւորն. Եկեսցէ Թամար քոյր իմ, եւ հատուսցէ ինձ երկու հաց, եւ կերայց ի ձեռանէ նորա։ Եւ առաքեաց Դաւիթ առ Թամար ի տունն, եւ ասէ. Երթ տուր հաց ի տան եղբաւր քո Ամնոնի, եւ արա զկերակուրն նմա։ Եւ գնաց Թամար ի տունն եղբաւր իւրոյ Ամնոնի, եւ նա պառկեալ էր։ Եւ առեալ զկնիս, եւ արար, եւ եփեաց առաջի նորա, եւ խորովեաց զկերակուրն։ Եւ առեալ զթաւայն, եւ ածեաց առաջի նորա, եւ ոչ կամեցաւ ուտել։ Եւ ասէ Ամնոն. Հանէք զամենեսեան յինէն։ Եւ հանին զամենեսեան յինէն։ Եւ ասէ Ամնոն ցԹամար. Ածեա՛ զկերակուրն ի սենեակն, եւ կերայց ի ձեռանէ քումմէ։ Եւ առեալ Թամար զհացն զոր արարեալ էր, եւ ածեալ առ Ամնոն եղբաւր իւր ի սենեակն։ Եւ մատուցանէ նմա ուտել, եւ բռնեալ զնա ասէ ցնա. Արի՛ պառկեա՛ ընդ իս, քոյր իմ։ Եւ ասէ ցնա. Մի՛ ապականեր զիս, զի ոչ արժան է այդպէս առնել ի Սիոն, մի՛ արասցես զանպատշաճութիւնդ զայդ։ Եւ ես ուր երթայց զանարգութիւն իմ, եւ դու իբրեւ զմի յանպատշաճսն ի Սիոն լինիս։ Եւ արդ խնդրեա՛ ի թագաւորէն, զի ոչ արգելցէ զիս ի քէն։ Եւ ոչ կամեցաւ լսել ձայնի նորա, եւ զօրացեալ ընդ նա բռնութեամբ, եւ պառկեցաւ ընդ նա։ Եւ ատեցաւ զնա Ամնոն ատելութեամբ մեծաւ յոյժ, զի մեծ էր ատելութիւնն զոր ատեցաւ զնա, քան զսէրն զոր սիրեաց զնա։ Եւ ասէ ցնա Ամնոն. Արի՛ գնա՛ ի տեղի քումմէ։ Եւ ասէ ցնա Թամար. Մի՛ այդպէս, զի չարագոյն է զայս քան զառաջինն զոր արարեր ընդ իս, մի՛ արասցես զանպատշաճութիւնդ զայդ։ Եւ ոչ կամեցաւ լսել ձայնի նորա։ Եւ կոչեալ զպատանեակ զսպասաւոր իւր, եւ ասէ. Արի՛ հան զայս յինէն ի դուրս, եւ ամբարձ զդուռն զկնի նորա։ Եւ էր նորա զգեցեալ պատմուճան ծիրանի, զի այսպիսի զգեստ զգենուին դստերք թագաւորին կուսանք։ Եւ հանին զնա սպասաւորն նորա ի դուրս, եւ ամբարձ զդուռն զկնի նորա։ Եւ առեալ Թամար մոխիր, եւ ածեաց ի վերայ գլխոյ իւրոյ, եւ զպատմուճանն ծիրանի զոր զգեցեալ էր, պատառեաց զայն, եւ եդ զձեռն իւր ի վերայ գլխոյ իւրոյ, եւ գնայր աղաղակելով։ Եւ ասէ ցնա Աբիսողոմ եղբայր նորա. Միթէ Ամնոն եղբայր քո ընդ քեզ եղեւ, քոյր իմ։ Եւ արդ զքոյր իմ լռեա՛, եղբայր քո է, մի՛ դիր զբանդ զայդ ի սիրտ քո։ Եւ նստաւ Թամար ի տան Աբիսողոմայ եղբաւր իւրոյ, եւ էր ամայացեալ։ Եւ լուաւ Դաւիթ զամենայն բանս զայս, եւ բարկացաւ յոյժ։ Եւ ոչ խօսեցաւ Աբիսողոմ ընդ Ամնոն եղբաւր իւրում ոչ չար եւ ոչ բարի, զի ատեաց Աբիսողոմ զԱմնոն, վասն զի նեղեաց զԹամար քոյր նորա։ Եւ եղեւ յետ երկուց ամաց, եւ էր Աբիսողոմայ հարկ ի Բաղաբեթ, եւ կոչեաց Աբիսողոմ զամենայն որդիսն թագաւորին։ Եւ եկն Աբիսողոմ առ թագաւորն, եւ ասէ. Ահա հարկ է ծառայի քում, եկեսցէ թագաւորն եւ ծառայք նորա ընդ ծառայի քում։ Եւ ասէ թագաւորն ցԱբիսողոմ. Մի՛ եկեսցէ որդի իմ ամենայն, զի մի՛ ծանրասցի ընդ քեզ։ Եւ կալաւ զնա, եւ ոչ կամեցաւ երթալ, եւ օրհնեաց զնա։ Եւ ասէ Աբիսողոմ. Եթէ ոչ, ապա եկեսցէ Ամնոն եղբայր իմ ընդ իս։ Եւ ասէ ցնա թագաւորն. Ընդէ՞ր երթիցէ ընդ քեզ։ Եւ կալաւ զնա Աբիսողոմ, եւ եկն Ամնոն եղբայր նորա ընդ նա, եւ ամենայն որդիքն թագաւորին ընդ նա։ Եւ արար Աբիսողոմ ուրախութիւն իբրեւ զուրախութիւն թագաւորին։ Եւ պատուիրեաց Աբիսողոմ ցպատանիսն իւր, եւ ասէ. Տեսէ՛ք զի յորժամ ջերմեսցի սիրտ Ամնոնի գինւով, եւ ասացից ցձեզ. Հարէ՛ք զԱմնոն, եւ սպանէ՛ք զնա, մի՛ երկնչիք, ոչ ես պատուիրեցի ձեզ, այլ զաւրացարո՛ւ եւ լերուք ի զաւրութեան։ Եւ արարին պատանիքն Աբիսողոմայ ընդ Ամնոն որպէս պատուիրեաց նոցա Աբիսողոմ։ Եւ յարուցեալ ամենայն որդիքն թագաւորին, եւ հեծեալ իւրաքանչիւր ի վերայ ջորւոյ իւրոյ, եւ փախեան։ Եւ էր նոցա երթալ ճանապարհ։ Եւ եղեւ մինչդեռ էին ի ճանապարհի, եւ լուան Դաւթի եւ ասացին. Զամենայն որդիսն թագաւորին եհար Աբիսողոմ, եւ ոչ մնաց ի նոսա ոչ մի։ Եւ յարուցեալ թագաւորն, եւ պատառեաց զպատմուճանս իւր, եւ անկաւ ի վերայ երկրի, եւ ամենայն ծառայք նորա կային ընդ նմա պատառեալ զպատմուճանս իւրեանց։ Եւ պատասխանի ետ Յովնադաբ որդի Սամաայ եղբաւր Դաւթի, եւ ասէ. Մի՛ ասասցէ տէր իմ թագաւորն եթէ զամենայն պատանիսն որդիս թագաւորին սպան, զի Ամնոն միայն մեռաւ, զի ի բերանոյ Աբիսողոմայ էր այս հրաման յաւուրն յորում նեղեաց զԹամար քոյր նորա։ Եւ արդ մի՛ դիր թագաւորն զբանդ զայդ ի սիրտ քո, եթէ զամենայն որդիսն թագաւորին սպան, զի Ամնոն միայն մեռաւ։ Եւ Աբիսողոմ փախեաւ։ Եւ ամբարձ պատանին զաչս իւր, եւ ետես, եւ ահա բազում ժողովուրդ գայր ճանապարհաւ ի կողմանց լերինն զկնի նորա։ Եւ ասէ Յովնադաբ ցթագաւորն. Ահա որդիքն թագաւորին եկին, որպէս ասաց ծառայ քո, այնպէս եղեւ։ Եւ եղեւ յորժամ կատարեաց խօսել, եւ ահա որդիքն թագաւորին եկին, եւ ամբարձին զձայն իւրեանց, եւ լային։ Եւ թագաւորն եւ ամենայն ծառայք նորա լային լալով մեծաւ յոյժ։ Եւ Աբիսողոմ փախեաւ, եւ գնաց առ Թելմէ որդի Ամիհուդայ թագաւոր Գեսուրայ։ Եւ սգայր Դաւիթ զորդի իւր զամենայն աւուրս։ Եւ Աբիսողոմ փախեաւ, եւ գնաց ի Գեսուր, եւ էր անդ երիս ամս։ Եւ դադարեաց թագաւորն Դաւիթ ելանել առ Աբիսողոմ, զի մխիթարեցաւ վասն Ամնոնի, զի մեռաւ։

Ի՞նչ դուք եաք երկնաւորաց՝ ամ
գան առ ի քո նախընթաց՝ դձ
զընտրեալըս քո ժողովելով՝ քեզ ըն
առաջ բերեն ամպով՝ ըստ աղա՝ նեաց
օդապարիկ՝ խառնեա ըզսա՝ ւրբ երա
մից դասուբրեա ըզսա վերնոցն՝ եր
դել քեզ փառս ընդ զըմարգնոցն՝
Աթոռակին տարեալք երկրի՝ յոր ժամ
փառօք գան հայրենի՝ արեգական
լոյս խաւարի՝ լուսինն աստեղքն ել
ձաղին՝ ըզսա յուժմէն անարգի՝
լուսաւորեա լուսով քոյին՝ զա՛՛՝
Ալինակաւն զօրացոյն ոտս՝ վազել
զբարբառ աւետաբերն՝ արիք ա՛
ռեալք ոգք յադամոյ՝ զանգն ահա
ելիցն վերայ՝ ընդ հարսնացեալ մա
քուր հոգւոյ՝ կարդեա ըզսա՝ ի
Թիւր ոգւոյ՝ զա՛՛՝
Ի՞նչ ակն յաշտոն ելանիս՝ յորտեղ

հայցմամբ նոցին, ըզսա լուսոյ վան-
ըսոյն զարդարեալ. հաղորդս արա
վկայիցն ի դլուխ եդեալ, և արդա-
և պատուհանք լուսաւոյեալք. սբ
Լուսոյն այսպէս կոչ զանապականեալ՝
զայն ջնջեսցին. դա՛՛:
հիշեա զսորա բարին, գործըդ մե-
ի հուրն անշէջ մատնին. յայնժամ
բեաց գործոցդն այրսակին, չարեցն
րաքանչիւրք ոչք գործեցան. բա
ընծայանին գաղանիք մարդկան, ի
հիշեա զսա յօրն ահագին. դա՛՛:
բերին. ի յայնմ ահեղ հրատարակին
դատք երինային, համանգամայն վայրա
յաղագս ծընեալք լինին. և հրեշտակ
ն՝ամենայն մարդկին ազգ ժողովին, ոչք
մուբ՝ ընկերեցոյս մեր զԹողուա. դ՛՛:
առաքանեն. յայնժամ շնորհեա ողոր
կատարն դառեա՝ վարձս ըզգործոց հա
ծոց երկրպագիս. արդարութ զաշ

ասաց Տոքին. դա՞:
Փութաց ՚ի վառարս բարձրանան՝ ալաո-
ղովեանքըն վերանան. յորժամ լըս-
տան զերանական՝ ձայն օրհնուե ՚ի բե-
ղման. ընկղեցեալքս մեր լըսեցո՛
զձայնն բարբառս քո՝ դա՞:
Ի՛հանայք և ժողովուրդք՝ հայ-
ցեմք ՚ի բէն ՚ի ձեր բարեգուշ. ընդ նըմ-
ա ղեցեալըս հաճատով՝ ընկալ ըզմեզ
Տոքին յուսով՝ յէմ քաղաք վերին՝
յորում արդարքըն ժողովին. վասն ըս-
երդել միշտ ընդ Տոսին՝ Ալլելուիա՝
թէզ երբեակ անձի՛ն:

Ա՛րարի՛չ և մա՛յրդասկ՛ի՛ր
անոխակա՛լ և բա՛րեգո՛ւշ.
ո՛ր գովի՛ս դ՚իսրա՛ել՚ցի՝ Տ՚ր դա-
տաւո՛ր արդարո՛ւն. ընդ սըբա՛յ
Ալա՛քելո՛յ Տ՚ր պըտակեա՛ զմե՛ր
ընկղեցեալն. ո՛ղորմա՛ծ ա՛ր ողո՛ր

Մարդան. ո՛չ։

Ի՞նչ կ՚ըսես զբաղումներուդ մասին, որ քեզ
հրաժարեցուցին Աստուծոյ հրամանները
կատարելէ. ո՛չ, ես ալ զբաղումներ ունիմ,
բայց անոնք ժամանակ կու տան ինձ, որ
աղօթեմ Աստուծոյ. ես հայրերէս ալ
ժառանգեցի այս սովորութիւնը, որ
ամէն օր երեք անգամ աղօթեմ։ Ո՛չ,
ոչ մէկ զբաղում չի կրնար արգելք ըլլալ
աղօթքիս. ես ինծի համար ժամանակ
կ՚ունենամ, որ աղօթեմ։ Ո՛չ, ես
ալ ունիմ զբաղումներ, բայց ես
ինծի համար ժամանակ չունիմ,
որ աղօթեմ։ Ո՛չ, ես ալ ունիմ
զբաղումներ, բայց ես ինծի
համար ժամանակ չունիմ,
որ աղօթեմ։ Ո՛չ, ես ալ
ունիմ զբաղումներ,

դիմ՛ քն ուրա՛խանա՛ն զի Թադեո՛ս
ընկա՛լաւ մեր՛ժի. ու՛րոմեա՛լ հո՛
զիւ՛ր սբ. սո՛ւրբ ա՛նուշ՛ն. հո՛ւր շի՛ք
բանիստատա՛ծ կա՛յր ի՛ բե՛մին ա՛ռա
Ա՛հեղ խորհո՛ւրդ քահա՛նայի՛ն
պա՛տառ սահմա՛նակին. ո՛ղ՛՛:
դառնդ՛ ճա՛ռ՛ էակի՛ն հրե՛շտակա
լի՛ց փառո՛ք ճադի՛. հրե՛շտակա՛յ
գա՛յլ սրբո՛յ խոշգի՛ն յա՛րևե
հ՛ևհատակա՛ն գի՛րըն յայտնի՛. ճառա
Յո՛րժամ հընչէ՛ն փողո՛յն լինի՛
քըն թա՛ղխանձին. ո՛ղ՛՛:
ել՛ն բե՛նկրի՛ն՝ ի՛սկ մեղսասի՛
շա՛նդ հա՛ւաքի՛ և. ա՛րդ՛ւնց գա
ել՛ան փողո՛ն գոչէ՛ր. ա՛ւ՛ետք
և առաքա՛ւն զա՛ղտարի՛. գո՛ղքի
լո՛ղ՛ն ա՛ղ՛ն՛ն ա՛ղ՛ն՛ն ա՛ղ՛ն՛ն

ձ՛ղա՛յց լինի. ո՞ղ։

Այսո՛ր այսո՛ր ձախո՛ղս և՛ահա
ըզո՛ն ը՛զկ՛ս՛ատացին. մարգարէ՛ն
խոսա՛ լինի՛ս և՛քահանա՛յք հրո՛ն ո՛ղ-
բինին. յառաջագո՛յն մեզ ճա՛նու-
ց՛ո՛ն ը՛զգալո՛ւստ սըբ մի՛ա՛ծնին.
ի՛ վերկուԹի՛ մեզ յա՛յտնեցի՛ս՛ն
յանապատի՛ն կո՛չ կարդա՛ցին. ո՞ղ։

Տ՛ըտանհաղո՛ղդ ջարջա՛նանո՛ք
ի՛ յանձն առե՛ր ը՛զմա՛հ խաչին.
և՛փայտի՛ն բարձո՛ղ հեղե՛ր վե՛
ադամայ նախա՛ստեղծին. ո՞ղ։

Օ՛ծրհաւրեցա՛ն զօրք երկնային
ե՛նք յո՛րժամ տեսի՛ն զա՛ր դ՛ի խա-
չին. ա՛ղեգնա՛ն լոյս քո՛ղ արևե՛ր և
և՛ լոյս լուսնի՛ն նըշա՛ղեցա՛ւ. յա՛-

ա՛ղաւրմա՛ծ։

և համօրէն Աստուածասաց.

թաի՛ն. և սրբբո՛յ Աստո՛ւածածնէ.

էին Հայաստանեաց Հայրապե-

աի՛րոյն. և սրբբո՛յ Աստո՛ւածա-

Աստուածա՛ծամնէին և մա՛ր

հանո՛ւ Լուսաւո՛ւչ Տաճնէին. և սրբբո՛յն

բո՛յ Աստուա՛ծամնէին. և Յով-

անարատա՛ւ բարե՛խօսին. և Սրբ-

Լ՛սաչանո՛ւք սրբբո՛յ Խաչէին և

ի՛ յարուե՛ր՛ե՛լ մեա՛ռնիդ։ ա՛ղ։

նո՛ւիրեա՛ւր զարդա՛ւ ընծայի՛ւն

յո՛ւժամ լըսե՛ա՛ն զբո՛ւ յա՛ւետ Քե-

Աւրհնեա՛ն ազգ ըզ մարդկա՛ւրն

ւար եղի՛ր ընդ ա՛ւրհնեա. ա՛ղ։

հեղ փառա՛ց ա՛ւրծ տրդո՛ւրն Քան

Ց՛ու ամասդր ա՛ւ իվերանա՛լ իւի
նէն աւժուրց իմոց. ւր ա՛վ
երթայցեմ ես այսօր. յանուանէն յո
թևանէն զոր ուզիսուն. ձգնեա՛ր
ա՛ւ ևինձ ՝ւն այսօր. յանուանէն
ճանապարհին ևիմ՝ւսանգամ գալը
տեսնելդ. զո ձգնեա՛ր ի՛ւ ֆրենդ։
Ու՛ւն կ՛ուզա՛ս ւր վախճանի իմոյ.
Լալ ի՛ւմ ողբ՛ւմ և աշխատութ՛ւն.
Կէդը իմ ցամաքեցա՛ւ. ձգ՛։
Ա՛մ՛ոդ ի՛ւ՝ւս իմ գործերուն պես
Ա՛մ՛ոդ ի՛ւ՝ւս իմ խոստովանութ՛ւն
պահանջո՛ւ ի՛ւ զոր գործուի իմոյ. ա՛ւ
Ննջո՛ւ ի՛ւն պես ի ճանապարհ հեռա՛ւ
գոյն զոր ուզիսուն. ձգ՛։
Կայքցա՛ւ ի՛ւ՝ւ ևուէտք ևր ու ձգներ

ինձ. ապաւինեցայ ի քեզ յոյժ վերակու-
թէ իմոյ. ընծայացիր ի քո հոգի իմ
յարքայութեան քումմէ. ժգ՛։
Կրկնեցայ ի քեզ ես ի գիւղս կենդանուն.
և ապաւինեցայ ի երկնալ առ արարիչն
երկնի և երկրի. ժգ՛։
Յանկատուճ ի քէ և յանեղ լուսոյն
հեռացայ ես. խաւարամբ խաւարային
ձաշակեցի ի քո զմահառիթ սրճոտու-
ղին. հողանայ ի պատուիրդ բարե-
բար սատիճոցիդ. օգ՛։
Յանկամաւ ի հոգւոյս ի մարմնոյս.
ի քակտի ի լեռնէսկիզ շինուածոյ.
զարհուրի ի մի խայտառակեաց թագա-
ւորն. թէ պահանջիր ի քէն
զտաղանդ պատուիրանին. օգ՛։
Կամաձգի ի մարդասպանն իմ

քո միացին. զի փո՛րձել սկսի՛ր ըզ
ինձ եւ բարեխօսեա՛ւ առ որդիդ
Աստո՛ւած քո թագաւո՛ր յաւիտենից. օգ՛՛:
պատրաստեցի՛ր զինս ի հրեշտակա՛յս
բիդ տեառն եւ զարհուրեցո՛ւ՛ր. զի ան
Օ՛հ այ՛ս դատաստան դանդա՛ղ
առ՛ղծո՛ղիդ. օգ՛՛:
ներ՝ զի պատի՛ր եմք բարեւար՝
զինս արեա՛ւ քոյ մի անտես առ
յայնմ աւուր՛ ահի՛ղ առեղնին ըզ
հրե՛ղ ե՛ղ ի օր քո դատաստանին.
Աստուա՛ծ ի օր վախճանի. և ա՛յ
տեր՝ օգ՛՛:
զինս արեա՛ւ քո մի դատապար
Յի՛ն յայնմ աւուր՛ ահի՛ղ առեղնին

Հոգիս հնգուսեալ ծառայիցդ
դուք զթա քո արտքսական սիրովդ
զի ոչ արդի այլ անոխակալ և բարեբ
ամէն։

Ի ՏԵՐ ողորմած երեք։

Ամենակալ տէր ած մեր կեցոյ և սոր
ցուսցէ ընտրհիւ ողորմութեանդ իւրոյ։
ընդ արդարան դատաստանդ. և զմեզ կեր
ցոյք զխրկիչն մեր Յիս զի զնո
ա՛ր հանգուսեալ հոգւոցն աղաչեսո
ամէն։

Ի ՏԵՐ ով խաղաղութեան զտեր աղաչ։

ղութի յանցանաց։
և մեզ մեղաւորացս՝ ընդրկեա զթո
սրա զհանգիստ և զողորմութի.
Հոգւոցն հանգուսեալոց Յիս Յի
։ Պաղեցանք ։

մեր ննջեցեալոցն. օգ՛։
քյսնեին. և հանգուսցէ հոգիս
պարգևեսցէ մեզ զերկնից ար
մեզ խաղաղութեան գերկինսն. և

Ամէն քո և հուսի . և վե՛ր յաչէն քո
դատի տէր՝ վե՛ր սրբուհոյ անարատի
որ օրհնեմք և փառաւորեմք : Ամէն
Փառք հրաշափառ ծննդեան քո
որ . զօրհնեալ և զփառաւորեալ
զհրաշալի և զյաղթող ծնունդ քո
Պաղեստինայ Տէրունական Տօնից։

Պաղեստինք Տէրունական Տօնից։

քարոզն և աղօթքն :

* Ընդ ասա առ օրհնութի՛ն ըստ պատշաճի ա-
ձուքն կամ՝ ի ձայնէն : Ընդ գլխով մալեցանքն և

Ո՛չ քեզ վայելէ փառք եղիանութի՛ն
և պատի՛ւ . այժմ և՝
դատաւո՛ր կենդանեաց և մեռելոց
Օ՛ր դու ես որ և արարիչ ամենայն .
քո յաջակողման դասուն :
Ողորմա՛ծ պսակաւորեա՛ զնդ՛սբս
և թողութի՛ւն մեղաց :
Նա՛յ արժանի ողորմութե՛ քո՛ւնէ ,
արքայութե՛ան քոյ :
Ընդ երեք յաւուր մեծի գալստեան

պատուհանի՝ ընկալ զաղաչանս մեր
և կեցո՛ զմեզ։

Այնպես ասա՛ և ամենից տուր
բանակաց ըստ պատշաճի աւուրն.
Թէ յայտնուիս, թէ գալստեան, թէ
պայծառակերպուիս, թէ անօրհնուիս,
Թէ մատնուիս, թէ խաչելուիս, թէ
թաղման, թէ յարուիս, թէ հրեշ-
բարձման, թէ գալըստեան հոգւոյն
սըբ. և թէ ի տօնս սբ խաչին և
եկեղեցւոյ։ Բայց ի գալըստեան
հոգւոյն սբ՝ զմարդասէրն աբն այ-
պէս ասաց։ Մարդասէրն ար՝ վա սըբ
բուհոյ անարատի մօրն և կուսի.
և վա խաչին պատուհանի՝ ընկալ
զաղաչս". Օ՛ի սկսալին ոչք տանն տա-
հոգին սբ. Թէ մօր քոյ համխաչի
քոյ. և՛ի տօնս եկեղեցւոյ ասա՝ փառք
տէրութեան քո տէր. և այլն ա-
՛ի վեր։

Բարեխօսուբ սրբուհւոյ Աջաճնին
և Յովհաննու մկրտչին. սրբոյն
Յոաքիմայ նախահպային. և սրբոյն
Իրիդոսի մերոյ Ուսաւորչին։
Ինշեակաբ և աղօթիւբ սրբ այս անուն
որոց այսր ի յիշատակ։ Ըբ վանն
Կատչի քոյ պատուականին որ ընկալ
զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ։

✣ Մաղթանք Պահոց։

Քո ի համ ամ և վաստաբոր առնեմ
զսա. ամ հօր համոյ՝ և բարձր ա-
րարից զսա։ Ասդասեր ասր"։
Տուչ փառս այդ. առուբ զօրհնութիւն
մարդասիրին Քաղաբոյին յաբ-
տենից. որ սիրէ զձառայս իւր և
կեցուցանէ։ Մարդա"։
Դուռ ես որ մեր. դուռ ես քո վերջ
կիչ մեր. զբեզ օրհնեն անձինբ մեր։
մարդասէր տէր"։

Բարձրացիր երկինք իմ յաճախ փրկիչ
իմ. հաստատեցուր սիրտ իմ ի քեզ.
տէրամբ և հաւատով. մարդ՝։
Խոստացեալ տուողդ Քրիստոս զբաղա-
ղութիւն և զողորմութիւն քո պարգեւեա
մեզ ։ մարդա՝։
Յոյս կենդանութեան՝ յոյս և ապաւէն
փրկութեան ամբ յիս. փրկեա և փառա-
տեցո զքաւութեան անձին իմոյ ։ մար՝։
Ի կեսոցեն աղօթք մեր ի տաճար սբ
քո. խոնարհեացո՛ ունկն քո ի
լանդրուածս մեր ։ մար՝։
Լուր մեզ ամբ՝ լուր մեզ ամենայնի ո...
ղորմութիւն և գթութիւն քոյ խնայեա
յարատած քո ։ մար՝։

Ձայրագ երանելոյ և լուսոյ լուսաւորչին ։

Ով ի վերուստ խոստացաւեր և փրկու-
թեան անձանց մերոց, զմր՝։
Ով լսելի լինելոյ ամենայն ձայնի աղա-
չանաց մերոց, զմր աղա՝։

Ա՛ղօթք։

ՏԻՐՆԶԼԵԱՆ և գոյացուցիչ գիշեր եւ ցոյց. որ արարեր զտիւ՛ ի զբօ-
ղ մեղաց մերոց, զնոր սաղ՛։
Ա՛ Թողլոյ մեզ զամ յանձանս մեր
զկամայ և զակամայ, զնո՛։
Ա՛ զի մի ընդ խոտանն գառանիցիմք
յաւուրն պատուհասանատուո՛ւեաց, զ՛։
Ա՛ հոգոյն հանգուցելոյ որք ճշմա
րիտ և ուղիղ հաւատով՝ ի քո՛ նընջե
ցին, զտեր սաղ՛։
Ա՛ և մի մեաբան վո՛ ճշմարիտ և սր
հաւատոյս մերոյ, զնոր ա՛։
Օ՛անձինս մեր և զմիմեանս՝ ան այ
ամենակալին յանձն արասցուք։
Աղօթեսցուք մեզ տէր ողորմեա՛ ամէն
ողորմեաց քում. աստուածա՛ ամէն
միաբանութե՛. տէր ողորմեա՛ տէր ողոր-
մեա՛ տէր ողորմեա՛։

Ի ձեռս մեր. զի կարասցուք կալ
Թեև ասցի՝ որ զքաղցր լուծ քո զոր
կարգի կրօնաւորութիւնդ մերում.
զօրացուսցես զմեզ օրըստօրէ կալ ի
ուրդ ես՝ աղաչեմք հանապազ. զի
Ջ քեզ որ յանի գԹաճ և մրդասէր
Հոգիդ։ Այժմ և միշտ և՝՝։

✻ Խաղաղութիւն Ամենեցուն։

ուսուցանել զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ
Ոչ նովին կանոնիւս անդադար վա
պաշտօն քո կանխել միշտ։
տով և առաքինասէր վարուք ընդոյն
մեր՝ և յաջողեա մեզ ուղիղ հաս
քում սըբ։ Ընկալ և այժմ զաղաչանս
ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ
ցեր զերեսանս մեր յօրհնաբանութի
մերոյ։ Իսկ այժմ զարթուցեալ բա
անձանց մերոց. և զդիշեր ի հան
սան բարեգործութեամբ՝ ի փրկութի

մեզ առաջի ահեղ ատենին քի, զ՚ոչ
ոչ անբիծ և անդատարտ կալոյ
ոչ ժամու իսօսիլ մեզ զբան ոն, զ՚
ոչ ջանկանելոյ մեզ՚ի փորձուքի
որում ոչ կարեմք հանդուրժել, զ՚
Ա՚ն ինդիշերի և՚ ուրննջեան և յամ
Ա՚ն ինդիշերի և՚ ուրննջեան և յամ

* Վարդ երկինք պատմեն և տէր ապաշէն
լանուանայն :

Օրհնեալ ես մեր՚՚ : Ասայր մեր ով՚՚ :
Ա՚յժմ և միշտ՚՚ :
զ՚ասայր և զմրդի և զոր՚ք Ադմին :
գևորօք անդադար փառաւորեմք
Սաղմոսիւք և օրհնութ՚ք և երգօք հո
տուցանել ամենազօր ուժդ՚ուքեդ :
Ա՚յժմ և միշտ և յա՚՚ :
ոչ՚ի պատուիրանի քոմ՚ և զհաճոյն
առնել առաջի քո յամ ժամ՚ի տը
ւէջ և՚ի գիշերի : Ուրեշտակայն եր
գակցուք զքեզ օրհնել՝ զքեզ գո
ւել՝ և զքեզ գոհանա և փառս մա

Աղօթք։

Ա՛դիշերի և՛ ի տունկնեան և՛ յամ
ժամու զքեզ տաղաչեմք ի՛ քէն
խնդրեմք մարդասէր Տէր։ Լո՛ւր
մեզ ձայ մերով մեր. խոնարհեսցի՛
ունկն քո՛ ի խնդրուածս մեր. զի մի
ունայն լիցին վաստակք ծառայից
քոց։ Ո՛չ համարեա զաշխատութիւն
մեր ի գործ արդարութեանդ ի տուր
ձեռնտուութեան։ Ընկալ՛ Տէր զաղօթս
և զերկրպագութիւնս մեր. և հատո՛
մեզ զաղերմուքի քո առատապէս։
Նուաճեա զմեզ ընդ հովանեաւ ա-
մենազօր աջոյ քոյ։ Օ՛րացո՛ զմեզ

ար զօրուբ ար հոդւոյդ։ Պահեա
զձեզ ոտ բնբ ական։ Նբ արա առ
ձեզ նշան բարի՝ ի գովեստ և ի փա
ռաբանուբ անուանդ քոմ սրբոյ։
Օ՛ի՝ ի քո վառս կատարի ամ արա
րածոց մշանջենաւոր վառաբանուբ
ի բարձունս հօր և որդւոյ և հոգ
ւոյդ սբոյ։ այժմ և՛։

❋ Խաղաղութիւն Աստեղաւն։

Հովիւ քաջ հովիւ բարի և յաւի
տենական։ Նայեաց և այց արա
բանաւոր հօտի քո. զոր ժողովեցեր
առաքեզ դթութբ քով։ Օ՛ի քո աբջիկ
կամք ար. և առ՛ի քէն ողորմութիդ
և դթութիդ ակն ունիմք։ Օ՛ամենա
սեան օրհնեա. զամեն խնամոցդ.
զամեն լուսաւորեա. և ամեն պար
գեւեա զերկնից ազբիւրովդ։ Ո՛չ
զի դու ես ար կենաց և ած ողորմու
թեանց. և քեզ վայելէ փառք՝ հշխա
նուբ և պատիւ։ Ո՛յժմ և միշտ և՛

բաբաճոյ, երևելեցք և աներևութիյ։

Ա՛ղ երկինք և երկիր, տարածեա՛ զձեռս քո ի վերայ ամենայն զորութեան երկնից, ի մարդ և ի գազան, և ի ամենայն գոյացութիւնս երկրի, որ են առ նովաւ։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս. «Ա՛ղ զձեռս քո ի վերայ երկնից, եւ եղիցին մարախ յամենայն երկրի Եգիպտացւոց, եւ կերիցեն զամենայն խոտ երկրի, զամենայն որ թողցի յկարկտանէ»։ Եւ ոչ էր մի տեղի յամենայն երկրի Եգիպտացւոց, ուր ոչ եկն մարախն։ Եւ ոչ եղեւ այնպէս յառաջ քան զայն մարախ, որպէս եղեւ այն, եւ ոչ յետ նորա եղիցի այնպէս։ Եւ ծածկեաց զերեսս ամենայն երկրի, եւ խաւարեցաւ երկիր, եւ կերին զամենայն խոտ երկրի, եւ զամենայն պտուղ ծառոց, զոր ոչ թողին կարկտանն, եւ ոչ մնաց ամենեւին ոչ մի ինչ ծառոց եւ խոտոյ դաշտի յամենայն երկրի Եգիպտացւոց։

Եւ կոչեաց Փարաւոն զՄովսէս եւ զՀարոն, եւ ասէ. «Մեղայ առաջի Տեառն Աստուծոյ ձերոյ, եւ առաջի ձեր։ Եւ արդ թող զմեղս իմ միայն այսուհետեւ, եւ աղաչեցէ՛ք զՏէր Աստուած ձեր, զի հեռացուսցէ ի վերայ իմ զմահս զայս»։ Եւ ել Մովսէս յառաջ Փարաւոնի, եւ աղաչեաց զՏէր։ Եւ դարձոյց Տէր զհով ծովու, եւ առ զնա հով ուժգին յոյժ, եւ տարաւ զնա եւ ընկեց զնա ի ծովն Կարմիր։ Ոչ մնաց մի մարախ յամենայն սահմանս Եգիպտացւոց։ Եւ կարծրացոյց Տէր զսիրտ Փարաւոնի, եւ ոչ արձակեաց զորդիսն Իսրայէլի։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս. «Ա՛ղ զձեռս քո յերկինս, եւ եղիցի խաւար յերկրի Եգիպտացւոց, խաւար մահու»։ Եւ ել Մովսէս զձեռս իւր յերկինս, եւ եղեւ խաւար մահու յամենայն երկրի Եգիպտացւոց երիս աւուրս։ Ոչ տեսանէր մարդ զեղբայր իւր, եւ ոչ կարէր մարդ յերկրէ իւրմէ երիս աւուրս։ Եւ ամենայն որդիքն Իսրայէլի էին լուսաւորութիւն ի բնակութեանս իւրեանց։

Եւ կոչեաց Փարաւոն զՄովսէս եւ զՀարոն, եւ ասէ. «Երթայք, պաշտեցէ՛ք զՏէր Աստուած ձեր, միայն ոչխարք ձեր եւ արջառք ձեր մնասցեն, եւ որդիքդ ձեր երթիցեն ընդ ձեզ»։ Եւ ասէ Մովսէս. «Ոչ այդպէս, զի զոհս եւ ողջակէզս մատուսցուք Տեառն Աստուծոյ մերոյ։ Եւ անդ անդադար վառեսցուք զոչխարս մեր եւ զարջառս մեր, եւ երթիցեն ընդ մեզ եւ զերծանիցեն ի հնձանէ։ Եւ ոչ գիտեմք զինչ ինչ մատուսցուք Տեառն Աստուծոյ մերոյ, մինչեւ հասցուք անդր»։

Եւ կարծրացոյց Տէր զսիրտ Փարաւոնի, եւ ոչ կամեցաւ արձակել զնոսա։ Եւ ասէ Փարաւոն ցՄովսէս. «Երթ ի բաց յինէն, զգո՛յշ լեր երեսաց իմոց, զի յաւուր որում երեւեսցիս երեսաց իմոց, մեռանիցիս»։ Եւ ասէ Մովսէս. «Ճշմարիտ ասացեր, ոչ տեսանեմ զերեսս քո յաւելոյ»։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս. «Մի՛ եւս մահաբեր մի եղիցի ի վերայ Փարաւոնի եւ յԵգիպտոս, եւ յետ այնորիկ արձակեսցէ զձեզ ի սմանէ, եւ ամենայն ինչ ձեր ի ձեռն ձեր առնուցուք»։ Եւ ասէ Մ

Ո՛ւ քեզ կարգամբ յամ ժամ. զի ընդ
ամ տեղիս է արուի քո. և արքայու-
Թիւն քո ամենեցուն տիրէ ։
Ընդհեա մեզ երկիւղիւ՝ և պաշտօն
քո կանխել հանապազ։ Արել զքեզ
ի բոլոր սրտէ և՝ ի բոլանդակ մտաց.
և յամ զօրուէ մերմէ պահել զպատ
ճիրանս քո ։ Համբառնալ առ քեզ
զձեռս մեր՝ ի սրբուի առանց բար-
կութեան և երկմտուեան. և դտանել՝ ի
քէն զշնորհս և զողորմուի. և զառա
քինասէր դործոյն յաջողուի ։
Ա՛ ո զի դու ես աստ կենաց և ա-
ղբմուեց. և քեզ վայելէ փառք՝ հր
կանուն և պատիւ։ այժմ և միշտ և՛։

Խաղաղութիւն Ամենեցուն ։

Քոմ ամենազօր և յաղթող աստու-
Թեդ՝ կրկնի ամ ծունր յերկրպա
դուի. և փառաւորի յամենեցունց
Թադաւորուի քո ։ Կայեա յերկրը
պա-

պատուիս մեր և ուսում մեզ առնել
զարդարութի՛ ձչմարտուե։ Ալ՝ զի
դուս ան խաղաղուե. որ բարձեր
զիշնամուի՛ ի միջոյ և ապարեր զնա
զաղուի յերկինս և յերկրի։ Հեռաս
ւորոյ և մերձաւորոյ՝ աւետարա
նեցեր զնոր պարգևս քոյին բարե
ւթի։ Արա՛ և զմեզ մեծի շնորհացդ ար
ժանաւորս արասցես՝ դասելով ընդ
ձչմարիտ երկրպագուս քո. ան մեր
և տէր և փրկիչ յա՛ք։ Ալ ես օրհ
նեալ ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյն։
ա՛ժմ և միշտ և՛։

Յերդս օրհնուե և՛ի ձայն սաղմո
սաց անդադար վառաւորեմք
զնայր և զորդի և զսուրբ հոգին։
Ա՛ժմ և միշտ և՛։

* Կարդ ողբերգա աւինեղուե կանոնացն։

Ալ՝ զտանեալդ մեզ զշնորհս և զողորմ
մուի՛ ի բարեբար անհ մերմէ, զ՛։

լեայ ի վեր պաշտօնակից քոյ։
զարմանի քո հովանի և պահատան
քնակեսցի առ մեզ ձեռնարկ քո. և ո-
աչք մեր զկիրուսի քո։ Նկեսցէ և
առ քեզ տէր ձեռ մեր. զի առցեն
զարթուսցէ զմեզ ի հանգստենէ
քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո։
Օ՛նանձինս մեր։ Աղօթք։
Գոհանամք զքէն տէր ամենակալ մեր՝ որ
ի՛ր հոգւոցն։ Նոյնպէս և միաբան վա-
որ սաղմոսիւք և օրհնութիւք կատարեն
քնակեալեն աբ հարքն մեր, զ-
ոչք ի՛ներին՝ յայրս և ի փապարս
հաճատացելոց, զոր աղա-
ամենայն ազգաց քրիստոնէից և առանց
մարդկան և յորոգայթից սատանայի, զ-
ի՛ վրկելոյ զմեզ ի զօրաւորութէ

Հզիւդի և զնբ հոգին։ ։յժմ և։
անդադար փառաւորեմք զՀայր
գոհութիւք և աշխարհիս խոստովանութիւք
սէր։ ։յժմ և։
զբեզ ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ
։յր ընդ նոսին գոհանալով փառաւո
։ի ժամ առաւօտու ընդ նոսա քո։
։յր այժմ աղաչեմք զքեզ արձակ մեր
ալա զմեզ արժանս և պատրաստու
վս իրաւանց և արդարութեանդ քո։
յառնել և խոստովան լինիլ առ քեզ
մեր. որ շնորհեցեր մեզ ի միջ գիշերիս
մահուամբ դու ես քոյ ածծ փրկիչ
կենդանարար զօրութի և աղբիւր ան

Խաղաղութիւն Աստուծոյ։

Հզիւդի և զնբ հոգին։ ։յժմ և։
անդադար փառաւորեմք զՀայր
գոհութիւք և աշխարհիս խոստովանութիւք
սէր։ ։յժմ և։
զբեզ ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ
։յր ընդ նոսին գոհանալով փառաւո
։ի ժամ առաւօտու ընդ նոսա քո։
։յր այժմ աղաչեմք զքեզ արձակ մեր
ալա զմեզ արժանս և պատրաստու
վս իրաւանց և արդարութեանդ քո։
յառնել և խոստովան լինիլ առ քեզ
մեր. որ շնորհեցեր մեզ ի միջ գիշերիս
մահուամբ դու ես քոյ ածծ փրկիչ
կենդանարար զօրութի և աղբիւր ան

Ի ագաւորաց Պաշխարու թե։

Պատմեր յաւիտեան ողորմութիւնս քո Տէր ի
լ՚երս մեզ աստուածածնի
փրկիչ մեր. և ակեաց ընդ մեզ որ յա-
ղեներս կարօղ ես։
Լ՚երս մեզ աստուածածնի փրկիչ մեր. յոյս ամ
ծագաց երկրի. և որ լ՚ծովի հեռաւ։
Ո՞ պատրաստէ ըզ լերինս զօրութիւ
նիւրով. և զգեցեալ է զօրութիւն. և
ակեաց ընդ մեզ որ յաղեի կարօղ ես։
Լ՚երս ազատչանաց մերոց տէր մար
գասերը և գըթած իմ մեզ։
Ա՞ր զիս անտեսես տէնէր. ա՞յլ
օգնեա՛ ինձ մարդասէր։
Ա՞ր ընկենուր զիս ար յերեսաց քոց

և քո՝ օրհնէ՚ զինքն՝ և ասէ՚ նմա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու հօր քո՝ մի՛ երկնչիր՝ զի ես ընդ քեզ եմ՝ և օրհնեցից զքեզ՝ և բազմասցուցից զսերմն քո՝ վասն Աբրահամու հօր իմոյ։ Եւ շինեաց անդ սեղան՝ և կոչեաց զանուն Տեառն՝ և հաստատեաց անդ զվրանն իւր՝ և հրամայեաց ծառայից իւրոց՝ և փորեցին անդ ջրհոր։ Եւ ահա եկն առ նա Աբիմելէք ի Գերարայ՝ և Քողիաթ բարեկամ նորա՝ և Փիքոլ զօրավար զօրուն նորա։ Եւ ասէ՚ ցնոսա Իսահակ՝ Ընդէ՞ր եկէք առ իս՝ զի դուք ատեցէք զիս՝ և արձակեցէք ի ձեզ։ Եւ նոքա ասեն՝ Տեսանելով տեսաք՝ եթէ Տէր է ընդ քեզ՝ և ասացաք՝ եղիցի՛ երդումն մեր ընդ մեզ՝ և դիցուք ուխտ ընդ քեզ՝ զի մի՛ արասցես դու չարութիւն ընդ մեզ՝ որպէս և մեք ոչ մատնեցաք զքեզ՝ և որպէս բարի արարաք ընդ քեզ՝ և արձակեցաք զքեզ ի խաղաղութեան։ Եւ դու այժմ օրհնեալ Տեառն։ Եւ արար նոցա խրախոյս՝ և կերան և արբին։ Եւ յարուցեալ կանխաւ առաւօտուն՝ երդուան միմեանց։ Եւ արձակեաց զնոսա Իսահակ՝ և գնացին ի տեղի իւրեանց ընդ խաղաղութեամբ։ Եւ եղև յաւուրն յայնմիկ՝ եկին ծառայքն Իսահակայ՝ և պատմեցին նմա վասն ջրհորոյն՝ զոր փորեցին՝ և ասեն ցնա՝ Գտաք ջուր։ Եւ կոչեաց զնա Երդումն՝ վասն այնորիկ կոչեցաւ անուն քաղաքին Բերսաբէէ՝ մինչև ցայսօր։ Եւ էր Եսաւ ամաց քառասնից՝ և ա՛ռ կին զՅուդիթ դուստր Բերեայ Քետացւոյ՝ և զԲասեմաթ դուստր Եղոնի Քետացւոյ։ Եւ եղեն նոքա դառնութիւն հոգւոյ Իսահակայ և Հռեբեկայ։

Ա. Մար

գ. Ի՛նչ է ասել Տէրն. Ես եմ հաց կենդանի որ յերկնից իջեալ եմ։

պ. Ո՛չ միայն ասաց զայս, այլ եւ ամենայն ինչ որ ասացի ձեզ, հոգի եմ եւ կեանք են։

գ. Ո՞ր ինչ ասացեր ձեզ։

պ. Զի ոչ ոք կարէ գալ առ իս, եթէ ոչ Հայրն որ առաքեաց զիս, ձգիցէ զնա։

գ. Ո՞ր ինչ ասացեր ձեզ։

պ. Զի ոչ ոք կարէ գալ առ իս, եթէ ոչ տացի նմա յԱստուծոյ Հօրէ

Ա արտեան ընդ ես Թր՛ջնամին. հա՛
նապա՛զ զե՛ս կամի՛ կորո՛ւսանել.
այլ դո՛ւ ու՛ր իմ այց արա՛ մոլո՛րեալ
ոչխարիս և ընկե՛ց մո՛ւ։

Ա արտեան ընդես ի տարապարտուց. սաղ
և փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին
զիս. այլ ես յաղթող կայի։
Դառուցի՛ն ինձ չար փոխանակ բար
ւոյ. առելութի՛ւն փոխանակ սի՛րոյ
իմոյ. այլ դո՛ւ ու՛ր իմ այց արա մո
լորեալ ոչխարիս և ընկեցո՛ւ։

Ա՛ր հովիւդ ես հօտիդ բանաւո՛ր
կենդանեաց. ու՛ր ինձ յոյս կե
նաց ապաշխարու՛թե. և դարձո՛ զմո
լորեալս ի հօ՛տ քո քա՛ և ընկեցո՛ւ։

Ա եղայ և աղաչէ՛մ ըզ քեզ. Թողու
թի՛ւն շնորհեա՛ մեղայ իմո՛ց. քա՛ւէ
իմ լեր քո գըլխաւո՛ր. որ միայնդ
ես փրկիչ և ընկե՛ց մո՛ւ։

Ա՛ղջակ աչք մեղայ. և զանօրէնութիւն
իմ ես ի՛նձէն դի՛տեմ։
Ղազէմ և խընդրեմ ի քէն Թո՛ղ ինձ
աչք. Թո՛ղ ինձ և մի՛ կորուսաներ զիս
աստ անօրէնո՛ւթէ իմոյ։ քաւի՛չ իմ
լե՛ր դո՛ դի՛ Թուխ Թէդ որ մի՛։

Ա՛ղջիկ քեզ աչք. մեղայ՛ քեզ աչք մե՛
ղայ. և քան զաւազ ծովու բազում
են յանցանքք իմ. պատրա՛նք ե՛ս
խաբեցի՛ն զիս. և ե՛ղ անպըտուղ
ի կենաց յուսոյդ. այլ դու անոխա
կաւ և անյիշաչար փրկիչ կենայե՛ս ի
մեղուցեալ ծառա՛յս և ըմկե՛ր ցո՛։

Տէր լի՛ բա՛զում են ա՛նօրէ
նութիք անձին իմոյ. ո՛չ կա՛
շեցի՛ զսկիզբն գա՛ւառանացն
իմոց. Թո՛ղ ինձ ա՛ռ
ջի՛ դ

տէր և ողորմեաց։
Ի՛նորհնութիք իմ բարձրացան քան
ընդ գլուխ իմ. և ոչ բեռըն ծանր
ծանրացան ի վերայ իմ։
Ակնացա՛ն և փառացան վկրք իմ
յերեսաց անզգամութեան իմոյ.
ոչ հիշեցի զահեղ ընդ դատաստա-
նըս քո. արդ անկեալ ընդքեզ աղա-
չեմ հնորհեա՛ ինձ ապաշ՛։
Պաշտօնեայ մատուցանե՛մք քեզ
հայր երկնաւո՛ր. մի՛ անտե՛ս առնէր
զաղաչանըս մեր. այլ անցո՛ զցաւու-
մըն քո՛ ի մէնջ. և յիշեա՛ զի պատ-
կեր ե՛մք բարերարութեա՛նդ։
Տէր իմ գրթա՛ծիրք քո բազումք են
յոյժ. ա՛ռի՛ս արա՛ զբազմերարձո՛ւ-
թի՛ւնըս քո՛. ոչ և ընդ քո՛ւ ո՛ք
ինն և ի՛ նձ ո՛ղորմեա՛։
Գրթութի՛ւնք քո բազումք են տէր. և

Տէր առաջնորդեա՛ ինձ յարդարութե-
ի առաջի քո զճանապարհս քո։
մտիկ ի տուն քո. երկիւղիւ պագից
Եւ ես ըստ բազմութեան ողորմութե՛ քում
իշխան նոցա ողորմաւո՛ր մնա՛ր։
ուանուրելով ընդ քեզ. զի՞ ոչնչա՛ս
Ի՛մ ամենայն քո՛ւմ սրտիւ՛ն է. վա՛
խարուածք՛ և ընկեցո՛։
ծօղո՛ս չարեաց ի՛ զբաղանաց ապաշ
քո ծանա՛յս. և՛ փոխանա՛կին ընդ-դ
ա՛ր ի՛ մեղս՛ գնեալ և յանօրէ՛նեալ
ատաշխարհի՛ն. արդ զրկա՛ և չկա
գրկալո՛վ ի՛ մեղաւո՛րս չնորհի՛ցեր
Ա՛նոխակա՛լ և ան չի՛շատր տէր. որ
Թիրս քո. ա՛ւր և ըմպեա՛ն։
ընծայ՛. առի՛ս արա զբարեարա-
զիս. ի վկայութե՛ քոյ ես ո՛չ խոտո
Խազա՛մեն որ հալածեն և նեղեն
ըստ իրաւա՛նց քո՛ց կե՛ցո՛ զիս։

ի տուհ և՛ ի գիշերի . և այն՝ զի ա-
ղէն ինձ արտասուք իմ կերակուր
հեցայց երեսացդ աստուածոյ :
հր՛զօր և կենդանի . երբ եկից երե
Ինարաւի՛ ե անձն իմ առ քեզ տա
զո՛ղ ամ՛ենքեան :
վախճան ը՛զքաւո՛ւին և ը՛զմե՛ծ քո
ար՛վե՛ն ընդհեա՝ յաճախ քան ը՛զ
ը՛ն՛ման բղեսազը՛մրե՛ի՛ մեղաց .
սո՛ւս աւետա՛ն լինի՛ և
պա՛շխարհ՛ութե՛ան արտա՛
և խբկուածեա՛ն ա՛ղո՛ղմեա՛ մե՛զ :
ռա՛յ . որ ունիս իշխանութի՛ կե՛նաց
ը՛զ քեզ գո՛վե՛մ՛ք թագաւո՛ր վա՛
յո՛առաքեալ քառ սրբո՛ւե՛ր հա՛նապաշ
դու ունիս իշխանութի՛ ողոր
արա՝ առաջի իմ ը՛զձանապա՛րհս քո
քառ վ՛ե՛ թշնամեաց իմոց . և ուղիղ

սէին ցնս զօրհանասլաղ Թէ ոըր կ
ա՛սըբ՛ած քո. սուլաւ շնորհեա՛ յա
ուաղ քան զվախճան զքաւու՛".
Յորժամ գա՛ս փառ՛ք հո՛ր յահագին
աւուրն՝ ի դա՛տել զերկիր. և՛ զողջն
սարսափմամբ երկրածի՛նքս ա՛մ՝ ի յա
հէ՛ր քո՛համն՝ ի՛նըստիլ քո յա՛ռեն
դատաւո՛ր ա՛հեղ. և յակնարկե՛լ քո
յարա՛րած՝ յիշեա՛ և զիս ըզ՛քաղ
մամեղս. որ ընկերզմեալս եմ յանցա
նո՛ք բանտարկո՛ւին խաւարամբ և հայ
ցի՛մ զաւա՛զակին՝ ա՛ր. և զի՞ս յի՞
շեա՛. որ միա՛յնդ ե՛ս փրկիչ է:
Զ ի՞ս որ՝ ինա՛ւ աշխարհի՝ ա՛ղեհա՛
ծեն մե՛ղք իմ. նաւա՛ս հանգի՛ստ
ապաշխարութե՛ շնորհեա՛ ինձ քա՛
զո՛ւմ ո՛զո՛ւմ և ըմկե՛ցո՛:
Ա՛ւետ զիս ա՛ծ՝ զի՛ հասի՛ն ջո՛ւրք
մինչ
յանձն

անձանց մերոց ըզքո՛ողոք։

ուղիղ են սրտիւք. շնորհեա փրկիչ
էն ըզ քեզ. զարդարուիլս քո ոգք ձանա-
պատեա՛ զողորմուիլս քո ոգք ձանա-
տով երեսաց քոց տէրանէրմ ըզքոյս։
Լքէն ի՝ որ աղերս կենայ. և լու-
մեղաց մերոց։
փրկիչ անձանց մերոց ըզքո՛ողոք։
խաչն ողորմութեան. շնորհեա
Յաւ քո՞ աղերս կենայ. բրշ-
ղաց և ընկեցո՛։
ծրփիմ ալեկոծեալ յանցանօք մե-
բեմն պետրոսին ի վե՛ր ամբացն. որ
պատի՛նիմ. տուր ինձ ձեռն ոտ եր-
կայսաքեա բարեգութ առքեզ ա-
հեա ինձ բազում ողո՛ք։
նաեւ հանգի՛ստ ապաշխարութե շնոր
դրնդոց ուր ոչգոյ ինձ հանդիստ.
յանձն իմ. ընկլայ ես ի խորս ան

աստուածայ. լքեսատրեա զիմ ըզ
ամենայն ոք որ լուսաստուա ես ունիցի զքո
և աղաչանք իմ ժամա՛:
առաքի ներ մերոց յանկանչելոյն ներ.
ձայնի սրտիցդ համոց, և աղաղակ իմ
ընտ լինիցի ի տաճարն սրբոյ քումմէ
կանչելս քո առ տէր:
ղաչեա՛ նք իմ ժամանակացն ի յայ
լոր սուրբքն քումք.
տաճարի սրբութենէ քումմ
րութե յանդիման աղաւե ըմբռնե:
մեզ ծարաւեա՛ցս զբաժակ քո քաղց
ևս զքեզ նա՛ւանգիստ. և արբու
ւոր հնձոյ. փափագողացս առ քեզ
լորելոյդ և հոլիր ս հոգևոր բանա
գիտա աշխատելոց. ձանապարհ մե

Ալ աղեխուղ եւ այնպիսական քրիստոսի
իմ թաց, ընձի լըսացից ըզմե
եւ արտասուօք իմովք զանկողինս
լըսացի զամ գիշեր ըզմահճիս իմ.
Ալ աստակեցայ ես ի հեծուեծ իմում.
Նիկին ամպչէմ եւ ըմկճցո.
ըզմիդս ամենքին իմոյ որպէս պատ
պաշտօնեութիւն՝ որ. ընձի լըսացից
Ա՛րտասուս ինձ շքնորհեաք ի՞ այս
տեղի:
տո՛ր ընդունիլ ի կեա՞նսդ յաւիտ
զնըչնջեցեալսըն մեր արժանի արա
ր թադաւորդ ես յաւիտեանից.
ղամանըս մեր քո զատուցանեմք
դ քո անբաժ մարդասիրութիւդ. զաղ
Օ՛րհնեալ ես տը՛ եւ փառաւորեալ

խաւարայինն խորհուրդս եւ ընկե

տո՛ւր ս աստո՛ւած. զվի՛րաւո-
րեալ անձն ի՛մ ի՛ մեզ. ըզ՛ժըշ-
կեա՛ տէր ըզ՛ոսկերս ա՛ղտաս
ՀԱՑ ԵՒ ԸՆԿԵՑՈՒՑ։

Ո՛վ մա՛րեա՛լ ծա՛ռա՛յ ես ըզ՛նդ ըզ՛րեա՛-
տու. և ո՛վ գա՛ տապա՛րտեր ըզ՛իս ի՛ յա-
ւուրն սո՛յգե՛լուե՛ն զո մա՛րդա՛սէր։
Կեցո՛ զ անձն իմ օրհնեալդ ը՛զ քե՛զ.
և ե՛րկա՛ւունըք զո օգնե՛սցե՛ն ինձ
Ո՛ղո՛րեցայ ես ու՛ղ զո՛ղեա՛ր կորու-
սեա՛լ. ընդ՛ոդրեա՛ զծառայս զո՛ զի՛ զո
պատո՛ւիրանըս զո ես ո՛չ մոռացայ։
և ո՛՛ զատապարտեր ը՛զիս ՚ի յա-
ւուրն սո՛յգե՛լութե՛ն զո մարդասէր։
Ա՛ր մոլորեցայ ի՛ հո՛ւժար զուարմէ հո՛-
ո՛՛ւ բարի. ընդ՛ոդրեա՛ զի՛ս ը՛զ
մոլո՛րեալս. և արժանաւորեա՛ ինո-
նիւ ի՛ հա՛՛ա զո՛ զքա՛ և ընկե՛ցո՛։

ԺԱ. ակն ամաւրն յայնհետէ ոչ երեւեցաւ։ Օրդոմուխ քոյր
նորին ամուսնացաւ ընդ Վարդանայ Մամիկոնէի, եւ բարեխօս
եղեալ առաքեաց զնա առ եղբայր իւր Խոսրով, զի կոչեսցէ
զնոսա ի տուն իւր։ Եւ նոքա գնացին առ նա, եւ ընկալաւ
զնոսա պատուով։ Եւ ասէ Խոսրով ցՎարդան. Ասա ինձ
զի՞նչ ինչ ցանկասցի սիրտ քո, եւ կատարեցից։ Եւ նա
ասէ. Ոչ ինչ ցանկամ, բայց զի ազատեսցես զկանայս
մեր ի ձեռաց Հոնաց։ Եւ նա ասէ. Ոչ ինչ ինձ ծանր
է զոր խնդրեցեր, այլ ի ժամանակի նեղեսցէ։ Եւ
ասէ Վարդան. Ոչ ինչ ինձ ծանր է, զի ի ձեռն քո
ազատեսցին։ Եւ ասէ Խոսրով. Ոչ ինչ ինձ ծանր է

քո՛ վրա ՚ի՛ն. տո՛ւր մի՛ զ զօդնու-
պահէ՛ զե՛ր զխոստովանօղ վէրկայ
ձրիգնաւո՛ր ա՛ր կան. ա՛ն նո՛ր ա՛ս
նաց մերոց բա՛:
Ո՛ր յաղթօղ զօրութե՛ բ ի՛ հանդի՛ պ
րի՛ցե. Թողութի՛ շընորհեա՛ յանցա-
ոսկերըս նը՛. և մի՛ ի նոցանէ ո՛չ կո՛
յանմէ փրկէ զնա՛ ա՛ր. և պահէ զնա՛
Խաղա՛մ նեղութի՛ ն ան ար դարոց
հոգւո՛ւոյ կեցո՛ւցա՛նէ:
շեալ են սրտի՛ ւք. և ը՛ղ խոնարհըս
Արեր ձ ա՛ր առ այնոսիկ որ ք մա
րե՛ րա՛ ր քրի՛ ստո՛ս:
նո՛ր հեա՛ յանցա նա՛ ց մե՛ րոց. բա՛
ր մ ք ը՛ ղ զե՛ ր զ. Թո՛ ղո՛ ւթի՛ ն շը
տի՛ ր ա՛ ց. ազա՛ չէ՛ ր ա՛ ր
ա՛ ր ե՛ ա՛ տ ա՛ ր ը՛ ղ զ ե՛ ր զ մ ե՛ ր ը

թևիբրայեցւոյ ինձ զրուցեալ ես. քանզի
խօսեալ սրբոյ մարտիրոսաւ Յիսուսի
և ոչ ընկերացայ։

Ի այլ ևս ասեմ զսրբոց մարտիրոսացն
զոմանս. զի ոչ ժամանեսցէ ինձ ժամանակ։ Պատգամեաց
մեզ. առնուլ զանձն և զարիւն
ընդ հրամանաւ Յիսուսի ի կիրակէ սկսեալ
քարոզութեանն երկնից։

Ա՛ք անչէքի՛ն ասծ ՚ի վէր սբգոյ խորհրդոյ
ասծ խորայիկի ։ Նա տասկ զօրութիւն
հաստատուն ժողովրդեան իւրոյ.
օրհնեալ է ասծ . առնուլ զանձն և։

Ա՛յրեսիսկ երանեաք լինիցիք և փակասուիցին
ձեզ. որք բամբ եմ տանջանացն
ձեռք. որք բամբ եմ տանջանացն
համբերեցէք. դուք ընդ լսոյսն
կենաց ըզգեցեալ լինիք. և առ քն
վասն մեր բամբեսցիք։

ու՝ ես քո աղբիւր լինայ
բլրակոծումն աղտմաւէ. շնորհե
ցիր նբ մարտիրոսացն՝ յաղթօղ
ընդհատակումն. հալածել զլ խաղ
ւսոն և լուսաւորել զանձինս մեր
այժմ փառաւորեալ ի խորհուրդս
սբց իւրոց. մեծ և ահաւոր ի վե
այնոցիկ որք շուրջ են զնովաւ:
Տէր ած զօրութեդ քո և գնամանի քեզ.
հնազօր ես դու եր և աշխատասի քո
շուրջ զմեզ զկաւ. շնորհեցեր սրբոյն
յաղթօղ զնահատակութի
հալածել զլ խաւսոն և լուս:
Որ շնորհօք նբ հոգւոյն յաղթեցիր
թշնամոյն երանեալ նբ վկայ քո
ձեր աօնողացս, հայցեցէք յմ
զթութիւն ընծայ:
Որ պատուիդ հիք պարծանաց ամ

քինեաց. նախաշաւիղ և առաջնորդ
կենացըն յաւիտենից. ով՞ք վը՞
կայք. առ պըրակիչն ըբոց և վա՞ մեր
բարեխօսեցէք. շնորհելով ողորմա
թիւ յանըպատառ աղբերէն կենացըն
յաւիտեան։

Ի զգնութիւ սրբոց մարտիրո
սացն. բարեխօս ա՛նհիմք առ
քեզ գիւ՛ր ստոս. և աղաչեմըք
սրբո՛ք շնորհեա՝ զթողու՛թիւ յանցա
նաց մերոց՝ և՛ի կեանսըդ յաւիտե
նից ընկե՛ց։

Նյո ծագեաց արդարոց՝ ուղղոց
սրտից եղև ուրա խութի։
Ուրախ եղերուք արդարք ի՛ տր. և
խոստովան եղերուք յիշատակի սրբ
բո՛ւթե՛նր։ և աղաչե՛։

Պատուական է առաջի տն մահ
սրբոց իւրոց. ո՛տր ես ծառայ քո

ողբերգական քաղաքներ վասն քոյ.

տես առներ. որ միայնդ կաս քաղաքս
ժողովրդոց բազմաց. այրի եղեալ իբրև
կին. մեծ էիր ի հեթանոսս. թագուհի
ի նահանգս. եղեալ էիր հարկատու.

Ողբ ի խորանին սրբոցն Թեոդորի եւ
եմք ժողովեալ օրհնել զքեզ
զի ի քեզ ոսկերացն սրբոցն մարտիրոսացն
Քրիստոսի մեր մի՛ անկանիցի
ամպ. աղաչանք սրբոցդ մարտիրոսացդ
Քրիստոսի ընդ ամենայն հոգիս մեր.
ամէն.

Ո՛վ քաղաք Անկիւրիա. որ ընկերացար
սրբոցն Թեոդորի եւ Թեոդոտեայ
սուրբ կուսին. ընդ անմարմնոցն դասս վա-
ճառեցար. զի երկնային քաղաքն յերկր-
կայք. զանգի ձանապարհ հոդեւոցդ
մի յաղթող գերեալ. ոչ ըմբռնար
զիմանալին պատերազմ. զի ոչ ունէիր
զթողութիւն։

ինհատ ա՛նուշից. ժո՛ղովուրդս ինկան
պատ և՛ղեռնութ ա՛ստո՛ւծոյ հօր
պատ ձինքս ձե՛ռքդ. մատուցի՛ք պատա
պատ քա՛րո՛զք վկայութ՛ե՛ան. որք զա՛ն
տո՛ւծո՛յ։ ընդ հանո՛ւր տի՛եզե՛
Նո՛ցա ։ աղաչանո՛ք սրբո՛
ինչե՛ւ ի՛ ծադս աշխարհի են խո՛ռք
Ընդ ա՛մ՛ երկիր եղ բարբառ նո՛ց. և
լսուն ձայնք նոցա ։
Ելե՛ն բանք և ո՛չնչե՛ն խօսք որոց ո՛չ
փ Ա՛ւաքելոց և Մարգարէից՝ այս է։
և այլ սրբոց մարտիրո՛ս։
Ընդ ա՛ղաչանո՛ք սրբոցն, այս անուն
ա՛ղօթից նո՛ց լսե՛ւ և կեցուցանե՛
Օ՛կամն երկիւղածաց իւրոց առնե՛
դան առնա՝ ա՛ստո՛ւծոյ։
դան առնա. առ ամենե՛սեան որք կո՛
Սրբո՛ վ ա՛ռ ամենեսեան որք կո՛

տարե՛ր զմիշատակ անուշն ձեր
ոսկի՝ բարեխօսե՛ցէք առ Տէր վասն քոյ։
Հուշ մեղաց լսե՛ր Տէր։

Ա երեքտասներեակն տուժիդ զոր
միաբան աղաչե՛մք լո՛ւր Տէր
տէր. աղաչանո՛ք սրբոց մանկտուսանցն
խընայեա՛ ի մեզ և ընկե՛ր ցոյ։
Ուրա՛խ լինին առքն ոդք յուսացեալ
են՝ ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն
և բնակեսցես դու ի նո՛սա։
պարծեսցի՛ն ի քեզ սիրելիք անուանդ
քոյ. զի օրհնեցես դու զարդարն
տէր. ոչ զինու հաճուիր քով պատ-
անդն. և այլ սրբոց մարդ։
ակեցե՛ր ընձա՛ն։ աղաչանո՛ք սրբոյն այ
տակէս ձեր սրբ ընկե՛ր կայք.

արեան սրբոյ իւրոյ ընծայեալ ա-
յդ պիտանակ մարտ հետամանն ա-
կի պեցի զբո Իսուսոյ. ընդ
վերակացին։ Կանգնի գոչէ ե-
ուրախանան ընդ ձմեռ
Սուրբն Ստեփաննոս նախա
Սուրբն Ստեփաննոսի ։

Այսօր դասք հրեշտակաց
ներ սուրբ զսրբոցն թագաւորեալ օր
լուսեղէնս թագաւորեալք օր
զպատերազմ ջարին. և՛ի կամարս
ոչ զօրուքն սբ հոգւոյն վանեցիք
նեղ սուրբ զսրբոցն։

Եւ յոյժ շատ շրջիմ ես երկինք և երկիր
Նրա յաւիտենից ամէն։
Նոյեմբեր. այժմ և միշտ և յաւիտեան
Յոյն։ Փառք ամենայն իշխանութեան
ածնի և ազատութեամբ Հոգւոյն ըն-
Փառք Հօրն Էականի Որդւոյն մի-
ծի անբաժան քոյ տէր։
Հզմանն աւրեա՛ն սուրբ Ինքը ըմե՛
«Ինրիստոս» ըզ ըյաղթանակ մարտ
Ինքնազի գո՛էջ եւկեղեցի քո՛
Յանն՛ոպատա կո՛ւրաց խո՛աթեան։
Նատա՛զ ուրախանայ ըստն Իս՛ւրայ
Յաւիտենական կենացն և միշտ և հա
զանցաւոր ընկենս ձեռ և փախագե՛ց
Լանգի աւհամերհե՛ս վանարգեց
անբաժ նըն՛ն ան։
Էա՛ր և գաւըն ուանջանաց՝ վա՛ մե՛ծ
ըմ՛ըբ մատնեաց զանձն իւր էա՛րա

✣ Աւետ ի քեզ ի սրբոյ հրեշտակաց ի յերկինս ուրա՛խ

✣ Աւետարանչաց ճշմարտութեան ծննդեան

Ա լէլուիայ. ալէլուիայ. ա՛լէլուիայ։

Առաքեաց զբան իւր. և բժշկեաց զնա՛. և փրկեաց զնա՛ յապականու թէ՛ հրեանց։ Խոստովան եղիցին առ՝ ողորմութեան նո՛ր. և սքանչելեաց նո՛ր որդւոյ մարդկան։

Ա՛լ՛՛։ Ի ջուր ոմն զանձրև ի վեր գեղ
ման. ոմ՝ ցօղ զի ցօղէ յերկիր։
Ծաղեսցի յաւուրս նո՛ր արդարու
թիւն. բազումխաղաղութիւն մին
չև կատարեսցի լուսին։
փառք և՛։

տաղեսպի լուսին։

Ո՛վ թե՛ բազում հաղաղուի մինչև կա-
ղաղեսպի յաւուրս նը արդարու-
ցող զի ցողի յերկիր։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
Ի՛ջիր ոսկ անձրև ի վեր գեղման. ոսկ
ստեան արնոյդ զիս։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
կեցոյդ զիս. և առ ջուրըս հանգըս-
ցի։ Ի վայրի դալարուղ անդ բնա-
կեցոյդ զիս։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
Տէր հովուեա՛ ինձ և ինձ
ոչ պակասեա։

Աւետարանչաց Յովհաննէսեան տէրտէր յիշէ զիմէ
քոյին ժամուն։

եա դու. ած շունող վրկութե՛ իմոյ։ Ալէլ։ կա կրդասցե առեւ՝ հայր իմ
ի ժողովրդոց։
բեաս սուտ պաշտեցին մեծամեծք պատճէ սրմա. և պատարագք վե՛
սրմա. և դուստրը ծուրայ երկիր՝ ալա ի՛նչն է ար քո՝ երկիր պատճեա
ցաւ թագաւոր գեղոյ քոյ։
քո և ըզտուն հօր քոյ՝ զի ցանկա՛
զունկըն քո. մոռա ըզժողովուրդ
ի տուր դուստր և տես. խոնարհեցո՛ Ալէլուիա։ ալէլուիա։ ալէլուիա։
սաղմոսեն քեզ ալէլուիա։
քո ալէլուիա։ մարդկա՛ն ազգ
Քանք հրեշտակաց օրհնեն ըզքեզ
ձեռաքն սուա։

* Ջկնի սա տերունական տունկ որ սա լինի՝

Հետեանըս յաւիտեանից ամէն։
և հոգւոյն սրբոյ։ այժմ և միշտ և յա
փառք և երկրպագութի հօր և որդւոյ

Այս անդրանիկ արարիչ զնա. և բարձր
քան զամենագովեալ երկրի:
Փառք և երկ: այժմ և միշտ: ալէ: երկ:
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ:

Ի ջուր ոտն զանձրև ի վեր գեղման.
ոտ ցօղ զի ցօղէ յերկիր:
Ծագեսցի յաւուրսն նր արդարութ.
բազում խաղաղութիւն մինչև կատա
լուսին:
Ալէ: Այսոյ որ զնկրկուսի ինք. և
ամբիծ ազգաց յայտանեաց զարդուրմ
նէ: Ընծեսցեն ողորմութիւն իւրով զյա
կոբ. ճշմարտութիւնք իւրով զտունն
Իսրայէլ. և տեսին ամ ծագք երկրի
զփրկուսի աստուծոյ մերոյ:
Փառք և երկ: այժմ և միշտ: ալէ:
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ:

Այս անդրանիկ արարիչ զնա. և բարձր
Ես դուռ ծածկեցեալ փրկուսիդ իմոյ
Այս հարդասցէ առաքինի հոյլ իմ

և ուխտս եդ ընդ յահաբայ։

հեզութիւն նր։ Ալ՛ երդուաւ տն
Ալ՛։ Յիշեա՛ տէր զդաւիթ և զամ
աստուածոյ մերոյ։

աեսին տամ ծագք երկրի զփրկութի
ճշմարտութեամբ լուսով զտուն ի
Յիշեաց ողորմութեամբ լուսով զյակո
աղգաց յայտնեաց զարդարութի լուս
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
Ալ՛։ Ընդքեզ ե ըսկիզբն աւուրն
զօրութե. ի վայելչութի սրբոց քոց
յարգանդե յառաջ քան զարուսակ
ծնայ զքեզ։
Նշդուհա տէր դաւթի և ոչ ևս դրդ
քաջացի. թէ դու ես քահանայ յաւի
աեան ըստ կարգին մելքիսեդեկի.
և տէր ընդաջմէ քումմէ։
փառք և եր՛։ այժմ և միշտ՛։ ալ՛։

քան զամ թադաւորս երկրի։

և ուխտս եդ ա՛յ յահիօքայ։

հեզութի՛ն նո՛ր։ Աւ՛ր երդուա՛ր ան
Ա.Լ.Կ.՝՝։ Յիշե՛ա՛ ա՛ր զդաւ՛թի և զեմա
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
փա՛ռք և՛ե՛ր՝՝։ այ՛ժմ և միշտ՝՝։ ա՛մ։
Նուի՛ք քե՛զ ընդ ա՛մ ծագս երկրի։
Թանոսս ի՛ ժառանգուի՛. և յիշխա՛
խնդրե՛ա՛ յինէն և տա՛ս ք՛ե՛զ զհե
դո՛ս. և ես այ՛սօր ծնայ զքե՛զ։
Ա.Լ.Կ.՝՝։ Տէր ասաց ցիս որդի՛ իմ ես
և ա՛ր ընդաջմի՛ քո՛մմէ։
տեան ըստ կարգին մելքիսեդեկի.
ջասցի. Թէ դո՛ս ես քահանայ յաւի
Ա՛ր դաւ՛թի և ո՛չ ևս զըղ
ծնայ զքե՛զ։
յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ
զօրութե՛ն. ի՛ վայելչութի՛ սրբ՛ փո
Ա.Լ.Կ.՝՝։ Ընդքե՛զ է ըսկիզբն աւո՛ւր
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
փա՛ռք և՛ե՛ր՝՝։ այ՛ժմ և միշտ՝՝։ ա՛մ։

ըեսըս ասրա պաշտեսցեն մեծամեծք
պաղչկ սրմա . և պատարագօք զե_
սրմա . և դուստրը ծուրայ երկիր_
ա՝ ի՛նչն է ասր քո՝ երկիր պագցես
ցաւ Թագաւորը դեղոյ քոյ :
քո և ըզտուն հօր քոյ զի ցանկա_
հեցի զումնէն քո . մոռա՛ զժողովուրդ
Ա՛լէ՛՛ : Ո՛ր դուստր և տես . խոնար
քեզ ընդ ամ ծամս երկրի :
նոսա ՚ի ժառանգու՛ն . և յիշխանուհի
լանդրեա՛ յինէն և տացէ քեզ զհնԹա
և ես այսօր ծնայ զքեզ :
Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու.
Ալէլուիայ. ալէլուիայ ալէլուիայ:
փա՛ռք ևեր՛՛ : այժմ և միշտ՛՛ : ալէ՛՛ :
զիս :
զիս. առ Քրիստս հանգստեան սրընոյց
Ի վայրի՛ դալարուոջ անդ բնակեց ցոյց
ինչ՛ս պակասեւսյն :
Ա՛լէ՛՛ : Տէր հովւե՛ս ցիս զիս . և ինձ

Հոր մեծ ի վեր ամենայն երկրի։
Տէր բարձրեալ և ահարկու. Թագա-
ւոր մեծ ի վերայ ամենայն աստուածոց։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ
Ողորմեա՛ մեզ ի ճայն ցընծութեան։
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ

Փառք ևս եր՛։ այժմ և միշտ՝։ ալէ՛։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ
Ի ժողովուրդս։

Փառք ևս եր՛։ այժմ և միշտ՝։ ալէ՛։ երէք

Նվիրեալ անուն ան օրհնեալ յայսմհետ
օրհնեցէք զանունն ան։
Ալէլ։ Օրհնեցէք մանկունք զՏէր և
Ալէլ։ Համբեցաւ ար ընդ երկինք քո. և
դարձուցեր զգերուի յակոբայ։
Թողեր զանիրաւուն ժողովրդեան
քո. և ծածկեցեր զամ մեղս նոց։
վառք և։
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
Յարեաւ ած և ցրուեցան ամ
Թշնամիք նր։ փախեան ատելիք
նորա յերեսաց նորա։
Ալէլ։ Տէր թադաւորեաց զվայել
չուր զգեցաւ. զգեցաւ ար զօրուի
ընդ մէջ իւր էած։ վառք և։
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
Համբեցաւ ար ընդ երկինք քո. և
դարձուցեր զգերուի յակոբայ։
Թողեր զանիրաւուն ժողովրդեան
քո. և ծածկեցեր զամ մեղս նոց։
Ալէլ։ Օրհնեցէք մանկունք զՏէր և
օրհնեցէք զանունն ան։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ

ընդ քեզ, փառք ի՛ւ։

Եւ հնազանդ առնէ զժողովուրդս

իմոյ։ Աչք ի՛ւ որ լանդրէ զվերժ իմ.

աճ. և բարձր եղիցի աճ փրկու-

Ալէլ" Կենդանի՛ է տէր և օրհնեալ է

ոտ մինչև յաւիտեան։

Աղեղն անուն տէն օրհնեալ յայսմհետ

ցէք զանունն սուրբ։

Օրհնեցէ՛ք մանկունք զտէր և օրհնե-

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ

ի քեզ։ փառք ի՛ւ։

դրանց քոց. և օրհնեաց զորդիս քո

զաճ քո սիօն։ Ո՛ օրացոյց ընդ-

Ալէ" Գովեա՛ եկ մ՛զիր. և օրհնեա՛

ընդ մէջ ի՛ր էած։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ

Տէր թագաւորեաց զվայելչուն

ըզգեցաւ. զգեցաւ տէր զօրութիւն

ՀԱԼԵԼՈՒԻԱՅ ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆՆ ՓԱՌՔ

Ալելուիայ. ալելուիայ. ալելուիայ:
Ալելուիայ. ալելուիայ. ալելուիայ:
Ալելուիայ. ալելուիայ. ալելուիայ:

փա։ Ալ Նահիտ ի բերբերա՝ յայտ
որ առաքնորդեա տալ խաչին Յովսե
փ Ալէ։ Ալ հովուեա՛դ ի՛ւր ինչ նայեայց
էորին մերում. սաղմոս ասայէք։
մեր ձայնիւ վոզոյ։ Առաջս առայէք
Համբարձա՛ւ ձեռ օրհնաբե՛ք և տուր
մարդկան։ փառք և՛։
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ
բաշխեաց պարգևս և ետ որդւոց
և գերեաց զգերութի՛ւն. հաս աւար
սրբութի՛ւն իւրմէ։ Ելի՛ւ ի բարձունս
զարէ ուղիէջ. և ասէ՛ ինձ՝ ի սինհ
պատերազմի։
հզօր զօրութե՛ւ իւրով. տէր ինարօղ՝ի
Ալէ՛։ Ալէ սա Թագաւո՛ր փառաց. տէր
տեառնէց և մոցէ Թագաւո՛ր փառաց
ի վեր. համբարձցին դրունք յաւի
Համբարձա՛ւ դրունք ձեր

առաջի եւրեմի բեռնիմինի և մանաւէի։

Ա՛ր նահատ ի քրօջէս յայտնեաց զա
որ հոմոյնմ ոգ խոտակին նայեաց որպ
առաջնորդես ոգ խաչին Յովսեփու։

Ա՛լէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
Ն՛ր։ փառք և՛։

և արկեր ի վեր ջուրց զվերնայարկս
զօթոց. ձգեցեր զերկինս ոգ խորան.
Թէ զգեցար. արկեալ լոյս ոգ
ՍտատուանուԹի և զմեծ վայելչուԹ
և շրջի նա ի վեր Թևոց հողմոյ։

Ա՛լէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
Ն՛ր։ փառք և՛։

Ա՛ր նահատ ի քրօջէս յայտնեաց զա
որ նահատ ի քրօջէս յայտնեաց զա
առաջնորդես ոգ խաչին Յովսեփու։

Ա՛լէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
Վարդ ոգ բիւրատապատիկ. հազարք
մանանեխի։ փառք և՛։

Ա՛լէ՛լ։ Սո՛ւրբ եւ մի՛նչեւ յերկինս ողորմութի՛ քո. եւ մի՛նչեւ յաւիտեանս ձեռնարկութի՛ քո։ Խորհրեա՛ւ ես դու յերկինս սո՛ւրբ. եւ յաւիտեան եւ յաւիտեանս քո։ փառք քո։ փառք եւ։

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։ Ո՛ր դնէ յամպս զբնակս իւր. եւ շրջի՛ ի վերայ թեւոց հողմոց։ Խոստովանեա՛ւ եւ զմեծ վայելչութի՛ զգեցար. որ ի՛ վերայ զլոյս ո՛ւռ զօթոց. ձգեցեր զերկինս ո՛ւռ խորան. եւ որ ի՛ վերայ ջուրց զվերնայարկս նո՛ր։

Ա՛լէ՛լ։ Զի՛ր խոնարհեցո՛ զերկինս եւ իջի՛ր. մերձեաց՛ի՛ լերինս եւ ծխեսցին։ Փայլեա՛ զփայլատակումն քո եւ խըռովեա՛ զնո՛սա. առաքեա՛ զնետս քո եւ ցրուեա՛ զնո՛սա։ փառք եւ։

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։ Սո՛ւրբ եւ մի՛նչեւ յերկինս ողորմութի՛ քո. եւ մի՛նչեւ յաւիտեանս ձեռնարկութի՛ քո։ Խարհ

Բարձրեալ ես դու յերկինս աճ.
և յամենայն երկրի փառք քո:
Ալէ՛լ: Խոնարհեցայց զերկինս և էջ.
և մեզ ի ներքոյ ոտից ներ:
Ո՛վ ի քրօքէս և Թրեռաւ. ալացաւ
նա ի Թևերն հողմոյ: փառք և՛:
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ
Յերեսաց ներ եղեգն հարուածք.
և ըզհետ շաւղայ նորա երթիցեն
մածամածք ի թըրջոյ:
Ի երի՛նք հալեսցին և անետաք վատ
Ընեացին. ճանապարհք որք խակըզբա
Նեն էին կուրասցին. և՛ի նմանէ դո
ղասցի ամենայն երկիր:
Ալէ՛լ: Համբարձի՛ք իշխանք զդրունս
ձեր ի վեր. համբարձցին դրունք յա
ւիտենից և մտցէ Թագաւո՛ր փա՛ռց:
Ո՞վ է սա Թագաւո՛ր փառաց. տէր
զօրութեց. սա ինքն է Թագաւո՛ր փա
ռաց: փառք և եր՛:

ի գուսանութիւն երկնաւորին զքաջ պատ-
և թիւնամիջնորդ՝ ի գոհն ոսկւոյ։
Լ՚ւկ՚՝՝։ Թո՛ւր աղաւնոյ արծաթ ասլատ.
պահէին նմա հաստուցո՛ւմն բազում։
Լանգի ծո՛ւխ քո պահեսցէ զայս ի
քաղցր է նա քան զմեղո՛ւ խորիսխ
զականն պատուական քաղցրագոյն
Յանկալի՛ է նա քան զոսկի և քան
լիւսիայ։

Ա լէլուիայ. ալէլուիայ. ա-

✣ Անդրէ՛ ի հայր Հոգւոյն սրբոյ գալստեան ✣

մոս աստղիդ։ փառք և՝՝։
աստղիդ թագաւորին մերում. աստղ
Ալաղմո՛ս առացէք ընդ մեզ՝ ասդմոս
և տո՛ւր մեր ձայնիւ փողոյ։
Լ՚ւկ՚՝՝։ Համբարձա՛ւ ընծ օրհնութ.
Թրմեէ՛. ալտաչէ նա ի թևևրն հոդմոյ
ի՝ներքոյ ոտից նր՝ ի՛ երթոքես և
խոնարհեցոյց զերկինն և էջ. և մէգ
լէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։

Հոգի իմ ի վեր նորա ձիւնասպիտն ի մահճակ
մանն : փառք և":

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ: ակ

Ահաւասիկ ես գեղեցիկ իմ մերձաւոր. և հո
գի ուղիղ նորոգեաւ ի փորձի իմում:
Ար ընկենուր զիս ար յերեսաց քոց
և զհոգի քո սբ մի հանիցէ յինէն :
Ալէ": Գերեր զդաւիթ ծառայ իմ
և խեղով սրբով իմով օծի ըզնա :
Զձեռն իմ ընկալցի զնա. և բազուկ
իմ զօրացուսցէ ըզնա : փառք և":

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ: բգ

Թև ք աղաւնեայ արծաթապատ.
և թիւնամէջ նորա ի գոյն ոսկւոյ :
Ի գումարել երկնաւորին ըզթագա
ւորս ի վեր նր՝ ձիւնասպիտն ի մահճակ
ալ": Ուսաքիս զոգի քո և ըստանաս
զնա. և նորոգեաս զերեսս երկրի :
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ: փ
Տէր արարեր եղիցի յաւիտեան. և
փառք և":

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
Կրսեր զգաւթիճ ծառայ իմ. և
իշխով սրբով իմով օծի զնա ։
Ձեռն իմ ընկալցի զնա ։ և բազուկ
իմ զօրացուսցէ զնա ։
Լ։ Յայտնուիր քանից քոց լսա-
ւէր է ։ և իմաստասէն առնէ ըզ զաղայս
օ՛բերան իմ քացի և առաւ զհոդն
ի սատուիրանաց քո վախճագեաց
անձն իմ ։ փառք և։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
Ողաքեաց զոգի քո և ըստանաս զը
նա ։ և նորոգեաս զերկիրս երկրի ։
Լրեցեր ն վաղք ամն յաւիտեան ։ և
ար ուրախ եղիցէ յարարածս իւր ։
Լ։ Հոգի քո սբ և բարի առաջ
նորդեացէ զինձ ի յերկիր ուղիղ ։
Ա՛ն անուն քո սբ և երկիր ուղիղ
զանձն իմ ։ փառք և։

ՈՒՂՂԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՆԳԱՍԱՐԻ

ՈՒՂՂԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՆԳԱՍԱՐԻ

ՈՒՂՂԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՆԳԱՍԱՐԻ

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
Յաստատէ զքումմէ որ ևս ի շնո-
ջէ հոգւոյ բարկութեանդ քոյ։
Ալէլուիայ։ Ի բարձանց և ընկալաւ
զիս ընկալաւ զիս ի ջրոց բազմաց։
Ի՛ր։ Ի զօրէ ոտից հաստատեաց յիս
ոճ. և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի փո-
րի իմոմ։ Ա՛ր ընկենուր զիս առ
երեսաց քոց. և զհոգի քո սո՛ւբ մի՛
հաներ յինէն։ փառք և։

Ա՛ստուածք խաչի։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ա-
լէլուիայ։

Յո՛ւսա քո և գաճազան նոքա մեի
թարեհացեն զիս։ Պատրաստ սրա-
րեր առաջի իմ ըզսեղան. ա՛ինք յան-
դիման նեղչայ իմոց։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
Ա՛ստուածք խաչի։

Ալ փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛ զ-
ձեզ քով քով հրաւիրեալ մեզ։
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։

Ա՛հաւասիկ երկիւղածաց քոց ընդունի.
զի ապրեսցին յերեսաց սրոյ ախտին.
Ալ փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛
ձեզ քով քով հրաւիրեալ մեզ։
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։

Տեսցե՛ն ատելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի գո՛ւ ինձ օգնեցեր ինձ և մխիթա-
րեցեր զիս։ փառք և։
Ալ փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛
ձեզ քով քով հրաւիրեալ մեզ։
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։

Ա՛հա ընդունի ինձ Տէր ըստ ասացեալ
նորա. և ոչ ամաչեցուցանէ զիս յուսով
իմով։ փառք և։
Ալ փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛
ձեզ քով քով հրաւիրեալ մեզ։
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։

Ա՛հա ընդունի ինձ Տէր ըստ ասացեալ
նորա. և ոչ ամաչեցուցանէ զիս յուսով
իմով։ փառք և։
Ալ փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛
ձեզ քով քով հրաւիրեալ մեզ։

Պահ պատրաստեցեր զուղղուի
զուղի և զկրաւնունս։ և զարդարուի
յակոբայ դու աղաղեր ։
Ամրծր արարէք զայր ածծ մեր. եր-
կեպագէք պատուանդանն ոտից
նր զի սբ է փառք և եր։
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ
Տեր զօրութի ծառայէ քո. կեցո
զորդի աղախնոյ քոյ. և արա առիս
նշան բարութե ։ Տեսցեն ատելքք
իմ և ամաչեսցեն. զի դու եր օգնե
ցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս ։
Ալէ։ Այսց եր ցայր իմ նիստ ընդ
աջմէ իմմ. մինչև եդից զթշնամիս
քո պատուանդան ոտից քոց ։
Գաւազան զօրութե առաքեսցէ քեզ
եր ի սիովն. և տիրեսցես դու ի մէջ
թշնամեաց քոց ։ փառք և։
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ
Պահ պատրաստեցեր զուղղուի

յերեսաց քոյ։ և եւտուր սրբական քո
ի մէնջ։ ՚՚Ալէլուիա՚՚։ Ալէլուիա։ Ալէլուիա։
Ա՚՚Ալէլուիա։ ալէլուիա։ ալէլուիա։
Ասաց տէր ցտէր իմ նիստ ընդ
աջմէ իմմէ. մինչեւ եդից զթշնամիս
քո պատուհանդան ոտից քոց։
Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ
տէր ի սիովն. և տիրեսցես դու ի
մէջ թշնամեաց քոց։
Երդուաւ տէր և ոչ զղջասցի. դու ես
քահանայ յաւիտեան կարգաւ
Մելքիսեդեկայ։ ՚՚Ալէլուիա՚՚։ Յայնմհետէ ես երկինք զվայել
չուքիւ սպասաց ես. և օրհնութեամբ նորա
լցան սիրեցեալք։
Սպասեալ սպասէք տէր ի լուսոյ հաստատեալ
նմանեալ. և եղիջուքդ ի ձեռին նոր
գլուխն. և անդ հաստատեցաւ զօ-
րութիւն պատուոյ նոր։ սպասք և՚՚։

Ի պատրոյ յորենոյ գինոյ ձիթոյ իւ-
րեանց լցուցեր ըմպելոսս։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
Ի հասանելոյ ի երկինք զվայելչու-
թիւն փառացդ ներ. և օրհնութիւն ներ լցան
երեսք քո։ Ալ՚ատադ՚ձիք ոմն ի լու-
սոյ հատան ի նմանէ. և եղջիւրք ի
ձեռին ներ գըտան. և անդ հաստա-
տեցաւ զօրութիւն փառացն Նորա։
Ալէ՚։ Ով՚ոք քո և գան՚ալան՚ Նոքա
մխիթարեցեն զիս։
Պատրաստ արարեր առաջի իմ ըզ
սեղան. ամէն յանդիմանն ներջոյց է
մոյ։ փառք և եր՚
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։
Լուսնեղայ առաջի լոյս երեսաց քոց.
և եառուր ուրախութիւն սրտից մերոց։
Ի պատրոյ յորենոյ գինոյ ձիթոյ իւ-
րեանց լցուցեր ըմպելոսս։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.

Տէր Աստուած զօրութեանց դարձո՛ զմեզ, եւ երե՛ս քո լուսաւորեսցէ, եւ կեցցուք։

Ալէլուիայ։

Ա՛ռ զգեղեցկութիւն քո եւ զպատկառելի՛ութիւն քո, եւ յաջողեա՛ եւ արքայեա՛ վասն ճշմարտութեան եւ հեզութեան եւ արդարութեան, եւ աջ քո ցուցցէ քեզ զսքանչելի՛սն։

Ալէլուիայ։

Նետք քո սրեալք են հզօրի. ազգք ի քէն անկցին ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի։

Ալէլուիայ։

Աթոռ քո, Աստուա՛ծ, յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան գաւազան արքայութեան քո։ փառք քեզ։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.

Տէր Աստուած զօրութեանց դարձո՛ զմեզ, եւ երե՛ս քո լուսաւորեսցէ, եւ կեցցուք։

Ալէլուիայ։

Ա՛ռ զգեղեցկութիւն քո եւ զպատկառելի՛ութիւն քո, եւ յաջողեա՛ եւ արքայեա՛ վասն ճշմարտութեան եւ հեզութեան եւ արդարութեան, եւ աջ քո ցուցցէ քեզ զսքանչելի՛սն։

Ալէլուիայ։

Նետք քո սրեալք են հզօրի. ազգք ի քէն անկցին ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի։

Ալէլուիայ։

Աթոռ քո, Աստուա՛ծ, յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան գաւազան արքայութեան քո։ փառք քեզ։

սեմն է ժամ։ փառք Հ։

Հայր մեր որ յերկինս ես սրբասցի անուն քո։ եկեսցէ
արքայութիւն քո։ եղիցի կամք քո որպէս յերկինս
եւ յերկրի։ զհացս մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր։
եւ թող մեզ զյանցանս մեր որպէս եւ մեք թողումք
մերոց պարտապանաց։ եւ մի տանիր զմեզ ի փորձու-
թիւն։ այլ փրկեա զմեզ ի չարէն։ զի քո է արքայու-
թիւնն եւ զաւրութիւն եւ փառք յաւիտեանս։ ամէն։

Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քո-
յում։ եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա
զանօրէնութիւն իմ։ զի զանօրէնութիւն իմ ես
գիտեմ։ եւ մեղք իմ առաջի իմ են միշտ։ քեզ միայ-
նոյ մեղայ եւ չարն առաջի քո արարի։ զի արդար
երեւիս ի բանի քում։ եւ յաղթես յատենի քում։
զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ եւ յմեղս ետ զիս
մայր իմ։ զի ահա ճշմարտութիւն սիրեցեր։ եւ
զանծանօթս եւ զգաղտնիս իմաստութեան քոյ
յայտնեցեր ինձ։ սրբեսցես զիս ի մեղաց իսոպով
եւ սրբեցայց։ լուասցես զիս եւ սպիտակասցայց
քան զձիւն։ լուիցես ինձ ուրախութիւն եւ
ցնծութիւն։ եւ ցնծասցեն ոսկերք խոնարհեալք։
դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց։ եւ զամենայն
զանօրէնութիւնս իմ ջնջեա։ սիրտ սուրբ ստեղծ
յիս ով Աստուած։ եւ հոգի ուղիղ նորոգեա ի
ներքինիս իմում։ մի զիս մերժես յերեսաց քոց։
եւ հոգի քո սուրբ մի խլեսցես ի ինէն։ դարձո
ինձ զուրախութիւն փրկութեան քոյ։ եւ հոգւով
գերագոյնով հաստատեա զիս։ ուսուցից զանօրէնս
զճանապարհս քո։ եւ ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։
փրկեա զիս յարեանց մահու Աստուած փրկութեան
իմոյ։ եւ արդարութիւն քո բարձրասցի։ Տէր
զբերանս իմ բացես։ եւ բերան իմ պատմեսցէ
զգովութիւն քո։ զի եթէ կամեցար պատարագի
տուեալ էի ընդ նմա։ ողջակէզ մի հաճեսցիս։
զոհ Աստուծոյ հոգի աղքատ։ զսիրտ հեզ եւ
խոնարհեալ Աստուած մի արհամարհեսցէ։ բարի
կամեցիր Տէր ի հաճութեան քում զՍիովն։ եւ
շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի։ յայնժամ
հաճեսցիս պատարագ արդարութեան ընդունել
զընծայս եւ զողջակէզս։ յայնժամ մատուսցեն
յարս քո զհամարս։

Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քո-
յում։ եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ջնջեա
զանօրէնութիւն իմ։ զի զանօրէնութիւն իմ ես
գիտեմ։ եւ մեղք իմ առաջի իմ են միշտ։ քեզ միայ-
նոյ մեղայ եւ չարն առաջի քո արարի։ զի արդար
երեւիս ի բանի քում։ եւ յաղթես յատենի քում։
զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ եւ յմեղս ետ զիս
մայր իմ։ զի ահա ճշմարտութիւն սիրեցեր։ եւ
զանծանօթս եւ զգաղտնիս իմաստութեան քոյ
յայտնեցեր ինձ։ սրբեսցես զիս ի մեղաց իսոպով
եւ սրբեցայց։ լուասցես զիս եւ սպիտակասցայց
քան զձիւն։ լուիցես ինձ ուրախութիւն եւ
ցնծութիւն։ եւ ցնծասցեն ոսկերք խոնարհեալք։
դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց։ եւ զամենայն
զանօրէնութիւնս իմ ջնջեա։ սիրտ սուրբ ստեղծ
յիս ով Աստուած։ եւ հոգի ուղիղ նորոգեա ի
ներքինիս իմում։ մի զիս մերժես յերեսաց քոց։
եւ հոգի քո սուրբ մի խլեսցես ի ինէն։ դարձո
ինձ զուրախութիւն փրկութեան քոյ։ եւ հոգւով
գերագոյնով հաստատեա զիս։ ուսուցից զանօրէնս
զճանապարհս քո։ եւ ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։
փրկեա զիս յարեանց մահու Աստուած փրկութեան
իմոյ։ եւ արդարութիւն քո բարձրասցի։ Տէր
զբերանս իմ բացես։ եւ բերան իմ պատմեսցէ
զգովութիւն քո։ զի եթէ կամեցար պատարագի
տուեալ էի ընդ նմա։ ողջակէզ մի հաճեսցիս։
զոհ Աստուծոյ հոգի աղքատ։ զսիրտ հեզ եւ
խոնարհեալ Աստուած մի արհամարհեսցէ։ բարի
կամեցիր Տէր ի հաճութեան քում զՍիովն։ եւ
շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի։ յայնժամ
հաճեսցիս պատարագ արդարութեան ընդունել
զընծայս եւ զողջակէզս։ յայնժամ մատուսցեն
յարս քո զհամարս։

Ո՜վ լուսաւոր զբանս բերանոյ իմոյ. երդ
տակաց տաղանս տացից քեզ
։
թագաւորդ տրտից իմոյ. տուայլի հրեշ
տայր քեզ տէր։ Ալէլուիա։ Ալէլուիա։
հատեալ է ժամ։
սիոնի. ժամանակ գրքոյ ելոյ նորա
Գնա՛ յարուցեալ գրքոյ տացես ի վեր
տակ քո յոգւոյ մինչև յոգւոյ։
Ալէլուիա։ Ալէլուիա։ Ալէլուիա։
ռաջի աչաց մերոց։ փառք ի՛
՚ւանէ եղև այս. և է սքանչելի մ
ցնծացուք և ուրախասցուք ի տա
՚ւկ։ ։ Յարի է զոր արար եհով
ահաւադիկ քաղաքդ
փառաւորեալն խօսեցաւ վա՛ր
զեմ յարկսն յաւուրսն
քան զգուշանալ սիրել մարդ
հմարնք նմա ի լեառն նո՛ր նմ։ սիրե
Ալէլուիա։ Ալէլուիա։ Ալէլուիա։

և պատմել զնմ ըսքանչելիս քո։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։ Ի սո՛ր ինձ զձայն օրհնութե՛ քո. և կեցո՛ զիս ըստ կամաց քոց։ Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։ Ճաշակեցէ՛ք և տեսէ՛ք զի քաղցր է Տէր. երանի՛ այրոյ որ յուսայ յանմ։ Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։ Ալէլուիա՛ եղիցի ձայն քո ի բերանս իմ. և ի շրթունս իմ օրհնութի՛ն քո. զի ատեցի՛ր զանօրէնութի՛ն և զանիրաւութի՛ն. և ոչ ընկալայ զայն ի տունն Տեառն Աստուծոյ իմոյ։ Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։ Ալէլուիա՛ եղիցի ձայն քո ի բերանս իմ. և ի շրթունս իմ օրհնութի՛ն քո. զի ատեցի՛ր զանօրէնութի՛ն և զանիրաւութի՛ն. և ոչ ընկալայ զայն ի տունն Տեառն Աստուծոյ իմոյ։ Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։ Ալէլուիա՛ եղիցի ձայն քո ի բերանս իմ. և ի շրթունս իմ օրհնութի՛ն քո. զի ատեցի՛ր զանօրէնութի՛ն և զանիրաւութի՛ն. և ոչ ընկալայ զայն ի տունն Տեառն Աստուծոյ իմոյ։ Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ։

յայնցանէ՝ այլ ելիցեն ի գուբ-
ի դժոխոց զանձն իմ. և փրկեցեր զիս
քեզ և բժշկեցեր զիս. ահ հաներ
իմ յիս։ Տէր ած իմ կարդացի առ
զիս. և ոչ ուրացաւ արարեր զշնաւին
Խորհիր առնեմ զքեզ ահ զի ընկալար
լէլուիայ։ ալէլուիայ։ ա-

Ա լէլուիայ։ ալէլուիայ։ ալէլուիայ։

Ա Ահելուիայք ղազարու յարուցեան։

իքաղաք Քաղաէմոյի մեծի։ փառք՝
երկիր։ երկինք սիօնի կողմունք հիւսիսոյ
իքաղաք մեծ ահագին ամ
հաստատման ցնծութիւն ցնծասցեն
իքաղաք այլ մերոյ ի լեառն սրբ նը-
լէ։ Մեծ է տէր և օրհնելի յոյժ
հաւսի զշնարհատուէ ի տաճարի իւրում
ալիս գինոյ անբիծ. գործեն զարդարուի
ոսկի բնակեսցի ի լեառնն սրբ քո
Տէր ոսկի կացցէ ի խորանի քումմ. կամ
լէլուիայ։ ալէլուիայ։ ալէլուիայ։
զառեղի յարևի փառաց քոց։ փառք՝
Տէր սիրեցի զվայելչութի տանն քո. և

Ա լէլուիայ. ալէլուիայ. ա-
լուիայ:

Ալէլուիայ՝ աւետիս ուրախութեան եւ շքեղութեան.

վասն զի դայ. եւ գայ նա՛ եւ դադարէ
զերկիւղ:
Ալէլուիա՛ զեմս ամենայն ազգաց, եւ զժողո-
վուրդս իւր ուղղութիւն: Վասն զի՝
Ա՛ւետիս զեմս ամենայն երկրի, եւ զերկնա-
ւորսն ուրախ

Ո՛վ նա ասաց և եղեն. հրամայեց
և հաստատեցան: Արդեաց զնա յա-
ւիտեան. սահման եդ որ ոչ անցանեն:
Ի՛ւղ": Ի սկզբանէ տէր երկիր
երկրի հաստատեցեր. և գործք ձե-
ռաց քոց երկինք են:
Նոքա կորնչիցին. և դու կաս և ամե-
նայնի իմիտեան: փոխեսցէ և":
Ա՛ւղ": Ա՛ստուած՝ դշխոյ ընդ ա-
քումն. ի հանդերձս ոսկեհուռս
զարդարեալ և պատմուճանեալ: Ի նմ
դուստր և տէս խոնարհեցոյ զունկն
քո. մոռաւ զժողովուրդ քո և զտուն
հօր քո. զի ցանկացաւ թա-
գաւոր գեղոյ քո:
Ի՛ւղ": Տարցի՛ն Թագաւորի կու-
սանք զհետ նր. և զընկերս նորա
տարցեն նմա:
Ընծայեսցեն ցնծութեամբ և ուրախութեամբ. և տարցեն ի տաճար Թագաւորի. և փոխանակ

հարց քոց եղիցին ընդդէմ քո : ա՛ւ-
Ա՛խ՝՝ : Եւ ասէր ընդհատ իմ, յա-
ճախեաց առնել ինձ զաւաքմունի-
Ն.յիշեա՛ ար ողորմեա՛ ինձ և կանգ-
նեա զիս և ես հատուցից նց :
Ն.խ՝՝ : Ետրհեցա՛ն և խօսեցան ընդ
քարուխ . և զապիրատուխ՝ ի բարձունս
խորհեցան : Ադին՛ յերկինս զբե-
րանս իւրեանց . և լեզուս իւրեանց
աճկին ի վերայ երկրի : ա՛ւրաք և՝՝ :
Ա՛խ՝՝ : Ո՛րպէս սրբուք զձեռս իմ.
և շուրջ եղէց զսեղանով քով տեառն :
Տէր սիրեցի զվայելչուխ տանն քո .
և զտեղի յարկի փառաց քոյ :
Ն.խ՝՝ : Պատարա՛ստ արարեր առաջի
իմ ըզսեղան . ակն յանդիման նեղ-
չաց իմոց :
Օծեր իւղով զգլուխ իմ . բաժակ
քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս :
ա՛ւրաք և՝՝ :

Ալիք՝։ Օ՜, արթեա՜ ազեղն քո՝ ըզ-
նետս կապարճից քոյ արբեցու-
ցեր. ըզգեաս ցրուեցեր. զերկիր
դողացուցեր՝ ի սաստկութէ անձրևի
որք անցանէն ընդ սա։ Ընդ-
աղաղակեցին ահագին ձայնիւ
ման արեգականն արգելաւ. և ծա-
դումն լուսնին դադարեցաւ։

Ալիք՝։ Սառնեցայ և ոչ ելանէի.
աչք իմ տկարացան յաղքատու-
թէ. ընդ-
և համբարձի առ քեզ ըղձեալս իմ.
փառք և՝։

Ալիք՝։ Ո՞վ ոք զիս ի գբի ներքնում
մըն. ի խաւարի և ի ստուերըս մահու։
Ո՞ր հաստատեցաւ սրտմտութի քո.
զամ զբօսանս քո ածեր ի վեր իմ։
Ալիք՝։ Ոչ ես ոչ մարդ առանց
օգնականի. ևի մեռեալս ազատ։
Որպէս վիրաւորս որք ննջեն ի գե-

ըմբռնման։ փառք և։

✣ Յայլ օրինակէ ի պատ։

Ո՛րպէս ի գերութենէն գնացեալ և՛ի տա-
պանի տրքնեցեալ։ Քաղցրացայն
նմա խիճք հե գեղեցատես. և զհետն
ամ մարդ զընտրեցէք։ փառք և։

✣ Աչքս լուսոյ պայծառակերպութեանն Քրի-
ստոսի։

Աչքս լուսոյ. ականջք լսելոյ. ա-
կնիկ լուսոյ։
Ո՛ր են երկինք և քո է երկիր. զի
լցեր իւրով դու հաստատեցեր։
Օդիւսի՛ս և զհատաւ դու արա-
րեր. թաբոր և հերմոն յանուն քո
ցրնծացեն։
Ո՛չ։ Կատճուի՛ք լերանց նը են.
նը է ծով և նա արար զնա. և զցա-
մաք ձեռք նը ըստեղծին։
Աչայք երկիր պատգամ նմա. անկ-
ցուք և լացցուք առաջի նն արար-
չին մերոյ։ փառք և եր։

փ

Ա՛լէլուիա՛յ. ալէլուիա՛յ. ալէլուիա՛յ։

Խարձրուե՛ք լերանց նո՛ր են. նո՛ր ե՛ն
ծով և նա՛ ար՛ար զնա. և զցամաքն
ձեռք նո՛ր ը՛ստեղծին։ Ա՛ովհ՛ն և
ահաւոր երկիւղ նո՛ր. ստուգել ը՛
այնուհետև որք կարդան զանո՛ն նո՛ր։

փ

Ա՛լէ՛։ Երի՛ր ձեզ ցնծացեք առաքի՛չք
ա՛ն՝ զի գայ. և հասեալ է ար՛դ՛ա
տեւ զերկիւղ։ Ո՛ատե՛ զաշխարհս
արդարութե՛ւ. և զժողովուրդս իւր
ուղղութե՛ւ։ փառք և՛։

գշի

Ա՛լէլուիա՛յ. ալէլուիա՛յ. ալէլուիա՛յ։
Ո՛ձեռա՛ նո՛ր են առ տէ՛ր զերկրի.
և բարձրութի՛ւք լերանց նո՛ր են.
Արա՛ր և ծով և նա՛ ար՛ար զնա. և
զցամաքն ձեռք նո՛ր ը՛ստեղծին։

փ

Ա՛լէ՛։ Երի՛ր ով մո՛ր հաւէ՛ացին յե
ր՛ուսաց ա՛ն. յ՛երեսաց ա՛ն ա՛մ երկիր
պատմեսցե՛ն երկինք զարդարութի՛
ն՛ր. և տեսցեն ա՛մ ժողովուրդք ըզ
փառս ն՛ր։ փառք և՛։

Այրեք մանկունքն ի բոց հուր ցին.
Այր հրեշտակ ոն ի միջոն ցին:

կարգաւորուի Հասարակաց Աղօթից Առաջ
սու ժամուն։ Որ կատարի ի դէմս Որբոյն այ։
Որ երևեցաւ խաղաքերևին։

ՅԱՐՈՒԱՌԱ

Հօտաւ ողորմութ քոյ. ցրն
ծայրք և ուրախ ե՛
ղաք զամ աւուրս կե
նաց մերոց։
Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝
յորս խոնարհ արարեր զմեզ. և ա՛
մանն՝ յորս տեսաք զչարչարանս։
Հայեա՛ ար ի ծառայս քո՛ և ի գործս
ձեռաց քոյոց. և առաջնորդեա՛ որդւոց
նոցա. և վկեսցէ լոյս ան այ ի վր մեր։

Օգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա
ի մեզ ար. և զգործս ձեռաց մերոց
յաջողեա մեզ: փառք հօր և որդ"։
Նմ ևս խաղաղութեամբ զաղաչեսցուք
ընկալ ևեցի և ողորմեա։
Օրհնութի և փառք հօր և որդւոյ
և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ"։

✣Օրհնութիւն Երից Մանկանցն
Դանիէլ։

Ընդունել ես ար ած հարցն
մերոց. օրհնեալ փառաւո-
րեալ անուն քո յաւիտեան։
Յերաժշտանս անցուցեր զայս ամ ընդ
մեզ. արդար ես դու տէր՝ և ամ
գործք քո ճշմարիտ են.
Ճանապարհք քո ուղիղ են, և ամ
դատաստանք քո արդար են։
Դատաստան արդարութե ածեր
ի վեր մեր ըստ ամի. և զոր ինչ ածեր

բան մեր. զի յամօթ առնախատինք
լի՛ արդ՝ ո՛չգոյ մեզ ժամ բանալ զբե
քան զամ երկիր մատնեցեր զմեզ։
լ՚ձեռս Թագաւորին անօրինի և էարկ
տամբողոց։
Ա՚անեցեր զմեզ ի ձեռս Թշնամեաց
մերոց. անօրինաց՝ խստաց՝ և ապըս
տամեալ արարքն։
ածեր ի վերայ մեր, արդար դա
յո՛ւդ՝ զամ զոր արարեր և զոր ինչ
ցուբ մեք ի՚քէն.
ուսուցեր դու մեզ. զի զբարիս գըտ
Է՚պահեցաք և ո՛չ արարաք՝ ոչ պատ
հրեանաց քոց մեք ո՛չ անուսցաք։
լինել ի՚քէն. մեղաք յաստ՝ և պատ
Ն՚օրինեցաք և յանցեաք ապստամբ
տամ ի վեր մեր վ՚ս մեզաց մերոց։
լ՚դարուձբ և յիրաւի ածեր զայս
մերոց երուսաղէմ։
ի վեր մեր՝ և քաղաքի սրբոյ հարցն

եղաք ծառայից քոց և պաշտօնէից։
Ընդ մի մտաներ զմեզ խոպատ վն
անուն քոյ. մի ցրեր զսխտս քո
և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմուիս
քո ի մէնջ։
Ա՜ տէրտհամոս սիրելոյդ քո. խոս
հակայ ծառայի քո. և ինքն ոչ քո
խոստացար նոցա և ասացեր՝ բազմա
ցուցից զզաւակ ձեր ոպէս զաստեղս
երկնից բազմութիւն. և ոպէ զաւազ
առ եզր ծովու։
Այժ արդ՝ տէր՝ նուաղեցաք մեք քան
զամ ազգս. և եմք տառապեալք յամ
երկրի այսօր վն մեղաց մերոց։
Ա՜էգոյ ի ժամանակի յայսմիկ եշխան
մարգարէ և առաջնորդ. ոչ ողջա
կէզք պատարագ. և ոչ խունկք
օրհնոց. և ոչ տեղի պատարագս մա
տուցանել յոյ առաջի քո և գտնել
Թիւն դատաստ՝ բեզն։

զծառայս քո. ամաչեցեալ լիցին
(յ)ամօթ լիցին ամբն որք չարչարեն
քո յանիրաւեան։
քոց տէր. և փառաւորեսցեն անուն
քոմ. վրկեա զմեզ վասն սքանչելեցն
քոմ. և ըստ բազում ողորմութե
նդ քոմ։ Ի՞նչ արա առ մեզ ըստ հեզութե
մօթ առներ զմեզ։
խընդրեմք զերեսս քո ամբ մի յա
տուք մեղուլ. երկնչիմք ի քէն և
նչ արդ՝ գամք զհետ քո ամ սըր
յուսացեալոցս ի քեզ։
գտցուք զինի քո. և չիք յամօթ
մեր այսօր առաջի քո. զի հատարել
Ի՞նպա ընդունելի լիցին պատարագք
ռանց պարարտոց։
զուարակաց. և ամբ բիւրաւորս գա
յուք մեք ամբ զողջակէզս խոյոց և
ւոլք տատապանաց՝ ընդունելի լի
Ի՞նչ անձամբք խոնարհեալք և հոգ

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն հրեշտակք նորա. օրհնեցէք զնա զօրութիւնք նորա. օրհնեցէք զնա արեգակն եւ լուսին. օրհնեցէք զնա աստեղք երկնից. գովեաղ և՛։

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից. եւ ջուրք որ ի վերոյ քան զերկինս են զնա. գո՛։

Օրհնեցէք զնա զամենայն զօրութիւնս նորա. գո՛։

Օրհնեցէք զնա արեգակն եւ լուսին. գո՛։

Օրհնեցէք զնա զամենայն աստեղս լուսոյ. գո՛։

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից. գո՛։

Օրհնեցէք զնա ջուրք որ ի վերոյ քան զերկինս են. գո՛։

Օրհնեցէք զնա զամենայն զօրութիւնս նորա. գո՛։

Օրհնեցէք զնա արեգակն եւ լուսին. գո՛։

Օրհնեցէք զնա զամենայն աստեղս լուսոյ. գո՛։

Օրհնեցէք զնա ամենայն անձրեւ եւ ցօղ. գո՛։

Օրհնեցէք զնա ամենայն հողմ. գո՛։

Օրհնեցէք զնա հուր եւ ջերմութիւն. գո՛։

Օրհնեցէք զնա ցուրտ եւ տաքութիւն. գո՛։

Օրհնեցէք զնա սառն եւ սաստիկ ցրտութիւն. գո՛։

Օրհնեցէք զնա սառոյց եւ ձիւն. գո՛։

Օրհնեցէք զնա գիշեր եւ ցերեկ. գո՛։

Օրհնեցէք զնա լոյս եւ խաւար. գո՛։

Օրհնեցէք զնա կայծակունք եւ ամպք. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա երկիր. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա լերինք եւ բլուրք. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն ծառք եւ բուսականք երկրի. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա ծովք եւ գետք. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն ջրեայք եւ ամենայն որ շարժին ի նոսա. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն թռչունք երկնից. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն գազանք եւ անասունք. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա որդիք մարդկան. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա Իսրայէլ. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա քահանայք Տեառն. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա ծառայք Տեառն. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա հոգիք եւ սրտիք արդարոց. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա սուրբք եւ խոնարհք սրտիւ. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա Անանիա, Ազարիա, Միսայէլ. գո՛։

Օրհնեցէ՛ք զնա զամենայն զօրութիւնս նորա

Օրհնեցէք երկինք զտէր. օրհնե՛:
Օրհնեցէք հրեշտակք ամն՝ և զօրքն
որ ի վերոյ երկնից զամ. օրհ՛:
Օրհնեցէք զօրութիք ամն՝ արեգական
և լուսին զամ. օրհ՛:
Օրհնեցէք աստեղք երկնից՝ անձ
րեք և ցօղք զամ. օրհ՛:
Օրհնեցէք ամ հողմք՝ հուր և ջեր զ՛:
Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ՝ ցօղ և
ձիւնաբեր զամ. օրհ՛:
Օրհնեցէք ուսուն և պարզ՝ եղեամն
և ձիւն զամ. օրհ՛:
Օրհնեցէք տիւք և գիշերք՝ լոյս և
խաւար զամ. օրհ՛:
Օրհնեցէք մպիք և փայլատակունք
և երկիր զամ. օրհ՛:
Օրհնեցէք լերինք բլուրք՝ և ամ
բոյք երկրի զամ. օրհ՛:
Օրհնեցէք աղբիւրք՝ ծովք և գետ
զտէր. օրհ՛:

Օրհնեցէք ամ արարած զ՚Արարիչն
արարածոց. զՏէրն տրանց. զՕ-

✠ Աղաչանք ։

Օրհնեցէք ահ տէր և ամ կայտառ ոգ-
՚ի լուրս և թռչունք երկնից զՏր. օր՚՚։
Օրհնեցէք գազանք և անասունք՝
և սրդիք մարդկան զՏր. օրհ՚՚։
Օրհնեսցէ Իսրայէլ զՏր՝ օրհնեսցէ և
բարձր արասցէ զնա յաւիտեան ։
Օրհնեցէք քահանայք զՏր. օրհ՚՚։
Օրհնեցէք ծառայք Տեն զՏր. օրհ՚՚։
Օրհնեցէք անձինք և շունչք արդա-
րոց զՏր. օրհ՚՚։
Օրհնեցէք սրբք և խոնարհք սրբ-
ուհիք զՏր. օրհ՚՚։
Օրհնեցէք անանիա՝ ազարիա՝ և մի-
սայէլ զՏր. օրհ՚՚։
Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբ։
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից. Ամէն ։

գաւուրն Թագաւորաց. զԱՅՆ աս
տուածոց: Օրհնեցէք զուարեցէք բարե
բանեցէք. զի քաղցր է. զի յաւի
տեան է ողորմութիւն նր:

✠ Կանոն սրբոյ Յարութեանն Քրիս

Ղ

Ա

Ո՛ր եւիր ի փրկուէ տիեզե
րաց Թագաւոր յաւիտե
նից քրիստոս. ըզքեզ փա
ռաւորեմք արդ հարցն
մերոց: Յանձն առեր ըզ Ջրջարա
նըս կամաւորապէս՝ եւ ըզ մահ ձա
շակեցեր վասն մեր. զքեզ փառա
կընքեցաք վիմով ի գերեզմանի. և
լուծեր ըզնիք մահու յանդգնագոյ
զքեզ: Ի զոր օրհնեցի՞ք բարձր ա
րարիք ըզնա յաւիտեան: Ո՛ յարու
ցեալն ի մեռելոց քո՛ արդ. որ
ըզմահ խափա՞նեաց յարուքեն քո

զՔ

Ա՛ղաչեմ զքեզ Տէր Աստուած մեր՝ որ ընդ
մարդասիրութեան քում ընկալցիս զաղաչանս
մեր՝ որ մատուցանեմք առաջի քո ի սուրբ
տաճարիդ քում. եւ ոչ ի մեր արդարութիւնս
ապաստանեալ՝ այլ ի բազում ողորմութիւնս
քո՝ զոր ունիս ընդ մեզ. զի մի՛ իբրեւ զանի-
րաւս եւ զմեղաւորս մեզ ի քէն մերժեսցես՝
այլ իբրեւ զծառայս քո զհաւատացեալս եւ
զյուսացեալս ի քեզ՝ ընկալցիս զմեզ. եւ
զպաղատանս մեր ի սուրբ տաճարիդ քում
մատուսցես. զի ամենայն ինչ ի քէն լինի
մեզ՝ եւ ոչ ի մեզ. զի քո է զօրութիւնն եւ
քո է թագաւորութիւնն. եւ քո է ամենայն
փառաւորութիւն՝ Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

զՔ

Ա՛ղաչեմ զքեզ Տէր Աստուած մեր՝ որ ընդ
մարդասիրութեան քում ընկալցիս զաղաչանս
մեր՝ որ մատուցանեմք առաջի քո ի սուրբ
տաճարիդ քում. եւ ոչ ի մեր արդարութիւնս
ապաստանեալ՝ այլ ի բազում ողորմութիւնս
քո՝ զոր ունիս ընդ մեզ. զի մի՛ իբրեւ զանի-
րաւս եւ զմեղաւորս մեզ ի քէն մերժեսցես՝
այլ իբրեւ զծառայս քո զհաւատացեալս եւ
զյուսացեալս ի քեզ՝ ընկալցիս զմեզ. եւ
զպաղատանս մեր ի սուրբ տաճարիդ քում
մատուսցես. զի ամենայն ինչ ի քէն լինի
մեզ՝ եւ ոչ ի մեզ. զի քո է զօրութիւնն եւ
քո է թագաւորութիւնն. եւ քո է ամենայն
փառաւորութիւն՝ Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

զԿ

Ա՛ղաչեմ զքեզ Տէր Աստուած մեր՝ որ ընդ
մարդասիրութեան քում ընկալցիս զաղաչանս
մեր՝ որ մատուցանեմք առաջի քո ի սուրբ
տաճարիդ քում. եւ ոչ ի մեր արդարութիւնս
ապաստանեալ՝ այլ ի բազում ողորմութիւնս
քո՝ զոր ունիս ընդ մեզ. զի մի՛ իբրեւ զանի-
րաւս եւ զմեղաւորս մեզ ի քէն մերժեսցես՝
այլ իբրեւ զծառայս քո զհաւատացեալս եւ
զյուսացեալս ի քեզ՝ ընկալցիս զմեզ. եւ
զպաղատանս մեր ի սուրբ տաճարիդ քում
մատուսցես. զի ամենայն ինչ ի քէն լինի
մեզ՝ եւ ոչ ի մեզ. զի քո է զօրութիւնն եւ
քո է թագաւորութիւնն. եւ քո է ամենայն
փառաւորութիւն՝ Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

զԿ

Ա՛ղաչեմ զքեզ Տէր Աստուած մեր՝ որ ընդ
մարդասիրութեան քում ընկալցիս զաղաչանս
մեր՝ որ մատուցանեմք առաջի քո ի սուրբ
տաճարիդ քում. եւ ոչ ի մեր արդարութիւնս
ապաստանեալ՝ այլ ի բազում ողորմութիւնս
քո՝ զոր ունիս ընդ մեզ. զի մի՛ իբրեւ զանի-
րաւս եւ զմեղաւորս մեզ ի քէն մերժեսցես՝
այլ իբրեւ զծառայս քո զհաւատացեալս եւ
զյուսացեալս ի քեզ՝ ընկալցիս զմեզ. եւ
զպաղատանս մեր ի սուրբ տաճարիդ քում
մատուսցես. զի ամենայն ինչ ի քէն լինի
մեզ՝ եւ ոչ ի մեզ. զի քո է զօրութիւնն եւ
քո է թագաւորութիւնն. եւ քո է ամենայն
փառաւորութիւն՝ Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

զՀ

Ա՛ղաչեմ զքեզ Տէր Աստուած մեր՝ որ ընդ
մարդասիրութեան քում ընկալցիս զաղաչանս
մեր՝ որ մատուցանեմք առաջի քո ի սուրբ
տաճարիդ քում. եւ ոչ ի մեր արդարութիւնս
ապաստանեալ՝ այլ ի բազում ողորմութիւնս
քո՝ զոր ունիս ընդ մեզ. զի մի՛ իբրեւ զանի-
րաւս եւ զմեղաւորս մեզ ի քէն մերժեսցես՝
այլ իբրեւ զծառայս քո զհաւատացեալս եւ
զյուսացեալս ի քեզ՝ ընկալցիս զմեզ. եւ
զպաղատանս մեր ի սուրբ տաճարիդ քում
մատուսցես. զի ամենայն ինչ ի քէն լինի
մեզ՝ եւ ոչ ի մեզ. զի քո է զօրութիւնն եւ
քո է թագաւորութիւնն. եւ քո է ամենայն
փառաւորութիւն՝ Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

զՀ

Ա՛ղաչեմ զքեզ Տէր Աստուած մեր՝ որ ընդ
մարդասիրութեան քում ընկալցիս զաղաչանս
մեր՝ որ մատուցանեմք առաջի քո ի սուրբ
տաճարիդ քում. եւ ոչ ի մեր արդարութիւնս
ապաստանեալ՝ այլ ի բազում ողորմութիւնս
քո՝ զոր ունիս ընդ մեզ. զի մի՛ իբրեւ զանի-
րաւս եւ զմեղաւորս մեզ ի քէն մերժեսցես՝
այլ իբրեւ զծառայս քո զհաւատացեալս եւ
զյուսացեալս ի քեզ՝ ընկալցիս զմեզ. եւ
զպաղատանս մեր ի սուրբ տաճարիդ քում
մատուսցես. զի ամենայն ինչ ի քէն լինի
մեզ՝ եւ ոչ ի մեզ. զի քո է զօրութիւնն եւ
քո է թագաւորութիւնն. եւ քո է ամենայն
փառաւորութիւն՝ Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

զՂ

Ա՛ղաչեմ զքեզ Տէր Աստուած մեր՝ որ ընդ
մարդասիրութեան քում ընկալցիս զաղաչանս
մեր՝ որ մատուցանեմք առաջի քո ի սուրբ
տաճարիդ քում. եւ ոչ ի մեր արդարութիւնս
ապաստանեալ՝ այլ ի բազում ողորմութիւնս
քո՝ զոր ունիս ընդ մեզ. զի մի՛ իբրեւ զանի-
րաւս եւ զմեղաւորս մեզ ի քէն մերժեսցես՝
այլ իբրեւ զծառայս քո զհաւատացեալս եւ
զյուսացեալս ի քեզ՝ ընկալցիս զմեզ. եւ
զպաղատանս մեր ի սուրբ տաճարիդ քում
մատուսցես. զի ամենայն ինչ ի քէն լինի
մեզ՝ եւ ոչ ի մեզ. զի քո է զօրութիւնն եւ
քո է թագաւորութիւնն. եւ քո է ամենայն
փառաւորութիւն՝ Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

զՂ

Ա՛ղաչեմ զքեզ Տէր Աստուած մեր՝ որ ընդ
մարդասիրութեան քում ընկալցիս զաղաչանս
մեր՝ որ մատուցանեմք առաջի քո ի սուրբ
տաճարիդ քում. եւ ոչ ի մեր արդարութիւնս
ապաստանեալ՝ այլ ի բազում ողորմութիւնս
քո՝ զոր ունիս ընդ մեզ. զի մի՛ իբրեւ զանի-
րաւս եւ զմեղաւորս մեզ ի քէն մերժեսցես՝
այլ իբրեւ զծառայս քո զհաւատացեալս եւ
զյուսացեալս ի քեզ՝ ընկալցիս զմեզ. եւ
զպաղատանս մեր ի սուրբ տաճարիդ քում
մատուսցես. զի ամենայն ինչ ի քէն լինի
մեզ՝ եւ ոչ ի մեզ. զի քո է զօրութիւնն եւ
քո է թագաւորութիւնն. եւ քո է ամենայն
փառաւորութիւն՝ Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

զՂ

Ա՛ղաչեմ զքեզ Տէր Աստուած մեր՝ որ ընդ
մարդասիրութեան քում ընկալցիս զաղաչանս
մեր՝ որ մատուցանեմք առաջի քո ի սուրբ
տաճարիդ քում. եւ ոչ ի մեր արդարութիւնս
ապաստանեալ՝ այլ ի բազում ողորմութիւնս
քո՝ զոր ունիս ընդ մեզ. զի մի՛ իբրեւ զանի-
րաւս եւ զմեղաւորս մեզ ի քէն մերժեսցես՝
այլ իբրեւ զծառայս քո զհաւատացեալս եւ
զյուսացեալս ի քեզ՝ ընկալցիս զմեզ. եւ
զպաղատանս մեր ի սուրբ տաճարիդ քում
մատուսցես. զի ամենայն ինչ ի քէն լինի
մեզ՝ եւ ոչ ի մեզ. զի քո է զօրութիւնն եւ
քո է թագաւորութիւնն. եւ քո է ամենայն
փառաւորութիւն՝ Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հո-
գւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

զբ-արթուն՝ հրե՛շտակք և հրե՛շ
տակապե՛տք. վերին պետութի՛ք
բարձր արարչո՛ւ՛ք ըզհայրն երկնա
ւո՛ր: Ո՛վ նամարժա՛ն բազմութի՛ք. իշխա
նո՛ւթի՛ք զօրութի՛ք. անմահ տերո՛ւ
թի՛ք բարձր արարչո՛ւ՛ք զբրիստոս
թագաւո՛րն: Ո՛վ երկնաւո՛ր սեր
դե՛ք. քառակերպեա՛ն քերովբէ՛ք.
աթոռք անեղին բարձր սրարչո՛ւ
՛ք զհոգին ճշմարիտ:

*Կանոն Սրբոց ԺՐարգալից:

Ո՛ր ընդ հոգեղէն բնութե՛ մե
ռոյ հաստնեցեր ըզբա՛նակն
հոգին. ո՛վնիկ զօրո՛ւ՛ք ըզնդա՛նակ
լոյ զաստուածային և զհոգևո՛ր
ըզշնորհս լիակա՛տ ի վերուստ. օրհ
նեա՛ զ՛ո՛ր տուր հայրդն ըմեզո՛ց:

թիս բանաստեղծ. ըստ է:

Ի՞սրայէլի քահանայ ընդոյ ուխ-
տի տեառնողոյց մարգարէին հինն
հեթանոսաց աղաղակելոյ. ըստ
որ թէ մերոյ ծածուկ հարկէքեկեղեցի-
ս տեառնօրհնեալ յառաջադոյն վերկու-
սարակ ըզնա յանհաւատն: Ո՞նդ
բան. օրհ: Ի զա՞ր օրհնեցէք բարձր
դոյն հրեշտակ ք իվեր քան ըզ
հոգիդ: ըզհերպարան իւրին գերա-
դահան մինոնոյա ոտպատօրէ
զեղեակ տեառնէրին. յառաջնոր-
զան մինոնոյա ոտպատօրէ
խոչհորդ քո մարդեղութեդ. օրհ:
մատաոիկ օրինակօք զանձառելի
րայէլի զհոգի մարգարէութեան.
որ ընդհեցեր մեքուբ հոգւոյ ի

ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՍՊԱՇՏԱՐԱՆ

Ո՛ր հայկա քաղցրաբեր յարյ՛ւն
բածըս քո հայր ամենակալ.
ծնդեալ ես ՚ի ծոց հարցըն մերոց:
Ո՛ր ելլէր ի վերուստ զարարածըս քո
ծոյդ ի ծագին. օրհ: Ո՛ր խնամեսցես
տեսչաբար զարարածըս քո հոգիդ
ձրշմարիտ. օրհ: Ո՛ր ամենայն
գործըք քո ըղբեզ օրհնեն: Ո՛ր
յոչընչէ գոյացուցեր զերկինս և զեր
կիր. յո՛ր շնչեա՛ զմեզ ՚ի մարդա
սիրութիւդ քո. ամենայն: Ո՛ր անդա
դար փառաբանին ի քո արարածոց
ըր՛ւնական զաղաչանըս նը եկեսցէ
ա՛մէն:

ԿԱՆՈՆ ՀԱՄՕՐԵՆ ԱՆԱՊԵՏԻՑ

ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՍՊԱՇՏԱՐԱՆ

ՈՐ ելլէր ի յերկինից ի վերուստ
ակից բանդ հօր և հոգւոյն

աղգի մարդկան. ուրճ հարցըն մերոց
Ա՛ր պահեցէ՛ր յաղթօղ զգնուճ
սբց առաքե՛լոցն. այսօր և մե՛ք ընդ
սո՛ն ցնծութե՛ օրհնեմք զ՚ զքե՛զ ուրճ
Ա՛ր առաջե՛լ բարձրացեա՛ր ես յա
ե՛լեանկ՚. այսօր ընդ դասս վե՛ր կայից
քո՛ց բարեբանեմք զ՚ զքե՛զ. ուրճ
հարցըն։ Ո՛վ տէր օրհնեցե՛ք բա՛ր ըն
արարէ՛ք զընա յաւիտեա՛ն։ Ա՛ր
ընտրեաց զերանե՛լի առաքեա՛լսն և
նոքօ՛ք ո՛րպէս զ՚ի հաւատս զգաւեզ
բըս քրիստոս. քա՛։ Ա՛րք ը՛զհաւատարկ
կատարաշատուեցըն վանեցի՛ն. և ը՛զ
լո՛յս գիտուե՛ ընդ հանուր յերկիր
ճառա՛լ՚ցին. ընդ նոսի՛ն քա՛։

✠ կանոն հանդիսի նշխարեցոց ի փա։

Օ
րհնեալ է՛ս գու քրի՛ոս որ յա
րեարդ ի՛ մեռելոց ողորմած
և կո

տաճարս իմ կոչեսցի քո բա-
ղ ա
ղաւթից ամենայն ազգաց։

Կանոն Համօրէն Սարկաւագաց։

արարացուք զանուն քո յաւիտեան։
ընդ նըմա քո. ծրագնեսցուք և բանիւք
բերան. հանգոյ գհոգիս ծառայից քոց
զոր ինչ ոչ գիտեմք ընդ ինքեանս բա-
ձայիւք կենագործիւք զինքնիշխանն.
լոյն և զօրութեամբ բանին. ազգմամբ
զնա յաւիտեան։ Ամէն։ Ա՛ր դա
Ա՛ստուածածնի։ և բարեխօսութեամբ
հանգըստեան արժանասիրեալք. տէր
փոխեցեր յաշխարհն կենդանեաց.
զհոգիս ծառայից քոց ընկալ. տէր։ Օրհ-
նեալ հայրըն մերոյ։ Ա՛ր մահկա-
նացու կեանքդ ես. զհոգիս
հաճոյ հայրըն մերոյ։ Ա՛ր մահկա-
և լոխեցեր ըզմահ. տէր։ ա՛ստը

աղաչեսցուք զմիածնին որդին նորա ըղ-
ղիւխ և առաքելական եկեղեցի
Ի կեալըս ամենեքեան ինքն կաթու-

❁ Քարոզ զկնի Ճարտին ❁

արարիչք զնա յաւիտեան։

քի աստուածոյ. ըստ նմին խնդրե-
լով զթուրքն մեղաց մերոց. բարձր
Ա՛ստի և մեք հաւատացեալքս
հաճեցաւ ընտրել իւր զինաւորս. ը-
լին երկնից և երեսփոխանս իշխողինս
արարիչք զնա յաւիտեան։ Ընդառաջե
հարցն մեր։ Ո՛ր սո օրհնեցէք բարձր
դաս վերակացս քոց բարեբանեալք.
Թադաւորս յաւիտենից. այսօր ընդ
վիս. հարցն։ Ո՛զքեզ որ ահաւոր
հեալ հոգւոնդրս մարտիրոսաց գո-
ոյր ի հնոցն իջեր ապականն։ խոնար
օրհնեալ՝ Ես յաւիտեան։ Ո՛զքեզ
բերանիս. հարցըն մերոց աստուածա

Ցօղեա՛ տէր զցօղ բարեբար ողոր-
մութեան քո ի վերայ մերոյ վայե-
լչութեան եւ պա՛րծ արա զերկիր
մեծի յարութեան քո՝ որ ամենայն
տիեզերս ուրախ առնէ զհոգիս մեր
եւ զվերկինս յիւ քո։ Որ հրճ
փառօք ՚ի մէջ հնոցին, եւ վերկեց
զերիս մանկունսն ՚ի քաղդեացոց
անտի։ Ի ուսաւոր եւ նոր պահեսցէ
զհաւս մեր, զի մի երբէք խաբեցուք
մեք ՚ի մեղաց եւ ՚ի ցանկութենէ աշխար
հի։ Այլ արժանի եղիցուք պահել
զպատուիրանս նո՛ր. առնուլ զպատանին
լուսոյ եւ կենաց ՚ի յանձինս մեր։
Որ խոստացաւ սիրելեաց իւրոց
հմարիան ամէն յիւ քո տէր մեր.

Լեցո՛ եւ ողորմեա։

❋ Տէր ողորմեա՝ տէր ողորմեա տէր ողորմեա։

❋ Կիւրակէից և այլոց Տէրունական Տօնից։

Հզօր յաղթօղ աքանչելապործ տէր
Մեծի յարութեան քո՛ տայ մերոյ վայե-
լչ փառք՝ իշխանութիւն և պա՛րծ։

❋ Աղթանք Մարտիրոսաց։

մուեք քոյ ի մեղուցեալ անձինս մեր. շիջի
զբոց հնոցի յանցանաց մերոց. և
վերակեա զմեզ ի յաւիտենական հրոյն:
Զրա արժանի ընդ երիս աբ մանկունս
սրն՝ և ընդ երանելի աբ վկայսն՝ օրհնել
զքեզ՝ գովել և ասել.
Օ՜ քաւեա զիս զմեղաւորս.
Օ՜ քաւեա զիս զմեղաւորս.
Օ՜ քաւեա զիս զմեղաւորս. ի մա-
զաց և կեցո:

Մաղթանք Պահոց:

Ցողեա ար զցօղ բարերար ողորմուեք
քոյ ի մեղուցեալ անձինս մեր. շիջի
զբոց հնոցի յանցանաց մերոց. և
վերակեա զմեզ ի յաւիտենական հրոյն:
Զրա արժանի ընդ երիս աբ մանկունս
սրն՝ և ընդ երանելի աբ վկայսն՝ օրհնել
զքեզ՝ գովել և ասել.

Ի Երէց Մարմառա Աճաճնին։

Լեճացուսցէ անձն իմ
զտէր. և ցնծասցէ հոգի իմ
աստուծով փրկչաւ իմով։
Ա՛յց արար ի վերայ խոնարհութե
աղախնոյ իւրոյ. այսուհետև երանի
ցեն ինձ ամ ազգք։
Որ ընդես մեծամեծս հզօրն. և
սբ է անուն նորա։
Ողորմութիւն արար յազգս յազ
գս երկիւղածաց իւրոց. և արար
զօրութիւն բազկաւ իւրով։
Ցրուեաց զամբարտաւանն ի մտաց
սրտից. և քակեաց զհզօրս յաթոռոց՝
Ո՛չ խոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս
էլից բարութիւբ՝ և զմեծատունս արձ
ակեաց ունայնս։
Պաշտպանեաց իսրայէլ ծառայ իւ
րոյ՝ յիշելով զողորմութիւն իւր
Որպէս ետուր առ հարսն մեր ընդ աբ
րահամ և զաւակի նորա յաւիտեան։

Օրհնեալ ես դու Իսրայէլի որ յայց-
ես, և արար փրկութիւն ժողովրդ-
դեան իւրոյ:
Յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութեան
ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ. որ-
խօսեցաւ բերանօք սրբոցն՝ որ ք-
էիտեննից մարգարէքն էին:
Փրկութի՛ ի թշնամեաց մերոց. և՛
ձեռաց ամ ատելեաց մերոց:
Առնել ողորմութի՛ առ հարսն մեր. և
յիշել զկտակարանս սրբութե իւրոյ:
Երդումն զոր երդուաւ աբրահամու
հօր մերոյ՝ տալ մեզ առանց երկիւղի
զփրկութիւն՝ ի թշնամեաց մերոց:
Պաշտել զնա սրբութ և արդարութ
առաջի նր զամ աւուրս կենաց մերոց:
Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրե-
ցայն կոչեսջիր. գնասցես առաջի տն

պատրաստել զճանապարհս Ներ։
Տալ զգիտուի վրկուեբ ժողովրդեան
ի թողութիւն մեղաց մերոց։
Այլ գթոյ ողորմութեբ ամենայ մերոյ ո՞
րով երևեցաւ մեզ արեգական ի բարձր
ձանց լուսաւորս առնել զկամաւոր մեր
նատեալք ի խաւարի և ի ստուերս
մահու։ ուղղել զոտս մեր ի ճանա
պարհս խաղաղութեան։

Աղօթք Ինքնի Ծերունւոյն։

Արդ՝ արձակեա զծառայս քո Տէր
ըստ բանի քում ի խաղաղութեբ. զի
տեսին աչք իմ զփրկութի քո զոր պատ
րաստեցեր առաջի ամ ժողովրդոց։
Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց. և
փառք ժողովրդեան քում
Իսրայէլի։

Յանձառ փառաց խոնարհեցար
ի մեր բնութիւնս քո՛ դեղ
աճ՝ և մարմնացար ի սրբոյ կուսէ՛ն
զի ճնար ի՛նք կո՛ւսէն անապական
մարմնով. զգեցե՛ր զ անդադա՛ր բարե
բանեա՛լ մեծացուցանե՛ր ։ Այսօր զե
կեա՛լդ ի սրբկուի՛ ա՛զգի մարդկան
մի՛ աբանուք ամենեքեա՛ն մեծա՛՛ ։

Ա՛մէն ։

Ա՛յր և կոյս ա՛զգակին քրիստոսի ։
որ բարեխօսդ ես մի՛շտ աշխարհի՛ն ։
քեզ ե՛րանեն ամենայն ազի՛նք ։

Ա՛նարատ կոյս ա՛ծածկի՛ն մարիամ
մարիամ. տաճար և աթո՛ռ՝ այ բանին ։
քեզ ե՛րա՛՛ ։ Ի՛նչ հա՛մեցան ի՛մանա
լի՛ն բնդ հո՛գւոյն սո՛ւրբ. և ի՛նչ մերձե
ցար ի՛ փա՛յտին կենաց՝ ։ քեզ ե՛րա՛՛ ։

Ա՛նարատ կոյս ա՛ծածկի՛ն մարիամ

Կ՚ղքեզ երևեալ դուռն առ եզե-
կիսելիւ ըմարգարէին. ընդ որ ոչ ոք
էանց՝ եթէ ոչ այծ միջոյն. այծ՝
ձին կոյս օրհնութ՚՚ մեծ ապուշանեմք
Կ՚ղքեզ որ ի մորենւոջն առ մովսէս
սիւն ըմարգարէին. ըզնոր խորհուրդ
կուսիդ յայտնեցեր մարդկան ազ

սրբուհի՛ և մայր քոյ. յարդանդի
առաջի զանառանելին յամենեցունց՝
օրհնութ՚՚ Կ՚ղքեզ այծ ձի՚՚ն մեծ
ծագումնանեմք: Կ՚ղքեզ երկնայինն
դուռն զոր եառնն եզեկիէլ: և այս
րըն զոր ծանեաւ գեդէօն: սերօքէ
հողիդ՚ն վերնագոյն քերօքէից՝ օրհ՚՚
Կ՚ինչխորհուրդս սակաւիկ՚ն ի քեզ
տեսանի այծ ձի՚՚ն. յոր զուարթի
անսերմնական. ծնունդ անարատ՝
կուսութի յետ ծնունդեան մնոնա
լոյ աստուածական՝ օրհ՚՚:

դի. օր՝ ։ Ի՛ր քեզ ոչ ի՛նչ օրհնուի ան-
ժամանակ նախատինս և իմ օրհ անթարգ-
մանաբար . ի՛ժամանակի ծնընդեան
ի՛ բոլորից փրկուածի յայտնեցար որ
դի՛ բարձրելոյն. օրհնու՛՛։

Ա՛յսօր ընդ՛ր ժողովուրդք. ցի՛նչ
ճաշցէ՛՛ք ընդ գայլուստ հովուին
սրբոյ. մի՛ ծաղուցանիցի՛՛ զի՛ ի՛ ղն
ի՛ հօ՛րէ՛ն ։ Ի՛ յսօր ցինճա՛՛ն առա՛՛ջ
քեալքն. զայդ՛ պրեա՛՛լք ի՛նչ՛ որհ՛ոց
հովուին ընդ. մի՛։ Ի՛ յսօր ըղձա՛ալ
ճայա՛՛ն այս՛ ըստ՛ք. ձի՛ շնա՛՛րհ ի՛՛
գալստեա՛՛մբ հովուին ընդ. մի՛՛։

Յարուցեալոյն ի մեռելոց քանակուած
մայր և կոյս. ա՛ր ըղձնիցեցեալսըն յա՛՛
դամայ կենա՛՛գործ անապական.

զոր գընեաց արեամբն Քրիստոս։

Խօսեա վիճակել ժողովուրդս իւր
զի զքեզ սբ ածածին՝ առ քո բարե-
թագաւորն յաւիտեանից։ Զաշխեմք
կիզքն ի կուսէդ. քո՛ աստուածած
հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեն ըս-
անհարանգեաց։ Ընդսկիզբն բանըն
քո՛ երկրեալդ որ ընդ քեզ մարիամ
ի հրեշտակէն ընկալար. ուրա՛խ լեր
Ո՛ր զաւետիս հոգւոյն ե հրեղէն

աձ

մ

Վերստին նորոգեսն զ՚։

Ընկալաք որ ընդունջեցեալսըն մեր
ղին տիեզերաց արբուցեր զքո՛ սբ
նորոգէ, զքեզ մեծա՛։ Ակրակրո-
որ ընդունջեցեալսըն մեր հրեղէն
եր երկրի էզեր տաճար և առագաստ
ես իկանայս։ Ընարտողն երկնի՛ և
զքեզ մեծացուցանե՛մք որ օրհնեցե

❋ Խարող զինի Մեծացուցեսն ։

Ա՛ր զնա ածխինն և զնա՛մ աբու բարե
խօս արուսցուք առ Հայր՝ի յերկինս
զի կամեցաւ ողորմեսի և գթացել
կեցուսցէ զարարածս իւր. ամենա՛ ։

❋ Աղօթք Սարտիրոսաց՝ ՀՊահոց ։

Ընկալ՛ար զաղաչանս մեր բարե խօսու
թեբ սր ած ածնին անարատ ծընո
դի միածնի սրդւոյ քո. և աղաչանօք
նա՛մ ընդ քոյ. և սրոց այսօր ՀՀչա
տակ ։ Ի՛ր մեզ՛ար և ողորմեա.
ներեա՛ քա՛ւեա և թո՛ղ զմեղս մեր ։
Ի՛ր ժանաւ՛որեա գոհու՛բ փառա՛ւո
րե լզքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ
Հոգւոյդ ։ Ի՛յժմ և միշտ և՛ ։

❋ Խարող զինի Մեծացուցեսն
կիւրակէից առ՛ա՛ւօտս ։

Ա՛ն սր տեղւոյս շինուածե և բարե
կարգուե՛ զար աղաչեսցուք ։
Ա՛ն ժողովրդեանս որք մտանեն ընդ

Հրեայ ոչ մի՛նչ է յայլազգիս տեառն։
Եւ զի՛նչ անձն ունի՛ նա որ չարչարեաց տեառն։
Օրհնեցէ՛ք զանուանի՛ն տեառն։
Օրհնեցէ՛ք մանկունք զՏէր եւ
տեա՛ռն ոչ ոք զարհուրեցո՛ւ ի՛ նմանէ։
Տա՛ռն որ ընկերացաւ ի՛ նոսա՛ եւ ի՛ նոսա՛ ոչ ոք
Օ՛ր հնեաց զի՛ մանկունքն Տեառն

Փերդ Իւղաբերից Աբեսաղամին։

Ե՛լ զի՛ց ո՞ նո՛ւանէն Տեա՛ռն
Օ՛ր հնեա՛ լ ի՛ յայսմհետ ա՛ւր ո՛ր
Տա՛ռն ոչ ոք ի՛ յա՛ռ ո՛ ր ջ ի՛ ւ
տեա՛ռն ոչ ոք զարհուրեցո՛ւ ի՛ նմանէ։

Օրհնեցէ՛ք մանկունք զՏէր եւ
Օրհնեցէ՛ք զանուանի՛ն տեառն։
Ե՛լ զի՛ց անուն ունի՛ նա որ չարչարեաց տեառն։
Հրեայ ոչ մի՛նչ է յայլազգիս տեառն։

Թագաւորութեան Տէր յիշեսցես զիս քո
քո յարտարդ։

Ի լուր ականջաց մերոց զաղաչանս մեր
կատարեա զամենայն խնդիրս մեր ըստ
քում կամացդ։ Ի լուր անուն սուրբ
քում զանուն քո կանչեցաք ի վերայ
մեր։ Ի լուր ձայնի աղաչանաց մերոց
ձայնեա՛ ի վերայ մեր զձայն ողորմու-
թեան քո։ Ի լուր արտասուաց մերոց
զարտասուս մեր սրբեա՛ ի երեսաց մե-
րոց։ Ի լուր հառաչանաց մերոց զհա-
ռաչանս մեր ի քեզ ուղղեցուսցեն։ Ի
լուր ողբոց մերոց զողբս մեր ի քեզ
առաքեսցեն։ Ի լուր ցաւոց մերոց զցաւս
մեր ի քեզ տարցեն։ Ի լուր վշտաց մե-
րոց զվշտս մեր ի քեզ ունիցին։ Ի լուր
տրտմութեանց մերոց զտրտմութիւնս
մեր ի քեզ ընկալցին։ Ի լուր ամենայն
կարիցն մերոց զամենայն կարիս մեր
ի քեզ ունիցին։ Ի լուր ամենայն խնդ-
րոց մերոց զամենայն խնդիրս մեր ի
քեզ խնդրեսցեն։ Ի լուր ամենայն
պատուիրանաց քոց զամենայն պատ-
ուիրանս քո կատարեսցեն։ Ի լուր
ամենայն ուխտից քոց զամենայն ուխ-
տիս քո պահեսցեն։ Ի լուր ամենայն
կամաց քոց զամենայն կամս քո կա-
տարեսցեն։ Ի լուր ամենայն հրամա-
նաց քոց զամենայն հրամանս քո ի
գործ արկցեն։ Ի լուր ամենայն ար-
դարութեանց քոց զամենայն արդա-
րութիւնս քո ի գործ արկցեն։ Ի լուր
ամենայն ողորմութեանց քոց զամե-
նայն ողորմութիւնս քո ի գործ արկ-
ցեն։ Ի լուր ամենայն ճշմարտութեանց
քոց զամենայն ճշմարտութիւնս քո ի
գործ արկցեն։ Ի լուր ամենայն ար-
դարութեանց քոց զամենայն արդա-
րութիւնս քո ի գործ արկցեն։ Ի լուր
ամենայն ողորմութեանց քոց զամե-
նայն ողորմութիւնս քո ի գործ արկ-
ցեն։ Ի լուր ամենայն ճշմարտութեանց

Եկ | դուխ | ս | ս | դուխ | ս | ս | դուխ | ս | ս

Ե՛ւ յերեկոյի շաբաթուն
յորում լուսանոյր միա-
շաբաթին, եւ ին մարիամ
մագդաղենացի՝ եւ միւս մարիամն տե-
սանել զգերեզմանն: Ւն՛ ահա շար-
ժումն մեծ եղեւ. զի հրեշտակ տն-
էջեալ յերկնից՝ մատուցեալ՝ եբայ-
թաւ՛ալեցոյց զվէմն՝ ի դրանց անտի՝
եւ նստէր՝ ի վե՛ր նր: Ւն՛ էր տեսիլ
նր էբրև զլուսկաւն. եւ հանդերձ նր
սպիտակ էբրև զձիւն: Ւն՛ յահէ
անտի նր խռովեցան պահապանքն
եւ եղեն էբրև զմեռեալս: Պատաս-
խանի եաւ հրեշտակն եւ ասէ ցկա-
նայսն՝ մի երկնչէք դուք. գիտեմ զի
զՅն զհաչեալն խնդրէք. չէ աստ-
քանզի յարեաւ ոպէ ասացն: Ւկայք
եւ տեսէք զտեղին ուր կայր: Ւն՛
վազվազակի երթայք ասացէք աշա-

կերտացն ներ Թէ յարեաւ։ Իսկ ա
հաւ յառաջանայ քան զՀեզ ի գալ
լեայ. անդ տեսանիցէք զնա՝ որ
ասացաք Հէզ։ Իսկ երեսուն վաղուց
կի ի գերեզմանէ անտի արձակ և խըն
դութ բազմաւ ընթանային պատմել
աշակերտացն։ Իսկ նոքա պատահե
ցաւ նոցա յն և ասէ՝ ողջ էք։ Իսկ նո
մատուցեալ կալան զոտս ներ՝ և եր
կիրպագին նմա։ Յայնժամ ասէ ցնո
ցա. մի երկնչիք՝ երթայք ասացէք
եղբարցն իմոց զի երթիցեն ի գալ
լեայ և անդ տեսցեն զիս։ Իսբրև
նոքա գնացին, ահաւ ոմանք ի զօրա
կանացն եկին ի քաղաքն և պատմե
ցին քահանայապետին զամ՛որ ինչ
եղեւն։ Իսկ նոքա ժողովեալ հան
դերձ ծերօքն խորհուրդ առեալ արկ
ծան յոյժ ետուն զօրականացն։
Իսկ ասեն՝ ասացէ՛ք եթէ աշակերտ
քըն ներ և կեալ գիշերի գողացան զնա

մինչ մեք ի քուն հաք: Այլ եթէ լուր
լիցի այդ առ դատաւորն, մեք հա-
ճեսցուք զնա. և զձեզ անհոգս ա-
րասցուք: Այլ նոյ առեալ զարծաթն
արարին ոպ ուսանն. Այլ եղ համ-
բաւս այս ի հրէից մինչև ցայսօր:
Իսկ՝ մեռանան աշակերտքն գնային
ի գալիլեայ ի լեառն ուր ժամա-
դեր եղև նոցա յն: Երբև տեսին զնա,
երկիրպագին նմա. և ոմանք երկու-
ցան: Այլ մատուցեալ յն խօսեցաւ
ընդ նա և ասէ. տուաւ ինձ ամ իշխա-
նութի յերկինս և յերկրի: Ոպ սա-
քեաց զիս հայր և ես առաքեմ զ-
ձեզ: Կացէք այսուհետև աշա-
կերտեցէք զամ հեթանոս. մկրտե-
ցէք զնս յանուն հրոր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ: Ուսուցէք նոցա պահել
զամ՝ զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ. և
ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամ ամենայն
մինչև ի կատարած աշխարհի:

Ի իբրև երեկոյ եղև՝ քան
զի ուրբաթ էր որ ի շա-
բաթն մտանէր. եկեալ
յովսէփ որ յարիմաթեայն էր այր
պարկեշտ նախարար. որ և ինքն էակ
ական ունէր արքայութեն աց։ Համար
ձակեցաւ՝ եմուտ առ պիղատոս և
խնդրեաց զմարմինն յի։ Նա ոչ սկ-
զաւոս զարմացաւ Թէ այնչափ վաղ
մեռաւ. և կոչեալ առ ինքն զհարիւ-
րապետն՝ հարց զնա և ասէ՝ Թէ
արդարև այնչափ վաղ մեռաւ։ Նա
իբրև ըստուգեաց ի հարիւրապետէ
անտի, շնորհեաց զմարմինն յովսէ-
փայ։ Նա յովսէփ գնեաց կտաւ՝
և իջուցեալ զնա պատեաց կտաւովն
և եդ ի գերեզմանի որ էր փորեալ
ի վիմի. և գլաւ ալեցոյց վէմ մի ի

դուռն գերեզմանին: Իսկ Մարիամ
Մագդաղենացի և Մարիամ Յակոբայ
և Յովսեայ՝ տեսին զտեղին ուր ե-
դաւ: Եւ իբրև հանց շաբաթին,
Մարիամ Մագդաղենացի և Մարիամ
Յակոբայ և սողոմէ՝ գոգան պատրաս-
տեցին խունկս զի եկեսցեն և օծցեն
զնա: Եւ ընդ առաւօտս միաշաբա-
թուն՝ գան ի գերեզմանն ընդ արե-
ւագալն: Եւ ասեն ցիմեանս՝ ով
թաւալեցուսցէ մեզ զվէմն ի դրանց
գերեզմանին: Եւ հայեցեալ տեսին
զի թաւալեցուցեալ էր վէմն ի գե-
րեզմանէն: քանզի էր մեծ յոյժ:
Եւ մտեալ ի նեղբս ի գերեզմանն՝
տեսին երիտասարդ մի զի նստէր ըն
աջմէ կողմանէ՝ զգեցեալ պատմա-
ճան սպիտակ և զարհուրեցան: Եւ
նա ասէ ցնա. Մի երկնչիք զյն խնդ
րէք զնազովրեցի զհաչէլեանն՝ յա-

Վերջ Ա. Եւաստարանիս ըստ Ղուկասու։

Ես ահա այլ մի անուն յոմ
սէփ՝ որ էր նախաբար՝
այլ բարեգործ և արդար։
Այլ չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս
և ընդ գործս նոցա յարեմաթեայ քա-
ղաքէ հրէից. որ և ինքն էր ակն ա-
ռնէր արքայութեն Աստուծոյ։ Այս մատաւ
ցեալ առ պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմ-

մինն յոմ : Այլ լինելոց զնա՝ պա-
տեաց պատրաստակամ և եդ՝ ի կը-
ռածոյ գերեզմանին՝ ուր չէր բնաւ
ոք եդեալ : Այլ օրն էր ուրբաթ և
շաբաթ լուսանայր : Այլ երկայնն
գիտեաց նոր կանայք՝ որք եկեալ էին
ընդ նմա ՚ի գալիլեայ . տեսին զդե-
րեզմանն՝ և որպէս եդաւ մարմին նոր :
Դարձան՝ և պատրաստեցին խունկս
և իւղս . և ՚ի շաբաթուն հանդարտե-
ցին ըստ պատուիրանին : Այլ ՚ի միա-
շաբաթուն վաղ քաջ ըստ աւուրն՝
եկին ՚ի գերեզմանն . բերին զխունկսն
որ պատրաստեցին . և այլ կանայք
ընդ նա : Այլ գտին զվէմն գահավեժ
գոլեալ ՚ի գերեզմանէ անտի : Այլ
մտեալ ՚ի նեցուկս չգտին զմարմին տե-
յոյն : Այլ եղեւ ընդ հիանալն նոցա վա-
յելուչիկ , և ահա արք երկու հասին
առ նա ՚ի հանդերձս լուսաւորս : Այլ

իբրև զահի հարան՝ և խոնարհեցու-
ցին զերեսս իւրեանց յերկիր, ասեն-
ցին՝ զի՞ խնդրէք զկենդանին ընդ
մեռեալս: Ոչ ասա՝ այլ յարեաւ.
Յիշեցէք ո՛ր խօսեցաւ ընդ ձեզ
մինչ էր՝ ի գալիլեա: Ն՛ւ ասէր Թէ
պարտ է որդւոյ մարդոյ մատնել՛ի
ձեռս մարդոց մեղաւորաց և՛ խաչել
և յերրորդ աւուր յառնել:
Ն՛ւ յիշեցին զբանն նր: Ն՛ւ դար
ձան պատմեցին զայս ամ՝ մեծասա
հին՝ և այլոցն ամենեցուն: Ն՛ւ էին մա
րիամ մագդաղենացի և յովհաննա և
մարիամ յակոբայ և այլք ընդ նա որք
պատմեցին զայս առաքելոցն: Ն՛ւ
երևեցան առաջի նց շաղփաղխուխք
բանք նց՝ և չհաւատային նց: Ն՛այց
պետրոս յարուցեալ ընթացաւ՛ ի
դերեզմանն. և հայեցեալ տեսանէ
զկտաւն լոկ զի կային: և գնաց ըն
միտս զարմացեալ Թէ զի՞նչ եղեւ:

ետ այսորիկ՝ աղաչեաց զպիղատոս յովսէփ որ յարիմաթեայ էր աշակերտ յի՛ծածուկ վասն հրէից զի բարձցէ զմարմինն յի՛ն։ Նա՛ հրամայեաց պիղատոս եկն և եբարձ զնա։ Նիկոդիմոս՝ որ եկեալն էր առ յի՛ գիշերի զառաջինն. և եբեր զմռուռս խառն ընդ հալուէս իբրև լետրս հարիւր։ Առին զմարմինն յի՛ն և պատեցին կտաւիք և խնկովք հանդերձ. ոյր օրէն էր հրէից պատել։ Նա՛ էր ի տեղւոջն յորում խաչեցաւ՝ պարտէզ. և ի պարտիզի անդ գերեզման նոր. յորում ոչ եւս երբէք էր եդեալ։ Վասն ուրբաթուն հրէից՝ զի մօտ էր գերեզմանն՝ եդին զյի՛ն։ Նա՛ ի միաշաբաթումն մարիամ մագդաղե-

նային՝ գայ առաւօտուն ընդ արշա-
լոյսն ի գերեզման անդր. և տեսա-
նէ զվէմն բարձեալ ի դրանց գերեզ-
մանին: Նայսպէս ընթանայ և գայ առ
սիմօն պետրոս՝ և առ միւս աշակերտն
որ զոր սիրէրն յիս: Նէ առէ ցնո-
բարձին զտէրն ի գերեզմանէ անտի
և ոչ գիտեմ ուր եդին զնա: Նէ սիմօն
պետրոս և միւս աշակերտն՝ և գային ի
գերեզմանն: Ընթանային երկոքեանն
կիսիապէն: Նէ միւս աշակերտն՝ յա-
ռաջեաց ընթացեալ վաղագոյն քան
զպետրոս և եկն նախ ի գերեզմանն:
Նէ խոնարհեալ տեսանէ զի կային
անդ կտաւքն՝ բայց ի ներքս ոչ է-
մուտ: Նէնն և սիմօն պետրոս որ
գայր զկնի նր, և եմուտ ի գերեզ-
մանն և տեսանէ զկտաւսն զի կային
անդ: Նէ վարշամակն որ էր ի գլ-
խոյ նր՝ ոչ ընդ այլ կտաւսն կային,

այլ ուրոյն ծալեալ ի մի կողմն։ Յայն
ժամ եմուտ և միւս աշակերտն որ
եկեալն էր յառաջագոյն ի գերեզ
մանն՝ ետես և հաւատաց։ Օ՛ի չէ
ւս գիտէին զգիրս թէ պարտ է նա
ի մեռելոց յառնել։ Ընդ դար
ձեալ առ միմեանս աշակերտքն։
Այլ մարիամ կայր արտաքոյ գե
րեզմանին և լայր. և մինչդեռ լայր,
խոնարհեցաւ ի գերեզմանն. և տե
սանէ երկուս հրեշտակս սպիտակս
զի նստէին մի՛ ի սնարից և մի յան
տից ուր կայր մարմինն յի՛ւ։ Ն՛ւ
նոքա ասեն ցնա. կին դու՝ զի՞ լաս
Ն՛ւ ցնա՝ զի բարձին զտէրն իմ ի գե
րեզմանէ աստի և չէգիտեմ ուր ե
դին զնա։ Օ՛այս խրտւ ասաց, դար
ձաւ ի թիկունս կոյս. և տեսանէ
զյի՛ զի կայր և չէ գիտէր թէ յի՛
ւսէ։ Ն՛ւ ցնա յի՛. կին դու՝ զի՞

լան՝ զո՞ւ հանդրես։ Ելմա այսպես Թը
ւէ՛ցաւ Թէ պարտէզպանն էյ։ Ույ
ցնա՝ ար եթէ դու բարձեր զնա,
ասա ինձ ուր եդեր զնա՝ զի ես ա-
ռնից զնա։ Ույ ցնա յր՝ մարիամ։
Նա դարձաւ և ասէ ցնա եբ.
րայեցերէն՝ րաբունի. որ Թարգմա
նի վարդապետ։ Ույ ցնա յր. մի
մերձենար յիս՝ զի չէ և ես ելեալ եմ
ես առ հայրն իմ. այլ երթ դու առ
եղբարսն իմ և ասա ցնա. ելանեմ
ես առ հայրն իմ՝ և առ հայր ձեր.
և Ած ն իմ՝ և Ած ձեր։
Գայ մարիամ մագդաղենացի և պատ
մէ աշակերտացն եթէ տեսեալ նա
զեր և զայս ինչ ասացեալ ցնա՛։

Երգայն կենաց մատթէոս սին.
ասպա մարկոս պատուական քեր դին.
Յետոյ ղուկաս ըն յարու Թիւն.
Յ.Ո. 241 Հուսկ

Հուսկ յօհաննէսեան հնազանդութեամբ։
Խաւսակերպեան նոքա աշխատին։
Սուքա նրման ամենք հին։
Արդ և առաւօտ ցուրև արշ հին։
Հանգիստ կամաց ան ասոյր չին։
Արդէն քաւսակ մատեցէր սին։
առաւօտն սրի տիպ մարիս սին։
Ղուկասեան հերիւօղնրման ե՝ չին։
Յօհան սլացօղ ըստ արծիւ հին։

✠ Երգ զհնի Իւղաբերից Աշխատասիրին։

Փառք յարուցեալ քո Տէր. ոչ դադարեմ
ցայգ Վրիստոս ծրհնել ըզքեզ
զամ աւուրս կենդանութեան իմոյ։
Փառք յարուցեալ քո Տէր. ոչ դադարեմ
երգայց Քեզ գոհել ըզքեզ զամ
աւուրս կենդանութեան իմոյ։
Ոչ ոչդադարեցայց փրկիչ վա՛
ռաւօրել ըզքեզ զամ աւուրս կեն՛
դանութեան իմոյ։

Զամենայն աշխարհս երթայք քարոզեցէք
նահապետ ընդ կրմէդ. եւ որ հաւատայ ու
դադարեցնէ ջրով կնքուի եւ կեցցէ յաւիտեան
քան զ երկրիս փրկուիկ աշխարհս եղե
այլոյ ոչ խոշտանգ "երկիր ոչ այլ.

Զամենայն աստուա՛։

Ի գիշերի՝ ոմն հանգրուանէ ընդ ձեռս
ձեր իմոյ բռնութիւն. եւ այլ օրհնե
կնք ընդ տէր։

Ելեալ օրհնեցէ՛ք ամէն նայն ճա-
րայք ան ընդ տէր իմոյ բռնութիւն.

Եւ օրհնեցէ՛ք ընդ տէր։

✤ Գալատեան Ղազարեան։

Պանք լուսեղէնն զընծարենցն
սպանեին մեծի գալոստեան ընդ

լեզուիս քաժանմամբ։

Նոքօք յայգըս մտրդիկն զանազան
տեսակ վերնատուներն։ Այլ հանգեաւ
հրաձիններաց զընտրեալն. անկէ՛ զ՛յիջեալ հոգին յառաքեալն. և
առանց վաճառօք և վաճառս։

✣ Հոգեգալստեան.

Հանդարձմանն կէտ։

Հանդարձ կ՛ըսեմ քեզի՝ ըզդը
րունըս ձեր ի վեր։ Այլ՝ ես գայլ մը
ամստրւան՝ ծ։

Այլ ամէնուն կանանցն յորեաւ
տեղով ի վկենսատու գերբեզմանին։
Եւ ահա սպայծա՛ռ հրեշտակքն. ներս
լո՛ւսաստղ։

✣ Զատիկ։

Նոյն. օրհնեալ կ՛ըսէ ըսո՛ սմբրբ գա՛
տեա՛ւն։ Այլ երգեհի՛ն երգե՛
ցողք. ոչ ոք ի մեզ ի մեռելոցն։

❋ Վարդավառի ։

Ցընծայ թաքո՛ւր հեծմո՛նկիւ. և
առաքեալքն իմ հայրակա՛ն ճայնէն
թըմրեա՛լք ։ Ո՛չ կենդանեայ և
մեռելոց՝ տէր ծանուցին ըզ քեզ
մովսե՛ս և հեղի՛ա ։

❋ Խաչի ։

Ա՛յսօր՝ եկեա՛ք ամենա՛ տէրն ի՛
խաչ. և ո՛տարածեաց զբազկա՛ւս
իւր ի՛նձա ։

❋ Ծննդեան ։

Հո՛յլք հոգեղէնք ընդ հո՛վիւսն
քաջերգէին ի՛ յանբանի՛կ մըսո՛ւր
զբանըն քաղմեա՛լ ։ Ո՛չ մո՛գքն
աստե՛ղըն գո՛ւշակեալ՝ մատուցի՛ն
զընծա՛յսըն խորհըրդո՛ց ։

❋ Տ՚ն ընդառաջին ։

Քա՛ռասնօրեա՛յ տղայ և՛ տէրն ծո՛ւի
նա՛ւակի՝ տնօրինաբա՛ր եկն ի տաճարն։

Ն՛ՀՂ ՍԻՄԵՈՆ ԳԼԽՈՒԷՐ ԳՐԻՉՔՆ. ԵՒ
ՅՕՐԻՆԱՑ ԿԱՊԵՑ՝ ԼԱՑՈՒՄՆ ՀԱՅՑԷՐ
Ի ՔՒԿԵԱՆՍ ԱՇԵԱՏԱՐԱՆՆԻՆ։

ՓԱՐՁ ԶՆՈՒ ԻՒՂԱԲԵՐԻՑ ԱՇԵԱՏԱՆԱՆ ԵՒ ԵՐԳՈՅՆ։

ՉՈՒԱՐՃԱՑԵԱԼՔՍ ՄԵԾԱՇՈՒԱՐԱԽՈՒՏԵԱՄԲ ԱՇԵԱՏԵՑՔ ՅԱՐՈՒՆ ԱՆ ՄԵՐՈՅ ԵՒՓԻՂԷՆ ՅԻՒ ՔՒՒ։ ՈՒՐ ԵՂԵՒ ՊՈՏՈՂ ԵՒ ԱՆԴՐԱՆԿԻ ԱՄ ԱՆՔԱՑԵԼՈՑ։ ՅՈՐՏԱԿԵԱՑ ԶԴԻՐՈՒՆՆ ԳԺՈՒՀՈՑ. ԵՒ ԵԼՈՑՆ ԶԱՌՆՈՒԻ ՄԱՀՈՒ. ԵՒ ՔՈՒ ՅՈՅՆ ՀԱՍԱՍՏՈՒՔ ՎԵՐԱՏԻՆ ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԿԵՆՔՆ ԴԱՆՈՒԼՔ ԱՄ ՄԱՐԳԻԱՆ։ ԽՆԴՐԵՑ ՅՈՒՔ ՀՆԱՐԱՒՈՎ ՒՓԻՐԿԷՆ ՄԵՐՄԻ ՅԻՒ ՔՒՒ՝ ԶԻ ԶՄԵԶ ԱՐԺԱՆԻ ԱՐԱՍՑԵ ՅԱՏԵՐՈՒՔ ԻՒՐՈՑ ԿԵՐՊԱՐԱՆԱԿԻՑ ԱՌՆԵԼ ԶՄԱՐՄԻՆ ԼԱՌՆԱՐՀՈՒՔ ՄԵՐՈՑ ԸՍՏ ՆՄԱՆ ՆՈՒՔ ՄԱՐՄՆՈՑ ՓԱՌԱՑ ԻՒՐՈՑ։ ԱՒ ԶԻ ՁԱՅՍ ԽՈՍՏԱՑԱՒ՝ ԶՄԵԾ ԵՒ ԶԱՆՁՆ

ուրի շնորհս պարգևել սիրելեաց
քոց Աշմարիան ամէն յիս քու տէր
մեր. ևեցյն և ողորմ։

Աղաչանք։

Ամենակեցոյց Աշմարիա՝ որ մեծի
յարուցեր քեզ ոչ մերոյ վայելչ
փառք՝ իշխանութիւն և պատ։

Աղաղակ • 50 •

ղորմեա՛ ինձ ամէն՝ որ մեծի ողոր
մութեդ քում. որ բազում գթութե
քում քաւեա զանօրէնութիւն իմ։
Լուաւել լուա զիս յանօրէնութենէ
իմմէ. և իմմեղաց իմոյ որ սպաս զիս։
Զանօրէնութիւն իմ ես ինձէն գիտեմ.
և մեղք իմ առաջի իմն է յամէ ժամ։
Քեզ միայն մեղայ որ. և զչար առ
ուաջի քո արարի։
Այլ արդար եղիցես ի բանս քո. և
յաղթեսցես ի դատեղն քո։
Ընդունելի լիցին, ո՛վ մեր ծը
նաւ զիս մայր իմ։

Զոր որ զճշմարտութի սիրեցեր. զան
յայտս և զճանճկեալս իմաստութե
քով յայտնեցեր ինձ։
Յօղեա յիս մշտակաճ և որբ եղէց.
լուա և քան զձկն սպիտակ եղէց.
Լսել արա ինձ որ զցնծութի և
զուրախութի. և ցնծասցեն ոսկերք
իմ տառապեալք։
Դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց.
և զամ անօրէնութիս իմ քաւեա յինէն
Սիրտ որբ հաստատեա յիս ած. և զհո
գի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում։
Մի ընկենուր զիս որ յերեսաց քոց.
և զհոգի քո որ մի հաներ յինէն։
Տուր ինձ ցնծութի փրկութե. և հոգ
ւով պետութե քո հաստատեա զիս։
Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո
և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։
Փրկեա զիս յարենէ ած՝ ած փրկ
կութե իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ

Ա՛ր յարարած ոչ ես անբուլանդակ
պանել. եբ՛ սրբ ուրմե մեզ:
կամաւ հօր վասն մեր ըմբռնեալ ըստ
նացար ի կուսէն. խաչեցար
հանգեն ի սեղան քո զուարակս:
արդարութիւ. ուխտիդ պատարագս
Այնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագ
և շինեսցին պարիսպք երուսաղէմ
Նարի սրա ար կամօք քովք սիօնի.
և զհոգի խոնարհ՝ ած ոչ արհամարհէ
Պատարագ ոչ հոգի խոնարհ. զսիրտ ընդ
Քակէզ իսկ ոչ հաճեցար:
մատուցանէաք. բայց դու ընդ ոտ
ամենակալէիր, պատարագս
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւն քո:
Տէր՝ եթէ զբերթուն իմ բանայ, բե
յարդարութեան քում:

անդ որ ի՛հօրէ ելեալ մարմ
նացար ի կուսէն. խաչեցար

բերէք աւանքեցոն գաբրիէլ ևմիւ
ջառելի տնօրէնութեդ գո ալեւտա
տելութեդք ծրինակելով. ա՛։ Այն
գո գալըստեանդ՝ բազմապատիկ
նո ուշ ն մարգարէին ըզկնի հրդուդ
կան նքն իձև մարմոյ. որք և ծա
լ՝ բևեռով հողեղնացս անհնազան
նօք ստոյգ ողորմած մեզ աստըւած
հնդրեր յոդիս սգամոյ. ազաչա
ին անանձական ճշմարիտն ըզշնո
բանիւս աստըւած. որով զերկնայ
Ար՝ ի հրեղէն զօրացդ երկնից փառա
քո ազատեցեր. տե՛ր։
պատուական մարմնով և արեամբդ
մահ կոխեցեր. տե՛ր։ Ար՝ ի նախնեաց
լին. ի խաչափայտին բևեռեցեալ ըզ

քայլել անմարմնական գաստէքն իւ-
րեան ոչ յիւրիւրեայ սպասաւարելով. ա՛:

Ո՛ր աւետաւոր քումդ գալստեանդ
պատարքիցդ յաշխարհ ըզնշոյմարդա-
րէնն ևՀ ևկեալ ևս նարհոյքն նոր
օրինօք զԳերին լուցեր ի գիրս ծի-
նաց ևմարդարէից. բարեխօսութիւ-
սուցա քրիստո՛ս ողորմեա՛ մեզ: Ո՛ր
կոչեցեր մարդարէութիւն յաւագ ազգին
զհեթանոս քեզ նոր ժողովուրդ.
ևՀր զդաւառն սիօնի զեկեղեցի հե-
թանոսաց. հարսն սիրելի անմահ
փեսային. բա՛: Ո՛ր զպատարս տա-
ճարին զոր շինեցեր շինող էից ի
լեր վիմի. բարձրագոյն քան զամ-
րաքինն. ևգերազարդ վայելչութիւ-
տեսանողքն ծանուցեր ի մասն
ասիք հոգւոյն. բա՛:

Հայր բարեմաղթեմ խոստովանիմ
ամբարձեալ զանձամբակ սրտին
Քո՛ղ ինձ ըզմեզս իմ և ողորմեա՛։
Տէր որ գրեցար ի վիմին քանանացի.
գրեա՛ և յիս ի մեղաւորս և ողորմեա՛։
Տէր որ դարձուցեր ըզ մարքսաւորն
ի գիտուն ճշմարտութեա դարձո՛ և զիս
ըզմոլորեալս և ողորմեա՛։

Ո՛ր զգրեցուցիր՝ քո զամուսինն
հեղեր յերկինից ի մէջ սրտի առաքելոց քոյ. աղաչանօք սիրէ ողորմեա՛
Ո՛ր ի ձեռն սիրէ տիրեցան շընորհք
հոգւոյդ սրբոյ ընդ ամ երկիր. աղ՛
Ո՛ր սորօք լուսաւորչեր մկրտուբ՛
Ո՛ր ստեղծմամբ իւր պատկերին քոյ
ամբարձեալ զանձամբակ սրտին
Հայր բարեմաղթեմ խոստովանիմ

Երկրպագեմք քեզ տէր յաճ մեր անշ

: Քարող զինի Աղամեայիւն :

մարդամահը փրկուիչ. սոյա քարե՛:
րա՛ւ՛ա՛ ի գալուստ քո պահեսցես
մարմնով ուրախս զանմահմի՛ն. անա
մեր. սոյա քա՛: Օրհս հոգեւո՛վ և
կա՛ լքո՛ գրթուբէլ զաղաչանքս
գեմք առաջի քեզի քո քրիստոս ընդ
բարեխօսութ ա՛ղմամա՛: Երկրպա
քրիստո՛ս. ալաչե՛մք ըզքեզ սոցա
գի՛նք նը ա՛րեան քո են.
Ա՛ղուէս լքս ի՛ յիշատակ նոցա քոց
ընդ նը՛ըս քո քա՛՛ նըճ. քանզի
արեա՛ն քո՛ նը. հա՛նգո՛ զհոգիս նոյ
մեւ. Որք հաղորդեցան մարմնոյ և
զհոգիս նոյ ընկալ մարդասէր. ըստ
տաճա՛րեցեր. յիշատակի՛ իւրեանց
մա՛ր Որ ընդհանո՛ք նը հոգեւո՛յդ լս

ցեալքս ընդ երկարութի գիշերիս և
կանխեալքս՝ի սեղանոջ խոստովանու
թեամբ: Պատուցանեմք զառաւօտուս
աղօթս մեր: Օրհնեալ ես՝ օրհնեմք և
փառաւորեմք. և զքեզն ես գոհանամք.
որ արժանի արարեր զգիշերս խաղա
ղութեամբ անցուցանել և հասանել՝ի ժամ
առաւօտուս: Ընժանաւորեա զմեզ ես
անճառ խոստմանդ քոյ. զոր խոստա
ցար սիրելեացդ քոյ ճշմարիտդ այժ
մ քան ես մեր. կեցո՛ և ողորմեա:
Ողորմեայ մեզ ես այծ մեր ըստ մեծի
ողորմութեանդ քոյում. ասասցուք ամենք
քեզան միաբանու՛՛:

✱ Պաղատանք Յարութեան:

Ողորմած՝ դթած՝ ճշմարիտ այր մե
ծի յարուցեն քոյ այլ մերոյ Յիսուս
Լե վասդ՝ իշխանութեի և ոպա՛՛:

✱ Պաղատանք Պահոց:

Ողորմութեք և գթութեք քոյ լիցուր մեզ

ար և ողորմեա. Ներե՛ա քաւեա և
թո՛ղ զմեզ մեր: Ընժանաւորեա զո
հութ խաղաղութեա զիւր և զիրդի
և զեր ծողով. այժմ և միշտ և՝

Աղաչանք Աստուածածնայ:

Բարեխօսութ և աղօթիւք սրբոց մար
տիրոսացն որոց ալօր ի յիշատակ և
ամ սրբոց քոց լուր մեզ ար և ողորմեա.
Ներե՛ա քաւեա և թո՛ղ զմեզ մեր:
Ընժանաւորեա զոհութ փրկարար
զքեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ:
Այժմ և միշտ և՝

Աւետում Աւետեաց:

Օրհնեցէք զնա հրեշտակք երկնից.
օրհնեցէք զնա՛ երկրածինք:
Օրհնեցէք զնա ամ հրեշ
տակք ներ. օրհնեցէք զնա
ամ ղօրութիւնք ներ:
Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին.

օրհնեցէք զնա՝ ամ ասաեղք և լոյս։
Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից. և
ջուրք որ ի վերոյ քան զերկինս օրհ
նեցէք զանուն տեն։
Ջ՛նա ասաց և եղեն. հրամայեաց
և հաստատեցան։
Կացոյց զնս յաւիտեանս յաւիտե
նից. սահման եդ և ոչ անցանեն։
Օրհնեցէք զեր յերկրէ վիշապք
և ամ խորք։
Հուր և կարկուտ՝ ձիւն և սառն՝ հողմ
և մրրիկ՝ որք առնէք զբան նր։
Լերինք և ամ բարձունք. ծառք
պտղաբերք և ամ մայրք։
Գազանք և ամ անասունք. սողունք
և ամ թռչունք թևաւորք։
Թագաւորք երկրի և զօրք ևերեանց.
իշխանք և ամ դատաւորք երկրի։
Երիտասարդք և կուսանք՝ ծերք և
տղայք՝ օրհնեցէք զանուն տեն։

Խարբերայէ անուն նէ միայն. խոստո-
վանուի նմա յերկինս և յերկրի:
Խարբր առնէ որ զեղջիւր ժողովրդ
դեան իւրոյ. օրհնուի նմա յամ ըբդ
նէ յորդւոցն իսրայէլ. ժողովին
ու մերձ է առ որ:
Օրհնեցէք զոր յօրհնուի նոր. օրհ
նուի նմա յեկեղեցիս ըբդ:
Ուրախասցի իսրայէլ յարարչէ իւր.
որդիք սիովնի ցնծասցեն ի թագա-
ւորն իւրեանց:
Օրհնեսցեն նորին օրհնելով սաղմոսիւք
և օրհնուածք, սաղմոս երգեսցեն նմա:
Հաճի որ ընդ ժողովուրդ իւր ըբ.
և բարձր առնէ զհեզս ի փրկութե-
Պարծեսցին ըբդն փառօք և ցնծա-
ցեն ի հանգիստ իւրեանց. և բարձր
արասցեն զոճ բերանօք իւրեանց:
Սուր երկայրի ետ ի ձեռս նց առ
նուլ զհատուցումն ի հեթանոսաց.

ի յանդիմանութի՛ ամ ժողովրդոց։
Ի հատե՛լ զՔե՛ր ունի կապանօք. զոր
րաւսոս նի՛ ձեռնակապօք երկնաւոր։
Լռանել նի՛ դատաստան ըստ գրոց.
և փառք այս են ամ սրբոց նո՛ր։
Օրհնեցէ՛ք զՅ՛ի սրբուե՛ նո՛ր. օրհնե
ցէ՛ք զնա՛ ի հաստատուե՛ զօրուե՛ նո՛ր։
Օրհնեցէ՛ք զնա՛ ի զօրուե՛ նո՛ր. օրհնե
ցէ՛ք զնա՛ ի բազում մեծութի՛ե՛ նո՛ր։
Օրհնեցէ՛ք զնա՛ ի ձայն օրհնութի՛ե՛.
օրհնեցէ՛ք զնա սաղմոսիւք և օրհնութի՛ե՛
Օրհնեցէ՛ք զնա ցնծութի՛ե՛. գովեցէ՛ք
զնա ուրախու՛ եամբ։
Օրհնեցէ՛ք զնա՛ ի բանն քաղցր. գո
վեցէ՛ք զնա՛ ի քաղցրատո՛ լսե՛լիս։
Օրհնեցէ՛ք զնա՛ ի ձայն գոհութի՛ե՛.
ամենայն հոգի՛ք օրհնեցէ՛ք
զՏէր։
փառք հօր և որդւոյ և՛, Ս. յԺմ
և միշտ և յաւի՛ե՛։

Եթէ լսեսանէք մուշտակաթիկն
կանխեցէք և ասացէք ի գե-
րեզմանն. ի նախկին զանապական
մարմինն, որ գոհն ըզվերսն քար-
ձեալ ի դրանց գերեզմանին. և լսե-
ցեալ բարբառ ի հրեշտակէն եթէ
յարեաւ քրիստոս և համբարձաւ
երկնս: որ հանդիպեալ կոյս տէր
առաքելոցն և տիրեալ ոչխարին կենա-
դանարար. առաքեցեր զնա ի վերս
կուսին տիեզերաց:

Ա՛նահ այրքայլին ան անարուեստ
աթոռք. բանմանեալ քերովբէիք
սրբասացք ձայնիւբ սրօքիք: առաջինն
յերկին ընդ քահանայապետաք. բաղ-

առաքելոց և մարգարէից. որք և
վերին սիոնի. շինեալք ի վե՛ր հիման
երկնաշէն որպէս։ Այլ յաւր որդիք դատերդ
օրհնեցէք ընդ տէր երկինս ընդ
աբրահամու յերկրպագուքն։ Ան
գոյն մարգարէիցն զոր գայլ առ անձն
նոսայց. հրաւիրեալք յառաջա
Այլ յաւր ժողովուրդք որք ի հեթան
գեմք ըզ վառս ի բարձունս։
պա՛տք. ձեզ համար ձայնեալք եր
լերկի՛նըս քահանայ
նա՛ւորք հրեշտակաց զինուո՛րութիք
թի՛ք վերին հրեշտակապե՛տք երկ
բարե՛։ Գերադոյն էին պատուա
տրոդին դասո՛ւց քահանայապե՛տք
րո՛ւիք վեհագոյն իշխանութի՛ք։ Երկ
բարձո՛ղ տէրութի՛ք. անյաղթելի՛ զո
կո՛ղջոյն։ Ամբարելոյն վառա՛ց

տուր ստացա ամենեքեան օրհնե-
յո՛ւսով Հասանիկ մասին. վարդապե-
կոչմամբ զտուներս հրաւիրեցին
ի մէր բոլորից հօր. առաքելական
ՈՒրբ խակրզեանկ պատուեալ եղեն
տակ անուանիկ զի քոյր. քաղց-
ՏՐ ոս ուսուցիչս մեզ յամէ ժամ փուռս
ցեր ողորմած ազգիս մերոյ. քա-
կալ զաղաչանս մեր: ՏՐ որ չնորհե
նիս. քաղցրութ խոնարհեցոյց
ՅԻՐ որ ի վեր քեզ օրհնեմ վանա-
երգեմք զմեծ մեր զվարս ի քրիստոնեու-
զե՛ս հոգւով ա՛րա. ի հիւսատակի սի-
լամբարձի ծց. երգե՛ն ոչ զեր-
համաձայնեալ. զ՝այնհատեսց
նուի ի նոր: Ո՛ յաւր վերին զօրացն
սրբոց ա՛ց. օրհնեցէք ընչեր յօրհ-
ուսոյն ի յաղերսանն ինչի յեկեղեցիս
ընդ զառաւտաբո՛ղս վերստին հոգ

ցի՛ւ ե՛ք զ՚ի՛ր։ Ա՚րք ականատե՛ս ք և
ստանատե՛ս ք եղեն մարմնացե՛լ բա-
նին. զե՛ր ի՛ վերոյ անմարմնո՛յ զա-
ստուն հանդի՛պել ի՛ր շնորհն. վասդ՚
Ա՚րաց զատո՛ւ զակն աթոռ ա՛հեղ ատե
նին հանդերձեա՛լ մընայ՝ կատարե՛լ ի՛
մեզ զատանատան ը գրեա՛լն. ա՛ռ ատ
սա անկցո՛ք զղջմցե՛ալ անձամբ պա՛
զատե՛լով. հա՛շտեցուցանե՛լ տ՛ր՛ջ զ
բմի՛ զահ՚ա՛ծ ՚ՌՈՐ՛ր զգատաո՛ւծն։

Ա՛ռաքեա՛լք ա՛յ սի՛նը՛ք հաճատո՛յ
կաթո՛ղիկէ եկեղե՛ցւոյ. քի՛ր
ա՛յ երկնաւո՛ր վարդապետի՛ն ա՛շա
կերտք բարեխօսե՛ցի՛ք շնորհե՛լ զնա
զա՛զա՛ր ա՛մ աշխարհի. Ա՛մէն։ Ա՛րեւ կա՛մ
քի՛ր և՛ հայրապե՛տք ա՛ծ ա՛լին խոր
հրդո՛յն ը՛նդունի՛ր զք բանըն
կե՛նաց և՛ լուսաւո՛րի՛չք ա՛ի՛ե՛ր զերայ
քա՛։ Գ՚երա՛նշաւ մշակ՚ք ե՛ի՛ և ա՛ր

ՀԱՅԿ ՊԱՏՄԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅԿ ՊԱՏՄԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ

մամբ արեան սուրբ պատարագիւ Թըշ-
նա-
ւոր Թագաւորին։ Վանզի հեղ-
լոյ օրհնուիր ի բարձունս երկնա-
տիրոջն. Միաբա՞նեալք երգեմ-
Յողովեա՛ լքս ի միշտաւոր սէրց մար-
դրելոց ի յերկիրն։
մարմնոյն. ի ժողովս անդրանկաց
դաստին պայծառացեալ ի դաստա ան
ըբ կուսանան. ի լուսեղէն առա-
աջիմ քումիմ կայցի ընդ իմաստուն
ճայն երանելւոյ կոչման են։ Ընդ
ի դաստա անմարմնոցն. ի լըսել ըզ
ծագեցաց լուսով պայծառացեալ
քեզ հաճաստով ի յօդըս վերինս.
ձեալ երկիրն։ Ընդ առաջ երանել
բաստեաղ ձեզ ըզկեանն ի հանդերձ
լըջ հօր իմոյ. Ժառանգեցէք պատ-
բարբառուին. ասէ եկայք օրհնեա-
Զոյն արկեալ կենարարին ծածկեին

Ոնամին. Լ՛մեծարեա՛ զայրծի՛ սիօն
երդեհլե՛լ՛ երո՛ն՛՝։ Պատակեցոյն ընդ
զօրսս վերին զբա՛նալութեանն. յիշա՛
տակա՛ բերելեա՛ն սրբոցն՝ սո՛ր
երգեցողա՛՛ երո՛ն՛՝։

Որ ըզկանգնա՛ն նահատակա՛ն առ
բե՛ռանա՛ երսին ցուցին. և՛ յաղթե
ցի՛ն հա՛ստատ երրեակ լուսոյն և
ղե՛ն մեզ առեք. ա՛ղաչանօք սոցա՛
կե՛ցո՛ զմե՛զ։ Որ ըզհաւա՛տարկուա
պաշտօ՛նեցըն վանեա՛լ հերքե՛ցին. և
կանգնեցի՛ն մեզ նըշա՛ն յաղթօղ
ընդդէմ թշնամոյն. ա՛ղ՛՝։ Լո՛յս հրա
շափա՛ռ ճգնո՛ւքդ պատերազմա՛լք ի՛
յե՛րկրի՝ վերահամբարձեա՛լք երկնայ
նոց դասուցն եղե՛ն երգակից՝ ա՛՛։

✣ Զինչ տէր երկնիցն ասի օրհնութիւն առա-
ջնոյն՝ առաքեալ յանմարմնոյն։

Աշխ՛ հոգւոյ անդնդոյ ոչխարի մըրջ-
ժողովոյն Ա՛ծ Հայրապետաց։

ա՛ռք ՚ի բարձունս աչս. և
յերկինս խաղաղուի ՚ի մարդ
կիկ հանճարի։ Լո՛ւր օրհնու
թի՛ քեզ ՚ի բարձունս. օրհնեալ ես
ա՛ր աճ մեր. օրհնեմք զքեզ և դո
ւեմք զքեզ։ Խոստովանիմք ա՛ր ըղձ
քեզ և երկիր պագանեմք քեզ. փա
ռաւորեմք զքեզ. գոհանամք տէր
զքէն վա՛ մեծի փառաց քոյ։ Տէր
թագաւո՛ր սբդ երկնային. աճ և
հայր ամենակալ։ Տէ՛ և որդի հօր
միածին յա՛ք և սբ որդի։ Տէ՛ աճ
գառն աչս և որդի հօր. որ առեր
զմեղս ՚ի կուսէն։ Ողորմեցար բար
ձեր զմեզս ճի. և արդ ընկալ զաղա
չանս մեր։ Աբդ որ նստիս ընդ աջմէ

հօր՝ ողորմեաց մեզ։ Օ՜ի տու միայն
ած՝ տու միայն բարձրեալ ես՝ տու
միայն սուրբ մեր յիս քիս։ Տէր ևՏողիդ
ած որ ի փառս սուրբ ընդ հօր. ամէն։
Եւ յամ ժամ օրհնեմք զքեզ. սուրբ
և գովեմք զանուն սուրբ քո՝ յաւիտ
եան և յաւիտեանս յաւիտենից։
Յաժանի սուրբ սուրբ զօրս զայս խաղաղ
ութիւն. և առանց մեղաց պահեայ
զմեզ։ Օրհնեալ ես սուրբ սուրբ հարցն
մերոց. գովեալ և փառաւորեալ է
անուն սուրբ քո յաւիտեանս ամէն։
Օրհնեալ սուրբ սուրբ ինձ զարդարութիւն
քո. երկայն կրնեա։ Տէր ապաւէն եղեր
մեր յազգէ յազգ։ Ես ասացեմ
սուրբ ողորմեա ինձ և բժշկեա զանձն
իմ. ես մեղայ քեզ։ Ձոյց մեզ սուրբ
զողորմութիւն քո. և զփրկութիւն քո
տուր մեզ։ Տէր ողորմածի քո յաւիտ
եան. զգործս ձեռաց քոց մի ան

Թերևսեւ ա՛ստուածդ. յղկուեցա՛յն
Յարեաւ ա՛ստուածդ. յղկուեցա՛յն
ոսկերքդ։ Մերկ՝ օրհնեցո՛ւք զայ-
րութիւնն։
Այրուա՛ծ զկերակո՛ւրն օրհնե-
նա՛ցո՛ւք։ զկերակրին
փառք ի բարձրեալսն։

Առաւօտու երգք յարութեան կարգաւ. զնիկ

բարձունս՝ օր և արդեւոյ ևս՝՝։
փառք պատիւ և երկրպագուի՝ ի
Տագեա՛ զողորմութիւն քո՝ որք ձգ
նաչեն զքեզ տէր։
սով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։
տէր աղեխար կենդանութեա՛ն. և լու-
քո՝ զի դու ես ա՛ծ իմ։ Ի քէն հ
հինձ արարի. ուսո՛ հինձ առնել զկամս
տես առներ։ Ար իմ զքեզ ապաւէն

Ո՜Հ ԳԱՅԼ ՍԱՍ ՀՈԳԵՒՈՐՅՆ ՕՐՀՆԵՍՈՒՄՔ

Երգ ՅԵՍ Հոգեւոր գալստեան։

Հոգւոյ Սրբոյ ճշմարիտ փառաւորեալ Աստուածութեան Հօր եւ Որդւոյ հաւասարապատիւ եւ համագոյակից Երրորդութեան Հաւատովք եւ Խոստովանութեամբ Հաւատամք զքեզ։

Երգ Հաւատամքին Քէն։

Ո՜Հ ԳԱՅԼ ՍԱՍ ՀՈԳԵՒՈՐՅՆ ՕՐՀՆԵՍՈՒՄՔ

Երգ ՅԵՍ Հոգեւոր գալստեան։

Ո՜Հ ԳԱՅԼ ՍԱՍ ՀՈԳԵՒՈՐՅՆ ՕՐՀՆԵՍՈՒՄՔ

Երգ ՅԵՍ Հոգեւոր գալստեան։

Ո՜Հ ԳԱՅԼ ՍԱՍ ՀՈԳԵՒՈՐՅՆ ՕՐՀՆԵՍՈՒՄՔ

Երգ ՅԵՍ Հոգեւոր գալստեան։

ՈՐՈՂԻՂՆԵՆ ԱՐՅՍՏՈՒՐՔ։

ՔՐԻՍՏՈՍ. ՀԱՐԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՐս ԴՈ ԿՅՍ
ՄԱՐԹԻՒՆՐս ՔՈ ՈՐՊՔԶԶԱՆ ՆԱՅՔՆ Ի ՐՈՂ
ՆՈՒՐՔ ԸՆԴ ԼՈ ՄԵՂ ՀԱՒ ՆԱՏՓԱՆ ՊՈՂՈՂ
ՄԵՂ. ԵՒ ԼՈՒԱՏԻՂ ԵՐԼԵՍԱՑՔ ՔՈՂ Ց ՈՒԲԱՏ
ՀՈՒ ՔՆԴԿՆ ՊՂ ՍՒՐՔ ԱՂԲՒՐ ԿԵՆՄ ՈՐՈՂ
ԵՐ ԱԱՍԱՆԵՑԱՅՑ Ց։

ԿԱՄ ՆԱՂԻՉՔ ԽՄ ՅՐՔ ՆՉՄԱՑՔՆ Ի ԹՒ
ԹՐՉՆԱՄԻՆ Ի ԹՒ ՀԱՂԹՒՑԻՆ ՆՐՄՄ
ՆՐՆՂՐՑԻՑ ԼՒՄՆՐՆ։ ԱՒՒ ԱԱՈՍՑՒ
ՂՂՍՐՀՂՐՂՂՍՐՑ. ԶԻՒ ՄԻ ԵՐՉՒՆՔ
Լ՚ՅՈՅ ՈՒՒԲ ՇՐ ԱՀՑՑ ԼՒՄՐ ՈՈՐՐՀՐՐ

ՔՐՍՏՈՍ ՀԱՐԱԹԱՊԱՀՈՑ։

ՀՐՉՔ. ԵՐՉՆԸ ՀԱՐԹԱՐԱՆԵՑՒՔ
ԼՐՏԱՈ։ ՅԵԿԵՂԵՑԻՑ ԲԱՐԵԲԱՆԵՑՒՔ
ՀՀՈՂՏՈՒՆ ՆԲՀՅ ՈՐՆԵԱՑՒՔ ԸՂՉՈՀ

ՀԱՐՑ. Փրկեցեր զիս յայնցանկ որջէն
Տէր հաներ ի դժոխոց զանձն իմ
ցի և պիշերիմ առաջի քոյիկ։
կուժեցե ի մոռուկ. ի տուէ կարդա-
խնդրեցածս ի ոտ մեծ։ Տէր ամէն փրկ-
որ. խոնարհեսցի ժանկըն քո ի
Ընտրեն աղօթք իմ առաջի քո տէր
քոյ ի՞նչ ն։
իմ. կամ դարձուցանես զերեսս
քոյ։ Ո՞վ գիտէր որ մերժես զանձն
աղօթք իմ ժամ նեղութեն ա-
ՀԱՐՑ. ամաւօտոր
ի՞ս առքեզ որ ապտակէցի
Տէր փրկէ զինա տէր։
զաղջան և ընդտրնա նկն. յաւիտեան
մեզ քո՞ զ։ Որանկ որ խորհի
Հրանէ. բժշկեա զանձն իմ ես
ի՞ս ասացի որ ոզորմեա ի՞մ

յիշեալ նեղն լինի՞ր: Ասէր ցնա. առնեմ
ընդդիմացեալսն զի ընկալցի զիս. և ոչ
ուրախ արարեալ զՅինամին իմ լինիս:

❋ Երդ Ծաղկաբերդին:

Ա՛յօր մրատանկ՝ ուրախ Թագաւոր
երկրին մեր քրիստոնէից՝ ի յերկրի
հանդերձ ընդ քաղաք գահոյիդ:
Ընդառաջ ելին ծերքն ոստովք
ձիրքեւնեօքք. և զաստուածս ամ
ուրդի՛ն փառաւ՛ երկիւղ:

Ա՛նկ զանկ տէր զերկիր հաստա
տեցեալ. և գործք ճեռաց քոց
երկինք եղեն: Ոտքս կոխընչին և դու
կան և ձեռս չարխոեա՞ն:

Տ՛ղոյն Թագաւորի կուասնք ըզ
հետ նորա. և զընկերսն նոր տար
ցի՛ն նմանց: Ընծայն ջընծուեր

Փոխանակ սիրոյ իմոյ համարանքս
և համբարձի՛ր առաքեզ զձեռս իմ։
Ի՛զաշակերտի՛ս առ՝ որ զերկրայնասիրութիւն
տկարացան յաղթաստուերեցո՛ւ նէ։
Պատնեշեայ և ոչ ելանէի. աչք իմ
ես օգնական յերեսաց իմոց։
Ո՛ւր ուրեք ես ի՛ երեսաց հոգւոյ իմոյ. և
զաւրեալ մարդկան պարտաւորս առնէ
ինձն։ Ո՛չ ես ոք ապաւէն իմ.
Ըստացան զանձն արդարոյ. և
իբրեւ ածխին զերկրաւոր։
զերծրա՛նս ի՛ երեսաց նոց. և զերեզման
նըս խորհեցան։ Այդ ի յերկինս
թիւն. և զապիրատուէ՛ն երբ ըմբռ
Խո՛րհեցան և հաւանեցան ընդ սատա
ի՛ տառաչեր թագաւորին։
հո՛ւրախո՛ւթեամբ. և տա՛ր զկո՛ն

ՈՒ ասաց՝ Ես ուրախ կամ տխուր չեմ, այլ ես
Տէր աստուածս վըշտակուեցաւ ինձ համար
եւ ինձ հարցուցանէ զայս ամենայն։ Ես
ասացի՝ Տէր իմ, դու գիտես։ Նա ասաց ինձ՝
Ես ուրախ եմ եւ ուրախութեամբ ուրախ
եմ, եւ ոչ տրտմութեամբ տրտում եմ։
Ես ասացի՝ Տէր իմ, ինչպէս կարող
ես դու երկուքին միանգամ ուրախ եւ
տրտում լինել։ Նա ասաց ինձ՝ Ես
ուրախ եմ, զի ես զքեզ ուրախ տեսի
եւ տրտում եմ, զի դու ինձ զիս
տրտմեցուցանես։ Ես ասացի՝ Տէր իմ,
ես ոչ տրտմեցուցանեմ զքեզ, այլ
ուրախ եմ եւ ուրախութեամբ ուրախ
եմ։ Նա ասաց ինձ՝ Ոչ ես, այլ
դու տրտմեցուցանես զիս։ Ես ասացի՝
Տէր իմ, ես ոչ տրտմեցուցանեմ զքեզ,
այլ ուրախ եմ եւ ուրախութեամբ
ուրախ եմ։ Նա ասաց ինձ՝ Ոչ ես,
այլ դու տրտմեցուցանես զիս։ Ես
ասացի՝ Տէր իմ, ես ոչ տրտմեցուցանեմ
զքեզ,

Ա՜րէ՛ տէր՝ իհարկ նգիւտ քո. գտա
զ

✣ Երգ Տապանակի։

Ելո՛ զօրութիւն երկնից մեր կենդանի՝ զոր ոչ
տեսանեն աչք մարդկան. զի ոչ կարեն ընդ
հուրկին այնուհետև։ Տէր թագաւորեաց
զգեցաւ զգեստ՝ զոր ոչ ոք կարէ ասել. ընդ
ոտիւք ոչ գնայ. ոչ ունի ձեռս՝ որ ընդ
Տանն քոյոյ բնակեալ սրբութիւնն.
էջ
ի կարգաւորութիւնս ամենայնի։

✣ Ձփոխն եւս լման տասանեւթ։

Ընդունելի զոհ՝ զոր ինքն ինձ ետ. զի խոնարհեցոյց
զանձն իւր այնու. եւ ես յանձն առի
ի ծառայութիւն երկրի. զի ես ծառայ եմ
նորա. զի ինքն ինձ ետ զանձն իւր
ի փրկութիւն մեր։ զի ես ոչ ունիմ
ինչ զոր տացեմ նմա։ զի ամենայն
ինչ նորա է. եւ ես ոչ ունիմ ինչ
ի ձեռս իմ։ զի ամենայն ինչ նորա է։
զի ինքն ինձ ետ զանձն իւր
ի փրկութիւն մեր։ զի ես ծառայ եմ
նորա։ զի ինքն ինձ ետ զանձն իւր
ի փրկութիւն մեր։ զի ես ոչ ունիմ
ինչ զոր տացեմ նմա։ զի ամենայն
ինչ նորա է. եւ ես ոչ ունիմ ինչ
ի ձեռս իմ։ զի ամենայն ինչ նորա է։

Երգ Խաչի։

Լ՚սուր երկիւղածայ քոց ընդ՚շանս
Թէ՚ննջես քո սրդեալ թաղումն երկ։
Ա՚ր ըզքայքն սուրբ. և՚ զարդարուն
Ղէ՚ւ կո՚րկիր։ Ընդ՚ երանս քոյ
Գե՚ղմա՚ն. ոսկի՚ս ցո՚ զկնի ցո՚
Լ՚ոյզ ո՚րպէս զանճրո՚ւ ի՚ վերոյ
✠ Երգ Ցնծութեան ծրագրելոյ եաՀաւասոյ։

Յանո՚ն քո ցրո՚ն ծա՚ոցեն։

Դո՚ւ սրտա՚րեր. Թաթո՚ղ և՚ հերմո՚ն
Հաստատե՚ցեր։ Ո՚չ՚ւնչո՚ւս և՚ զՀարա-
զաշխատե՚ցեր լե՚ռին խուռն դո՚ւ
Քո՚ ե՚ն երկի՚նք և՚ քո՚ ե՚րկիր.

Երգ Վարդավառի։

Նոյն հեզո՚ւթիւն նո՚ր։

Ցնծա՚ցեալ ա՚ր ըզդէ՚մ ի՚ զամէ՚ն
Եւ տա՚պանակ և՚ տակաւ սրբեր՚ե՚ց քո։

Աշխարհ յաղթութեան նուագ հոյակապ լինի՝
ցնծալ զաւուրսդ ի խնդութեան. և ըմբռնել
յիւրեանց ժառանգութեան զերկիրս։

❋ Երգ Մարգարէից։

Յիւրեանց ժառանգութեան զերկիրս։ Ի ծագս ճաշակ երկնից նո՛ր գայ։
Ի ծագս ճաշակ երկնից նո՛ր գայ։ Եւ ընդ երկիր
երգ լսին ձայնք նոր՛։ Ո՞նդ ասէր երկիր
Ոչ էին քո նիք հրճե՛ն խօսք՝ ո՛րոց
ընդ ամենայն զօրութիւնն նո՛ր գայ։

❋ Երգ Առաքելոց։

Ընդ ամենայն զօրութիւնն նո՛ր գայ։
Օ՛րհնեցէք ընդ՝ ամենայն հրեշ-
տակք նո՛ր։ օրհնեցէք ընդ՝ ա-
Օ՛րհնեցէք ընդ՝ ամենայն հրեշ-
նեցէք երգեա՛ք նո՛ր։

❋ Երգ Հրեշտակապետաց։

Օ՛րհնեցէք երգեա՛ք նո՛ր։ օրհ
կեցո՛ աջո՛վ քո՛վ հո՛ւր մե՛ռ։
Արքա՛ փրկեցա՛ն սրբո՛ւք քո՛
զի ա՛պրեսցի՛ն յերկրա՛ս ա՛յլ։

Պատճառացի՛ն սուրբքը՛ն վասն ուղ
և ըլնճասացի՛ն ՚ի հանդիստս քո՛ւր
եան։ Օ՛ընհեցի՛ք ընտի՛ր յո՛րհ
նուքի՛ նոր։ ծնունդի՛ն երկա՛ր
կեղեցին սբ՛ երդ՛ց։

Ա՛ռաքեա՛լ ՚ի յոյժ տէր ընդ լոյս քո
և զեղբ՛ն մարտուի՛ր ըմե՛ս քո։ ցոյց մեզ
ո՛ր զնո՛ր մուի՛ր։ և քո՛ ծառայի՛ցըն
լեր ծնանի՛ացա՛ն։ քարո՛ զեցո՛ւ
ցիք սբ՛ երդ՛ց մարտի՛րոսանցն ո՛րոց
ա՛յսօր կ՛ յի՛շատա՛ր։ Ռի՛ո՛կ։

Օ՛ կո՛ոչեա՛ք առաքե՛լ երդեա՛լ եկեղե՛ցւոյ ՚ի
լեառն սբ՛ և ՚ի՛ յորդի՛ս ո՛ս քո՛։ մոլի՛ց
առ ա՛ի՛ սէ՛զանոյ ՚ի՛ այ՛ ա՛ծ ո՛ր ուրախ
առնի՛ զմանկտա՛ի՛ն ի՛ծ մ։ ցոյց մեզ։

Արեգակն արդարութեան հանեալ
լուսոյ իւրոյ զերկիր, այցելոյ
պտղաբերութեամբ անդրիզեցոյց։ Ցոյս
մանուկ ծնեալ ի մեզ։ մանկիկ երկնեալ
պատուական լուսեղէնութեամբ։ ոչ
ընկալաւ զանօրէնութիւն։ վասն
զի ամենայն ինչ ստեղծեալ ի նմա
հոգւովք գործէ զկամն։ ի վայելչութեան
փառաց ոչ ընկղմեալ։ այլ ո՛ն քո
մոմամբ կ՝ երթայ։ ի յարդանդ հուր
քան զարեւածագ ծնեալ երկնի
պսակ մարդ։

ամացուք ամէնքն միաբանու-
թիւ ասելով.
Ո՛ Տէր ողորմեա՛:
Ո՛ Տէր խաղաղութիւն տո՛ւր
աշխարհիս, և հաստատութիւն սուրբ եկե-
ղեցւոյ, զոր աղաչեցուք:
Ո՛ Տէր տո՛ւր և ուղղափառ կեանք
պսակաց, զոր աղաչե՛ս:
Ո՛ Տէր հայրապետին մերոյ ՚Ն պա՛ս անուն
կենաց, և փրկութե՛ հոգւոյ նորին, զ՚:
Ո՛ Տէր վարդապետաց, քահանայից, սար-
կաւագաց, դպրաց, և ամ ուխտի
մանկանց եկեղեցւոյ, զոր աղա՛:
Ո՛ Տէր բարեպաշտ թագաւորաց և
ծ՚ասէր իշխանաց, զօրավարաց և
զօրաց նոցին, զոր աղա՛:
Ո՛ Տէր զի տուն ամենակալ հնազանդե-
ցուսցէ առաջի նոյ զամ պատերազ-
մունս թշնամեաց, զոր աղ՚:
Յաղագս հարց և եղբարցն մերոց, որք

ի գերուե են և՛ի չար ծովյուե, զ՛։
Յաղագս ճանապարհորդաց և նաւո-
դաց խաղաղութ հասանել՝ ի նաւա-
հանգիստն բարուե, զոր աղա՛։
Յաղագս հիւանդաց և ամ վհատաց
լոյ՝ փութապէս առողջուե, զոր՛։
Յաղագս բարեխառնուե օդոյ՝ անձ
րեւոյ քաղցրուե և պտղոյ առա-
տուելե, զոր աղա՛։
Յաղագս ուխտատորաց և պտղաբե
րի՝ ի նոր եկեղեցի սոյ, զոր՛։
Նմ՛ յաղագս այնոցիկ որք մատ-
նեալք են՝ ի ձեռս անօրինաց վասն
անուանն քրի՛ստ, զոր աղա՛։
Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց
որք ձշմարիտ և ուղիղ հաւատով՝ ի
քրիստոս ննջեցին, զոր աղա՛։
Յաղագս փրկելոյ զմեզ ամենայն
րութենէ և յաներեւոյթ թշնամւոյն,
զոր աղաչեսցուք։

Խարեխաս ունիմք որ զմարիամ
զՅաճինն զփառաւորեալ և օրհ-
նեալ միշտ որ կոյս. որ զՅօհան.
նախ միրտէն. որ զմտերիմսն նա
խավկայն. սուրբ զՔառքեալսն և
զմարգարէսն. զարի և յաղթօղ
սուրբ զվկայսն. և զմեծ խոստո
վանօղն Քրիստոսի զհայրապետսն մեր զՔրի-
գոր Լուսաւորիչ ՚ի Հայս և ՚ի
բոլոր հաւատացեալս ազգիս Հա-
յոց. և զամենայն սուրբսն.
զորոց աղաչեսցուք:
Օգնեսջիք և զմեզ որ աղաչեմք,
զտէր աղաչեսցուք:
Օգնական լուսոյ և զաւակիկայ
օրս խաղաղութ անցուցանել՝ հաւա-
տով ՚ի Քրիստոս խնդրեսցուք:
Օհրեշտակ խաղաղութ պահպան ան-
Օքաւութ և զթողութ յնցանաց մե-
Օբարի խաչին մեծ և կարօղ զօրութ՚՚:
և՚՚ Եւս միաբան՚՚: Օանձինս մեր՚՚:
Ողորմեայ մեզ որ մեծ մեր՚՚:

Ո՜վ մեծ հզօր և փառաւո-
րեալ. լուսաւորիչ սրբոց, և
ի սրբոց հանգուցեալ.
զձգնաւոր սրբոյդ առա-
քելոյն բարեխօս ունիմք առ քեզ.
աղաչեմք։

Լո՜ւր ցՀրիփսիմէ և ԳՈՀարիմա։
Որ անդադար օրհնաբանես ի դասուց
հոգեղինաց երկնաւոր զբաժանորդն.
զարժանաւորեա ըզմեզ ուղիղ վա-
ռատուրիւք ընդ սրբոս. քո՝ երկրպագ-
դել մեծի և ահաւոր տէրութեանդ
քո. աղաչեմք։

Օրհնեմք զքեզ քրիստոս միաբան սիրով՝ ի
յիշատակս վկային քոյ. որք հեռուստ
եղեն լուսազարդ ճանապարհայ քոյ
սո. որ վ՜ս մեր յանձն առեր զչար

ջարանս խաչի և մահու. աղաչեմք
Աստուածէջ հանգոյց կամաց ածուս
թեզ քո. զանձինս իւրեանց պա-
տարագեցին ի վկայուն ճշմարիտ ա-
ղոյ քո. և բուրեցին զհոտ անուշից
տէրութեանդ քո։
Արբեցին զանձինս իւրեանց տաճար ան-
ճանդ քում սբ. մաքրեալ զիւրս և
զհարհուրդս իւրեանց երկիւղիւ ըղ-
քովսբվ. և դասակից եղեն հոգե-
ղինաց երկնաւոր զուարթնոց. ա՛։
Յարեխոսուք սըրբուհոյ ածած՛։

Ո՛վ Քրիստոս Հայրապետաց և վարդապետաց
առաջնորդք եղեն մեզ ու-
ղիղ գնացիք ի շաւիղս ար-
քայութ երկնից մեծապայծառ լա-
հիւ հաւատով և սիրովն իւրեանց.
ծագեցին զլոյս ածգիտութեան ի
սիրտս մեր՝ աղա՛։

պահպանութիւք խորհրդոց բանից և գործոց մերոց. սրբութիւք վառաւ որ զամենայնքս վերսրդութիւնն, զոր հայր և զիրդն և զնա հոգին յաւիտեան տեառնն ամէն՝ աղա՛՛։

✣ ✝ արեգ ի արարիրսացց հաճնաւորաց

Ի զճգնուի՛ սբց մարտիրոսացն բարեխաս ունիմք առ բարերար որդիդ այ. զի չնորհեսցէ միով զանշարժ զհաստատութիւն. և պահեսցէ հաստատուն զնա զհաւատոյն. հաստատեալ ի վերայ հիման առաքելոց և մարգարէից՝ աղաչեմք։

Ի զճգնուի՛ սբց մարտիրոսացն բարեխաս ունիմք առ բարերար որդիդ այ. զի խաղաղասցին խռովութիւք. դադարեսցին յարճակմունսըք թշնամեաց. տիրեսցէ աէր և արդարութիւն ի յերկրի՝ աղա՛՛։

տակ։ Եւ ես ամ սրբոց քոց տէր որք
ասեն (այս անուն) որոց այսօր է հիշա-
տակ։ Եղիցի ամ սրբոց քոց տէր որք
Աղաչանօք սրբոց մարտիրոսացն որ որք
ձգնեցան վասն անուանդ քումմ սրբոյ.
Նայեա յերկրպագուի ժողովրդոցս
և շնորհեա մեղաց թողուի. և հան
մանն և բաժին ընդ սբս ամ, տէր։
Աղաչանօք սրբոց առաքելոցն հաստատել
վկայեցն որ որք զանձինս իւրեանց
առաքն մաքրեցին հոգւովդ քումմ սրբոյ
պարգեւեա յերկրի մերում զքաղցրա
խառն օդ. և զոչ արձալի զգեցոյս
առ՝ի լցումն լինիլ ամ հակառակ պի
տոյից մերոց՝ աղաչեմք։
Նարեհաւսուք սրբոյ Հոգւոյն Քրիստոսին
և Յովհաննու կաթուղիկոսին. սրբոյն
Ստեփաննոսի նախավկային. և սրբոց
Աւետարանչացն Առաքելոց Մարգարէից և Պատրի
արքացն. և սրբոյն Գրիգորի մերոց լու
սաւորչին Նարեհաւսուք և աղօթիւք
սրբոցն (այս անուն) որոց այսօր է հիշա
տակ։ Եղիցի ամ սրբոց քոց տէր որք

Միացան ի սէր ածուածոյդ քո՝ յի
շեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց և այց
արա ի քումմ գալստեանդ՝ ա՛ւ։ Լո՛վ և
տաւաբել զյորդորուածն սիրոյ և զդոր
ծըս բարեաց պարգևել մեզ խնդրելիք
օ՛անձինս մեր և զմի՛։ Ողորմեա՛։

* Կարգ Ծննդեանն քոյ և Տ՛ընդառաջին։
Այլև Յ՛ետասաց՝ ափոխան երեսուն Աշածներին։

Ասյր ա՛ր սքանչելի լու
սոյն. որ զի՛ջն ամ յա
ւիտեանց՝ յորովայնի քումմ
կրեցեր. և ցնծութի աշխար
հի ծնար զբանն արբ՝ աղաչեմք։
Լ՛ուաչեա վա՛ր մեր զառ՛ ի քէն զմարմնա
ցեալն ած։ Ար խոնարհեցաւ՛ ի հայ
րական ծոցոյ. հաւ զմարմին ըս մարդ
կային բնութեա. առնել զնաւաղուսի
յերկինս և յերկրի՝ աղա՛։
Լ՛ուաչեա՛ ի երեսէ մեզ՝ անառս առնել

զյանցանս մեր· և առ՛ւ օգնականութի
ընդդիմակաց լինել հակառակամարտ
տիցն՝ ի պատերազմի՝ աղա՛՛։
Ա՛ղաչեա՛։ Օ՛ի լըռեցուցին պատերազ
մունք· դադարեցուցին յարձակմունքք
թշնամեաց· սրտնեցան սէր և արդա
րութի՛ ի յերկրի՝ աղա՛՛։
Ա՛ղաչեա՛։ Ա՛ճեցուցանել յերկրի մե
րում զբազդ բղխումն աղբերաց·
զառատ պտղաբերուի բուսոց և արմն
կոց· առ՛ի զուարճալի լինել ամ՛ հարց
կաւոր պիտոյից մերոց՝ աղ՛՛։
Ա՛ղաչեա՛։ Օ՛ի միաբանեսցէ զեկեղե
ցի իւր սբ· շինեալ՛ի վե՛ր հիման ա՛
ռաքելոց և մարգարէից· պահել ա՛
նարատ մինչև յոր երևելոյ գալստե
ան իւրոյ՝ աղաչեմք։
Ա՛ղաչեա՛ վա՛ մեր սրբուհի զմիածին
քո զորդին։ Ա՛յն վա՛ հօտ ուսցէ հան
դուցելոց ընդունել յարքայութի՛ն

լոյս. ի մահուանէ ի կեանս. յոտն
յն առաքելոցդ ի հատարտ
խաղաղութեաւ ի գիշերոյս յայսմիկ։
հանապազ զնանահ՝ որ զայսհետայ զմեզ
զհայր ան մերոյ յիք. գո-
աւետ բերողաք զամենակալն աց

❋ Քարոզ Պահոց։

և աղաչեա։

❋ Տէր աղերսեա. տէր ողորմեա. լու տէր
ղաչանաց մերոց զոր ասեմք մեր՝ ըստ մե։

❋ Քէզ զ Տեա՛ն ասէ յանձն եղիցո՛ւք։

Օ՛ անձինս մեր և զիմաստան ան մեր։

❋ Տո՛ւր մեզ Ա՛ստուած։

խնդրուածք։

և զգործս քարեաց պատուական մեզ
յն և առաւել զյորդորուածս սերոյ
❋ Ցիչեա՛ Տէր և մաղթեա։

սուրբս ամենայն՝ աղաչեմք։

երկնից. և տալ մասն և բաժին ընդ

կանուչ յանապականուի. յանգի-
տուչ ի գիտուի ճշմարտուչ իւրոյ:
Աղաչեմք և խնդրեմք ի նմա-
նէ, զի զերկարուի տուն ջնանս խա-
ղաղուչ և ամ մատուիս զուարթու-
թիւ արասցէ անցուցանել ի միջի.
և պարտեալ պահեցից զժողովուրդս
դրա իւր ամ յամին զօրուչն, որ ի վե-
րայ մեր բարեբարուչն իւրով իշխանու-
թի ունի. ամենակալուչ:

Զ առաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ
օրս խաղաղուչ անցուցանել հա-
տուց ի մեզ խնդրեմք:
Օ հրեշտակ խաղաղուչ պահապան:
Օ քաջուչ և զթողուչ յանցանաց:
Օ երջ խաչին մեծ և կարօղ զօրու:
Այլ և մի: Օ անձին: Աղօթեցայ
ոչ եղեւ ինձ ոչ ոք ընկեր
որ երկեղի լուսով քովը
Աղօթք դախ քան զնբ Ա՛ն:

աստ ես լոյս փչեմ քո ի քեզ զկենդա-
ղաղուի քո՝ զոր շնորհեցեր սէց քոց
մեր և փրկիչ յս քս: Տուր մեզ զհա-
աստ քեզ զկեանս որդի սոյ սոր
Խաղաղութիւն Ա՛ստուծոյ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

ՀՈՐԴՈՐ ԱՂՕԹՔ ԱՌԱՒՕՏԻ:

Ա՛ստուած մեր և փրկիչ մեր յս քս՝ որ
ես ի ծոցի հաւրդ և ի գիրկս կուսին
ծնար զմարդ ի սկզբանէ ստեղծեալ
ի քէն՝ և ի մեղս անկեալ՝ և ի մահ
մատնեալ՝ և ի դժոխս իջեալ՝ և ի
յարութիւն յաղթեալ՝ և ի վերին
կարգս հաստատեալ՝ և ի գահ հաւր
նստեալ՝ և ի ձախ կողմանն քո ան-
մահ կենդանի՝ և ի սուրբ հոգին
քո՝ զամենեսեան լուսաւորեցեր
զհաւատացեալս ի քեզ: Օրհնեմ
և զմեզ ոտիր՝ և ի պահպանուի պատ-
էրազանց քոց՝ հաստատեա յայս
միկ և յայմ ժամանակի: Այլ զի լու-
սաւորեալ մտօք՝ միշտ զհամբոյս քո
արասցուք. և հանդերձեալ բարեգոր
հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո:
Ի նորհօք և մարդասիրութ ան մե
րոյ և փրկչին յսի քի: Որում վայե
լէ փառք՝ իշխանութի՛ն և պատիւ՝
Այժմ և միշտ և յաւիտ՛:

«Այլ ոչ. որ մատնեցար վա՛յ մեր ողոր-
ութեան Աստուածածնի գիշերին։

«Այլ ոչ. որ երկիր և գալոց ես ողոր-
կել ի Գաղիլեացւոյն։

Փառասնօրեայ Գալստեան քրիստոսի ✱

վա՛յ մեր ողորմած մեզ։
և անմահ. որ յայտնեցար
մերթ ոտիւք և հրէշտակ
գայթ առաւ։

Յաջուր Աչեստայ Ծննդեան ևիճկատաւէ

փոխ ասի որ ոչ ըստ պատշաճի։

մեր. Այժմ և միշտ և՝
ընդ հօր և սբ հոգւոյդ. Այս ոչ
կին գոհանալով փութերեսցուք զքեզ
ճար և բնակարան ոչ տային շնորհացդ
աշխարհական սահեցմանց լինցուք տա
այլ զի և մեք խաղաղացեալք յամ
նայուցիչ և զամենազօր հոգւոյդ քո ոչ։
Ա՛ստ ոչ. որ երկիր և գալոց ես ողոր-
կել ի Գաղիլեացւոյն։

Փառասնօրեայ Գալստեան քրիստոսի ✱

վա՛յ մեր ողորմած մեզ։
և անմահ. որ յայտնեցար
մերթ ոտիւք և հրէշտակ
գայթ առաւ։

Յաջուր Աչեստայ Ծննդեան ևիճկատաւէ

փոխ ասի որ ոչ ըստ պատշաճի։

մեր. Այժմ և միշտ և՝
ընդ հօր և սբ հոգւոյդ. Այս ոչ
կին գոհանալով փութերեսցուք զքեզ
ճար և բնակարան ոչ տային շնորհացդ
աշխարհական սահեցմանց լինցուք տա
այլ զի և մեք խաղաղացեալք յամ
նայուցիչ և զամենազօր հոգւոյդ քո ոչ։

Փա՛ռք

Աշխարհաւարին՝

որ յայտնեցար ի Թաբոր
լերինն՝ ողոր՛՝։

Աշխարհաւարին՝

որ եկիր և հանդերձար յա-
ռաքեալն՝ ողոր՛՝։

Գալստեան Հոգւոյն սրբոյ։

Աշխարհաւարին՝

որ հայրարձար վառօք
առ Հայր՝ ողոր՛՝։

Համբարձման Քո։

Աշխարհաւարին՝

որ յարեարդ ի մեռելոց։

Ջատիկ և յայտ յարուԹեան հիւրախնդիր։

Աշխարհաւարին՝

որ Թաղեցար վա՛ր մեր՝ ողո՛՝։

ՈւրբաԹու երեկոյին և շաբաԹու գերեզման։

Աշխարհաւարին՝

որ խաչեցար վա՛ր մեր՝ ողո՛՝։

և ԵրեքշաբաԹի Աչքե յաՀուրս Պահոց։

ՈւրբաԹու ճաշուն և յայտ ծանկից մեզ։ Խաչի

Աջ ձեռ. որ եւիր ի փոխումն մեր
քոյ եւ կուսի՝ ողոր''։

❋ Յանումայն Աւետեաց Աստուածածնի ։

Փեսր ուրախալ եւ օրհնեալ միշտ որ կոյս
ձեռամբդ մերիամ մայր Ի՛ն. մատոյ
զաղաչանս մեր որդւոյդ քո եւ մեզ մերոյ
փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամ
վտանգից մերոյ ։

❋ Եւ ես խաղաղութեամբ զսէր ազ''։

Ձայն լսելի լինելոյ ան այլ ձայնի
աղաչանաց մերոց բարեխօսու-
թեամբ սուրբ ածածնին ։ Ի՛ն իմ
ննելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան
եւ գթութեան ան այլ. ամենակալ
տէր ձեռ մեր՝ կեցոյ եւ ողորմեա ։
Օրհնութիւն եւ փառք հոր եւ որդ
ւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ ։
Ի յաւ եւ միշտ եւ''։

✣ Խաչաղաղութիւն Ամենեցուն։

❋ Եւ ասէ աղաղակեալ ձայնիւ։ Յաւուր կիւրակէի յառաջընթաց աւետարանին։

Սղոյկ անուն ոմն օրհնեալ յայլմէ հետէ մինչև յայսհետեան։

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր. և օրհնեցէք զանուն տեառն։ Ցե՛ս ի թիւն 307

❋ Յաւուրս կիւրակէից՝ ասա ընթերցանի Աւետարանն տարան քժշկուե։ Ընթերցուածից տէրունականաց՝ տաղտուկ և գինով և աւետարանք լսեսո յուցցակին։

❋ Սրբոյ Աւետարանիս ըստ Մատթէոսի։

Ելեալ անտի Յի՛ գնաց ի կողմանս տիբերիոսի և սիդոնի։ Եւ ահա կին մի քանանացի ի սահմանաց անտի նոր ելեալ աղաղակէր և ասէր։ Ողորմեա՛ ինձ տէր որդի դաւիթ դուստր իմ չարաչար այսահարի։ Եւ նա ոչ ետ նմա պատասխանի։ Եւ մատուցեալ

աշակերտքն նր՝ ասացէին զնա և
ասէին. արձակեա զնա՝ զի աղաղա
կէ զհետ մեր: Նա պատասխանի
ետ և ասէ. ոչ առաքեցայ՝ ե_
թէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն
իսրայէլի: Նա նա մատուցեալ երկիրպա
դանէր նմա և ասէր՝ տէր օգնեա
ինձ: Պատասխանի ետ նմա և ա_
սէ. ոչ է բարւոք առնուլ զհաց ման
կանց և արկանել շանց: Նա նա ա_
սէ՝ այո տէր. քանզի և շունք կերակ
րին ի փշրանաց անկելոց ի սեղանոյ
տեառն իւրեանց: Յայնժամ պատաս_
խանի ետ նմա յի՛ և ասէ. ով կին
դու՝ մեծ են հաւատք քո. եղիցի
քեզ ոյր և կամիս, և բժշկեցաւ
դուստրն նր ի նմին ժամու:

Ե ելեալ Յիսուսէ ի
սրահանացն տիեզրոսի և
սիդոնի՝ և եկն ի ծովեզերն
գալիլեացւոց ի միջ սահմանացն ի
դեկապօլիս ։ Եւ բերին առ նմա զխո-
լմի և համր . և աղաչէին զի
ձեռն դիցէ ի վերայ նորա ։ և ա-
ռեալ մեկուսի յամբոխէ անտի՝ ե-
արկ զմատունս իւր ընդ ականջս նո-
և հպուեաւ անդր . և կայսր զլեզուի
նորա ։ Յայեցեալ յերկինս՝ յոգւով
հառաչեաց և ասէ ցնա . եփփաթա՝ որ է
բացիր ։ Եւ նոյն ժամայն բացան
լսելիք նորա . և լուծան կապանք
լեզուի նորա . և խօսէր ուղիղ ։ Եւ
պատուիրեաց նոցա զի մի ումեք ասէ-
ցեն . և որչափ նա պատուիրէր նոցա,
նոքա և առաւել քարոզէին ։ Եւ

✠ Սրբոյ Աթեոդորոսի ըստ
Ղուկասու:

Ե ղև ի վաղիւն մինչ
իջանէին նորա ի լեռնէ
անտի, ընդառաջ եղև
նմա ժողովուրդ բազում: Նա ահա
այր մի ի ժողովրդենէ անտի՝ աղա-
ղակեաց և ասէ. վարդապետ՝ աղա
չեմ զքեզ՝ հայեաց յորդի իմ զի միա
մօր ե ինձ: Նա ահա այս հարկանի
ինձ. և յանկարծ գոչէ և զարկու-
ցանէ և Թաւալեցուցանէ զնա և
փրփրեցուցանէ. և հազիւ մեկնի
ի նմանէ խորտակեալ զնա: Նա
աղաչեցի զաշակերտան քո զի հան-
ցեն զնա և ոչ կարացին: Պատաս-

խանի եւս [illegible] ասէ. ով ազգ ան-
հաւատ եւ թիւր. մինչեւ յերբ եղէց
ընդ ձեզ եւ անասցեմ ձեզ. մատո՛
այսր զորդին քո: Նա մինչ մատա-
ւէր, զարկոյց զնա դեւն եւ շարժե-
ցեալ: Ասաւեալ յն այսոյն պղծոյ
եւ բժշկեաց զմանուկն. եւ եաս զնա
ցհայր իւր.
Նա զարմանային ամենեքեան ՚ի մե-
ծութեան ՚ի ծ:

Սրբոյ Աբեսաբանիս ըստ
Յովհաննու:

Էին դարձեալ ՚ի կանոյ
գալիլեացւոց՝ ուր արար
զջուրն գինի: Նա անդ-
էր թագաւորազն մի որոյ որդին հի-
ւանդ կայր ՚ի կափառնայում: Լսա՛
երբ լուաւ եթէ յն եկեալ է ՚ի
հրեաստանէ ՚ի գալիլեա, եկն առ

ինա և աղաչէր՝ զի ի կէց և բժշկիցէ
զորդի նր. քանզի մերձ էր ի մեռա
նել։ Ասէ ցնա յս. եթէ ոչ զնշանս
և զարուեստս տեսանիք, ոչ հա
ւատայք։ Ասէ ցնա թագաւորն։
Էր կղ մինչև մեռեալ իցէ մանուկն
իմ։ Ասէ ցնա յս. երթ՝ որդին քո
կենդանի է։ Նչ հաւատաց այրն
բանին զոր ասաց ցնա յս և դնաց։
Նչ մինչդեռ կջանէր, ընդ առաջ
եղեն նմա ծառայքն նր. ասեն
ետուն և ասեն՝ թէ մանուկն նորա
կենդանի է։ Հարցանէր ցնա վ ժա
մուն յորում ապաքինեաց։ և ասեն
ցնա՝ էրկիկ յեօթնեորդ ժամուն
եթող զնա ջերմն։ Գիտաց հայրն նր
եթէ յայնմ ժամու յորում ասաց
ցնա յս՝ թէ որդին քո կենդանի է.
և հաւատաց ինքն և ամ տուն իւր։
Այս դարձեալ երկրորդ նշան արար
յս՝ եկեալ ի հրէաստանէ ի գալիլէա

Եւ ես առաքեալ աւուրս միաշաբաթին ։ Եւ ի
խորհուրդ արարչութեանն և յարութեանն
քրիստոսի ։

Ա՛ռաւօտ ջեաւ քանն յա-
ղէմ՝ խակըզբանէ
զերկինս երկնից. և
զերկնային զօրս ան-
մարմնոց՝ համանաւտա-
գրն զբ՛արթնոց. և՛ըզգալի տա-
րերց քառից՝ հակառակաց միաբա-
նից՝ ո՛րով յաւէտ փառաբանի՛
երրորդութիւնն անճառելի։

Ժանապհ զմեզ ընդ նոսին զքեզ առե-
ռանել յօրըն վերջինն. ամկայք։
Ալէօլի որդիք զարթիք հարսին լու-
սոյ առաք աւետիք. եթէ վեհապին
քո յարուցեալ յաղթեաց մահու
կիսանուք. դայ պրսակէ ըզքեզ վա-
ռիք եւ ընդ առաջ պըճնեալ զարդ-
թուք. ամրեն նոր յրուցելոյն
ննջեցելոց կենաց պատճառ կայ։

* Վարդ կնքակիր և Տէրունական Տօնից։

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանու-
թիւ ի նոնէ զի զաղօրմութիւն զըր-
նոյն իւր արասցէ ի վերայ մեր։ Տէրն
ամենակալն կեցուսցէ և ողորմեսցի։
Ասցո՛ տէր։ Տէր ողորմեա։

Աղօթք։

Քումմ ամենազօր և հրաշակի յարու-
թեդ քո ան մեր, երկիրպագա-
նեն զօրք հրեշտակաց. զի ու միայն

ունիս զանմահութիւն ի լոյս
անմատոյց։ Որ մեք հոգեղէն արա
րածքս՝ խոնարհեալք երկիւղիւ եր
կիրպագանեմք. զքեզ և զհրաշալի
և զյաղթօղ յարուիդ քո օրհնեմք
և փառաւորեմք։ Որ ընդ երկնային
զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն և զ
փառս ըզ Հօր և ըզ Որդւոյդ և ս՚ի
Օրհնեալ ես մեր Յս քս. ամէն։

✠ Հայր մեր որ յերկինս։

✠ Հարազ յոյժ ի թափօր ելանէն։

Եւ ես խաղաղանք զեր աղաչեմ սո՛ւրբ
տէրս ո՛ղորմեա՛ւ։
Ի՛ վերուստ խաղաղութեամբ և վերջ
նումն անէնից մերոց՝ զեր աղա՛։
Տէ՛ր ո՛ղորմեա՛։
Աղօթեաց մեզ ըզեր ամէն մեր՝ ըստ մե
ծի ողորմութեանդ քումմ. աստուածա
նեանքեան միաբանութեբ։

տր ողորմեա. տր ողորմեա. տր՛ ո՛։

Օրհնութի՛ւն և փառք հօր և Որդւոյ
և Հոգւոյն սրբոյ։ Ա՛յժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։
Ամէն։

Ա՛ղէլուիա՛յ ա՛ղէլուիա՛յ ա՛ղէ՛։

Օրհնեցի՛ր և պահպանեցի՛ր և նա-
խանամեալ պահեցի՛ր արևելքեն
լուսո՛ւ ճառս. և հայրապետաւն հայոց
այս նշանաւո՛ր եաչիւս և նո՛ր Ա՛ղե-
տարանա՛ս և աւետարս շնորհի՛ւ. ան-
դամբ հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ։ Ա՛յժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն։

* Եւ դարձեալ զերեսս յարևմուտս։

Ա՛մէն Ա՛ղէլուիա՛յ ա՛ղէ՛։

Օրհնեցի՛ր և պահպանեցի՛ր և նա-
խանամեալ պահեցի՛ր արևմտեքն
լուսո՛ւ աշխարհիս։ Ա՛ռ Թագաւորու-
քենէդ. այս նշանաւո՛ր

Ամենակալ Տէր ողորմեա՛ մեզ։

Հեգուսայդ շնորհիւ ողորմութեամբ խնդրովք
սուրբ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. և
Սուրբ Աստուածածնայ աղաչեսցուք զՏէր զի

❋ Խնդրոյ թափօրի և խաչին։

Օրհնեալ և փառաւոր հօր և։

❋ Եւ դառնան ի բեմն առաջն դարձեալ։

ղովուրդս ի սուտս. այս նշան։ Ամէն Տէր ն
քաղաքս և գիւղս. և բնակեալ ժո
կողմ աշխարհիս. վանքս անապատս
խանամեալ պահեսցի հիւսիսային
Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա

Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։

❋ Եւ դառնան դէպ ի հիւսիս։

պատարեզուն տուտւոյս. այս նշա։
կողմ ձիս. երկիրս անդաստանս և
խանամեալ պահեսցի հրաժայլին
Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա

Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։

❋ Եւ դառնան դէպ ի հարաւ։

✣ Աղօթք։

Պահպանեա զմեզ քո՛ սո՛ծ մեր ըստ հո՛
վանեաւ եւ ապատուական խաչի քո՛
ի խաղաղութե։ Փրկեա յերեսեի և ա՛
ղերսողք Թշնամոյն։ Զժնաւորութեա՛
գոհութե փառաւորել զքեզ ըստ ՚որ
և ընդ Որդոյդ ։ Ի. յաժմ և ։
Օրհնեալ ես մեր յս քո՛ ամէն ։

✣ Հայր մեր որ յերկինս։

✣ Ուխ յայլաբանութս յետ սո՛ծին Խաչին

✣ Սաղմոս ՃԽ.

Օրհնեցէք մանկունք զՏր. և
օրհնեցէք զանուն տեառն ։
Ի՛ղիցի անուն տն օրհնեալ՝
յայսմհետէ մինչև յաւիտեան ։
Յարևելից մինչև ի մուտս արևու
օրհնեալ է անուն տն ։
Բարձր է ի վերայ ամ ազգաց Տր.
և յերկինս են փառք նորա ։
Ո՞վ է որպ Տր սո՛ծ մեր ի բարձունս

բաւ ժուժ մեղ ց մե՛ս ց։ Տե՛ս ա
ձե՛ղ բարեխօս լեր ա՛ռ ա՛ր վ՛
կին Երինաւ՛ր ած։ աղաչեմք ք՛զ
րի՛ւր ց։ արար ուրախու՛թ՛ին յեր
մո՛ր ե՛ց։ ո՛ր՝ վերջեաւ զքո՛ւ հա
յերկի՛ն։ Ա՛ւետեաց՝ ի՛ւր ն՛դ՛ր մեզ
զո՛ր հոգի՛ւդ քաջ ժ՛ղեաց

Երկնաւո՛ր հօ՛ր ընտրեալ։
փառք հօր և ո՛ր՛։ Ի յժմ և միշտ։
խաչիւ։ ոչ մայր որդւով բերկրե՛լ։
Ընծակեցուցին զամուն՛ի տան ուրա
խան ժողովրդեան Ե՛ւրոյ։
Կատուցանէ զնա ինչեան ընդ ի՛շ
բոլոր առնէ զտառապե՛ս յաղե՛ւաց։
Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ. և
յերկինս և յերկրի։
բնակեալ. և զխոնարհս տեառնէ

մարգարէքն առ ինձ. ասենեա ցրն
լը ռեւիւ։ Այ յաօր նոր եւ կուշեցեալ
հաւատոյ աբրահամու. օրհնեցէք
մանկունք սիօնի զՏ՚ըրն լուսոյ ան
չարչարանաց. ասենեա ցրն։ Այ յաօր ցնծայ զուարճացեալ եկե
ղեցի հեթանոսաց. տօնեսլուիզ զի
շատակ մեծի նահատակին և հօրըն
մերոյ ամենասուրբ երրորդութեան. ա՛ղա՛։
համբ ազգի մարդկան միջնորդեալ մա
հու և յարութեան. միքայէլ և գաբրի
էլ մեծք ոտք կայք միշտ առաջի
պահապան ինք աշխարհի. բանակիւք
ոն շուրջ զերկիւղածսն։ բարե
կամք ազգի մարդկան միջնորդեալ մա
հու և յարութեան. միքայէլ և գաբրի
էլ մեծք ոտք կայք միշտ առաջի
ամենասուրբ երրորդութեան. ա՛ղա՛։
Այ յաօր ցնծայ զուարճացեալ եկե
ղեցի հեթանոսաց. տօնելովզի
շատակ մեծի նահատակին և հօրըն
հաւատոյ աբրահամու. օրհնեցէք
մանկունք սիօնի զՏ՚ըրն լուսոյ ան
չարչարանաց. ասենեա ցրն։ Այ յաօր նոր եւ կուշեցեալ
մարգարէքն առ ինձ. ասենեա ցրն

ծուբ ը զտօն հուլուսայն խորայիլ ն
առաջնոյ. զոլեալ ը զգլուխս անկեն
երկուց որմոց յարմարուբե։ Ա. յաօր
ի գլուխս ը լերանց տուն աշ հաստա
տեալ. որև յիւիա առաջին յամպոյ
հոգւոյն սծուբուղխ առ ամենայն անձ
րևօք. բարեբանեա զաղբիւրն կե
նաց զարբուցանօղն ծարաւեաց։

Զ առաւօտու զօրհներգն էին մար
գասիրուբիդ քո ընկալ Թագաւոր
վառաց. և զմնկունն եկեղեցոյ քո
պահեա ի խաղաղ ղուբե։ Ա՚ր տեսօղ
և ա խոնարհաց յերկինս ի յերկիր և
տրօղ օդոլրմուբե ազգի մարդկան.
ընդմա՚։ Ընդ աւրօբէսն սրբասայ հան
մաձայնեաղ քեզ երգեմք երեքսըր
բեան տէրուն խնայեա քաղցրուբ
յարարածըս քո. և զմեզ։

Ա շխարհըս ըզքեզ և առ ամ տիե
զերս առաքեալ բարեխօսեցէք

ՅԱՐ

տատուեր ըզյ եկեղեցւոյ, զոր սաղ
էսցուք: Աստցուք ամէն միաբանու
թիւ: Տէր ողորմեայ. տէր ողորմեայ. տէ՛:

Աղօթք:

Աբ ես որ ամ մեր հզօր և փառաւո
րեալ. որ նստիս ի կառս քրովբէ
կան և լոյս ծագես յարարածս քո:
Լուսաւորեայ զմեզ որ ի ժամ ա
ռաւօտուս. ոչ զի ի ծագիլ լուսոյ
տրէ՛ընջեանն՝ ծագեսցի առ մեզ
դուռն մարդասիրուե քոյ: Հեռա
ցո՛ տէր զնաբէուԹիւն սատանայի
և զբռնուԹիւն նորա խորտակեա
ղաղԹիւք և բարեհաճուԹեամբ ամ
րջոյ: Աչքս և զերկիրս պըտղաբերս
ի սընունդս ծառայից քոյ: Յորոց
հանապազ փառաւորեալ գովի ամե
նասուրբ ԵրրորդուԹիւնդ:
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն:

Ի լեզուի զի լուիցէ՞ որ զձայն
աղօթից իմոց. զի խոնարհէ
ցոյց զունկն իւր առաքս.
և ես յաւուրս իմ կարդասցի առնա,
ընդ ըզեցան զինեւ երկունք մահու.
և վիշտք դժոխոց գտին զիս։
Ոնեղութի՞ և զանձկութի գտի, և
զանուն տեառն կարդացի։
Ա՛ որ փրկեա զանձն իմ. ողորմած տէ
մեր. ողորմի և պահէ զտղայս աեր։
Ես խոնարհ եղէ՝ և որ կեցոյց զիս.
դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո՝ զի
տէր օգնեաց քեզ։
Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ.
զաչս իմ յարտասուաց. և զոտս իմ
ի գայթակղուէ. հաճոյ եղէց առա
ջի տեառն յերկրին կենդանեաց։
Հաւատացի զոր և խօսեցայ. և ես
խոնարհ եղէ յոյժ։

Ա՛յս առաջն ՚ի զարմանալ խոտւմ թէ
ամ մարդ սուտ է ։
Օ՛ինչ տաց տրխառւր ան ընդ ամի՛
զոր և է ոտ ինձ ։
Կաժակ փրկուէ ընկալայց . և զա-
նուն ան կարդացեայ ։
Օ՛աղօթս իմ ան տայ՝ առաջի ամ
ժողովրդեան նորա ։
Պատուական է առաջի ան մահ սրբոց
իւրոց . ո՛ ար ես ծառայ քո եմ .
ծառայ և որդի աղախնոյ քոյ ։
Հատեր զկապանս իմ . քեզ մատուս
ցկեայ պատարագս օրհնուէ . և զանուն
ան կարդացեայ ։
Օ՛աղօթս իմ ան տայ՝ առաջի ամ
ժողովրդեան ներ . ՚ի գաւ իթս տան
ան . և՛ ի մէջ քո երուսաղէմ ։
Օրհնեցէք զեր ամ ազինք . դուք
ցկէք զնա ամ ժողովուրդք ։
Օ՛օրասցի ողորմաւի ներ ՚ի վեր մեր .

Աշխարհս ամենայն՝ ամասցէ յաւիտեան։
Ո՛վ յանուանն քումմէ կեցոյ զիս. և՛ի
ջորութենէ քումմէ իրաւ արա ինձ։
Ո՛վ լուր աղօթից իմոյ. ունկնդիր
բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան՛ ի վե՛ր իմ. և հզօրք
կանդրեցին զանձն իմ. և ո՛չ համարե
ցան զքեզ՝ ա՛ծ առաջի իւրեանց։
Ո՛հ ա՛ծ օգնական իմ. և ա՛ր ընդ
նօղ հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն՝ ի թշնամիսն
իմ, ճշմարտութե՛ քո՛ սատակեա զնո՛ս։
Ես կամօք իմովք պատարագս մա
տուսցից քեզ. և խոստովան եղէց
անուանն քումմ՝ տէ՛ զի բարի է
Զամ նեղուէ՛ իմմէ ի վերեւոյ զիս.
և՛ի թշնամեաց իմոց եւեթ աչն իմ։
Տո՛ւր զօրութի՛ ծառայի քո. կեցո՛
զորդի աղախնոյ քոյ. և արա առ
նշան բարութեան։

Տեսցեն սուրբ լեռքդ քո և սաղմոսեցեն. զի
դու ես օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր
զիս: Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյ սրբոյ:

✠ Սաղմոս ՃԻ. Տանն սրբոյ:

Քո տան մեր՝ վայել է քոյ պատուական
կանխ՝ զհաղորդուն քո տուր մեզ ես:
Ով սրբուհւոյ Աստուածնին, և Յովհան
նու կարապետին, և սբյն Ստեփան
նոսի նախավկային՝ զհաղորդութիւն
քո տուր մեզ տէր:
Ով սբյ քոց Առաքելոց, Արդա-
րեից, Մարգարէից, Մարտիրոսաց,
Խոստովանողաց, Վկայաբերաց, Կուսա
նաց, Ամենայնից, և Երկնային զօրացն՝
զհաղորդուն քո տուր մեզ ես:
Ով սբյն Վրիպորի մերոյ Լուսաւորչի
չին. և Յակոբայ արդարոյն. Յակո
բայ առաքելոյն. և Յակոբայ մեծիդ
նոյ Հայրապետին. Արուեստ հին Ճգնա

խօս առ քեզ ասնիմք. որք աստ ևշ-
խարհ քոյ: Այդ՝ բարե
ղիայն քո (այս անուն) Այ՜ ած
մեր. և հաղորդս արարեր զնա կամա-
Որ ընտրեցեր և ընկալար զերանելի

❋ Աղօթք Ի տանի Աբաբէլոյ և Արդաբէից. Հայրապետաց և Վարդապետաց:

Աղօթեա՛ և ողորմեա՛:

Լ՝ղօթիւք նոյ և բարեխօսութ՛ մեզ
ողորմեսցի: Լ՝մենակալ տէր ած մեր՛
անթառամ պսակաւն արժանի եղեն
համբերեցին: Լ ուսեղէն և երկնային
որք զչարան պատուհասին՝ նեղուեցին
Ա՛ր ձեռնաւորքն աղաչեսցուք զՏէր

❋ Խարօզ առաքելոց և Մարգարէից:

քո պարգեա մեզ մարդասէր Տէր:
Օ՝խաղաղութի՛ և զմեծ զողորմութի՛
(այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ:
Թէ յիշատակաւ և աղօթիւք սրբոյն
Լ՝ողորմեայ զօրավարին: Ներեխօսու-

Հոգեւոյդ ։ Ո՛չ ժամ եւ՝

Քրեսցուք զքեզ ընդ ՅՕր եւ ընդ Որդի
Ն՛ընդ Նոսին գոհանալով փառաւո-
ՆՀ աշխարհի Սրբոյ քոյ զարքայութիւդ։
Ժառանգել զպատրաստեալն իսկզբա-
ՆՆել յերկնային խորանն լուսոյ՝ եւ
ՕՀ եւ մեք արժանի եղիցուք մտա-
Թբ ի յոյս կենացն յաւիտենից ։
Մեր կնքեա ողղափառ խոստովանու-
օրինակի Նոյին կաւալ. եւ զվախճանն
Թշնամւոյն ։ Շնորհեա մեզ ՝ որ ըստ
փրկեալ յերեւելի եւ յաներեւոյթ
ՕՀնոյն մեր։ Ովարդապետս։
ՕՀերակ ։ ՕՀրնկերս ։ ՕՀեղբարս ։
ՕՀճանապարհս ։ ՕՀուխտաւորս ։
Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս քո ։

Ի սարէաճագ վարդապետէ ասացեալ։

Ամ տիեզերս Սբքք հցեն ։ Ալ զի աղօ
Թիւքնդ եւ բարեխօսութեն՝ խաղաղա
ցուսցես զհեռացաղաւարուքիս մեր ։
փրկեալ յերեւելի եւ յաներեւոյթ
Թշնամւոյն ։ Շնորհեա մեզ ՝ որ ըստ
օրինակի Նոյին կաւալ. եւ զվախճանն
Մեր կնքեա ողղափառ խոստովանու-
Թբ ի յոյս կենացն յաւիտենից ։
ՕՀ եւ մեք արժանի եղիցուք մտա-
ՆՆել յերկնային խորանն լուսոյ՝ եւ
ժառանգել զպատրաստեալն իսկզբա-
ՆՀ աշխարհի Սրբոյ քոյ զարքայութիւդ։
Ն՛ընդ Նոսին գոհանալով փառաւո-
Քրեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սբոյ
Հոգեւոյդ ։ Ո՛չ ժամ եւ՝

ՕՀրնկերս ։ ՕՀեղբարս ։ ՕՀճանապարհս ։
ՕՀուխտաւորս ։ ՕՀնոյն մեր։ Ովարդապետս։
Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս քո ։

հորդս։ Օ. Հանդուցիչս։ Օ. Վաստա-
կաւորս։ Օ. Խոստովանողս։ Օ. Ա-
պաշխարողս։ Օ. Գերիս։ Օ. Հիւանդս։
Օ. Նեղեալս։ Օ. Ի շխանս։ Օ. Չարա-
րարս։ Օ. Բարերարս։ Օ. Ընչնամիս։
Օ. Ատելիս։ Եւ որք պատուիրեցին
մեզ հաւատով։

Ելից Տէր և ողորմած։

Բարերար և բազում ողորմ ած՝ քո
անմոռաց գիտութեդ և անբաւ մըտ
դասիրութեդ՝ յիշեա զամ հաւատա
ցեալս ի քեզ և ողորմեա ամենեն։
Օգնեա և փրկեա յիւրաքանչիւր վը
տանգից և ի փորձուէից։ Ընժանաւո
րեա զոհդութ փառաւորել զիշխդ և
զկենդ և զբոլ գործեդ։ Այժմ և։

Աղօթք Մարկոսեան՝ Ճգնաւորին՝ ևկու-
սանաց։

Պատուիրեցից Քո՝ որ պատկես զբո-
ղո. և առնես զկամս երկիւղա-

ճաց քոց. Եւ նայիս սիրով և քաղց
րութիւբ յարարածս քո։ Լսուր մեզ
յերկինից հնոցեաբ քոմմէ, բարե
խօսութիւբ տբ ամենեցուն և աղաչանօք
ամ տեց քոց. և որոց այսօր ի յիշա
տակ։ Լսուր մեզ տեր և ողորմեա.
Ներեա քաւեա և թող զմեղս մեր։
Լրժանաւորեա զոհութիւբ փառաւո
րել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ տբ Հոգ
ւոյդ։ Լյժմ և միշտ և"։
Յիշեա՛ տեր զպաշտօնեայս քո"։ Եայն։
Լարեբար և բազում ողորմ ամե՛ քո
Օրհնեալ տէր մեր յս քս. ամէն։

* Հայր մեր որ յերկինս։

Աղօթք Մանասէի Թագաւորին։

Տէր ամենակալ Ա-
բրահամու՝ Իսահակայ
Յակոբայ՝ և զսաղմի
նց արդարոց՝ ամենա-
կալ՝ որ ստեղծեր զեր-
կինս և զերկիրս՝ և
զամենայն զարդ նոցա՝ ամենա՛։
Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամա-
նի քո՝ փակեցեր զխոր՝ և կնքեցեր
ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ
քով սրբով ամենա՛։

ալը ամէնէ սարսի և դողայ յերե-
սայ ահի զօրուէ քո. ամէնա՛։
Ընդառ ի մեծ վայելչութի վառայ
արքուէ քո. և սաստիկ ի բարկու-
սպառանալեայ քոյ ՚ի վե՛ր մեղաւորայ.
անբաւ և անքննին են ողորմութիք
աւետեայ քոյ. ամե՛։
Ո՛ւր որ բարձրեալ՝ գթած երկայ
նամիտ բազում ողորմ. և զղջանայ
՚ի վե՛ր չարեաց մարդկան. ամե՛։
Ո՛ւր ած՝ ո՛չ եդեր զապաշխարուի վե՛
արդարոցն աբրահամու հասկակայ և
յակոբայ՝ որք ո՛չ մեղան քեզ. ա՛։
Ո՛ւր եդեր ապաշխարուի վե՛ իմ մե-
ղաւորիս. զի մեղայ աւելի քան զա
ւազ ծովու. և բազմացան անօրէ-
նութիք իմ. ամենա՛։
Ընդ արժան է հայել և տեսանել
զբարձրութիս երկնից ի բազմութէ
անօրէնութիք իմոյ. ամե՛։

Կորացեալ եմ ես՝ ի բառնուէ կատա-
նայ երկաթից՝ և ոչ գոյ ինձ հան-
գիստ ամենա՛ն։
Արկացուցեր զսրտմտութիւն՝ և զչար
աւաջն քո արարի. կանգնեցեր պատ
կեր՝ և բազմացուցեր զցաւսն ան-
ձին իմոյ. ամենա՛ն։
Ո՛չ արդ ար՝ խոնարհեցուցանեմ
զծունրս սրտի իմոյ՝ և հայցեմ ի
քաղցրութէ քումմէ. ամենա՛ն։
Ողորմեա՛ ար՝ մեղայ. և զանօրէնութիս
իմ ես ինձէն գիտեմ. ամե՛ն։
Ոչ ազատեմ և ոչ անդրեմ ի քէն Թո՛ղ ինձ
ար՝ Թո՛ղ ինձ. և մի՛ կորուսաներ զիս
ըստ անօրէնութէ իմոյ. ամե՛ն։
Ա՛յ յաւիտեան բարկանար ինձ ար.
և մի յիշեր զչարիսն իմ. և մի պար-
տաւորեր զիս ընդ իջեալսն ի նեղջոյ
երկրի չարեօք. ամե՛ն։
Ո՛վ դու ա՛ծ՝ ա՛ծ ապաշխարողաց

Եւ ևյիս ցոյց զբարերարութիւդ քո
որ անարժան եմ. ամե՛ն։
Ակնարկեցեալ զիս ըստ բազում ողոր-
մութե՛ քում. և ես օրհնեցից զքեզ
զամ աւուրս կենաց իմոց. ամե՛ն։
Օ՛ք եզ ար՝ օրհնեն ամ զոր՛ արթունք
երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս
ամէն։ փառք հօր և Որդ՛։ Նմ՛ժ՛։
Ա՛ղաչեմ և խնդրեմ ՚ի քէն տէր՝
Թող ինձ զմեղս իմ։
Բազում ողորմ տէր՝ ողորմեա՛ ինձ։
Յաւուրս՝ քաւեա՛ զիս զմեղաւորս
՚ի մեղաց և ևեցո՛։
Ո՛չ գթա՛ յիս ՚ի մեղուցեալ ծառայս.
և ողորմեա՛ ինձ բազմամեղիս։
Ընդունելի սրբուհի և միշտ կոյս
Ա՛ծածն մարիամ. բարեխօսեա՛ առ
տէր վասն մեր։
Ա՛մ՛ն՛ բեզ՝ որ՝ բարեխօսեցիր առ Հայր
՚ի յերկինս վա՛ մեր մեղաւորաց։

կել
նական. որ եւն կամաւ հօր ի փրկ
ինքն է նախանձաւորն ած յաւիտե
ղուի յանցանաց մերոց։ Ո՛ւ զի նա
խնդրելով ի նմանէ զքաւուի եւ զթո
որդւոյն ած զեցուք ի սիրտս մեր.
րութե՛, հաւատով զոյս մեծին
Եկեալքս ի խոստովանուի առաջին
քայութե՛ քով եւ ողորմեա մեզ։

❦ Քարոզ։

ետր՝ յիշեա զմեզ. յորժամ գաս ար
ի՛ մարդասիրութե՛ քով յիշեա զմեզ
ռավս ի տուէ եւ ի գիշերի։
քո՝ որ եկեալ պահեցէ զմեզ անիր
պահպանեա զմեզ։
Ո՛ւսուցեա ետր զհրեշտակ խաղաղութե
շար եւ պատուական խաչիւ քով ետր
Հաղթող զօրութե՛ ետր եւ կենդանա
նեալ անձինք մեր։
զաչանա մեր. զի ի քեզ են տպատի
Ո՛ւ ետր որդի ած անխափակ՝ ընկալ զա

կել զարտրածս. և ասաց՝ զինքն լի-
նել քաւիչ մեղաւորաց. յոյս ապաշ-
խարողաց. ընդունելով զհանգիստ
աշխատելոց. ընդունելով զծանրա-
բեռնեալքս և զտաժանեալքս մեղօք
յատպաշխարհի քւնեաւք։ Որդ՝ եկայք
առ ինքն. խոնարհեալ անձամբք՝ բեկեալ
սրտիւք՝ անկցուք և լացցուք առաջի
նորա արարչին մերոյ. զի անցուսցէ ի
մինչ զցասումն պատուհասի յնցականց
մերոց բարերարութեն իւրով։ Որմնա-
կալ առ ամ մեր՝ կեցո և ողորմեա։

❖ Աղօթք։

Ով ամ փրկութեան մերոյ՝ որ ողոր-
մածդ ես և գթած. երկայնա-
միտ բազում ողորմ և զղջանայ ի վերայ
չարեաց մարդկան։ Որ ոչ կամիս
զմահ մեղաւորին. այլ զդառնալ նորա
ի չար ճանապարհէն և կեալն։
Լուս ամ՝ առաստ ողորմութիւք քոյ մխի-

թարեա զծառայս քո. և տուր սը
տեղի ապաշխարութե։ Հաշտեա՛մար
դասիրութ քով. և արա զսոսա ան
դամս եկեղեցւոյ քումմ՝ սրբ։ Այլ զի
առողջացեալք հոգւով խոստովա
նութ և ապաշխարութ մատչեն յեկե
ղեցի քո սրբ։ Նո՛ր ընդ ժողովրդեան
քումմ, քեզ հանցեն զօրհնութի՛ և
զփառս հօր և որդւոյ և հոգ՛։

փետրոս, 5։

ան ից իմոց ունկնդիր սր.
և խիտ առ զաղաղակ իմ։
Կայեա՛ ի ձայն աղօթից
իմոց՝ թագաւո՛ր իմ և աստ իմ։
Զի զքեզ աղէկ՛ սիր ըստ՛ուծոյ՝ լսէ
ցես ձայնի իմո՛ւմ. ըստ առատ՛ութ ողո
թաստ եղէց յինդիման լինել առքեզ։
Այլ թէ դուստ կամիս զնօրհնութ. և
ոչ քնակիւն առքեզ ջարք. և՛ նօրհնէ
մի քնակեսցին առաջի աչաց քոց։

Աւրհնեալ են ամէն ոյք յուսացեալ
ի տառնատուցին զքեզ։
ամբարշտուհե նոյ՝ մեր թշնամի զնա. զի
հրդոյ սրտից իւրեանց. ըստ բազում
Ո՛ստեաւ զնա ած՝ զի անկցին ի խոր
լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն։
Ցի պերեզման բոյծ ի կոկորդն նոյ. և
Թի. և սիրտք նոցա նանրեալք են։
Ո՛ էդոյ ի բերան նոյ ճշմարտու
արա առաքի իմ զճանապարհս քո։
քում վասն Թշնամեացդ հմոյ. ուղիղ
Տէր առաքնորդեա ինձ յարդարութե
սե քո երկիւղիւ քում։
բազում ողորմութե քում մտից ի
առն քո. և երկիրպագից ի տաճար
ոյք խօսին զսուտ։
Ո՛ այր արիւնահեղ և զնենգաւոր՝
պիղծ առնես դու տէր. այլ ես ըստ
Նօրէնաւէ. կորուսանես զամենեսեան

են ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն
և քնակեսցես դու ի նմա։
Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուանդ
քո. դու օրհնեսցես դու զարդարեսցես. որ
պէս զինու հաճութիւք քով պատեցեր զմեզ։
և ցաք առաքեսցես ողորմութիւք քով.
ցնծայցաք և ուրախ եղաք զամենայն
աւուրս կենաց մերոց։
Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն,
յորս խոնարհ արարեր զմեզ. և ա
մայն՝ յորս տեսաք զչարչարանս։
Հայեա՛ որ ի ծառայս քո՛ և ի գործս ձե
ռաց քոց. և առաջնորդեա՛ որդւոց
նց. եղիցի լոյս տէր մեր ի վերայ մեզ։
Գործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա՛
ի մեզ տէր, և զգործս ձեռաց մերոց
յաջողեա՛ մեզ։
Ի խորոց կարդացեալ սուքեզ տէր տէր՝
լուր ձայնի իմոմ։
Եղիցին ականջք քո ի լսել ձայն
աղօթից իմոց։

ՅԻՀ զանօրէնութիւս իմ քննեա տէր տէր,
եւ ոչ ելս ի քէն ի քո զի ՚ի
քէն է քաւութիւն։
Ա՛ն անուան քո համբերի տէր. համ
բեր անձն իմ բանի քում. յուսա
ցաւ անձն իմ ՚ի տէր։
Յպահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ ՚ի
պահէ առաւօտու յուսացեալ ինչ ՚ի տէր
Յառաւանէ ի ողորմութիւն քո զուարճ. և
՚ի նմանէ ի փրկութիւն. և նա փրկեսցէ
զիսրէլ յամենայն նեղութենէ նորա։
Ա՛ստի արա ինձ առաւօտու զողորմու
թիւս քո. զի ես ՚ի քեզ տէր յուսացայ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից.
զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։
Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր.
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուսո՛ ինձ առնել կամս քո. զի դու
ես աստ իմ։ Հոգի քո բարի՝ առաջ
նորդեսցէ ինձ ՚ի երկիրն ուղիղ։
Ա՛ն անուան քո տէր կեցուսցես զիս. տէր

դուրբ քուլ հնդես ինեղուէ զնձն իմ.
Ողորմուբ քուլ սատակեա ած զՔշնա
մխ իմ. և կորս զամ նեղիչս անձին
իմոյ՝ զի ես ծառայ քո եմ։
Ընդ յանուն քումմ կեցո զիս. և՛ի
զօրութենէ քումմ իրաւէ արա զինձ։
Ընդ լուր աղօթից իմոց. ունկնդիր
բանից բերանոյ իմոյ։
Ողորմ յարեան՝ ի վեր իմ. և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ. և ոչ համարե
ցան զքեզ առաջի իւրեանց։
Լհա ած օգնական իմ. և տէր ընդու
նօղ հոգւոյ իմոյ։
Դարձուսցանէ զչարն ի Քշնամիսն
իմ, ճշմարտուբ քուլ սատակեա զնո
ցա կամօք իմովք պատարագս մա
տուցից քեզ. և խոստովան եղէց
անունն քումմ տէր՝ զի բարի է։
Ձամ նեղուէ իմմէ փրկեցեր զիս.
և՛ի Քշնամիս իմ եռես աչն իմ։
Փառք Հօր և Որդ՝։

Ողորմութիւն ան լի եղև երկիր. և բանիւ տեառն երկինք հաստա՛։

Սաղմոս։ 32. 4։

Երգ Տեառն Սերբահի վասն Երկրորդի ամսոյ
Աղաչութեանն և վասն Երկ
նային Հօրացն։

Ի բարձրեալ ՚ն բանին
հրաման ՚ի յերկրորդ
դուռն աւուր ըս
կըզբան. ըղձուր
սըն ՚ի ջրոյն բա
ժանեաց հաստատուն պարսպանակեց.
որով զՃս հողեղինաց՝ անջրպետեաց
՚ի հրեղինաց. Ըզ նոսին որդիք լուսոյ՝
տուք օրհնուի երրեակ լո՛ւսո՛ ՚ին։
Նաժմաչեայ հոյլք քրովբէից երիցք
սրբեանըդ սրօքհից. աթոռք անեղ

ՇՃՈՒՔՆ ՀամադՈՅ ԵրրորդուՆՆ։
բարեխօս լերուք առ Տէր՝ վասն ման
կանց եկեղեցւոյ. ընդ նոսին որ՝։
Գ՝ՈՐագոյն իշխանուԹիք՝ և անվուխտ
Միշտ ՏերուԹիք՝ անյաղԹելի՝ բազ՝ զօրուԹիք՝
ի յարարչին վառաստրուի՝ աղաչե
ցէք զՏէրն ողորմած՝ անտես ջառնել
զգործս ձեռացն՝ ընդ նո՝։
Ամ՝ՈՒք անմարմնոյզդ պեՏուԹեց՝
հրեշտակապետուք բարձրուեց՝ հո
գիք հրեղէնք և սպասաւորուք հր
եշտակաց զինուորուիք՝ մաղԹե
ցէք զտէրն ահրանց՝ վասն մարդ
կան երկրաւորաց՝ ընդ նո՝։
Ն՝Րկնաւորաց դասուց վերնոց՝ օրհ
նաբանից քոց զբ՝արԹնոյ՝ քաղց
րասցի առաքել գԼԹած՝ որ վ՝ՈՒ մեր
ձայն մաղԹանաց՝ զորս և առցես
մեզ պահապան՝ յայսմհետէ մինչ
՝ի վախճան՝ ընդ նո՝։

Օ՛ծրութե՛ց և տրուե՛ց՝ իշխանութե՛ց
և պետութե՛ց. և ամ՛ անուանելոց՝ որք
իյերկինս պարտանօք. ընկալ քո-
ուրախութ՛ զմեզ յօր մահու և յա-
րուե՛. ընդ նոսին օրհնել հոգւով զմ
քեզ ընդ հօր փառա[1]տրեա՛լ լի՛վ։

---

*Երդ վ՛ Երրորդի աՀուր Աբարչուեն. և վ՛ Երրորդի պարան ա՛ի Յովհաննես մլրեցի

[1] ա՛կա՛ն բանն որ ընդ հօր արար
էակից և համազօր՝ յերրորդ
աՀուր զՀուրսն զատոյց՝ ըզբոյս և
զտունկըս բղխեցոյց՝ իսկ՛ իյերրորդ
դարուն դարձեալ՝ զՀուրսն հեղհղ
ցամաքեցոյց՝ զնոյ տապանաՀն իւր
ապրեցոյց՝ ըզկենդանեաց սեռս աճե
ցոյց՝ տո՛ւք օրհնուի՛ անձառ լու-
սոյն՝ հօր և որդւոյ և՛ս հո՛գւո՛յն։
Ո՛նդ ծ[illegible]ե՛ց երկրի զգալեաց՝ տրն
կեաց և զտունկս խմանալեաց՝ զկե
ղեւ մեղսըն ցածուցեալ՝ զդասս

արդարոց բազմացուցեալ. յորոց և
մեծն ի ծնունդս կանանց՝ միջնորդ
հնորհաց և օրինաց. տուք"։
Ա՛ծագաւորին երկնից զինուորք՝ ար
քայութեն աւետաւորք. խընդրեա
դընել լեալ ի սրտի՝ առ ի հովտէս
տրամականէ. յուխտեալ տեղին
տէրունական ի խոստացեալն որդ-
ւոց մարդկան. տուք"։
Յա՛ռանգին հօր սպասաւորք՝ և
յարդանդէ երկրըպագօղ. կարա-
պետ և մկրըտիչ՝ այնմ որ մեղաց
մերոց քաւիչ. լեր բարեխօս առ
ննոյն գրիգոր՝ զընկերս մեր յան
ցանաց. տուք օրհնու"։
Ո՛հօրէ լոյս ծագեցար՝ մեռեալ բնու
թենս կենդանարար. առաքեցեր յա
ռաջընթաց՝ որ զյօհննէս քարոզ կե
նաց. սուրբն հայց համբն ամենակալ՝
զպաղատանըս մեր ընկալ. տուք"։

ցաւ՝ Երրորդ դասուն խահակաւ.
Նաւծկեալ խորհուրդն ծանուա-
ւոյ ո՞ւսաշաւիղ յերկինս ելին՝ հողա-
նիւթեայ՝ ըստ հրեշտակին. արժանացո՛
զմեզ նորին՝ նեղ և անձաւկ ճանա-
պարհին. զի հետևողք դժոխնորին՝
հօր քոյ վերին օթևանին. և երդեա-
ցուք ընդ երջանկացն՝ որդւոց լու-
սոյ քեզ եւ՛ որդս ա՛ս՛ո՛ւա՛ծ՛ոյ։

---

* Երգ վանն Ձորորդի աշուղ Աբաջուխեանն՝ վանն Ձորորդի դասուն. և վերն Աչեռոաց Աբածնին։

աւետարն անգոյ և սկզբնա-
ծին՝ հալածեցաւ յօրն առա-
ջին՝ լոյսն այն պայծառ յօր էրրոր-
դին. յարեգական նիւթ հաւա-
քեալ՝ լուսինն ի տիպ լուսոյ ստեղ-
ծեալ և աստեղսդ պարս յօրինել՝
որով օրինի ստեղծօղն էին՝ ի բանա-
ւոյ պաշտօնէ՛ի՛ց։

ի ջորտրդ օր գարձեալ հրշտիկն եա
զաւետիսըն կուսականն. Թէ լոյս որ
ոչ բովանդակի ի քէն մթնեալ պարու
նակէ. յոր օրինեցայք ազգք երկրա
ծինք՝ առաք օրհնեալ պտղոյ կոյսն
կո՛չին նախնեաց մօրն Եւայի՝ յորմէ
ադամըն հին պրտի բարձան անէծքըն
արամական քո՛ր ծննդեամբ կոյս մա
րիամ՝. ապաչեա զքո միածինն՝ Թո
ղու զմեզս որդւոյ նոցին. յոր՝՝:
Հաւրան ընծայեալ յերկրէ յերկինս՝
յոր համբառնամք առքեզ գհոգիս՝
յոր լսես քո զաւետիս՝ խնդրեա
լինիլ մեզ լսելիս՝ զձայն աւետեաց
քո միածնին՝ եթէ եկայք օրհնելք
հօր իմ. յոր՝՝:
Զայնիւ առաքեա զհոր պաղատիմք՝ ե
աւրջիւ քոյ անկանիմք՝ ապաչանօք միա
ծնին՝ շիջո՛ ի մէնջ ըզբո՛ց հնոցին՝
տուր արտասուօք ըզմեղս ջընջել՝ և
վերստին զմեզ նորոգել՝ յոր օրհ՝՝:

Երգ վան Հինգերորդի աբեղայ Արարչունեն. և վան Հինգերորդի գարուն. ի տուրք Աստուածայն Փոխ։

Ածատայքեաշ բանն ի հո-
րէ՛ յօր հինգերորդին հրա-
մայէ՛. բըղխել ի ջուց սեռս կայտա-
ռաց՝ և թևաւոր օդականաց՝ իսկ
ի գառնէն հինգ մըկըրտին՝ յամէն
և՛ ծովէն խարայէլն հին՝ առցուք հը-
րաշէց ներդործողին՝ սլատիւ և
փառս անվաղ բանիք՛ ։

Ա՞ր քրատէ՞ս օրինաւիւ առաքելոցն
քրի՛. որք ի ծովէն տիբերական՝ ի յերկ
նայինսն կոչեցան՝ անցին ըզ ծով ձա
կան՝ և՛ ի հոգին մըկըրտեցան՝ տա՛։

կան ուռուցանեն. արբո՛ւ և մեզ ի ջրոյն
ասակ ընդհաց հոսին զոգիս մարդ-
ղաք ի քէն շինեալ չի՛ն. յորմէ վը-
Աբրահամա՛ գնացիւք գեղոյդ քա-
դեալ հիմունս ինոր սիօն բզմեզ
վէմդ ի վէ՛ր վիմին բանի՛. ընդ ե-
ի յանդոյց. նոյն շինեցեր զեկեղեցի
Ե՞ ինօղ էիր ցըս համայնից՝ արբածող
նորոգել ի հնոյ մեղաց՝ տացուք՛՝:
պաղատեցէք առ նոյն գըթած՝ զմեզ
դարեցիք՝ զեկեղեցիս հեթանոսաց՝
ըըն յանցանաց՝ նոքաւիեսուք զար
տըրամանիանաց՝ սբ հաբսաննեցին յայն
հայցեցէք՝ ընդ ձեզ լինել մեզ պարա
կէց՝ տացուք հրաշէց ներ՛՛:
հարսանիսն անառական՝ զձեզ առա
քեաց հայրըն փառաց՝ հրաւիրատուք
Աբրահամա՛ գնացիւք գեղոյդ քա-

կենաց՝ հայցմամբ հոգւոյն մատրա-
ճակաց՝ զի բանաձոր երկիրըս քո՛
պըտղաբերցի ՚ի փա՛ռս աստ՛ուա՛ծ քո՛։

---

*Երգ վ՚ Վեցերորդի ամսոյ ԱղաչուԹեան.
և ասի Վեցերորդի դարուն. և ի խաչելու-
Թիւն Քսի.

Հանդուրժեալ քնութ քարոզ-
ուն՝ ունել միայն զանձատ-
բարին՝ այլ ստեղծեալ զմարդ յիւր-
պատկերին՝ ՚ի վեցերորդ առաւօ-
տին՝ և ՚ի յերրորդ ժամ զկողաճինն՝
՚ի յօդնուի եւս հոգաճինն՝ զորս ՚ի
դրախտին եդ վայելել՝ բայց ՚ի սպրդ-
ղոյն մահո՛ս ա՛րգել՛։
Պատանեալ առ պատուղին կեա-
ցոյն՝ զնաց ադամն հին՝ զկինն պատճա-
ռեալ խաբման՝ և կինն զօձն դա-
ւճան՝ որով երկիրս այս անիծա՛-
փուշ և տատասկ ՚ի սմա բուսա՛։
վըճիռ մահու մարդոյն տըւա՛՝ դատ-

ուր

նալ՝ ի հող ուսան՝ ստե՛ղծ՝ ըստ
ձեզ՝ ընկերս փութացայր հայրն փառաց՝
րզ զիր պարտեաց մեր յանցանաց՝
որով զգեցաւ որդին զրկեաց՝ ի վեր
դարձան զիրերին մեղաց՝ հօր հաճութ
ի մահ խաչին՝ եկեղ կամաւ ի յուրբա
թին՝ գառըն զենաւ ի հին զտակին՝
վոխան գառանցն ժրինա՛կ՛ն՝
Ա՛ն հիւ լուսոյ պատուէրն՝ արդա
րութ ճանապարհին՝ բարձրանալով
քո ի խաչին՝ բարձրացուցեր զմեզ
ի յերկինս՝ քո անպատում խնդրո
թիդ՝ և կամաւոր խաչելութիդ՝
հաշտեա՛ց ընդ մեզ աեր զրկուք և
թո՛ղ զմեղս ողորմութեա՛մբ՝
Յոսկալիդ սերոբէից՝ և ահաւորդ
քերոբէից՝ խոնարհեցար ի ջաղջալոյն
ջաղջախէն բնութ մարդկան՝ ի խա
չին զմեղս ըսպաներ՝ և զդատակնիք
մահու լուծեր՝ հաշտեա՛ց ընդ՝

ալ ի՞հարկն բնութեց էից՝ և արարիչ ըդ
բոլորից՝ յորժամ ծագեաս զնաչիդ
նշան՝ ի գալստեն քոյ միւսանգամ՝
զերկրպագուս այժմ հաճատով լու-
սաւորեա նորին լուսով՝ զի համա-
ձայն խաչազգեացին՝ ըզ քեզ օրհ-
նեմք յաւիտեա՛նից։

---

* Երգ վասն Յօթնեւորդի աճուրդ Աղաբչուն։ Եւ վասն Եօթնեւորդի դարուն։ Ի խորհուրդ Հանգստեան իւր։

Տէրն յետ ստեղծմանն ա-
րարածոց՝ հանգեաւ յեօթ-
նօրն ի գործոց՝ այն որ հանգիստ
աշխատելոց՝ և կամքն գործ է եղե-
լոց՝ ուստի և մեզ յոյս հաստատուն
ետ հանդրստեամբն շաբաթուն՝
թէ ասա գործել զգործս այ՝ անդէն
հանդչիլ ընդ աստուածմ։
Ա՛ծքունեաք վարդապետիմք՝ յօրինա-
կէ ա՛ն խրատիմք՝ որ ի յերկրորդ ա-

թեն. յեօթներորդ օր հանգըստանէն՝
իջեալ մարմնովն ի գերեզման՝ զկա
պեալ հոգիսըն վերացեալ՝ զանանց
հանգիստըն պատրաստեա՛ց։
Օգն որ ի քոյդ կողէ ցօղեալ՝ բը
ժըշկեացէ զհանգուցեալսն. իջեր
ի հող մահու նոցին՝ և քուստուցէ յո
րըն վերջին. կենդանարար ձայնիւդ
քո՝ կոչեա զնա ի կեանըս քո՝ և դա
սեցո ընդ արդարոցն՝ երգել քեզ
փառս ընդ զըւա՛րթնո՛ցն։
Լի՛ճեալ զբնութի՛ւս կենաց ուն՛օղ՝
դարձոյց յինեանքն ի մէհու հող. խակ
անմահիդ մեռեալսն՝ շնորհեաց դար
ձեալ զանմահութի՛ւն. զորս են ընդ քեզ
թաղեալ մահո՛ւամբ՝ յաւազանին մը
կըստուբ՝ յարո՛ւցեալ քեզ քոյին փառօք
արեգական նըման լո՛ւսա՛ւոր։
Փայլին արդա՛րքն յարքայութե՛ւն՝ և ճըդ
նաժո՛ղքն ի հանգ ըստեան՝ մարմինըս
քըն սրբակիւն՝ և ի՛ւստանաց լապտեր

լուսոյ և որդիս առնչեան։

դուք ընդալջ քումմէ ոմն զորդեսն
այլ զօրութիւք քով մեծաւ՝ բերկրեսցի
ամաչեսցուք յուսացեալքս ի քեզ.
առաջս լուսաւորս, յայնժամ մեք մի
Յորժամ երևիս փառօք մեծ ընդ
Սաչ քո ելիցի մեզ ապաւէն առ Ք[ր]ս[տ]ոս։

Իմաստնք պահով յետ Աստուածականին։

փառք ընդ Հօրէ և Որդւոյ և
կենդանեացըս բերանով՝ ոտացին քեզ
թիք՝ և զինքնիշխողական ողորմութիք։ զի
քեզ անկան։ յարի և զմեզ արդարու
յորդւոյ մարդկան՝ որք հնազանդ լի
թաղեցար մեռեալդ։ և յարութեամբ
քաւեալ այլ։

՚Լո՛ անպատճառ խոնարհութեդ՝ որ

մի դատեսցին՝ այլ զերթալեամբ քո
զքեզ ճաճ խոստովանին՝ արդարութ
վաւին՝ դատեցար որ ընդ նոսին՝ որք

✣ Խաղող։

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստ՝ զի
սպահպանեսցէ զժողովուրդս իւր
ընդ հովանեաւ թեւց և պատուական խա
չիւն իւրով՝ ի խաղաղութեան։ Ամեն։
կալ տէր Աստ մեր՝ կեցո՛ և ողորմեա։

✣ Մաղթանք Պահոց։

Օգնեա մեզ տէր. օգնեա մեզ Աստ փրկիչ
կիրակոս՝ վասն մեծի փառացդ անուանդ
քո. Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեղս
մեր վասն անուանդ քո սուրբ։ Պարտիցեալ
պահեա զառ՝ ի քեզ ապաւինեալ զժո
ղովուրդս քո ընդ հովանեաւ թեւց և
պատուական խաչիւդ քով՝ ի խաղաղութեան։
Փրկեա յերևելի և յաներևոյթ թըշ
նամւոյն։ Ընժանաւորեա զհոգիս
խառնաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ
սուրբ Հոգւոյդ։ այժմ և՝։

✣ Ձիշեա Տէր և աղաչեա։

Բարերար և բազում ողորմիչ քո՛,
Օրհնեալ տէր մեր յաւ քաւ. ամեն։

✣ Հայր մեր որ յերկինս՝։

կայգաւանութեան Հաւատարակաց Ազգիս Այնո-
գալի ժամուն: Որ կատարի Ի Տէրն Հոգւոյն
սուրբ, Ամէն Ի սկզբան Յարութեան քան եւ երկման
աշակերտացն:

զիցի անուն ան օրհնել
յաւիտեան. զի յաւուրջ
քան զարեւ անուն նր
Ինա օրհնեացին ամ
ազգք երկրի. եւ ամ ազինք երա-
նեացեն նմա:

Օրհնեալ եր ան ի խորհրդի որ առնէ
սքանչելիս միայն. եւ օրհնեալ է անուն

ՏԵՐ ՓԱՌԱՑ ՆԵՐ ՅԱՒԻՏԵԱՆ. ԼՑԻՆ ՓԱ
ՌՔ ՆԵՐ ԱՄԵՐԻՒԸ. ԵՒԻՑԻ ԵՒԻՑԻ։
ՓՓԱՌՔ ՀՕՐ ԵՒ ՈՐԴՒՅ ԵՒ ՀՈԳ՛Ւ։
ԱՀԵ ԵԱ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵՆ ՁԵՐ ԱՂՕՂՋԵՍ
ՑՈՒՔ. ԸՆԿԱՂԻՑԻՑ ԵՒ ՈՂՈՐՄԵԱ։
ՕՐՀՆԵԱԼ ԵՒ ՓԱՌՔ ՀՕՐ ԵՒ ՈՐԴՒՅ
ԵՒ ՀՈԳՒՅՆ ՍԲՅ։ Ի. ՀԻՄ ԵՒ։

Երգ Արևագալին։

ՅՈՐԵԼԻՒՈՑ ՄԻՆՉ ԻՄԱՒԱՍ. ԻՒ
ՀԻՒԱՆԱՅՅ ԼՒ ՒՀՀԱՐԱՒՅ. ՍԱՄ
ԱԶԳՔ ԼՒԱԶՈՂՔ ՀՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՆՈՐ
ՕՐՀՆԵՑԷՔ ՔԱՐԱՒՐԻՉՆ ԱՐՈՒԱՃԱՆՈՂ ՈՅ
ԾԱԳԵՒՑ ԸՆԶԼՅՈՒ ԱՐԵԳԱԿԱՆՆ ՈՒՅ
ՍՈՐ ՅԱՇՂԱՈՂՀՆ։
Ի ՈՒՀՂԵՑԻՒՔ ԱՐԴԱՐՈՑ ՎԱՀԱՆԱՔ
ՀՀՉՔ ՍԱՆԱՅՍՏՐՔ Ի ԲԵՐԴԱՂՔԵՆ.
ՅԱՌԱՁՕՐՈՒՆ ԼՈՒՍԻՆ ՁԱՌԱՁՕՐ ԽՈ
ՂԱՂՈՒԹԵՔ ՎԱՂ ԳՈՒԼԵՑԿՔ ԸՆԴ ՀՕՐ
ԼՒ

չի զուտաս և զկնդրուճաց սրտից
զաց և'ի ցանկուէ աշխարհի: Ընկալ
ցուք. զինա փրկեսցի զմեզ ի մե
ողորմեացին: Ուխտիւք զձեզ աղաչեմ
աղօթիւք նոյ և բարեխօսուքն մեզ
և կարգան զանուն ամն սրբուէք, որ
ընդ ամէն ժամ քրիստոնեից ուր
տրս լուսոյ:

✠ Կարգ:

Յարևելից մինչև ի մուտս արևու
նկնէջք. բարեբանեցէք զտէր զամ
նի: զերկնելեացն արդարոց և'փառաբա
զձայնի. օրհնեցէք միշտ ա նդադար
սիրեալ: Յարևելից յարևմո ւտս մանկունք
✠ Յարդարակ:

գիտուքեանն իւրոյ ի՞մ ըզ
ևՀոգեւոյն. որ ծագեաց ըզ լոյս

Ձերոց. և արժանի արասցէ զմեզ
հաճատոց և պատուիրանաց իւրոց
ընդ ամ՝ նբս իւր. ամէն՝՝:

Զառաջնօսա լուսոյ և զառաջնիկայ
օրս խաղաղութիւն անցուցանել՝ հա-
ւատով՝ի նոնէ խնդրեսցուք:
Օ՝հրեշտակ: Օ՝քաւութիւն: Օ՝նբս
Այլ և առ մեզ՝՝: Օ՝անձինս Աղօթեաց:

*Աղօթք:

Ցարևելից մինչև՝ի մուտս արևու
օրհնեալ ես տէր. վասն զի թագաւորու-
քեաղեր ես. և անուն քո ահեղ և լի
ամ սիեզերս: Խաղցրասցին սուղ
մաս երգուածիք մեր առաջի քոյ.
ելցեն իրաւունք յաղաւորուիք քում՝
մե՝ի տևարուխս մեր. և փառաւո-
րեսցի ամենաբբ անուն քո: Այլ մեք
արժանի եղիցուք կալ՝ի պատուիրա-
նի քում. և քեզ երգել զօրհնութի
և զփառս հօր և որդ՝՝:

ժողովուրդք և խաչն արօտի նուա-
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ա՛տեք ընդ դրունս նոր խոստովանու-
թեա՛ւ. և օրհնութե՛ամբ ի սրբութիւն նորա։
Խոստովան եղերուք տեառն. և օրհ-
նեցէ՛ք զանուն նորա։
Լա՛ւ է տէ՛ր յաւիտեան է ողոր-
մութի՛ւն նո՛ր. յազգէ մինչև յազգ է
ճշմարտութի՛ւն նորա։

Երգ։

Ձ՛ինուա՛ծ էր ամենայն ազգաց ան-
դո՛ղդ երկնից աղաչե՛ն. ա՛լլ-
փհան նակատա՛ք զանցաւո՛րս առէք
զանա՛ւրէն բարեխօսեցէ՛ք
ա՛ռ տէր՝ ո՛չ մանկանց երկնի՛ղ ցօ՛ղ
լա՛ճատա՛կ պանծալի՛ք ա՛խերս
ցե՛լք ի՛ երկնաւո՛ր ծո՛ւրէն. ա՛լլ-
փհան
մի՛ւրուտեցայ՛ք ընդ ո՛ւխի՛ արեամբ
ձերո՛վ ի՛մահ խաչին. բա՛։
Ա՛րտերո՛սք ցանկալի՛ք. և՛ օթևանք
ո՛գւոյն ճշմարտութե՛ան. ա՛լլ-

Ա՛րտիրուածք յակալիք մարդկան
անուշա՛ն կեա՛ցէն։
քո՛ւր։ ո՛րք զարմացեցի՛ք մարմնով վե՛ր
կամ հատա՛կ ըլ՛ք կնդանի՛ք սիրօղ
անձա՛ն ոչ մեռո՛ց։
Ա՛ւր։ բարեխօ՛սեցէք ա՛ռ Տէր վե՛ր
ձ՛ղնաձո՛ր ըլ՛ք ճշմարի՛տ վկա՛յք

❋ Յարդարակ ❋

զինեա՛ն զմայլեցո՛ւցէ՛ք բա՛ն։
ո՛ւրբ փոխանակ կա՛թին արբո՛ւ
տիք և կատարեա՛լ ի՛մաստո՛ւթ՛ե՛ն։
Ա՛մաե՛ն ո՛ր պատրաստ՛ք մա՛նկունք
մրդիմ մարդիան՝ բարե՛։
Ե՛նոե՛ մանկն հասո՛ւք քան զամենայն
վերնոյ՛ն պա՛տո՛ւհե՛ցո՛։ ո՛ւրբ երա-
ո՛ւվեցո՛ւք աշխարհի՛։ և բաղձալո՛ւք
ցանկա՛լ՛ի՛ե՛ան՝ բարե՛։
ը՛ի՛ցո՛ւք հոգւո՛ւ կարեաց և

լեցո՛ւ և ողորմեա՛։

ողորմեցա՛։ Ամենակալ Տէր ամէնից մեր
Յիսուս Քրիստոս Որդի Աստուծոյ ողորմեա՛
մեզ զի քեզ յուսացեալ եմք։ Մի՛ բարկանար
մեզ յոյժ և մի՛ յիշեր զանօրէնութիւնս մեր
հապա՛ ողորմեա՛ մեզ ըստ մեծի ողորմութեան
քոյ զի տէր ես դու ողորմելոց և ողորմես
մեզ ձեզ սպասկալից։

Մաղթանք։

Ամէն տէր ողորմեա՛ մեզ ամէն տէր ողորմեա՛
մեզ ամէն տէր ողորմեա՛։ Ի քո ողորմութեան
յուսացեալ եմք մեք ծառայք քո տէր մի՛ թողուր
զմեզ յաւիտեան։ Ամէն տէր ողորմեա՛ մեզ
ամէն տէր ողորմեա՛ մեզ ամէն տէր ողորմեա՛
մեզ։

Փառաբանութիւն։

Ամէն ճշմարտութեան աղաչեսցուք զքեզ
Տէր զի զբանն պատուիրանին Աստուծոյ
հաճեցեալ լուսեղէն և երկնային
անթառամ պսակացն արժանի եղիցուք
Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր որ ունիս
զիշխանութիւն յաւիտենից։ Ամէն։

❋Աղօթք։

ԱՄՆ. ես ար և՛ն աբս հանգուցեալ.
և մեք նբ վկայեալքս աղաչեմք
զքեզ բարեխօսութբ նբ ամ ածանինն
և աղաչանօք ամ նբց քոյ՝ մի՛ մոռ-
ժուր զմեզ յողորմուէ քումմէ. այլ
կեցո՛ զմեզ աղօթիւք սոցին. զի
դու ես բազում ողորմ ամծ. և քեզ
վայել փառք՝ իշխանուէ և պատիւ։
այժմ և միշտ և՛։

❋Յիշեա Տէր և ողորմեա։
Բարերար և բազում ողորմ ամծ քո՛։

Սաղմոս, 62։

Ո՜Վ Լի՛ք իմ, ես առ քեզ ա-
ռաւօտ առնեմ. ծարաւեաց
ցաւ առ քեզ հոգի իմ.
քանի պատուիկ ևս և մարմին իմ։
Այլ երկիր անապատ և անջուր՝ ուր
չէզոյ ինձ ճանապարհ։ Այսպէս

ամբն ոչք երդնաւն նովաւ. խոցին
բերանք այնոցիկ՝ ոչք խօսին զանօրէ-
նութիւն։ Եւ ուր ամ աղօթիցն եմոց յա-
ղաչել ինձ առքեզ. յերկիւղէ Թըշ-
նամւոյն երբեկեա՛ զանձն եմ։ Ոտ-
կեացես զնս ի ժողովոց չարաց. ի
բազմութէ ոչք գործեն զանօրէնութիւն։
Այք սրեցին ոմ սուսերս զլեզուս իւ-
րեանց. լարեցին զաղեղունս իւրեանց
յիրս դառնութեան։ Ձգել ի գաղտնիս
այնոցիկ՝ ոչք ասղիղ են սրտիւք.
յանկարծակի ձգեսցեն ի նա և մի՛
երկնչեսցեն։ Այք զօրացուցին յանձինս
իւրեանց զբանս չարութեան. խորհեցան
թաքուցանել ինձ զորոգայթս. և ա-
սացին՝ ո՞չ տեսանէ զայս տէր։
Ւննեցին զանօրէնութիւն. պատրաստե-
ցան ի քննել զքննութիւն։ Ա՛ստիճ այր
ի խորհուրդ սրտի իւրոյ. և բարձր ե-
ղիցի Ա՛ստուած։ Նետք մանկտից եղեն

վերջ ենչ. տիարացան ինն լեզուք
ենչ. և խառնեցան ամենեքեան ոչ
հայերէն ընդ նոս։ Այրևաւ մեմ մարդ
ի պատմել զոտրծմանչ. և զարարածս
նոր ի միտ առին։ Աւրախ եղիցի աշ
դաւ ի տէր և յուսասցի ինձ. նո
վաճ գովեսցին ամենեքեան ոչ
զինչ են սրտիւք։

Երգ։

Ո՞յր ի՞րարիչ լուսոյ ա՞ռաջի՞ն լոյս։
բնաւիւ՞ լե՞ ի՞ լոյս անհատոյց։
Ո՞յր երկնաւոր՝ ի՞ դասուց լուսե՞
զինանցն օրհնեալ՝ ի՞ծագիլ լուսոյ
առաւօտուս ծագեա՝ ի հոգիս մեր
զլոյս քո լիամբ նալիր։

Ո՞յր ի լուսոյ ծագումն արեգական
արդար՝ անձա՞ռ ծրնե՞նդ ՚որ
Արդե՝ յառաջ քան զարև անուն քո
գովեալ ընդ ՚որ՝ ի ծագիլ լու՝
Ո՞յր ի ՚որէ բղխումն աղբիւր բա

Տէր ողորմեա մեզ եւ մի՛ թնաւթիւն.
Տէր ողորմեա մեզ յայսմ առաւօտս։
պաղատիւր բարեխաւսեա. լուսով քով լերո
Ամէն։ Ո՛ր օրհնեալ բրիստիանոսդ
ամէն։ Ո՛ր օրհնեալ ծագումն
պաշտօնեից։ Ո՛ր օրհնեալ ծագումն
կայ. ընկալ զաղաչանս մեր քոց
Ան՝ նեզանելի՛դ Լիզ հայր ամէնա

✠ Յարդարակ։

Հոգեմբ՝ իճագել։
Նայնոցն երկրածինքըս միշտ վառա՛
Տէր ե՛ւ ըս՛ ըզուսի. զքի՛զ ընդ երկ
Լոյս ե՛ըեակ ևմի՛ ա՛ նբաժանելի
քեզ բարեբանեն. իճագել։
եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս ըզ
Ամէն։ Ո՛ր օրհնեալ ծագումն
պաղատիւր բարեխաւսեա. լուսով քով լերո
ամէն։ Ո՛ր օրհնեալ ծագումն
ամէն։ Ո՛ր օրհնեալ ծագումն

Ո՛վ ածուիր. զքե՛զ խոստովանիմք յա
ւիմ ամենայնի. զքե՛զ փառաւորեմք
ի մեծ երկրպագութենէ։

✣ Սաղմոս։

Լուսով զգեցեալ որպէս հանդերձիւ
զեցաք. ե՛ւ ոչ եւս խաչ քո վերկիր
հաճախացեալ ասպատինեցաք։
Լո՛ւր մեզ ածէ վերկիր մեր. տո՛ւր մեզ
զհաղորդութի՛ւն քո. և արա՛ւ մեզ զո
ղորմութի՛ւն քո մարդասէր ածէ։

✣ Կարգ։

❋ Եւ ես խաղաղութե՛ն զտեր աղա՛։

Փառաւորեցուք զամենակալն ածս
որ ծագեաց զլոյս առաւօտու
յարարածս իւր. ծագեցէք և այժմ
զառաւոտ ողորմութի՛ն քո՛ ի վե՛ր փառաւո
րանչացոյ անո՛ւան իւրոյ. Ո՛մենակալ
տէր ածս մեր՝ լեցո՛ւ և ողորմեա՛։

✣ Աղօթք։

Զառաւօտուս աղօթս և զբանա
ւոր պաշտօնս՝ ընկալ ամենակալ

ամենամեծդ ես ՚ի քո անսպական
և յերկնային խորանդ : Ծագեա՛
առ մեզ զարդարուեա՛ և զիմաստուե՛
քո զլոյս . արա՛ զմեզ որդիս լուսոյ
և որդիս ցերեկուան : Այլ զե՛ի գալ
ահուրս երկիւղածուե՛ վարեսցուք
ղկեանս մեր . և առանց դադրեցուք
զուքե կատարեսցուք . զի դու ես
օգնական և փրկիչ մեր . և քեզ վայե
լէ փառք հիւանու՛ :

* Ասղոս , 22 :

Տէր հովուեսցէ զիս . և ինձ
ինչ չպակասեսցի : Ի վայրի
դալարուոջ անդ բնակեցոյց
զիս . և առ ջուրս հանգըս
տեան սնոյց զիս : Դարձոյց զանձն
իմ առիս . և առաջնորդեաց ինձ ՚ի
ճանապարհս արդարուե՛ վա՛ն անու
իւրոյ : Թէպէտ և գնացից ես ՚ի

մէջ ստոյեւրայց մահու. ոչ երկեայց
ի չարէ. զի դու տէր ընդ ես ես:
Յուպ քո և գաւազան. նոքա մխի
թարեացեն զիս: Պատրաստ արարեր
առաջի իմ զսեղան. ակն յանդիմանի
նեղչացիմոց: Օծեր իւղով զգլուխ
իմ. բաժակ քո ում անապակ արբեց
ցոյց զիս: Ողորմութի քո ետր զհետ
իմ եկեսցէ զամ աւուրս կենաց իմոց.
բնակիլ ինձ ի տան տն ընդ երկայն
աւուրս: Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր
և գնայցից. զի առ քեզ տէր համ
բարձի զանձն իմ: Փրկեա զիս ի
թշնամեացն իմոց տէր. զի զքեզ ա
պաւէն ինձ արարի: Ասա ինձ առ
նել զկամս քո՝ զի դու ես աստ իմ:
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ
ինձ ի երկիրն ուղիղ: Ա՛ն անուան
քո տր կեցուսցես զիս. արդարութ
քով հանցես ի նեղութե զանձն իմ:

մեր աճ յակոբայ: Նկայք և տե-
տր զօրաւէց ընդ մեզ. ընդունող ե-
քարձրեալն՝ և խառվեցաւ երկիր:
թագաւորութիւք. Եւտ զձայն իւր
ցան հրեշտանոյք և խոնարհեցան
ցին. օդնեայդ նց աճ ի վաղորդե-
նէ մինչև ի վաղորդեան: Խռովե-
ի ջ ի մէջ նց՝ և նոքա մի սասանե-
ևնոքա արար զյարիս իւր բարձրեալն:
տոց ուրախ առնեն զքաղաքն այ-
տրինք ի զօրութէ նորա: Գնայք գե-
խառվեցան ջուրք նց. խառվեցան լե-
բանց ի փրտս ծովու: Գոչեցին և
յոյժ: Ա ա այսորիկ ոչ երկնցուք մեք
կան ի վը նեղուեց սրտ գտին զմեզ
մեր ապաւէն և զօրուի. օգնա-
ան՝ ես ծառայ քո եմ:
անձին իմոյ՝ զի ես ծառայ քո եմ:
միս իմ. և կորուսցես զամ նեղչաց
Աղօթմունք քով սատակեսցես զթշնա-

սէք զդուրծս ոյ՝ որ արար զնշանս
և զարուեստս ՚ի վէր երկրի։ Լ՚հար
զպատերազմ ՚ի ծագաց մինչև ՚ի
ծագս երկրի. զաղեղունս փշրեաց,
զզէնս խորտակեաց, և զասպարս
այրեաց հրով։ Կանխեցէք և ծաներ
ուք՝ զի ես եմ ած. բարձր եղէց
՚ի հեթանոսս՝ և բարձրացայց ՚ի վէր
երկրի։ Տէր զօրութեց ընդ մեզ. ըն
դունօղ է մեր ած յակոբայ։ Լ՚ի
յօդնել ինձ նայեաց. և ետր յընկե
րել ինձ վուէճ։ Լ՚մաչեսցեն և յա
մօթ լիցին ոյք խնդրէին զանձն իմ
դարձցին յետս և ամաչեսցեն ոյք
խորհէին ինձ չար։ Դարձցին առ
ժամայն ամաչեցեալք ոյք ասէին
ինձ վայ վայ։ Ցնծասցեն և ուրախ
լիցին ՚ի քեզ ամէն ոյք խնդրեն զք
քեզ տէր։ Լ՚ասացեն յամ ժամ,
մեծ է ած. ոյք սիրեն զփրկուխիս ք։

Ո՞ւր
երկիրս՝ ի՛ր երկինք նա։

Ճանապարհ բարի՝ Ո՞ւր է ձկնորսը
ստուերի՛ պես։ ա՛ռաջնորդ հոգւոց մերոց
երկիրս՝ ի՛ր երկինք նա։

Ճանա՛պարհ բարի՝ Ո՞ւր է ձկնորսը
ըզվա՛՛ռա։

Ձկնա՛՛ս. ա՛ռաջնորդ հոգւոց մերոց
Յի՛սո՛՛ս. մա՛ր Աստո՛ւած և ըզմա՛՛ր առ
Հա՛՛ր քո՛՛ և հո՛՛գի. երկրե՛լի՛ շա
լին աղբատ և տնանկ եմ ես ինձ օգնեա՛՛
ինձ. օգնական և փրկիչ իմ ես գո՛՛
ե՛՛ր իմ, մի՛ յամենալ։ Տո՛՛ւր զօրութի՛՛ն
ծառայի քո՛՛յ. կեցո՛՛ զորդի աղախնոյ
քո՛՛յ. և արա առի՛՛ս նշան բարեաւ։ Տե՛՛ս
ցենատելք իմ և ամչեսցեն. զի դո՛՛
ե՛՛ր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։

❋փառք հօր։ Այժմ և միշտ։

Ղուկաս ԺԸ. ԼԱ

Ընդունեցաւ զերկոսեան եւ ասէ ցնոսա. Ահա
բարձրանամք յԵրուսաղէմ, եւ կատարեսցին
ամենայն որ գրեալ են մարգարէիցն վասն
որդւոյն մարդոյ։

Եւ ոչ ինչ ոք ըմբռնեցաւ ի նոսա ի սոցանէ
բանիցս։ Եւ ոչ գիտէին զինչ ասէր ցնոսա։

Եւ եղեւ մերձենալ նմա յԵրիքով, եւ կոյր
մի նստէր առ ճանապարհաւ մուրացիկ։ Եւ
լուեալ նմա զանցանել զբազմութենէն, հարց
զի՞նչ իցէ այս։ Եւ պատմեցին նմա թէ Յիսուս
Նազովրեցի անցանէ։ Եւ նա գոչեաց եւ ասէ.
Յիսուս որդի Դաւթի, ողորմեա ինձ։ Եւ որ
առաջինորդքն էին, սաստէին նմա զի լռեսցէ։
Նա եւս առաւել գոչէր. Որդի Դաւթի, ողորմեա
ինձ։ Եւ կայեալ Յիսուս հրամայեաց զնոսա
բերել առ ինքն։ Եւ մերձեցեալ նորա հարց
զնա եւ ասէ. Զի՞նչ կամիս արարից քեզ։ Եւ
նա ասէ. Տէր, զի տեսից։ Եւ Յիսուս ասէ ցնա.
Տեսանել լեր, հաւատք քո կեցուցին զքեզ։
Եւ նա անդէն տեսանել եղեւ, եւ երթեալ
հետեւէր նմա՝ փառաւորելով զԱստուած։
Եւ ամենայն ժողովուրդ որ տեսին՝ տուին
օրհնութիւն Աստուծոյ։

Եւ մտեալ Յիսուս՝ անցանէր զԵրիքով։
Եւ ահա այր մի անուն կոչեցեալ Զակքէոս,
եւ նա էր մեծաւոր մաքսաւորաց, եւ նա էր
մեծատուն։ Եւ խնդրէր տեսանել զՅիսուս
թէ ո՞վ իցէ, եւ ոչ կարէր յորոց ամբոխէ
զի հասակաւ կարճ էր։ Եւ վազեալ առաջի
ելանէր ի վայրի սիկամորոյ, զի անտի տեսցէ
զնա, զի անտի պիտի անցանէր։ Եւ որ եկն
ի տեղին՝ հայեցեալ Յիսուս տեսանէ զնա,
եւ ասէ ցնա. Զակքէոս, իջ վաղվաղակի,
զի այսօր ի տան քում պարտ է ինձ հանգչել։
Եւ նա վաղվաղակի իջեալ ընդունէր զնա
ուրախութեամբ։ Եւ տեսեալ ամենեցուն
տրտնջէին եւ ասէին թէ առ մարդ մեղաւոր
մտանել եւ հանգչել ունի։ Եւ կացեալ Զակքէոս
ասէ ցՏէր. Ահա կէս ինչս իմ, Տէր, տամ
աղքատաց, եւ եթէ զոք զրկեցի զինչս, հատուցից
չորեքկին։ Եւ ասէ ցնա Յիսուս. Զի այսօր
փրկութիւն եղեւ տանն այսմիկ, զի եւ նա
որդի Աբրահամու է։ Եւ եկն Որդի մարդոյ
խնդրել եւ կեցուցանել զկորուսեալն։

❋Աղօթք Պահոյն որ ասն ոչ լինի։

Օրհնեալ ես որ ետ փրկիչ մեր, որ
յամ ժամ ընդ մեզ ես, և ոչ եր-
բէք թողուս ի ձեռանէ քումմէ զայ
նոսիկ որք հաւատով և ճշմարտութեամբ
կարդան առքեզ։ Ուղղեա՛ք և խընդ-
րեմք ի քէն տէր՝ ձանապարհորդա-
կից լեր ծառայից քոց քոյին վերա
կացուքդ՝ պահելով ի խաղաղութե.
և առաջնորդեա մեզ միւսանգամ
խաղաղութեբ և խնդութեբ հասանիլ
յիւրաքանչիւր բնակութիս ի քէն շն-
որհս մեր։ Արդ վասն՝ Օրհնեալ
տէր մեր յն քն ամէն։

❋ Հայր մեր որ յերկինս։

Ի գաւառսն երկնաւորին զՔրիստոս
ի վեր նր՝ ձեռնասցին ի սաղմոս։

կարգաւորեալ Հայսարակաց Աղօթից Երրորդ
ժամուն՝ որ կատարի ի սկզբան լուսան Հոգեւոյն
սրբոյ՝ ի սկզբան նախամօրն ճաշակման և ապատու-
թեանն Ադամայ։

ՕՐՀՆԵԱԼ

հոգիդ սրբ ի՛ ձեռս
քո ես ։ ամէն ։

Գ Մաշտոս , 50 .

ողորմեա՛ ինձ Աստ՛ ըստ մեծ
ողորմութե՛ քումմ, եւ ըստ բազում
գթութե՛ քումմ քո՛ւեա զանօրէնութի՛ս իմ։
Լուա՛ երկրա՛ զկո՛ս յանօրէնութե՛ իմմէ
և՛ ի մեղաց իմոց սրբ ա՛րա զկո՛ս ։

Ո՛վ անօրէնութիւն իմ եւ ինձէն դիտեմ.
եւ մեղք իմ առաջի իմեն յամէ ժամ:
Քեզ միայն մեղայ տէր. եւ զչար
առաջի քո արարի:
Ապ արդար եղիցես ի բանս քո. եւ
յաղթեսցես ի դատել քո:
Ընդ օրէնութիւն յղացաւ, եւ ի մեղս
ծնաւ զիս մայր իմ:
Դու ար՝ զճշմարտութիւն սիրեցեր.
զանյայտս եւ զծածկեալս՝ ի մատուցեր
քեզ. քով յայտնեցեր ինձ:
Ցօղեա յիս մշակաւ եւ սբ եղէց. լո
էա եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց:
Լսել ուրախութիւն եւ
զուարճութիւն. եւ ցնծասցեն ոսկերք
իմ տապեալք:
Դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց. եւ
զնմա անօրէնութիւն իմ քաւեա կինէն:
Սիրտ սբ հաստատեա յիս աստ. եւ զհո
գի ուղիղ նորոգեա ի փորձ իմում:

Այնժամ հաճեսցին եւ պատարագ
և շինեսցին պարիսպքն Երու-
Արի՛ արա որ կամօք քովք սիօնի
ոչ արհամարհէ։
սիրտ նոր՝ և զհոգի խոնարհ, ոճ
Պատարագ ոչ՝ հոգի խոնարհ. ըզ-
Ջակէոս իսկ ոչ հաճեցար։
մատուցանէաք. բայց դու ընդ ոզ-
թէ կամեցեալ հիւր, պատարագս
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։
Տէր՝ եթէ զշրթունս իմ բանաս, բե-
դարուքեն քումմ։
կութիւն իմոյ ցնծասցէ լեզու իմ յար-
փրկեա զիս յարենէ ոճ՝ ոճ վրէ-
և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին,
Աւսուցից անօրինաց զճանապարհս քո,
ուղղեսցէ քո հաստատեա զիս։
Տուր ինձ ցնծութիւն ուրախութեան. և հոգ-
և զհոգի քո սրբ մի հաներ յինէն։
Պատարագ ոչ՝ հոգի խոնարհ. ըզ-

արդարութե, յորժամ ուխտից պարդս
հանցեն ի սեղան քո զոհս արակս։
Փառք հօր և որդ՝։

* Երդ երբորդի ժամու աւուրն, զկնի
Ողբմեայնին։

Օրհնեմք զքեզ ի հայր անըս
կիզբն էիր հակ ի յանդոյից
բարձեր ձեռօք ի թ ի հողոյ և բա
տեղծեր զմարդ ի պատկեր քո.
զլուխն ոսկի խոնարհեցաւ զի ըզ
պատուհիրան քո մոռացաւ. դարձել
ասեմք ընտ անառակին թէ հայր
մեղայ քեզ ի յերկի՛նս։ Ո՛րինաւո
բայն անքննելի եղեր մարդկան
տեսանելի. զգեցար զպատկեր հո
զեղինի պատկերըդ հօր անփոխելի.
հլեր յերրորդ ժամ ի խաչին վա
ադամայ նախաստեղծին. ընդ աւա
զակն քում խաչակցին արժանացո
ըզմեզ դրախտի՛ն։

զմարդասիրէն նոյ և զխրկէչն մեր
Ամբան ամենեքեան գոհացարուք
* Փառք մեծ պահոցն ի Յովհաննու մանդա-
կուհւոյ առացեալ։

և ծոդուցոյն նըմ։ Լոյժմ և միշտ և՛
Օրհնութի՛ւ և փառք ծոր և Որդւոյ
ընկալ կեցո՛ և ողորմեա։
Լո՛ր և ևս խաղաղութե՛ն զնոր աղաչեսցուք
մարդասէր տէր։
և յօտարէն պահեա զձառայս քո
ի մեղաց իմոց նը ազա զիս տէր.
Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են.

* Մաղ մաք։

զոր ժամ՛ես։
քո ժողովելոցս՝ հզի և առ մեզ յեր
գիս նոյ վերջանատաւ. լուր յանուն
ան. ի հրոյ լեզուս երևեցար՝ յոր
ի վերնատանն՝ առաքելոցն երկուտա
ծուղիս ծոդի շնորհաց՝ ժողովելոցն
Թադաւորաց՝ առաւտա

մի յոյժ քոյ. որ ազատեաց զազգս
մարդկան ի դատապարտուէ անէ-
ծքին. և եբարձ զմեղս աշխարհի՝ ի
ժամուս յայսմիկ խաչիւն իւրով.
և շնորհեաց առաքելոցն զայրգևս
Հոգւոյն Սրբոյ երանելի առաքելոցն:
խնդրեցուք հաւատով զի զմեզ
զնման, արասցէ Հայրդ մեծ ամե-
ծաց և ածային [illegible] այնոցիկ.
աղօթիւք և բարեխօսուբ սմա սրբոյ.
որք աստ և ընդ սմա տիեզերս: Այլ
զի անարատ վարուք և ճշմարիտ ա-
ռաքինուբ կացեալք ըստ կամայ նո-
յայսմ աշխարհիս, զման և զվի
ճակ ժառանգուբ, ընկալցուք ընդ
սմա սրբս նո. զբնակուի յաբեհտեան
կան և երկնային խորանացն:
Օ որ խոստացար սիրելեաց իւրոց
ճշմարիտն ամէն յո քո տէր մեր.
կեցո՛ և ողորմեա:

Ջ ժամն և զառաջիկայ օրս խա՛՛:
Օ հրեշտակ: Օ քաՀու՛՛: Օ՛՛ր:
Նե՛ և մի: Օ անձինս: Աղօթաց:

Աղօթք:

Ո՛ր ի քրօջէական ա յանձնատուր
հանգուցեալ ես յաթոռ՝ և այցելու
ես միշտ սրտագնոց քոց: Ո՛ր և ի
ժամուս յայսմիկ հեղեր յերանելի
առաքեալն զՀոգիս Հոգւոյդ՛՛ր:
զու՝ որ՝ յառաջիկայ ժամուս և յայ
ցելո՛ վինչև ի կենցաղոյս աւարտումն
տպաւորեալ միացո՛ զմեզ ընտրեա
լըդ ծոցոյ յորդորմանն. և խոստա
ցեալդ բարեգործ հաղորդս լինիլ զմեզ
արժանի արա: Ա՛՛ր մեր և փրկիչ յի
սո՛. որ ես օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ
Ս՛՛ր Հոգւոյդ: այժմ և միշտ և՛՛:

Խաչաւորութիւն առաքելոյն:

Ո՛ր հիր յառաջ քան զյարիսեանն
բանդ ա՛ծ. հակից Հօր՝ և արարչակից

բարոյ մերոյ. որք ընդ ծով ի ընդ
ճանապարհորդայ՝ հարց և եղ
Խնդրեսցաք հաւատով ի տէր վ
✠ Վարագ:
առաքնորդեսցէ մեզ ճշ փրկիչ մեր:
նել. օրհնեալ ես զօրհանապազ.
րար Լենայ փրկեաց զմեզ: Ոչ ես ճշ օրհ
հանապազ: Ոչ մեր ես ճշ կենա
Ոչ ես օրհնեալ. օրհնեալ ես զօր
✠ Սաղմոս:
յն քո. որ ես օրհնեալ ընդ հօր և
ծորիլ և զմեզ արժանի առա ես մեր
ցելոյ ի քեզ խոստացար: Որոյ մանա
նապահն և նորոգութեան կենաց յուս
նուիրս մեր ի նմա բևեռել՝ կեանք ա
ի կենդանուն փոխեցեր. և զանօրէ
քո ի ժամուս յայսմիկ ննջադրեալ
շակման՝ նշանաւ առաքելոյ խաչի
պատուիրանազանցուն պղծոյն ձայ
Ա

Ընդ որում օրհնեալ ես հայր ամենա-
ողորմած առաջնորդ կենաց և յոյս փրկուե-
լոց մերոց։ Որ եղև մեզ ա-
փսիջեն յոխ քոխ. որ ի Նորհօք միածնի քոյ՝ ան մերոյ և
պարհաձդ յաւիտենական ի կենաց.
ընծայս ծնկից քոց անարատ ձանա-
ժամանեայ զհոգևոր և զմարմնաւոր
ի հանդոյս քո-
ւսոյ մեզ գնալ ի ճանապարհս քո ար-
դարութ. պահեա ի խաղաղութե զմ
կեանս մեր, և զգնացս ի հաճոյս քո.

Աղօթք։

Առաջնորդեա մեզ որ ասծ մեր, և
խաղաղութե հասանիլ ի նաւահան-
գիստ կենաց և փրկութե։ ամենա՛։

կալ հանգերձ կենդանարար և ազա
տէբք հոգւովք : Ընկեր և
Յիշեա Տէր և աղքատս
Նարեկացի և քազում ողորմ ած քո :

Սաղմոս , 22 :

Տէր հովիւ իմ է և ինձ
ինչ պակասեսցի : Ի վայրի
դալարուղ անդ բնակեցոյց
զիս . և առ ջուրս հանգըս
տեան սնոյց զիս : Դարձոյց զանձն
իմ առ իս . և առաջնորդեաց զիս ի
ճանապարհս արդարութեան վասն անուանն
իւրոյ : Ապիկառ և գնացից ես ի
մէջ ստուերաց մահու , ոչ երկեայց
չարէ . զի դու տէր ընդ իս ես :
Հայր քո և գաւազան , նոքա մխի
թարեսցեն զիս : Պատրաստ արարեր
առաջի իմ զսեղան . ակն յանդիման
նեղչաց իմոց : Օծեր իւղով զգլուխ

իմ. բաժակ քո ոսկի անապակ արբե-
ցոյց զիս ։ Ողորմութի՛ քո տեր զհետ
իմ եկեսցէ զամ աւուրս կենաց իմոց.
բնակիլ ինձ ի տան տն ընդ երկայն
աւուրս։ Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր
և գնացից. զի առ քեզ տէր համ-
բարձի զանձն իմ։ Փրկեա զիս ի
թշնամեաց իմոց տէր. զի զքեզ ա-
պաւէն ինձ արարի։ Ուսո՛ ինձ առ-
նել կամս քո՝ զի դու ես աստ իմ։
Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ
ինձ ի յերկիր ուղիղ։ Վ՚ անուան
քո տեր կեցուսցես զիս. արդարութ-
քով հանցես ի նեղութե զանձն իմ։
Ողորմութ քով սատակեսցես զթշնա-
միս իմ. և կորուսցես զամ նեղիչս
անձին իմոյ՝ զի ես ծառայ քո եմ։

Փառք Հօր և որդ՛՛։

Ի՛ր և ս հաղորդութե տեր ասա՛՛։

Գոհաբանելով աղաչեսցուք զբա-
րերար հոգին սուրբ, և խնդրես-
ցուք զողորմութի՛ն նմանէ. զի ան-
ցուսցէ՛ ի միջոզ զցասումն պատու-
հասի յանցանաց մերոց բարերարու-
թեամբն իւրով. ամենա՛":

✠ Աղօթք:

Խաղաղութի՛ւն քոյ հոգիդ սո՛ւրբ սուրբ
Ճշմարիտ՝ որ ի՛ վերէ ես քան զամ-
միտս և զխորհուրդս, միխթարեա՛
զանձինս ծառայից քոց՝ ընդունե՛լ
լոյ զաղաչանս մեր: Ո՛ւնո՛ր ի միջոզ
զցասումն պատուհասի յանցանաց
մերոց բարերարութի՛ւք քոյ: Կերե՛ա՛
և լու՛ր մեզ. քաւեա՛ և թող զմեղս
մեր. արժանաւորեա՛ զոհութի՛ւն սուրբ
ե՛որել զքեզ ընդ հօր և ընդ որդւոյն
միածնի՛ւ այժմ և միշտ՝՛: Օրհնեալ
տէր մեր յա՛ւ քո՛: ամէն:

✠ Հայր մեր որ յերկինս՛՛:

Կարգաւորութիւն Հաստարակաց Աղօթից Վեցե-
րորդի ժամուն: Որ կատարի ի դէմս Հոր սոյ:
Այլ ի դէմս Զաքէոսանաց եւ խոնջելութեան
Որդւոյն սոյ:

ՈՐՀՆԵԱԼ

Հայր սո՛ւրբ Ո՛վ ճշմարիտ.
Ամէն:

Աղաչեմ, 50:

Որդեակ ինձ ա՛ծ՝ ըստ մեծի ողոր-
մութեանդ քումմ. ըստ բազում գթու-
թեանդ քոյոմ ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ:

աւետեցաւ լոյսն արևուն՝
ի վեցերորդ ժամ ուրբաթ-
թուն. ճանոյց թէ լոյսն արարչա-
կան՝ ներեմացոյց զլոյսն եղական.
կախեալ ըզքեզ մերկ ի խաչին՝ քո-
ղով ստուերաբերն ճաճկէին. հեր-
քեա՛ ի մենջ ըզճանրուն՝ շըրջօզ դի-
ւրին միջօրէի՛։ Ձանձրուե մարտ այ-
սոյն ջարի՝ որ յայսմ ժամուս պատե-
րազմի. ղողեալ յոգւոյ մեր հեր-
քեցոյն՝ զոյ նըշանաւ սրբոյ խաչին.
Ձրնմարտուե զոյ Ճառագայթ՝ զառ-
ի յերկինից անկեալ փայլական՝ մեր-
ժեալ ի մենջ հալածեսցէ՝ և զմեզ
լուսով քով վառեսցէ ։ Այլ միջո-
րեայ առ ընջեան ժամուս՝ վայելչա-
կան աչաց մարմնոյ՝ նետիւք գաղա-
նեաց մի խոցեսցուք՝ ի խաւարէն որ
ի ճաճուկ՝ շուրջանակի բան՝

✤ Սաղմոս ։

Ցմի յիշեր զմեղս մեր զանթիւնա-
լաղաղեացէ առ մեզ ողորմութի՛ քո
և զմարդի և զբը հոդին ։ այժմ և՛
Ե՛ր մեզ առնել զարդարութի՛ ձեմարտութե-
մեզ ողորմեալ և բարեգութ ։ Ե՛ր
Ե՛ր գոհութե՛ փառաւորեացուք զհայր
դիւրին ի հաստատակ աւուր ։ Ե՛ր ըղ
գաստացեալք վայելչական տուընչ
ջեամբ առաքինութե՛ կացցուք ի
փրկութի՛ անձանց մերոց ի պատիւ և՛ի
փառս Ե՛ր ։ այժմ և՛

✤ Խաղաղութե՛ն ամենեցուն ։

Երինաւոր խաղաղութե՛ քոյ պարգե-
պեալ պահպան զանձինս մեր տէր զօ
րութե՛ ։ Ո՛ զի դու ես տէր խաղա-
ղութե՛ ։ և քայ ի քէն զայլոք ոչ գի-
տեմք ։ և զանուն քո ամենազօր կար
դամք յօդնականութի՛ անձանց մերոց
կայեայց յերկրապահութիս մեր և ուսոյ
մեզ առնել զարդարութի՛ ձեմարտութե-
նէ գոհութե՛ փառաւորեացուք զհայր
և զորդի և զբը հոդին ։ այժմ և՛

զի ողբասացաք յոյժ: Օգնեա մեզ
ած փրկիչ մեր՝ վասն փառաց անուան քոյ:
Տէր՝ փրկեա զմեզ և քաւեա զմեղս
մեր վասն անուան քոյ:

Աղաչեմ

Ա՛ն հիւանդաց [illegible] վշտացելոց՝
աղաչեմ զքեզ փրկիչն մեր քո զի
ողորմացի ըստ մեծ ողորմութ[illegible]
րում. և բժշկեսցէ զախտս և զկի
ծանդուխս հոգւոց և մարմնոց ծա
ռայից իւրոց. և կատարեալ առող
ջութիւն հաստատեսցէ զամենեսեան ի
հշանջևնաւորս և յանախտ կեանս:
Որ առաքեցար ի հօրէ ի բժշկու
զգի մարդկան՝ մխիթարեա զոգին այ
Տէր մեր և փրկիչ քո: Կեցո և [illegible]

Աղօթք:

Փառաւորեա զցաւս և բժշկեա զկի
ծանդուխ ի ժողովրդենէ քումմէ
եր ած մեր. և շնորհեա ամենայն վիա

Բանի որ խորհի զաղքատն
տէն և զանանկն. յաւուրն
չարի փրկէ զնա տէր։
Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ. երանե
լի առնէ զնա ի վէ[ր]կրի. և ո՛չ մատ
նէ զնա ի ձեռս թշնամեաց իւրոց։
Տէր օգնական է նմա ի մահճի ցա
ւոց իւրոց. զամ անկողինն նր դար
ձուցանէ ի հիւանդութենէ նր։
Ես ասացի տր ողորմեա ինձ. բժշ
կեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ
Որ բնակեալն ես յօդնուի բարձրեալ
Յ հովանեաւ երկնի հանգիս
Ասացէ տէն ընդ[ու]նող իմ ես դա
պատէն իմ աճ՝ և ես յուսամ
Ա՛ւա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսո
ղէն. և ի բանիցն ի խռովութէ։
Թևիւնամբ իւր ընկալցի քեզ.
ի հովանի թևոց նր յուսասցիս։

զի մի երբեք հարցես զբուն պատճառն քո։
Ի բազում իւրեննդ ընկալցին զքեզ
Ճանապարհս քո։
Եւ ի պահել զքեզ յամենայն
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեաւ ի
Ի մերձենալ ի յարկս քո։
Զարձրէն արարեր քեզ ապաւէն.
Եւ տանջանքն հասցին առ քեզ չարք. եւ
Եւ զհատուցումն մեղաւորաց
Նայց միայն աչօք քովք հայեսցիս
Քեզ ինչ ոչ մերձենայցին։
քեզ. եւ առ
Ընկցին ի ովոլմանէ քոմմէ հազարք
Ղուքէ դիւրին ի հասարակ աւուր։
Ոչ ինեւտ՝ որ ծուխն ի տուէ։
Ի՛ երկիցես դու յերկնաւոր գիշերի.
տուքիւն նորա։
Ա՛ զզէն շուրջ եղիցի զբեւ ձիւսար

Ի լեր ի ժիր և քաջ ի բեր
դա. և առ ան կոխեա զառիւծն
և զվիշապն։
Քանզի յիս յուսացաւ և ի բրկեցից
զնա. հովանի եղէց նմա՝ զի ծա-
նեաւ զանուն իմ։
Կարդասցէ առիս և ես լուայց նմա
և առ նմա եղէց ի նեղութեան։
Փրկեցից և փառաւորց արարից զնա.
երկայն աւուրբք լցուցից և ցուցից
նմա զփրկութիւն իմ։
Փառք հօր և որդ՝։ Ի յժմ և՝։

✠ Կարդայ։

✠ Եբ և ա խաղաղութե զաբր աղա՝։

Խնդրեսցուք հաւատով ի՞ օրի
քաւեսե մեղաց և թողուե յանցա-
նաց. փրկելոյ զմեզ ի վշտաց և ի նե-
ղուեց. ի քանելոյ ի լեր մեր ողորմու-
թե և գթասե ան սէր ամենակալն.
կեցո՛ և ողորմեա։

✣ Աղօթք ։

Հայր գթութեց և ողորմ եղիր մեզ մեղաւորս. որ մեղս արեալ զմեզ յամենեղուէ մերոյ. լուր և այժմ ձայնի պաղատանաց ծառայից քոց՝ ընդունելով զաղաչանս մեր ։ Ընդ՛ի մէնջ զցասումն պատուհասիչ յանցանաց մերոց բարերարութ քով ։ Ներեա և լուր մեզ ։ քաւեա և թող զմեզ մեր. արժանաւորեա զոհութ փառաւորել զքեզ ընդ որդւոյ և ընդ սրբ հոգւոյդ։ այժմ և միշտ"։ Օրհնեալ տէր մեր յ՚ս քս. ամէն ։

✣ Հայր մեր որ յերկինս"։

կարգաւորութիւն Հայաստակաց Աղօթից ինն-
րոպէի ժամուն։ Որ կատարի ի դէմս Որդւոյն
պին։ Այլև մատեան ևբանականն հոգւոյն ա-
ճանապհանն։

ՈՐՀՆԻԱԼ

որդւոյ նոր Ի՝ն ճշմարիտ.
Ա՝մէն։

Արտատ, 50։

ղորմեաւ ինձ տէր ըստ մեծի ողոր-
մութեան քումմէ. եւ բազում գթու-
թեանց քոց քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։

Զաղբատակեաց քեզ տիւր լուսոյ՝ երիւք ժամուք խաւարել՝ պայծառացեալ Հինն երդմանն՝ ի տիպ լման մահուան սուրբերին։ Զոհրդ լուսոյ մեծապայծառ՝ ամենադեսեր զհոգիդ առ հայր։ ահիւր կրցորդ քեզ՝ ի յերկինս՝ ըզմեզ ուղղեա հոգւովք քոյիւն ։

Ամենարատամբ սրբ սարսեցան՝ կապեալ հոգւովքն արձակեցան։ վերք՝ ի վիմիդ պատառեցան՝ ի տապանաց մեռեալք յարեան։ տարերք երկրի տատանին՝ և աշխարհն սիւնք դողային՝ բաժակդ առ քեզ պաղատեսցուք՝ զի ընդ արդարս դասիցի։

Ծովեր յայնժամ ընկճեցին՝ և այժմ մեզ ողորմեացին։ հնձեալ բերնովթիս քո ողջասյաւ՝ հնոհեա և մեզ լինել անցաւ։ փոխան մահու քո

կենարար՝ կեայ ըզմեզ ընդ բարերար՝
քեզ պատասխանք ընծայ աւետարկին՝
յիշեա՛ ըզմեզ յօրն ահագի՛ն։

✣ Սաղմոսանք։

Յամ ժամու աղաչանաց իմոյ եհն ՚ի՛.
Լո՛ւր ևս խնդրուածոց ձայնի աղաչութեանց
Օրհնեա՛ ևփառաւո՛ր հօր ևորդւոյ և՛։

✣ Փարակն մեծ պահոցն։

Ողորմեա՛ ինձ ո՛վ տէր ըստ մեծի ողորմութեանդ քոյ
և ըստ բազմութեան գթից քոց ջնջեա՛ զանօրէնութիւն իմ
զի ամենայն ժամ զանօրէնութիւնս իմ առաջի իմ են
և զմեղս իմ միշտ ընդդէմ իմ է. քեզ միայնոյ մեղա-
ցի՛ և զչար առաջի քո արարի՛ զի արդարասցիս ՚ի բա-
նի քում և յաղթեսցես յդատել զքեզ. ահա՛ յանօրէնու-
թեանց ծնայ՛ և յմեղս յղացաւ զիս մայր իմ. ահա՛ ճշ-
մարտութիւն սիրեցեր զի զանդիտակ և զգաստ իմաստ
ութեան քոյ յայտնեցեր ինձ. սրբեա՛ զիս զնոսրովն
և սպիտակասցի՛ս քան զձիւն. լուր ինձ ուրախու-
թեան և ցնծութեան և ուրախասցին ոսկերք խոնարհե-
ցեալք. դարձո՛ զերեսս քո յմեղս իմ և զամենայն
անօրէնութիւնս իմ ջնջեա՛. սիրտ սուրբ արա յիս ո՛վ
աստուած և հոգի ուղիղ նորոգեա՛ յինձ. մի՛ զարկաներ
զիս յերեսաց քոց և զհոգի քո սուրբ մի՛ խլեր յինէ.
մխիթարեա՛ զիս զուարճութեամբ փրկչին իմոյ և զհո-
գի հզօր հաստատեա՛ յիս. ուսուցից զանօրէնս զճա-
նապարհս քո և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին. փրկեա՛
զիս յարեանց արեանց ո՛վ աստուած փրկչութեան իմոյ
և բանայցէ լեզու իմ զարդարութիւն քո. տէր զբերան
իմ բա՛ց և բերան իմ պատմեսցէ զգովութիւն քո. զի
եթէ կամեցար պատարագի՝ տայի՛ր. ողջակիզութեանց
ոչ հաճեսցիս. պատարագ աստուծոյ հոգի՛ խոնարհ.
սիրտ սուրբ և հաստատուն հաճա՛ տուր ինձ ո՛վ տէր
ողորմեա՛ ինձ ո՛վ աստուած ըստ մեծի ողորմութեանդ
քոյ և ըստ բազմութեան գթից քոց ջնջեա՛ զանօրէնու-
թիւն իմ։

թէ անձանց մերոց ահիւն այ. Ա՛ի
յաղաղիցուք խոստովան լինիլ նմա
զմեղս մեր և խնդրել զթողուի մե-
ղաց մերոց. զի մի խորհրդեամբ անապաշ-
խար՝ զյաւիտեանական կորուստն:
Ո՛չ մինչդեռ ժամանակս ի ձեռս է,
գործեսցուք զբարիս ի կեանս յայ-
սոսիկ. օրինակ վարուց մերոց ունե-
լով զամ սբս և զյաղթօղ նահատակ
սըն. որք միանգամ ի սկզբանէ հաճոյ
եղեն ած և վախճին բաղդատեցան:
Որոց աղօթիւք և բարեխօսութեամբ՝ շնոր-
հեսցէ մեզ մարդասէրն ած զհնազան-
դիւբ և զօգուտն մեր խորհիլ միշտ և
առնել. և անպատուամ պրպտեալն հա-
ղորդս գտանիլ: Օ՛ որ խոստացար
սիրելեաց քոց ճշմարիտն ած՝ յի-
քեզ մեր մեք. կեցո՛ և ողորմեա:
Օ՛ ժամս և զառաջինիայ օրս խա՛:
Օ՛ հրեշտակ: Օ՛ քաւութիւն: Օ՛ նբ՛յ:
Ի՛ւր և մի՛ա՛: Օ՛ անձինս: Ողո՛:

✣ Աղօթք ։

ՅԻՐ զօրութեդ՝ որ կամաւոր մահ
ընդ համբ քով ի ժամուս յայսմիկ
կենդանացուցեր զմեզ՝ ի մեռելութենէ
մեղաց մերոց. և քեւեռեցեր զինքդ
դատապարտութեամբ մերով՝ ի խաչին. և
շնորհեցեր ազատուի ազգիս մարդ-
կան՝ ի ծառայութենէ սպականուեալ յա-
զատուի փառաց՝ հեղմամբ արեան
քոյ սրբոյ ։ Ընկալ և այժմ զաղաչանս
մեր. և յաչխողեա մեզ՝ ուղիղ հաւա-
տով և առաքինասէր վարուք կեալ
յայսմ աշխարհիս. և արժանաւոր
լինել յաւիտենական և երկնային ու-
րախութեանն ընդ ամ սուրբս. զո ։
Ի՛ զօհանալով փրկարարել զբեզ ընդ
հօր և Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և

✣ Խաղաղութիւն ամենեցուն ։

Բազում ողորմ ած և հաստիչ հա
զորեաց. հաստատեաւ զանձինս

անուանդ քումն ըլլայ. մի՛ ցրկեր
ձգես, մի՛ մատներ զմեզ խպատու վը-
նաս։

Աղօթս։

Ով հոգեւոյդ։ Ո՛վ յիմար եւ միշտ եւ՝
երեսուք վքեզ ընդ հօր եւ ամենա-
կալ ընդ նոսին գոհանալով փառաւո-
րեալ ընդ որոյ քեզ ընդ սուրբ հոգւոյդ
եւ ժառանգեսյուք զպատրաստեալն
երկնից արքայութիւն։ Ո՛վ ընդ սիրելիս անուանդ քո ըլլայ
արժանաւորք եղիցուք հանդիպիլ
ամպովք ընդառաջ նմին յօդս. զուրբ
Թուն մտօք յոյսոնուե միաձնիդ ըլլայ
եւ փրկչիդ մերոյ յիւ քրիստոսի։ Որում
կալ մեզ առ միմեանս. եւ սպասել սուր
քո՝ խաղաղական եւ հոգեւոր սիրով
կարարելով։ Ո՛վ զի այդ եսկ է կամք
ածս քո. ուղիղ հրամանաւդ մատուս
յիւրաքանչիւր կարդի զիմ սուրբ
մեր քոյով խաղաղութիւդ. որով ունիս

զաւետս քո. և մի՛ երբեմն առներ
զողորմութիւն քո ՚ի մէնջ։
Ա՛ր արբահամու սիրելոյ քո. եսա
հակայ ծառայի քո՝ և իջեալ սբ քո։
Տէր մի՛ մատներ զմեզ եսպառ վ՚ան
ուան քո սբ. մի՛ ջրեր զուխաս քո։
և մի՛ երբեմն առներ զողորմութիւն
քո ՚ի մէնջ։

Երգ Տեառն Սերբեան։

Ա՛հապետին աբրհամ՝ հայց
մամբ ընկալեր զաղաչանս։
Նո՛ ծառային քոմ սահակայ՝ երկն
դրեալ ածովքն ՚ի մեզ գրեա։
Բենատեսին իսրայէլ։
Սիրով սրբոյն ՚ի մեզ խնայեա։
Ներքարերեան երիւք սոցին։
Սրբեա՛ զհոգի զմեռս և զմարմի՛ն

Քարոզ։

Առաքեսցուք զկենաստաւ փրկիչն

մեր քո՝ որ կամաւոր խաչելութեան իւ-
րով զարհարածս փրկեաց՝ և հեղմամբ
արեան իւրոյ՝ զՓոդուի շնորհեց յու-
սալից իւրոց. ամենակալ տէր ած՝:

Ընկեալ առաջի քո բարեբար և բա-
զում ողորմ ած՝ աղաչեմք սմա
սրտիւք մերովք և խնդրեմք զքեզ-
ի՛քէն. ոչ խոստացար ծառայից
քոց և ասացեր՝ զամ զոր ինչ խնդ-
րիցէք հաւատով յանուն Որդւոյ
ի՛ւրոյ, տացի ձեզ: Ընդ նմին և
այժմ հաւատացելոցս ի՛քեզ՝ և կա-
տարեա ի բարի զխնդրուածս մեր.
զի ի՛քեզ եմք ապաւինեալ: Նէ՛ քո
առատ ողորմութեդ մխիթարեա զմեզ
ի կեանս այսոսիկ. և առաջնորդել
հասո յանճառ երկնից արքայութիւդ.
ի փառաբանուի և ի պատիւ ամենա-
սո՛ր Երրորդութեդ: այժմ և միշտ":

Աղմա 114:

Սիրեցի՝ զի լսիցէ Տէր զձայն
աղօթից իմոց. զի խոնարհէ
ցոյց զականջն իւր առ իս. և ես
յաւուրս իմ կոչեցից առնա
Շ չքեան զինև երկունք մահու.
և վիշտք դժոխոց գտին զիս:
Ցնեղութի՛ն և զանձկութի՛ գտի. և
զանուն Տն կարդացի:
Ա՛ Տէր փրկեա զանձն իմ. ողորմած
Տն մեր՝ ողորմի և պահէ զտղայս Տէր:
Ես խոնարհ եղէ՝ և Տէր կեցոյց զիս:
դարձ անձն իմ՝ ի հանգիստ քո՝ զի
Տէր օգնեաց քեզ:
Փրկեաց զանձն իմ՝ ի մահուանէ.
զաչս իմ յարտասուաց. և զոտս իմ
ի դայթակղուէ. հաճոյ եղէց առա
ջի Տն յերկրին կենդանեաց:

Հաւատացի զոր և խօսեցայ. և ես
խոնարհ եղէ յոյժ։
Ես ասացի ի զարմանալ իմում, Թէ
ամենայն մարդ սուտ է։
Օ՜ի՛նչ տայց տիրտուր ես ընդ ամէն
զոր և ետ ինձ։
Բաժակ փրկուեան ընկալայց. և զա-
նուն տեառն կարդացից։
Օ՜ աղօթս իմ ես տայց՝ առաջի ամ
ժողովրդեան նորա։
Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց
նորա. ո՛ տէր ես ծառայ քո եմ.
ծառայ և որդի աղախնոյ քո։
Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուս-
ցից պատարագս օրհնութեան. և զանուն
տեառն կարդացից.
Օ՜ աղօթս իմ ես տայց՝ առաջի ամ
ժողովրդեան ընդ. ի գաւթիս տանն
տեառն, ի՛ մէջ քո երուսաղէմ։
Օրհնեցէք զտէր ամ ազգինք. գովեցէք

ցիւք զնա ամ ժողովուրդք։
Օ օրհասդն ողորմութիւն ներ՝ եւ զբեր մեր. եւ
զչարութիւն ան մեռանել յաւիտեան։
Փառք հօր եւ որդ՛։

❋ Հարեան Տէրունական և
Սարտիրոսաց ։

Ր ստեղծմամբ ըսա պատ
կերի. զո ար պատուհեակ
ըղմեղ. ընկալ և այժմ ըզ
ընծիւեցեալն ի քեզ ուղիղ հաճո
ստուն. ըսա մեծի՛ քում ողորմութ
Ար շնորհօք սբ հոգւոյդ լուսաւո
րեցեր. յիշատակի՛ նոցա զհոգիս
նոց ընկալ մարդասէր. ըս՛։ Ար
ղորդեցան մարմնոյ և արեան քո սր.
հանդո՛ զհոգիս նոյ ընդ քո քո
չեզ. քանզի դո՛ նք սբ ես քո ես։
Ապրես օրհնեալ եկեղեցւոյ. մեր և մի
ւոյս և ի յաւիտեան յաւ. ծնօղ սուրբն
ամէն։

Ա՛րարիչ ամենայնի Աստուած եւ տէր ամենայն արարածոց, որ զերկնաւոր զօրսն ի սուրբ հրեշտակսն ի սպասաւորութիւն քո կարգեցեր, որ ի հրոյ եւ ի հողմոյ զանձինս նոցա առնեն

ար վասը՝ն մերոյ փըրկուըԹե՛։

տե՛սած ի յերկուից. բարեխօսեա առ
քրիստ. քրօջ մ՚ական աԹո՛ռ ըզքե՛զ
հի անարատ մայր ա՛ՐԱԾՈՅ մա-
հվե՛ան մեղԹե՛մբ. հանգո՛։ Տիրո՛ջ
բանաւո՛րոց զաղաչանս առաջի՛ քո
մա՛ԲՈՐԱԿԱՆ մահուա՛մբ քո քա՛ջ
ԱՄ՛ր լուծեր զիշխանուԹի՛ մահո՛ւ կա-
խաչին անարատ ձեռօք. հանգո՛։
մայ. մերո՛վ բնո՛ւԹ բարձեր ի՛ վը-
զաւակինն՝ առեր զյանցանսն ադա-
մա՛ր քո։ Ա՛ր ի՛ջեր յերկինից վասն մեր
զո՛ զհո՛գիւս նո՛ր ընկալեցեր մեր ընդ
ա՛ռ քե՛զ կա՛րդամք մարդասէր՝ հան
հաստատակից ընդ հո՛ր յեռո՛ւԹե՛։

Ա՛ր ոգեկո՛ւ ես և բանդ ա՛ՐԱԾ. հա
ա՛ռ ա՛ր վասը՝ն մերոյ փըրկուըԹե՛։

ԷԿ

ըզհա՛տ ի յերկրէն. բարեխօսեա առ
մա՛ր քո անարատ. քրօջ մ՚ական աԹո՛ռ ըզքե՛զ
ւկայ ա՛ՐԱԾ. որ հո՛գւոյ ա՛ՐԱԾՈՒԹե՛մ ծ՛ բոցակէզ
զե՛ռց զբո՛ց զորովայն. բարեխօսեա՝
Յո՛յս մեր և ապաւէ՛ն ես մայր ա՛ՐԱԾ և
Նաե՛ւ զըբարԹեռոյն. ա՛մ՚։

Ո՛ր յոյժ ամ գան թագաւորութեանդ
քեզ ուղիղ հաճոյով յիշեա տէր
քեզ ընդ զինքեաց սրտին մերոյ
հեա՛ր բանդ մարմնոյդ ի կուռ
տէ՛ն վանն փրկու՛ած մերոյ. ա՛ղա
յազգս ո՛րդւոց մարդկան. առա
քեալդ ըզմիածինդ ի փրկու՛թ. յի
շեա՛ զհոգիս նընջեցեալոց մերոյ.
և հանգո՛ ընդ սբս քո՛։ Ա՛րդեւդ միա
ծին՝ որ յարեարդ ի մեռելոց ի
միւսանգա՛մ գալստեանդն քո՛ յոյ
րուն մեզ խո՛ստացար. յիշ՛։ Ո՛րդեդ
հնչարիտ մըխիթարիչ սրգա՛ծոյդ.
պաղատանո՛ք սբ ծնածինին և ամենայն
քոց սբոց. յիշ՛։ Ո՛բարե՛ խո՛տո՛ւիչ
փութացիր մեզ սբ ծնածինին. առ
ի փրկել զժո՛ղովուրդս ի՛ մեղա՛ց
և յապականո՛ւթենէ։

Յանրակզենական ծոցոյ հօր խոնար
հեա՛լ բանդ մարմնացար ի կուս
տէ՛ն վանն փրկու՛ած մերոյ. ա՛ղա
չեմք ըզքեզ զննջեցեա՛լսն մեր ի
քեզ ուղի՛ղ հաճո՛ւով յիշեա տէ՛ր

քո։ Ընդհակառակ քաղցրութիւն որդի
ոյ՝ հաճելացար բանական ըմբռնող հո
գւոյ քոյ խնջելութեան։ ապ՛՛։ Ամանուրա
կան մահուամբ քո լուծեր զերկ
իւնս մահու։ և արժանի արարեր
զնոսա յանցանաց քոնմէ քո ա
րեամբ։ ապ։ Ո՛ր փոխանակ մեղաւո
րաց ընկմեռուանիր յանձն առեր։ ինչ
նեւով իմ դըժոխս վերկեցեր ի մեղ
սասէր քանուէն ըզգերեալն։ ապ։
Նարեքանեմք զանէծսն քո զմարդա
սիրութիւդ։ որ երեքօրեայ յարութենէ
զկենդանեաւն պարգեւեցեր աշխար
հիս։ ապ՛՛։ Աքրուբ և անքնին կոյս
յետ ծընընդեան։ որ մարմնով ծը
նար զարհամփօրէն ի կատակ մահու։
բաշխեալ լեր վերանձանց մերոց վրէ
ժիւ խոպանեալ գերհեղին։

Յ ՈՒրբաթ հարիանի վերջ գալըս
տեան քո՛ տէր։ յայնըժամ զար

Ո՛ր թագաւորդ ես յայնժամ նոյն
Հաւան և նոր խոյանքիս քոյ։
Ո՛ւր անտես առնէր այլ պահեա պատ-
Ուելն քոյին ծնրադեալ մեզ։ Հզօր
Եւ մարմնացեալ ի նոր կուսէն, անճառ
Ըմեղուցեալ քոյ յայհպուն մեզ
Ոչ մի՛ ոք ետես առնել
Ո՛ղորմած տէր։ Մի՛ ոք ետես առնել
Աղաչէ։ Ընդհակառ քառմանգոր ելք
Ներացն ի վերայ լուսեղէն առաջին
Քո տէր։ Յորժամ դարձ առնէր
Ողորմ։ Յայնհաբեկ լուսոյ ծագմանն
Տէրդ մեր Յիսուս Քրիստոս մեզ
Հանգոյ և զմեզ զինքեանս ընդ-
Քրմամբ։ Աղաչեմք զգեցեալ վերակոչ-
Հարեալ դա զմեզ առաքած ի յայտ

մանն քո համբարձումն։ Որ ուսուցեր
խանութն մահու և կենացդ հանգոյ
զհոգիս քոյդ ծանեայ։ Եւ ըստ այսմ
կարգեր աշխարհս արուեստդ քո և հաս
տատեր առաքեալ դասուանկին. յայն
ժամէ որ նայեար ի ծառայս քո։ Եւ
մինաւորհնեալ ընծայարդ մարիամ.
քեզ օրհնեալ աշխարհ մեր արարչին մեր
երկայնութիւնդ. զոր երանեցին
ամ ազգ ի նըմ հայ նասպարէտ։

Ա աղթանք։

Հոգւոյն հանգուցեալոյ քո ամէն
արա հանգիստ և ողորմութիւն. և
մեզ մեղաւորացս՝ շնորհեա զքո
ղութիւն յանցանաց։

Փարոզ։

Եւ ես խոստովանիմ զտէր աղա։

Ի հանգուցեալ հոգւոյն աղաչեմ
ցուղղիւիչն մեր քի զին ընդ ար
դարան դասեսցէ. և զմեզ կեցուսցէ
շնորհիւ ողորմութեանն իւրոյ. ամէնա։

Աղօթք։

Քո՛ որդի՝ մի՛ անհնազանդ և բարե-
դուք գթած քո սրտաբղխական սի-
րովդ՝ ի հոգիս հանգուցեալ ծո՛ւխդ
քոյ։ Յիշեա՛ յաւուր մեծի դալըս-
տեան արքայուե՛ քո։ Ընդ արժանիկ
ողորմութե՛ քոյ՝ քաւութե՛ և թողուե՛
մեղաց։ Դասաւորեալ պայծառացո՛
զնդի՛ աջոյ քո յաջակողման դասուն։
Օ՛ի դու ես տէր և արարիչ ամենայն
դասաւոր կենդանեաց և մեռելոց։
Ո՛չ քեզ վայելէ փառք իշխանութի՛
և պատի՛ւ։ Ո՛յժմ և միշտ՝։
Օրհնեալ տէր մեր՝։ Ամէն մեր ո՛ր՝։
Զ սաղմոս երգուիս և զաղաչանս՝
ընկալեալ մարդասէրն աստ ի հա-
ճոյս բարերար կամաց իւրոց. մեր
մեղաց և յանցանացն թողութիւն
շնորհեսցէ. ի՛ջարեաց փրկեսցէ.

ի մեղաց պահեսցէ. և նման փառք
յաւիտեանս ամէն:

Օրհնեալ Թագաւորութիւն Հօր և
Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ՝

Ժամամուտք ըստ կարգի աւուրց պահոց. և
Տօնից Տէրունականաց. և Սրբոց:

Ի Հօրէ առաքեցար փրկիչ
կեաց և մարմնացար ի սուրբ կուսէն: Որ վասն մեր ի յերկինից
իջեր և լուսաւորեցեր զտիեզերս:
Ո՛վ խաղաղութիւն քո մեզ տուր՝
որ խաղաղութեան ես Թագաւոր,
զխաղաղութիւն և զողորմութիւն տուր մեզ:
Ես դու կարող մարդասէր ես:
Որ ըստ ամէն գիտես անցանես՝ զխա
ղաղութիւն քո մեզ տուր մեզ հանա
պազ՝ զքեզ աղաչեմք:
Աստուածն Սրբոց և յիշատակի Սրբոց
մարտիրոսացն՝ զՀոգւոս հանգուցեալ

լով աղաչեմք. բարեխօսուհի սոյա և
աղօթիւք՝ զկենդանութիւն մեր խաղա-
զաց աճ ոգի մարդասէր։

64 Ձգնաժորք Ինի որք տանջանաց
անօրինաց համբերեցէք. և զմո-
լուի կռոցն խափանեցէք։ Ասասա՛
րեալք ընդ հրեշտակս ի յերկինս.
որք ունիք զհամարձակութի՛ ի քրիստ.
բարեխօսեցէ՛ք կեցուցանել զանձինս
մեր՝ զձեզ աղաչեմք։

Մի ամին Արդի և բանդ Ինչ հան-
մահ հաւ. որ յանձն առեր մարմ
նանալ ի սրբուհւոյ ածածնէն և ի
միշտ կուսէն. Ընկմոխեալդ մարդ
եղեալ խաչեցար Ինչ Ինչ. մահ
ամբ զմահ կոխեցեր. մինդ ի սբ
Հրեշտակքն՝ փառաւորակից
Հօր և սբ Հոգւոյն՝ կեցո՛ զմեզ։

Ձնծաւ այսօր՝ ցնծա և զրկ արձայեր
Աստուածընկէ սբ. յիշատակ սբ

քա-

կան քարոզուեցան: Ու ի վեր անօրէն-

նոս. յորովայնէ ընտրեալ՝ Ստե-

փաննոս. վկայ Աշխարհիս առաքեալ՝

Յորովայնէ ընտրեալ՝ Ստե-

փաննոսի՝ նախավկային՝ Քրի-

վկայեցելոյ Հոգւոյ: Ու աղօթիւք բա-

նայր զերկինս՝ զոր փակեաց ադամ՝

և հրեշտակակերպ տեսլեամբ՝ տեսա-

նէր զհերպարանն Հոգւոյ՝ ի կերպի ա-

դամայ նստեալ յաթոռ փառաց:

Ու զբազմութի քարանցն ոտն զճաղիկս

հանաքելով՝ բոլորէր պսակս փոխա-

նակ վիշոյն և եղէգանն: Ընդ զմար-

տիրոսական աթիւնն՝ խառնէր ընդ-

վրկական արեանն՝ Քրիստոսէ հոսեցելոյն

ի կողէն: Ո՞ր ոք դերազանցեալ

ի փառս առաւել քան զնմա՞ գտաք.

հայցեա՛ և մեզ ի վերնատունէն

պարգեւս ինձնից անվախճանից և

զմեծ զորութիւնն:

կեանք անձանց մերոց։

զգանն՝ ի փրկութիւն աշխարհի և
զմարմնացեալն առ ի քէն զանձառ
և ծնաւ ոսպ զմարդ զանծն բոլորից
յարդանդէ քումմ ոսպ ազատին զնոր
անարատապէս զանապականումն ի
սերոբէքն նայիլ ոչ էշխէին, կերուցեր
և աթոռ հրանելութիւք և վեցթևեան
Քանզի՝ ուր քերոբէքն բազմահեծ-եք
սրդէ եկեղեցի ուղղափառաց։

Ցաճեն զբեզ խոստովանել՝ երկրը
բարեխօսեա վե անձանց մերոց։

Ցաճեն անհատանալեաւ զբանն
անակնդեն յղացար. և զնածն ան-
խնամալի ծնար. զանպարագրելին ի
գիրկս քո բարձեր. նմա անդադար
զմարմնացեալն առ ի քէն զանձառ
և ծնաւ ոսպ զմարդ զանծն բոլորից
յարդանդէ քումմ ոսպ ազատին զնոր
անարատապէս զանապականումն ի
սերոբէքն նայիլ ոչ էշխէին, կերուցեր
և աթոռ հրանելութիւք և վեցթևեան
Քանզի՝ ուր քերոբէքն բազմահեծ-եք
սրդէ եկեղեցի ուղղափառաց։

Ցաճեն զբեզ խոստովանել՝ երկրը
բարեխօսեա վե անձանց մերոց։

Ցաճեն անհատանալեաւ զբանն
անակնդեն յղացար. և զնածն ան-
խնամալի ծնար. զանպարագրելին ի
գիրկս քո բարձեր. նմա անդադար

վակեցար ընդ ժամանակաւ. եթէ որ
ասուրս յանձն առեր լինել մարդ
ի հուսէն. և արարիչդ յաւիտենից՝
ստեղծեալ ընդ ժամանակաւ. եթէ որ
Անսկզբնական բանդ որ՝ ի վերջին
հայցէր ոչ զմանուկ. և աղերսելով
համբուրէր համարձակապէս և գրկ
ուան: Այ՝ ի գիրկս իւր բարձեալ՝
ջէիշխէին հայիլ՝ ի նա՝ ի յահեղ վա
վերհատոյն. որոց թևոքն սաստանել
դայր՝ ի ստացուն՝ երևելով քեզ օրհնիցն
ետ հայրն այսօր սիմէօն՝ հոգեւովն
սեա՝ ևեցուցանել զանձինս մեր:
Ա՝արմացելոյն առ՝ ի քէն՝ բարեխօ
յղացեալ ծնար անճառապէս:
Ար զամենայն գոյութեանց ստեղծիչն
եհատորութեամբն լուսատորեալ:
հովանատորեալ՝ և սուրբ հոգւոյն
ծածանին. բարձրելոյն զօրութեն
Ղազարէմք զքեզ՝ որ հոյս մարդկան

դու ոչ ածարեալ և ուղղափառ հա-
ղոյք զնոր Հոգին հայհոյեին։ Եւ այլ
ծայն նախանձուն վառեալ՝
խանանեայ. և զՄեծն Թէոդոս յան-
կոստանդինոս՝ որ զարիանոսն զմոլուծ
ընկէց. սոյնպէս և զբարեպաշտն
ևս որ զնմանէ կրօնապաշտութիւնն ետայ
ել եզեկիայ՝ յորոյ ծածկեցաւ
մեզ՝ ծածկեալ քեզ։

Որպէս յետ ծածկելոյ Թագաւորին
կենաց և երկիր փառաց քոց։ Ի փրկու-
նը՝ նը՝ նը՝ որ զօրութեամբ լի՛ են երկ-
սիմեանն վերադրեմք առաքեալ որ.
խաղաղութի։ Ա՛յլ ընդ ծերունւոյն
կիզէ ես կապելոյ՝ արձակեա զիս ի
լիր երկիս նը՝ հայցէր. որ արձա
զոր բարձեալ սիմէոնի զանպարտելն
ընկաւն կատարելով զարդարութի.
կնայ՝ ի տաճարն քաւանօրեայ՝ զո
սրբոցն և անկարօտ մաքրուեց։

Թողնելէ եկեղեցին։ Կ՚ենթադրէ՝ որ
գնալով վատացած ըլլայ ի վտառս կա-
նանց մերոց։

Թեան քո՝ բարեխօսեան առ տէր վն-
րասին՝ ողորմացս զօր նահատակու-
ռաց նոցա։ Ա՛րդ՝ ի յաղթօղ պատե-
նի՝ ես այնորիկ լուցեր զաճապար կը-
ցուքեն գիտելով զայրեցումն հոգւոց
սի Թագաւորին. այլ վերին ազգե-
զմառ զսպառնալիսն մաքսիմիանո-
ոյժ քուա վրկանա. և ոչ ածեր
որ փոխանակեցեր զմարմինդ ընդ հոգ
հատակդ քան նոքա Թէոդորոս.
օրական և վկայ ճշմարիտ քաջնա
լով զմեծ զողորմութիւն։
պաշտ Թագաւորիդ ի քէն լանդրե-
օրհնեմք զքո գալուստդ՝ զբարե-
մարդասպաշտ հայհոյուէ։ Ա՛յ որոյ
անուն։) աղաչեա զմեր վրկիչ զմեզ ի
չատոյ գլուխ ոբ Թագաւորդ (այս

սեբաստիա վերինն . ուր Թադէոս
րեալքն յոյլ նահատակին ՚ի յամօթ
և ՚ի քարկնկէց յերեսս բանտարկուբինն
քալաէբելով զմիմեանս . զի մի լու
ծեալ ոք բաղանեօք անցաւորիս՝ պա
կասեցեն . այլ դողալով առաքինա
բար զինքեանս ըղերձեալ ՚ի յանիւծ
ծածկին գանձուցն հոլովեցին՝ աղա
ղակելով առ քս : Ընկալ զոգիս մեր
ՁՊ և մեզս ժողովեայ ՚ի յոյս սկս
զայց քոց սրբ՝ փառք քեզ :

Ձ զազարու զննչուճն ոսկ կանխա
գէտ յառաջ ասէիր . զի և ՚ի
բեթանիա յառաջիկիր՝ զի յարուս
ցես զսիրելին քո : Կրճ մեք քեզ
դոչելով ասեմք՝ օրհնեալ որ գաս ՚ի
տէրտեան կամաւ Հօր՝ ՚ի փրկու
անձանց մերոց :

Յորժամ եկեալ կենարարն ՚ի գե
րեզմանն զազարու . յորժամ նկե

զմեծ զողոմաթիւնն։

Եւ նաեւ եկեալ ի յանուն տեն. որոնիկ
ես ամենայն աղաղակմբ՝ ովհաննայ օրհ
նեալ ես ի բարձունս. օրհնեալ ես գալոստ քո
գալոյդ ես անուամբ Տեառն։ Ցնծա եկեմ ես զարդարեա զառա
քաստ քո սիօն. քանզի՝ ահա
Թագաւորդ քո կու նստեալ ի յաշա
նակի նորոյ՝ հեզութիւ ցուցանելով
գոյ մտանէ յառաքաստ քո սիօն.
ես միշտ աղաղակմբ՝ ովհաննայ օրհ
նեալ եկեալ ի յանուն տեն. որոնիկ
ես ամենայն աղաղակմբ՝ ովհաննայ օրհ
նեալ ես ի բարձունս. օրհնեալ ես գալոստ քո
գալոյդ ես անուամբ Տեառն։ Ցնծա եկեմ ես զարդարեա զառա
քաստ քո սիօն. քանզի՝ ահա
Թագաւորդ քո կու նստեալ ի յաշա
նակի նորոյ՝ հեզութիւ ցուցանելով
գոյ մտանէ յառաքաստ քո սիօն.

աւ որ դիմեալ գայ յեդովմայ. և ե-
բազմեալ. սարսեալ առիւն՝ ո՛վ ե
սանեալ զբեզ՝ ի հրեղէն կատա
Հայտն վերնական բազմութիւնքն տե
սեմք՝ փա՛ռք ստուածւոյ յարուցե՛ն զսո
թիւնք երկնից. ընդ ոտս գոչեալ ա
զինուորութիւք հրշեմակաց լսեմ զբա
դի մարդկան. զոր օրհնեն անդադար
յաւիտենից. արարիչ և յարուցի ազ
Քանզի յարեաւ՝ ի մեռելոց քո ած
նուէ մեզ պարգեւեաց ըշխարհս։
ծոր մահուամբն իւրով՝ զկենդա
կուսէն՝ խաչի համբերելով. և կամա
ծորդ՝ անճառաբար մարմնացեալ՝ ի
փրկեաւ մերոյ. որ անակնդէն՝ ի
Ահաւոր և սքանչելի է խորհուրդ
փառք յաւիտեանս ամէն։
րով մեզ կեանս պարգեւեաց. նմա
զմահ կոխեաց. և յարուբեն իւ
Քո յարեաւ՝ ի մեռելոց. մահ՛ն ամբ

կեալ մտանէ վաւրօք ի վաւրս. որ
վաւրք քեզ։

Որ յանպատուհասի աթեան նստիս և
յանմարմնոյն վէր օրհնիս. անհա
սանելի բանդ ոճ ի յերկրի երևեաց
ցար ճշմարիտ մարդ՝ զանօրինութեն
վատաբեալ զխորհուրդ. խաչի և
մահու համբերեցեր. և զհրաշալի
գյարուդիդ քո յուցեր հզօր զօրութ։
Ի յոր համբարձար վաւրօք ի յեր
կինս. և զկատածին մարմնիդ քո
հրաշափառապէս լուսազարդեցեր
զոր տեսեալ եսայիաս՝ նախաձայնել
սաւէր, ով է սա որ գիմաբալ գայ յերկ
րէ։ Հիացիլ պետուէց երկնից զոչէ
ին առ միմեանս. համբարձիր ի շլանք
զգործունս ձեր ի վէր և մտցի Թագաւոր
վաւրայ։ Ի յոր ոմն կարօղ ես և
հզօր՝ շնորհեա և մեզ հանդիպել
քեզ ամպովք ի միւսանգամ քո գալըս
սեանդ. որ միայնդ ես մարդասէր։

Ա՛ծ զքեզ խոստովանիմք ընբ Հոդիդ
և երկիր պատանեմք. որ ես պատ
ճառ կենդանուհե եղեալոցս և խաղա
ղարար ես. Որ զտրգիտաւէր աշխարհս
տացն բազում դիտուբ լցեր. և՛ի
հրեղէն լեզուս բաժանեալ՝ անձա
ռեալք ցուցար նոցա. աղաղակեմք
առ՛ քո՝ խնայեա՛ և կեցո՛ զմեզ։

Ա՛յսօր՝ ի հրեղէն լեզուս բաժանե՛լ՝
հանգեաւ յառաքեալն լուսաճո
րելով զնո՛ս. և այժմ աղաչեմք զքեզ
ընբ ածՙ որ ես պատճառ կենդանուհե
եղելոց և խաղաղարար աշխարհի՛
խնայեա՛ և կեցո՛ զմեզ։

Ա՛սեն որոյ և մեք զՀոդիդ ընբ ընդ
Հօր և ընդ Արդւոյ միանմանական
խոստովանիմք. և հայցեմք մեզ՛ի
վերնատուէ ողորմ զհաղորդական խա
ղաղութիդ. առ՛ վիճակ քեզ։

Ըմբ ծագեցան մեզ յարեւմտից տա

զարեդաւին և լուսաւորեցին համան
դամայն զեռս հայաստանեայց. վա
րատեցին զևաւ՛ուն անդիտուե կռա
պաշտուե. և լուսաւորեցին զնմա հո
գի՛ հաւատով ածդիւուե։ Ոոյա
բարեխաւսուբն քո ոճծ պարդևեա ճի
քում զևաղաղուբի. և անձանց մերոց
զեղաց թողուբի. ոչ մարդասէր աո
Զյաղթականն ձեր զհանդէս՝ զը
նարճացեալ ոօնկ եկեղեցի սբ.
քանզի սրբուբ ստացայք զկուստա
թիւն. և ի մարմին՝ զանմարմնոցն
ցուցիք զհանդէս։
Հարանացեալք քոյ երկնաւոր վի
սային դառերք վերին սիօնի. երկն
րեցէք ի քոյ՛ զհաշտուբէն և զմեծ
զողորմուբիւն։
Զյառաջընթացուբ քո և զկարա
պետուի ոչ բանին խափանել կար
ծելով՝ որ ի ձեռն կնոջն զնախաս

զամեն ընդ հանուր յորդիգրութի-
մեռնակալ հոգւոյն զօրութիւն՝
Առաքեալք և վկայք քոյ ես.
հեա՛ ասծ ոմն մարդասէր։
վանեցեր, ՚ի խաղաղութե զսա պա-
ՙի ձգնութե վկայից զքրիստոնէն սուրա-
և վարդապատ առ ՚ի հանապատուն սրբոյ-
ՙիման առաքեալս և մկրտեա՛ հովիւս
՚ի վե՛ր վիմի հաւատոյ. և կարգեցեր
Տե՛ր՝ որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի քո
պարգևել զնաղդութիւն և զմեծ
զողորմութիւնն։
Ձայն, գոչեա՛ որպէս ձեռնադրեցեր
Լ՚ւրդու որ յանապատի քարոզեաց-
ցուն ձեռնադրեցեր զքրիստոս զքո։
զի զբոյդ հատցէ զգլուխս որ զամենե-
զիսաբաւս ոսից աղջկանն հնձոյացոյց
ստրեցեալ և բազմելոցն հերովդեայ
նա և այժմ զհօգիսատուս անօրհնութե-
տեղջն ՚ի դրախտին արտաքս ընկէց-

կենաց կոչելով միանական Որ ի
բորդութեն յորդորեցին երգել զ
փառս ի յաբիսեանս. ամէն։
ԿԹ Զ հայրապետականն զարդարեցեր
աթոռ ի յերկրի. զառաքելական
առեր զպատիւ ի յերկինս ա
ռայ քո. ով երանելիդ ի հարս Որ
հայրապետդ (այս անուն.) Կանգն
քո վարդապետութեդ սերմունք զա
րեպաշտութեդ քուսուցին զհաւա
ուրախասէր պատուդ հատուցանելով.
և մեզ հաւատացելոցս փրկութի
շնորհելով. վասն որոյ բարեխօսեա առ
ՀՐ ՀՐ ան ձանոյ մերոյ։
ՀԱ Զ խաղաղութի շնորհեա եկեղեցւոյ
քում Որ. զհայրապետն և զան
շարժուն ի թշնամեաց պատերազմ
և հաստատեա ի մի հաւատ զկա
թուղիկէ եկեղեցի։ զքեզ խոստո
վանիմք Որ և ոչ կեցցէ զմեզ։

լոյ յորդոգբուի զձեզ որդիք սիօնի
հնչեցին յերկինից ի յերկիր. ւոչ
Ա յսօր ահաւոր. ձայնք որոտման
Թիւնդ ամ աշխարհի։

Ա յսօր ահաւոր. ձայնք որոտման
Թիւնդ ամ աշխարհի։
Ա յսօր ահաւոր. ձայնք որոտման
Թիւնդ ամ աշխարհի։

հաստատուի հաւատոյ և պարծանք
եկեղեցւոյ. որք զօդովարքն ձերոյ
մարքեցիք զսիեզերս յանօրէն կռա-
պաշտութենէ: Ա՛րդ՝ հայցեցէք ի
քէն զբաժակն ի մօնողացս անուան
ձերոյ: Աղաչանօք սուրբ հնայ
եա՛ ի վրկեալ քո ժողովուրդս. որ
միայնդ եա մարդասէր:

Յաշխարհական ի ճակատամարտին
յաշխարհական՝ ի ճակատամարտին
և՛ ի մեծ պատերազմին՝ ընդդէմ համար
առալ լինէր անօրինացն պատերազմ
ակ դուք զմոլուի անօրինացն խա
փանեցիք. յաղթօղ գոտեայք ոչ՛ ըր
երանելիք: Ա՛նանձն որոց ածային
ստացեալ էր զօրուի, ոչ ժուժկալէր
նոց մարմնաւորական պատերազմ.
սուրբ բարեխաւսութիք քո հնայեա
՛ի մեզ և ողորմեա:

Զոր օրհնեն անլռելի ձայնիւ հմա

նայի

զհաճատս ուսուցեր և զբանակս
Թրիդոր սբ քահանայապետ. որ
բարեաւսում երդել զհատս։
երևինց աղքայութին. և միաձայն
տաւ սր վերաբերել զաման ընդ ձեզ
Ընդատաւ բարեհաճ լերուք վս մեր
հայք առաջի աճուռոյ ածութեն։
հրեշտակապետք բարձրելոյն. որք
Ալվսուրբ գաբրիել և միք յելել մեծ
ղինացդ մարմնականքս և հոգեղենքս
տօնս. անմարմնական դասուց հոգե
տաւեցն կատարելոյ զտօնախմբութե
ռապէս զերևինաւոր քահանայապե
հանդյապետուի ընծայ հրաշափա
Յ.յսօր երկրաւորս եկեղեցւոյ քա
նաւք զնորոգուն և զմի ածուն։
տուի. սերօբէք և քերօբէք՝ զամե
աճուռ և ուրուի. իշխանուի և սե
տուի. հրեշտակ և հրշտակապետք

դիւցն հալածեցեր. մարդկան ու
սուցեր քարոզել զերկրորդումն.
պատուեցար յաջմայուէն: արդ բա-
րեխօս լեր առ որ վա՛մբ:

Որ ի վե՛ր քերօքէցն հանգչիս և ի
զօրացն հրեղինաց օրհնաբանիս.
լուր ի բաթիլեան և փրկեցեր զերիս
մանկունսն ի հրոյն բռնութէ: Աղ-
աղակեալ ոչէին երգ նոր՝ ամ
դորձք օրհնեցէք և բարձր արարէք
զքահանայն փառաց և զարարիչն
բոլորից: Ար մարդասիրապէս գքա-
ջար ի՛ նբ մանկունսն և փրկեցեր ի
բորբոքեալ բոցոյն. այլ անարգեցին
զբռնութի քահանայիցն և շինչուցին
զզօրուն հրոյն: Ընդ նոսին և մեք
քեզ վերապոչիմք փրկեա զմեզ ի հր
րոյն յաւիտենից. զի դու միայն
ես բազմագութ տէր. քեզ փառք
յաւիտեանս ամէն:

Լե՛ւ ևս խաղաղութիւն զմեր աղաչես
ցուք. ընկալ կեցոյց և ողորմա՛ւ։
Օրհնութի՛ւ և փառք հօր և որդւոյ՛ն

✠ Խաղաղութիւն առնեցուն։

---

* Խրատք։ Ալեւոեայ, Ծննդեան, Տեառնընդառաջին, Վարդավառին, Վերափոխման, և ամ տոնիկ ածածնին ձայնս փոխն այս է։

Ա՛ն ճառուսցի՛ անձն". և այլն, 219։

* Աղուհացին, Ծաղկազարդին, Հոգեգալստեան, Խաչի, Եկեղեցւոյ և ամ կիրակէից ձայնս փոխն այս է։

Տէր Քաղաւորեաց զվայելչութի՛ն
զգեցաւ. զգեցաւ ամր զօրութիւն
ընդ մէջ իւր էած։
Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի սա՛
ստանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո
ի՛ սկզբանէ. յաւիտեանս դու ես։
Լմբարձան գետք ամր. և ամբարձին
գետք զձայնս իւրեանց. և յարիցեն
գետք և գնացես իւրեանց։
Ի՛ ձայնէ ջուրց բազմաց՝ սքանչելի

Ձաքէն զբան իւր և հպալէ զնա. շնո-
ռաջի ցրտոյ նոր ո՛ կարծէ կեալ։
Արիւնն զսառն ոչ պատառս. այլ
փրչի ցանեաց։
Ոչնչ զձիւն ոչ զասր. և զինէգ ոչ
ընթանան պատգամք նորա։
Ձաքէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ
արարատուբ ցորեննոյ լցոյց զքեզ։
Եւ զսահմանս քո ի խաղաղուբ.
և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։
Օ՛ի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց.
կո՛ օրհնեա զորդիս քո ոյնօ։
Զողջա երուսաղէմ զտէր։

փ Ջատիկն ՀՆՉԼ ի Հոգւոյ գալստեան այս ե
Հաշու փախ։

Տան քեզմ վայելչ սրբութիւնն որ՝
վկայութեց քոց մեք յոյժ հաւատացաք։
Քանչելի ես դու տէր ի բարձունս.
Երեսաց քոց վայելչ է սուրբ տունդ։

Փառք Հօր և որդ՛՝:

Շնորհատուի տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ: Ո՛ւրախ
ցնծաք զնա առ Ժողովուրդք:
Օրհնեցէ՛ք զԻր առ ազինք. գովե՛ք
զնա փեսան այս է:

* Ընթերցուածոյ յորս ասէ ո՛չ ասեմ. և առ
ղուկասայ թուբթեն յորս պահք լինին ձա
շու փեսան այս է:

Սիրեցի զիս Լուսիցէ ասէ զՃայն ապրեցոյց
իմոց: և այլն ոտ ՛ի ԹԻՒՆ 400:

* Ախնայն ոչ ասեմ ճաշու փեսան այս է:

զաստատութեան իւր ո՛չ յայտնեաց ընդ
Ա՛յ այսպէս ասաց առ ամ ազգաց ասր. և
գարուն և վերատունս կէ՛ն:
պատմէ զբան իւր յակոբայ. զարդ
տեսցեն հողմք և գնասցեն ջուրք:

Թաղ աւ որքն փա՛ռաց
քո՛ որ վասն մե՛ր մարմ
Նացար՝ Տէ՛ր լուսէն ու
խաչի հա՛մբերելով. միաբանութ
երգով բարեբա՛նեսցուք։

Ա՛ր ընդ թաղումն երեքօրեայ յանձն
էաւ՝ յոտնցեալ՝ ի՛ մեռելոց հշխանու
թե՛ան միա՛ւ։ Աւրհնեալ՛ն ընդ-դունն դը
ժոխոց խորտակեաց՝ եւ ղեցուց իւ
րո՛ւմ զդեցոյն զմե՛ծ վայելչուն՝ միա՛

❋ Ընդ-հանուր ։

Ա՛յսօր ուրախանայեա՛լ եւ ե՛կ ղեցի
քո՛։ տօ՛նէ խնդա՛ւթեամբ զտօ
վերինն երկնաւո՛ր մեր. սրբ[illegible]
ձայնիւ վառաւո՛ր[illegible]
Ա՛յսօր հրամայեա՛լ որդի՛ք սիօնի
երկրայնոյ. տօնիւ զուարճա՛նան որդ
ւոյ անդրանկաց վերին սիօնի. սրբ

Ի՛ր հայր երկնաւոր. Յիշեա՛ զինքն
փա՛ռաբա՛նութի՛ւ առաքեմք քե՛զ
Ա՛մէն հոյակապաթի պահոց և ուտեաց։

զհամեհեզերս ա՛ծային տնօ՛՝։
զոյ հօր և հոգւոյն լուսաւորելով
զոյեցին մեզ հրաւիրօղքդն հա՛մա՛
յօ՛ր ճրշմարիտ մարդեղութե՛ք. զոր ք՛
ճառագայթիւք. ՚ի՛՝։ Այ՛ս երեքեան
եմուտ բանն աստ՛ծ եօթնարփեան
նեցուցին շնորհո՛ք՛ն հոգւոյն. յոր
նութե՛ Այ՛ք զառաքեա՛ր հնա՛ստոյ հիմ
Յանեղեալ՝ հաստրինա՛ն ա՛ծայն ա՛նօրհ
շաւոյեր զտեսողութի՛ մարգարէին՝։
Ձառագայթ ա՛նձառ լուսոյ ա՛նքնն

✠ Մարգարէից։

առագա՛ստ. սո՛ր բաւական ձա՛յ՝։
գըս հոգե՛ւո՛րս յանմահ փե՛սային
ռեա՛լ պարո՛ն ընդ մարդկա՛ն. զի՛ր
Յ՛յսոր դասք անմա՛րմնոցն երգս ա

Ջէ՛ցեալսըն մեր և՝ հանգի՛ր ընդ ՝ի՛ր
ըս քո՛ Ո՛ր հակի՛ցդ ես հո՛ր և հոգ
ւոյ ա՛րդի՛ւդ միածին. յի՛շ՛՝: Ո՛ր վա
ռակի՛ցդ ես հո՛ր և որդւոյ հո՛գի՛դ
Ճըշմարիտ. յի՛շ՛՝:

Էնդ շաբաթի Աւագ[illegible]

Ո՛ր սիրո՛ղդ ե՛ք աւարչին աւա՛րա
ծո՛ց. քա՛ի ո՛՛ր առա՛քեա՛լք. բարե
լո՛սեցի՛ք առ ՝ի՛ր վա՛նըն մեր: Ո՛ր
քարո՛զդ ե՛ք ընդ հանո՛ւր տիե՛զերա՛ց.
քա՛ի ո՛՛ր առա՛՝: Ո՛ր պըսակո՛դ ե՛ք
ա՛մենի՛ղեցեա՛ց. քա՛ի ո՛՛ր առա՛՝:
Ո՛ր անըսկի՛զբն յե՛ւսե՛ւ ա՛ւետիս յա՛
մարմնացա՛ր ՝ի՛կո՛ւսէն յաղագս
մե՛ռո՛յ պարտեա՛ց. հանգո՛՛ւ զընդ
ջէ՛ցեա՛ւսըն մեր: Ո՛ր ՝ի՛ջեր լուսո
ւոյս ծագեցա՛ր մեզ և՛ կեանք. միա
ծի՛ն որդի՛ հո՛ր համագո՛յակից. հան
գո՛՝: Ո՛ր ՝ի՛ւր ըդ ես քան զմի՛տս
ա՛ճախո՛րհուրդս. և՝ խաչի՛ն համբե
րեա՛լ փո՛ր՛ւկեցեր ըզտի՛եզերա՛ն. հան՛՝:

զայս առաւ։

Ա

ըմ ստոյս ասէ ձեզ. Ամէն ամէն
ձեզնէցեաւքն ի նոսա անօ-
նեղ քան։ Ի զգենուն արեան քո՛ր
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ
ընդ սըբոս քո։
Ա՛ր յանկարծ ստուգեցաւ դա՛տ յիշ ա
բարբառիկ հօ՛ր բանդ աստրճած։ ուր
Թո՛ղուի շնորհեա նըմ՛նջեցեալդ քո՛յ
ծառայից. յորժամ դա՛տ դա՛ստ
զոր անարատ ձէ՛ռ՛ք ստեղծեր։
Ա՛ր ի հո՛ր ահաւոր ցաւ և մարմնա
ցար ի՛ստ՛ուերս կո՛ւսին։ Թո՛ղու։
Ա՛ր ի հանգի՛ն ա՛նշըն՛ջեալ ցաւ. զմա
հու լո՛ւծեր զի՛ շհանո՛ւի։ Թո՛ղու։
Ա՛ր պըտաւիկ էդ ա՛ս քո՛ց սր՛ա՛ըդ
Հ՛անելահաճ եա՛ ըզ՛ձ քո՛յ բա՛շխող։ Թո՛ղ

❋ Ա ար ևե լու մա յ ։

Ճ ըգնաւորըք ճրշմարիտք և՛ վըճ-
կայք քրիստոսի. ո՛րք զչարչա-
րան և՛ զմահ յանձն առեալք վասըն
ան ըզձեզ ունելոյք բան ի ձօն առ քա
լա՛ ի նձանց մերոց։ Ինձի հա՛ղմամբ
արեան ձերոյ պայծառացա՛ն ա՛ր
եկեղեցիք. և՛ զըստուերեալ բամած խա
չ՛ար կատարչաշուք եցըն բա՛ր բնիք.
ըզձեզ ու՛։ Ո՛րկնոյի՛ն զըրքն ինձեա՛լ
ի՛ պատուի պատարագի՛ մահու՛ան
ձերոյ. և՛ ըզ պրսակս անապականս
առ բերել ի՛ հօրէ լո՛ւսոյ. ըզ՛։

❋ Ա՛ ե ե ա ց ։

Ա՛ստուածածնին խորան լուսոյ՝
անխայտափակ արփոյն կենդանւոյ.
որ եղե՛ր ըզ արևելք արեգականն
արդարութե՛ան. և՛ նըմա տեսլեամբ ի՛ խաւար
արի լոյս ծագեցեր. վա՛յ ամենեքեան
ըզ՛ զեզ միշտ մեծացուցանե՛մք։
Ո՛ հասարակաց տաճար և՛ մարեանի՛ ան

գ՚ը

Ցաւ զայն ճանչնալն՝ որ Տէրն ալ մեծ ցաւ ցուցանէ մեզ։ Այնքան որ հրէշտակներն՝ զգալ ընեն երկնային աւետարանին՝ ուրախ լեր բերկրութեամբ. քանզի ի՛մ ժողովրդիս ընդ քեզ։

դ՚ին

Տէառնընդառաջին։

Անոնցմէ զերծ քանին յանոնգիշեր կան ինծի՝ և սիրէ զնաւթորեակ կուսէն մարիոյ զգենցմամբ. քո վանդակեալ՝ վ՚յոյսիցին՝ և շէ հօրդ գոլով՝ և սահմանեալ ժամանակաւ

ծննեալ լինի աստուածած Համրէտ։
Ալետաւ ընդ օրինօք անհնարաւակ
նեն հողնախութ գոլով զի գիտացեալ
քրա հօրն ընծայեսցէ ած որդի՛ն
որ ի՛ծոց հօր. ապա քառանօրեայ
բառնի ի գերեզմանոյն. և յայտ
նապէս ծանուցանի ա՛ն։ Ալ ըլ և՛
սիմէօն կնճայր հոգւոյն աղաղակէր
իտաճարին արդարեւ ըզգիտ յոյս
քո ար ըլ բանի քում ի խաղաղութի.
զի ըլ հինուր տեսի ըզփրկիչ ա՛ն։

Ծաղկազարդին։

Անըսկի զբըն բանըն հօր՝ որ ի վը
քերօքեի՛ցըն հանգչի. այսօր ի
վերայ յաշակնակի նոյոյ նստեալ.
ի՛րհնեալ արքայ եկեալ անյաղթելի
թագաւո՛րն։ Յառաջ քան զյաւիտ
տեանս որդին՝ որ ի վը քառակերպի
ցըն բազմի. այսօր ի ծերոյ և ի տը
զայոյ փառաւորեցաւ։ օրհ։ Ակայք

նոր

Նոր ժողովուրդք ընանմութեան դաս
բազմութ. ըզայս հնչմամբ երգով քաղ
յիր ձայնիւ փառատրեսցէք. ժրկ՝։

* Ջաւակին։

Յարեաւ քրիստոնեայ ամենայն ազգ
ակնկալութեամբ։ և կայք ժողովոյիդ
դրբ՝ երգեցէք մեզ՝ ամենայնի
Յարուցեալն ի մեռելոց ակնկալութ՝։
իա. որ զչխարհըս լուսաւորէ՝ ըմբ՝ ց՝։

* Ջամբանման։

Ալ համբարձաւն այսօր ահ ապրի՛ն
ի՛շխան նո՛ւբ ի՛նչպրակ ն իւ՛ղհատու
սպանաւորե՛լոյ՝ ի՛ր՝ վ ի՛նրեշտակ
կան ն դամո՛ւցն ո՛ղք նո՛ւագէ՛ր ն
ան՛ուրով. հա՛ղթարձե՛ք ի՛շխանք ըզ
դրտնը՛ս ձեր ի՛վեր ե՛մտցի՛ք թա՛
գաւոր փա՛ռաց։ ի՛սացա՛ն վե՛րնա
կան խշխանո՛ւեքն և սահակեր ձա՛յ

Ա՛ր ի հարաշարժ ի յաղաղըղեղ
ըմն յառաջ բըղխեալ անհատա-
բար ի յաղաղըդուզ տիրանուհա՝ որ
հոգին այսօր. ի յերկրակնից աս-
տուն հետզհետ ի դաստ առաքելոցն
ըղձուեցիր բոլորից. ըզ ըն՞դ ուրն
ընծայուեալդ բո՛ւրմէ. ի՞ մի՞շտ կեր-
պարանս ի՞ մի՞ շտկեալ ի՞ կ
ա՛ն. Ո՛րն ատեալ բը նուբ անսիրտ

Ա՛ր ի յաղաղըղեղ ի՞ մի՞շտ կեր-
պարանս ի՞ մի՞ շտկեալ ի՞ կ
ա՛ն. Ո՛րն ատեալ բը նուբ անսիրտ
ըմն յառաջ բըղխեալ անհատա-
բար ի յաղաղըդուզ տիրանուհա՝ որ
հոգին այսօր. ի յերկրակնից աս-
տուն հետզհետ ի դաստ առաքելոցն
ըղձուեցիր բոլորից. ըզ ըն՞դ ուրն
ընծայուեալդ բո՛ւրմէ. ի՞ մի՞շտ կեր-
պարանս ի՞ մի՞ շտկեալ ի՞ կ
ա՛ն. Ո՛րն ատեալ բը նուբ անսիրտ

Ա՛ր ի հարաշարժ ի յաղաղըղեղ

Ա՛ռաքեալք ը այնսահ կուսակցեալ
տիմ բանմանէյր այսօր ժողովն ևս՝
զհա յերեսս՝ նեմ՛ն վասնզեալ ըզ-
վասա. ևրմա յայտ ևրդ յայնքն
առաւել զայնոնկ ևրթալն սերն ևլ՝ա
մօնէ ևհզեցա՛զինւոյա սպասեն
յանա՛ն նոքա. զրնծան թաքցն
Ա՛ստ ևմե հեթ՛ան՛ն. ևրմա ևյսպէս

զանոյ բզնեա՛լ չեկ՛մ. ըզ ընա՝
զրածնեա՛ց զա՛յ զգա՛ս ա՛մ լըսոյ կենդ
զհանանակից՛ զբ հա՛զնն այսօ՛ր. վե՛
լըսեա՛ն՛ կհօրէ ևա յա՛ժ՛ըդ՛ա՛
լըսել գոյացոյց զա՛ըսածս. ա՛նա՛ն
ը՛ըզ. ևյլ կվերայ լա՛ւըցն գա՛
բա՛ժանմամբ պետա՛ն շընո՛րհա՛ց.
զլոյս աճեա՛լ զսգըս մարդկա՛ն
բա՛ժանեա՛ ևլ՛զնս քա՛ըզնեցին.
ջակից՛ ը՛ր հա՛գնն այսօ՛ր. հրո՛ւ
բա՛ժանմամբ կ՛ևյս՛ գոյացեալ ա՛ըր
ևրթալ ևս՝ ևրդ ևրթալ ևս՝ ևրդ
ևրթալ ևս՝ ևրդ ևրթալ ևս՝ ևրդ

փոխման աճապնդին։

Ա՛ռնեցաւ մծղուկ ան դատաստա-
պարտ շահաւ ծրէիլ. վերաբեր սեռ
յարմատոյն յեսսեայ զբեզ ցնոյ
խոտ ևանըխաւ վերպոյծեաց ճօ՞ն
արիւեան շնորհայ հոգւոյն ընդու
նարան գոլ. աստուածաճին ցաւ
կոյս. զբեզ լսեր ծայրացաներ
համարձակ պատրիզն բանա
ժոր բերան. յորմէ կթե՞ցու
մեզ ո՛ղջոյն ան՛րատու յուրախ
թիւ տուող մեզնէ՛ն ի՛ ճաշակմանէ
ծառոյն գիտուե՛ր. սրբուհի՛ ա
նարատ ամենաւքեան զբեզ. ի՛ն

ղաքայարեալ՝ ի մարմնի անարատ
ըվաշ լուաք. այսօր յառաքելոցն այմ
փոփոեալ վիրիւն ակընարկութեան վե-
րափոխեցար յերկայնումն որդւոյ
քո և այլ ըմբիշ բոյ. բարեխօսեա
հոգւոցն՝ զքնէ։

✱ Խաչէ։

Յաղթօղ և զինւոր օրհնեալ մեր՝ կ
բարձուեա երգեցողաք. թագա՛ւ
ւորին քրիստոսի հաճատացեալ ժո՛ղո՛
վուրդ։ Որ երկին ի լուսաւորեալ
զընտրեալսն զեկեղեցի. և սրբ՛
սակեաց սբ խաչին. նրմա ըզփառս
երգեցողաք։ Ի յայր և մեք տօնեա
դաք զնաւ կատիս սբ խաչին. և
սիր՛ բիւղին մատուցաք փառք
և պատիւ յաւիտեան։

Ա՛ր խակըզբանէ համատուբ հատա
տեցեր զեկեղեցի հօր համատո
թէ. զոր նախանձուցար տեսչուբ նը
շանակեաց մօտն խոբանաւն եւ իւր
նահանգին ի՛ սինայ լերինն. լուսա
ւորելով փառօքն աստուծոյ։ Ա՛ր
րգիտորհուրդ անսպասական տնօրէնու
թենըդ քոյ ի՛ սիրբոյն կոտակէն. տըպա
ւորելով տապանակին ոճոյին ուխ
տի կտակարանաց բանիդ աստու
ծոյ. փառաց անճղիդ տեղի հան
դըստեան ։ Ա՛ր ի կեանս վերա
դարձի բնութեանն դարձմանէն
յօրդանանու ծրինակեցեր. ևիրդ
բնութիւն մահու ևդրժոխ խոց
կործանմանէն երիքբովի տապանա
կաւ խաչին հրաշագործեալնոր խո
րհրդովք. օրհնութիւ քեզ տէր ևդես
ցեն մարնահանք ։

դէմ

❋ Եկեղեցւոյ։

Ո՛ր հաստատուն ցանկը քանիւ զքո՛ւկեղե-
ցի փո քո՛ւ շո՛ւրջ ի՛վը առաքեալական
վկայք. Երգել ի տաճա՛ր զերգո՛ս հո-
գևո՛ր։ Կանգնեալ ի տա՛ճա սեղան
սո՛ր ըզբուն բանշխե՛ն զմարմինն իւր և
զարի՛ւնն. և տայ ի տանէ մեզ նո՛
րոգութի՛ն ի՛ թողութի՛ւն մեղաց մերոց։
Լվեալ հոգւո՛ւն սրբ՝ աղաւնակերպ
երևմա՛ն մեզ, ի՛ վե՛ր մարմնոյ և արե-
ղնէն ան՛ ի՛բ ժշկութի՛ւն հո՛գւոց մերոց։

դէմ

❋ Հայրապետաց։

Ա՛յսօր երկնայի՛ն ը մեզ՝ տո՛ն նա
խաբերով զհիշատակ ը հայրա
պետա՛ց մանկա՛ւնց. և ընդ հրեշտա
կայն դա՛սս վերանա՛յ երգեցո՛ւն։
Ա՛յսօր առա՛քելոց և մարգարե՛ից
դասք. ուռնակից գոյով դասեր վե
րին սիօնի՛ց. ի՛ միշտ ի՛ւր վարդապե

Եւ զ՚արեւպաշտս Աստուածոյ՝ եւ
կանց եկեղեցւոյ, զնոր աղա՛:
կաւազաց՝ դպրաց՝ եւ ամ ուխտի ման
Եւ վարդապետաց՝ քահանայից՝ սար
կենաց եւ փրկուճ հոգւոյ նորին, զ՚
Եւ հայրապետին մերոյ տն (այս անուն)
ոչխարապահաց զնոր աղաչեցուք:
Եւ ամենայն նբ եւ ուղղափառ ե
տատուճ նոյ եկեղեցւոյ, զնոր ա՛:
Եւ խաղաղուճ ամ աշխարհի. եւ հայ
Եւ այլն ըստ պատշաճի: Լրիցս կրկնեա՛:
Եւ ա՛ն խաղաղուճեն զտէր աղա՛:
Եւ ա՛ն նբ եւ հզօր նբ եւ անմահ՛՛:
ընդ նմա՛ն զփառս յաւիտեան:

ցան երկնային շնորհա՛՛քն. երգեն
վարդապետաւճեն զմի՛ շատակ նբ
հանայք եւպաշտօնեայք նբ եկե՛ղեց
յայտնեցին զնորհուրդ: Ի՛՛ յոր քա
տա՛՛ն. որք իմաստից նոցին խո՛րհ
կենաց եւ փրկուճ հոգւոյ նորին, զ՚
Եւ հայրապետին մերոյ տն (այս անուն)
ոչխարապահաց զնոր աղաչեցուք:
Եւ ամենայն նբ եւ ուղղափառ ե
տատուճ նոյ եկեղեցւոյ, զնոր ա՛:
Եւ խաղաղուճ ամ աշխարհի. եւ հայ
Եւ այլն ըստ պատշաճի: Լրիցս կրկնեա՛:
Եւ ա՛ն խաղաղուճեն զտէր աղա՛:
Եւ ա՛ն նբ եւ հզօր նբ եւ անմահ՛՛:
ընդ նմա՛ն զփառս յաւիտեան:

գաւոր մեծ ի վր՚ ամ երկրի ։
Օ՚ի որ բարձրեալ և սհարկու. Թա-
զակեցէք առ նմ՚ ի ձոյն ցնծուե ։
Ապա հարկք ամ հեթանոսք. աղա-
մեր ձայնիւ փողոյ ։
համբարձաւ նմ՚ օրհնութիւք . և տէր
փոխ Աստուածն ճաշու առջոյս կցորդ ։
Ձի զի բազում եղեն նեղիչք իմ և՚՝
Ընդէր խռովեցան հեթանոսք և ժո՚՝
ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ
Երանեալ է այր՝ որ ո՚չ գնաց ի խոր՚՝
փոխ Աստուած դաւթի վճարեացն ։ Ընդ ամէն
փոխ վերջն երեք աւետիս առաջ ։
փոխ Աստուած ճաշու՝ որ ասի յինանցն յաջորդն
երեք փոխ . զի մինչև ի Հոգեգալուստն ձգէ

գոլով. և քեզ վայելէ փառք իշ՚՝
Օ՚ի ողորմած և մարդասէր ես մե՚
ողորմած և համբերող. և բազում
ողորմութեամբ. և ճշմարիտ ։ Աղա՚՝
ողորմեա՚՝ Կրկի՚՝ Ամէն ։ Տէր ո

փրկեցար ի դրծոց առաքելոց
ինպէս պաշտեմ զհայրենիս
ձեզ հաւատացեալ ամի,
որ ինչ յօրէնսն և՛ի մարգարէս գրեալ է։

յերկրէ յոյժ համբարձան։
ձեր ձայնիւ փառոյ։
Աղաղակս ասացէք ցայ մերում. սաղմոս ասացէք Թագաւորին մերում.
սաղմոս ասացէք։
Թագաւորդ մեծ ի վերս ամենայն ծո. սաղմոս ասացէք նմա խնամութեամբ.
Թագաւորեց ծո ի վերս հեթանոսաց
ծո նստաւ յաթոռ սրբութեանն իւրոյ։
Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ
ծծն աբրահամու. զի ցայ զօրութիւնք
յերկրէ յոյժ համբարձան։

Ընդէ՞ր զմեզ մոռացար ի դրծոց առաքելոց
ինպէս պաշտեմ զհայրենիս
ձեզ հաւատացեալ ամի,
որ ինչ յօրէնսն և՛ի մարգարէս գրեալ է։

Ալ երդուաւ ան և ուխատ եղ այլ
զրութիւն նորա։
Յիշեա տէր զդաւիթ՝ և զամ հե-
տանգիստ քո։ զոր ինչ
ընդ՝ որ՝ ի հանգիստ քո. զոս և
տապանակ կուտիւն սրբութե՛ քո։
* Տապանակին Հաշու մասի։
ոտ ՚ի թիւն 22։
Ելի՛, լուր աղօթից իմոց։ և այլն
՚ի յերկիր ուղիղ։
Ոտի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ
* Հոգւոյ գալստեան Հաշու առնելոս կ ցորդ։
Արուեք գահին զիս սրբել՝ ի տանջարին։
նել յաղգդ իմ. և եհաս պատարագիս։
Ի բաղում ամաց ողորմութիւն եւիս առ
յամ ժամ։
միաս ունել առ նոճ և առ մարդիկ
Յորում և ես իսկ ձգնիմ. անխափշ
և արդարոց և մեղաւորաց։
իսկ ակն ունին՝ թէ յարուցի լինելոց
Ամէն զոյս առ նոճ. որում և դուքս

Թէ
նի՛ն ներ նստուցանել յաթոռս նո՛ր։
Եւ ո՛չ առեաց նմա . ի պատուոյ արուեստ
Ընդունա՛ւ ներ դաւթի շնորհաւորեալ
ցաներ զերեսս քո յօծելոյ քումմէ
Եւ նըբք քո ցնծալով ցնծասցեն ։
Ընծայունք քո զգեցցին զարդարութի՛ւն
տապանակ կտակի սրբուհի քո ։
Ելի՛ ներ ի հանգիստ քո . դու և
ի տեղւոջ՝ ուր կայեալ են ոտք ներ ։
Ազգք՝ ի յարկանի՛ն երկիրպագցուք
գտաք զնա ի դաշտս մայրեայ ։
Ահա լուաք զնմանէ յեփրաթայ . և
զտեղի յարկի՛ն ոտն մեր յակոբայ ։
դիստ իրանաց իմոց՝ մինչև գտից
ննջարանաց իմոց . կամ հան
Թէ տայց քուն աչաց իմոց . կամ
Թէ ո՛չ մտից ի յարկս տան իմոց . Թէ
Ելից յանկողինս մահճաց իմոց ։
յակոբայ ։

Ամէն։

Ալէլուիա։ Ընդ ծաղկեացն սրբոցն իմ։
Թշնամեաց սր զգեցուցից զամօթ.
պատուաստ արիւնից զհնազանդ օծելոյ իմոյ
Ընդ ծագեցից եղջիւր ի դաւթի.
և սբք սորա ցնծալով ցնծասցեն։
Ուրախացից սր զգեցուցից զփրկուն.
և զաղբատս սորա լցուցից հացիւ։
Ոչխարս սորա օրհնեալով օրհնեցից.
բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա։
իմ յաւիտեան յաւիտենից. ի ման
բնակիլ ինձ. ասէ՝ այսչ հանգիստ
Հաճեցաւ ևր ընդ սիօն և բնտրեաց
եհետենից յաթոռ քո։
Արդէք նց նատցին յաւիտեան յա
և զկայուածս իմ զսր ուսուցից նց։
Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ

զհիմունս հարկ նմա յաւելուն։ Ընդ
ճաշու տալման կցորդ։

* Ողջախոհին և այլոց Եկեղեցւոց սահմ.
կարգել համառօտ։ և այլն, 545։

Ձեռնադրել զանձն ոչ յոյժ երիտասարդ.
զի մի՛ ասիցէ առ մեզ յոյժ երիտասարդ
է եւ տուր ուրախութիւն սրտից մերոց։
* Մի՛ խաչին ճաշու տալ։
զի՛ ասէ զի հանդիսաւ՝։ և այլն։ 449.

* Վերափոխման աճապնդին ճաշու տալ։

Ընդ սուրբ յաւետեան։

խոսի զձեզմարտութի՛ի սրտի իւրում։
Այր ոչ ընդ աւուրբք լեզուաւ իւրով.
և ջար ընկերի իւրում ոչ ասաց։
Ոչախատին՝ի մերձաւորացոչ առ-
նու. արհամարհեալ է առաջի նը
ջարտագործն։
Օրինիւ զաճս ան ի՛ւրոր առնէ. որ
երդնու ընկերի իւրում և ոչ ստէ։
Օ արծաթի իւր՝ի վարձու ոչ տայ.
և կաշառս՝ի վնաս իրաւանց ոչ առ-
նու. որ զայս արասցէ՝ նա մի սասան
Ննեսցի յաւիտեան։

տեան. ընկալաք ամ զաղօրմուի քո
Ա՛յ զհնամանս էարկ նմա յաւէ-
րն զօրուեց ի քաղաք այլ մերոյ.
Այլ լուաք աղմուկ եւ տեսաք ի քաղաքի
սաստիկ՝ փշրեցէք զնաւս ի Թարսիս
Ընդ երիսունք ոայ ի ծննդենն. և հողմն
դոզուսն կալաւ զնաւսն:
Ընքեանք տեսին այսպէս՝ և զարմա-
ցան. խառվեցան՝ սասանեցան՝ և
Ժողովեցան և անկցին խմիսանն:
Հաւասիկ Թագաւորուիք երկրի
մանաւել ոայ օգնական լինէր նմ:
Ա՛յ ի ստացուի իւրում յայտնի. ի ժա
սիոյ՝ ի քաղաք Թագաւորին մեծ է:
երկիր. լերինք սիօնի կողմանք հիւ
Յաստատմատ ցնծացէք ցնծութեամ
զաք այ մերոյ ի լեառն սբ նր:
Մեծ է տր և օրհնեալ է յոյժ. ի քա
ընկալաք ամ զաղօրմուի քո ի մէջ
ժողովրդեան քո:

'ի մէջ ժողովրդեան քո։
Լսատ անուան քումմ ամծ՝ այնպէս
և օրհնուի քո ընդ ամ տիեզերս. և
արդարութ լիե աշ քո։
Աւրախ եղիցի լեառն սիօն. և ցըն-
ծասցեն դստերք յուդայ վասն ի-
րաւանց քոց տէր։
Ջ ջկեցարուք զսիօնիւ և պաշարեցէք
զնա. և պատմեցէք զաշտարակսն նր։
Դիք զսիրտս ձեր ի վր զօրութեց
նր. բաժանեցէք զամուրս նր՝ զի
պատմել կարասջիք յազգ յայլ։
Այս է ամծ՝ ամծ մեր յաւիտեանս յա
ւիտեանից. և սա հովուեսցէ զմեզ
մինչև յաւիտեան։

✱ Աւետեաց ամծամնին՝ ճաշու սաղ՝։

Ընդ տայէ զբան՝ ոյք աւետարանեն
զօրութբ բազմաց։
Յարիցէ ամծ և ցրուեսցին ամթշնա
միք նր. փախիցեն ատելիք նորա
յերեսաց նորա։

Աշ պահասի ծուխ՝ պահասեսցին.
ոչ հալի մոմ առաջի հրոյ՝ այնպէս
կորիցեն մեղաւորք յերեսաց աստ։
Արդարք ուրախ եղիցին և ցնծասցեն առաջի Տեր և զուարճասցին յուրախութեան։
Օրհնեցէք զՅաճ մեր՝ և սաղմոս ասացէք անուան Նր. Ճանապարհ ածարէք այնմիկ՝ որ նստի ընդ արևմուտս. և Տէր է անուն Նր։
Ցնծասցեն առաջի Նր. և խռովեսցին յերեսաց Նորա։
Որ հայրն է որբոց և դատաւոր այրեաց՝ Աստ՝ ի տեղւոջ սրբութեան իւրոյ։
Ած բնակեցուցանէ զմիակրօնս ի տան. և հանէ զկապեալս քաջութեամբ. այնպէս և զդառնացօղս՝ որք բնակեալ են ի գերեզմանս։
Յած՝ ընդ ելանելն քո առաջի ժողովրդեան քո. ընդ անցանելն քո յա-

Նապատ երկիր շարժեցաւ։
Լանգի և երկինք ցօղեցին յերեսաց
Ալ ի սինայէ առաջի ալ խորհրդի։
Ընծրև կամաց պատրաստեցեր ժա
ռանդութ քոմ. Թէպէտ և հիւծեցա
ցիր, սակայն դու հաստատեցեր զնա.
և գազանք քո բնակեցան ի նմա։
Պատրաստ արարեր քաղցրութ քով
աղքատի ան. որ տայր զբան ոյք
աւետարանեն զօրութիւ բազմաց։
Թագաւոր զօրուցեց ծիրկլոյ. գեղեց
կուհի տան քո բաժանեալ աւարի։
Թէպէտ և ննջեսջիք ի միջ վիճակաց
Թևք աղաւնոյ արծաթատատ. և
Թիկնամիջնր ի գոյն ոսկւոյ։
Ցգումարել երկնաւորին զնգելորս
ի վեր նր՝ ձիւնասպիտն ի սաղմոն։
Լեառն ալ՝ լեառն պարարտ. լեառն
մածեալ լեառն պարարտ. և զինչ
կարծիք լերինք հպարտացեալք։

Եառն ընդ որ հաճեցաւ ած բնա-
կիլ ի նմա. քանզի և ար իսկ բնակեա-
ցի ի նմա խաղաղ։
Կառք ամպ բիւրապատիկք. հազարք
ուղիչք. և տէր ի նոսա ի սինհ սրբու-
թեան իւրոյ։
Նա ի բարձուն՝ և դերեաց զգերուի.
հան ածար. բաշխեաց պարգև և ետ
որդւոց մարդկան. քանզի Թերահա-
ւատիկ ևս բնակեալ ենիցին ի նմա։
Տէր ած օրհնեալ՝ օրհնեալ ար զօր
հանապազ. առաջնորդեսցէ մեզ
ած փրկիչ մեր։
Ած մեր ած կենարար. և ի տանէ են
ելք մահու։
Այլ ած ակաւն ած փշրեսցէ զգլուխս
թշնամեաց մերոց. և զհերն կարճնո-
ղին ընդ ամենայն յանցս իւրեանց։
Ասաց ար ի խորոց անդնդոց դար-
ձուցից. և ի միջոց ծանեաց՝ զայն
ի դուրս հորդեցից։

ոչ ոք
ոչն արծաթով. ցրուեաս զհեթանոս-
ստեսին այնորիկ ոչ ք ընտրեալ
զուարակաց ևս դասս երկոց:
Աստեա՛ ի գլուխ եղեգն ի ժողովս
տուողն Թագաւորք զպատարագս
Ի տաճարէ քումմէ յԵրկ֊ի֊ զ
զայս՝ զոր հաստատեցեր ի մեզ:
Ի մարգեա՛ ձեզ զօրութիւն քոյ. զօրացո՛
նեվիթաղիմայ:
ներ. իշխանք զաբուղոնի՝ և իշխանք
նաւի. իշխանք յուդայ՝ առաջնորդք
Ահա բենիամին՝ ի տղայոցն զարմա֊
աղբերացն իսրայէլի:
Յետ ղեկեղեցիս օրհնեցէք զԱստ. և զտէր
ի մէջ կուսանաց և գովեցէք:
Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնուի֊
ալ Թագաւորին մերոյ Աբէլ:
Նրուեցան գնացք քո Աստ. գնացք
շանց քոց յարենիք Թշնամեաց քոց:
Այլ Թագաւորին մերոյ Աբէլ

ոչ կամին ընդ պատերազմ։
Լինեսցեն հրեշտակք յեգիպտոսի.
հընդեակ յառաջագոյն ձեռնտու
լինին առ ած ։
Թափաւորութիք երկրի օրհնեցէք
զած . և սաղմոս ասացէք ան ։
Ձանապարհ արարէք այնմիկ՝ որ ելն
տի յերկինս երկնից ընդ արևելս ։
Ահա տացէ զձայն իւր՝ ի ձայն զօրու
թեան . և տուք զփառս ան ։
Ի վեր երթի մեծ վայելչութի նր . և
զօրութի նր միջև յամպս երկնից ։
Վախանչելի է ած ի վեր սրբոց իւրոց
ած Իսրայելի ։
Ինա տացէ զօրուն հաստատուութե ժո
ղովրդեան իւրոյ . օրհնեալ է ած ։

✤ Ծննդեան Քրի՝ Ճաշու սաղ՝։

Տէր ասացից որդի իմ ես դու . և
ես այսօր ծնայ զքեզ ։
Ընդէր խառնեցան հեթանոսք . և

ժողովուրդք խորհեցան ի անոտից։
Յանդիման եղեն թագաւորք երկրի
և իշխանք ժողովեցան իմիասին ընդ
Տէր և ընդ օծեալ նորա։
Խզեսցուք զկապանս նոցա և ընկեցո-
ցուք ի մէնջ զլուծ նոցա։
Նստակեացն յերկինս ծիծաղեսցի զնո-
քօք. և Տէր արհամարհեսցէ զնա։
Յայնժամ խօսեսցի ընդ նա բարկութե-
իւրով. և սրտմտութե իւրով խռովե-
ցուսցէ զնոսա։
Իսկ կացի թագաւոր ի նմանէ ի վէմ լերին
սիօնի սրբոյ նորա՝ ի պատմել զհրամանս Տէր
Տէր ասացեալ ցորդի իմ ես դու. և
ես այսօր ծնայ զքեզ։
Խնդրեա յինէն և տացե քեզ զհեթա-
նոսս ի ժառանգութի. և յիշխանութի
քեզ ընդ ամ ծագս երկրի։
Հովուեսցես զնա գաւազանաւ եր-
կաթեայ. և ոչ զանօք բրտի փշր
եսցես զնոսա։

Նշոյց ար զփրկութի իւր. առաջի
սուրբ իւր։
Փրկեաց զնա աջ իւր. և բազուկ
սուրբ իւր։
Օրհնեցէք զար յօրհնութիւն նոր՝
զի սքանչելիս արար։
Տեսին ամ ծագք երկրի զփրկութի
ամ մերոյ։

* Քառանօրեայ գալստեանն Քրի. Ձայն։

Երանի ամենեցուն որք յուսացեալ
են ի տէր։
Ի ժամանակի յորժամ բորբոքեսցի
բարկութիւն նորա։
պարհասցեն աղաղակութեան։
Ընկալարուք զիւրաքանչիւր՝ զի մի բար
կասցի տէր. և կորնչիցիք ի ճանա
ծացէք առաջի նր դողութիւ։
Ընտայեցէք ամն երկիւղիւ. և ցընդ
զէրկիր։
և խրատեցարուք ամքն որք դատէք
Ի դ ք ազաւորք զայս ի միտ առէք։

և ժողովուրդս իւր ոչ զգա-
ցաւ զաշխարհս արդարութեան.
զերկիրն։
Զի հասեալ է ատեր ի դատել
երինգ ընծայեն առաջի նո՝ զի
ծախս հարցեն իմիասին ձեռամբ։
զերդ և մեր բնակիչք նոր. և դեռ
Խաւեսցի ծով լրիւ իւրով. ամէն
աղաղակեցէք առ ջի թադաւորին տեառն
նուէր ընծայեսցեն. և ի ձայն եղջերու փողոյ՝
ի ձայն օրհնութեան կռատծոյ փողոյ՝ օրհ
օրհնութեան և ի ձայն սաղմոսոյ։
Սաղմոս ասացէք նմա մեղոյ օրհնութեան.
Ննեցէք ընծայիք՝ և սաղմոս ասացէք
Սաղակեցէք առ նոր տէր երկիր. օրհ
նեցէք զնա մեղոյ։
տեսին տէր ծագիք երկրի զփրկութիւն
Ճշմարտութեամբ իւրով զտունն Իսրայէլի. և
Յիշեաց ողորմութեան իւրոյ զյակոբ.
ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր։

Ա՛ պատրաստե զերծինս զօրուքդ ի
քոյ և զգեցեալ զօրուքդ։
Ծագեաց երկիր՝ և ոտ՛ի ծով հեռի։
Ո՛ւր մեզ ընծ փրկիչ մեր. յոյս ամ
տաճար քո սքանչելի արդարութ-
ցցուք մեք՝ ի բարուէ տան քո. նբ հ
և քնակեսցին՝ ի գահիճս քո։
Լրանի՝ զոր ընտրեցեր և ընկալար.
զամբարշտուհիս մեր դու քահանեաս։
Կանք անօրինաց զօրացան՝ ի վերս մեր. և
մարմին եկեսցէ։
Ո՛ւր աղօթիկ իմոց՝ զի առ քեզ ամ
և քեզ տացին աղօթք իմ։
Քեզ վայելէ օրհնուի ձեռ՛ի սիօն.
և քեզ տացին աղօթք իմ։

Հատարակաց կնբակէից՝ ճաշու տաղ։

և այլն ոտ՛ի վերոյ։

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր՛։
զի հասեալ է ձեր՝ ի դատել զերկիր.
Երկնք ցնծասցեն առ ջի ն՝ զի գ
ի Երեծի ողոգամբան. որ է ծաղկազարդին՝ ձայն։

աղաղակեցին և օրհնեցին։
Իսկ երիտք բազում արտասուեն զցորեան
գեղցկին խոյք մաքրեաց։
Ալուրք զննուելի զգեղ ցկին. և զգ
բարուացին գեղեցկուիք անարատի։
Ասաշտ քո լցցին պարարտուե. պա
օրհնեսցէ պսակ տարւոյ բաղցրե քո։
Ի ցօղել նր զմարթ եղիցի բոյս նր։
արարեր զարմանս նորա։
Օրհնեցեր նր արբեցուցեր. և բազում
և պատրաստուեցան։
արարեր զիերակուս նր. զի այսպէս
Գետն ջուր լի եղև. պատրաստ
զնա. և բազում պտղեր զմեծուն նր։
ճասցին. հայեցր յերկիր՝ արբեցուցեր
Եւ տուաւօտու ընթերցուցես զմարդ
բնակիչք երկրի ի նշանաց քոց։
Ելս առաւօտու և երեկոյս զմարդ
խոտիւտցին հեթանոսք և երկիցեն
և զձայն ալեաց նր ցաճուցանէ։
Ի խռովեցուցանէ զմեծուն ծովու.

Ա՛մարտ զհրեշտակս իւր հոգիս. և
զպաշտօնեայս իւր՝ ի հուր ևիզելոյ։
Օրհնեա՛ անձն իմ զՏէր. Տէր Ա՛Ծ
իմ մեծ ե՛ղեր յոյժ։
Խոստովանութիւն և զվճիռ վայելչութիւն
զգեցար. արիո՛ւ զգեցա՛յ ոտի զօթոց. ձգե՛
ցեր զերկինս ոտի զխորան. և արկեր
ի վե՛ր ջուրց զվերնայարկս նորա։
Ա՛դնէ յամպս զինայս իւր. և շրջի՛
նա ի վերայ թևոց հողմոց։
Ա՛մարտ զհրեշտակս իւր յոգիս. և
զպաշտօնեայս իւր ի հո՛ւր ևիզելոյ։
Հաստատեաց զերկիր ի վե՛ր հաստա
տութե՛ւ իւրոյ՝ զի մի՛ սասանեսցի
յաւիտեան։

Խորք ոտի զգեստ վերարկո՛ւ ե՛ր.
ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք։
Ի սաստե՛ քո՛ւմ վախիցեն. և՛ ի ձայ
նէ որոտալոյ քո՛ւմ սարսիցին։

Լանեն լեռնանն՝ և իջանեն դաշտա-
նան. ՚ի տեղի յոր հաստատեցեր զնա:
Ահման եդեր և ոչ անցանեն. և ոչ
ևս դառնան ՚ի ծածկել զերկիր:
Աղբեղեր զաղբիւրս ընդ ծորս.
՚ի միջոյ լերանց գնասցեն ջուրք:
Ըմպեսցեն զամենայն վայրի. յա-
գեսցին ցիռք ՚ի ծարաւս իւրեանց:
Ընդ թռչունք երկնից բոյնս դի-
ցեն. և՚ի միջոյ վիմաց տացեն ըզ-
ձայնս իւրեանց:
Ըմպեսցեն զլերինս ՚ի շտեմարա-
նաց իւրոց. ՚ի պտղոյ գործոց իւ-
րոց լցցի երկիր:
Ծառուցեր զխոտ անասնոց՝ զդա-
րի ՚ի ծառայութիւն մարդկան:
Հաներ զհաց յերկրէ. գինի ուրախ
առնէ՝ իւղ զդէմսն. և հաց հաս-
տատէ զսիրտ մարդոյ:
Յագեսցին ծառք անտառի. և մայրք

լիբանանու զորս դու անկեցեր։
Ի նդ Թուջունք երկնից ձագս հանցեն.
և բոյն արագիլ ապահէն ի նոցա։
Երինք բարձունք են եղջերուաց.
և վէմք ապահէնք նապատակաց։
Ի բարեր զլուսին ըմ ժամանակի. արե
գական ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ
Ի բարեր զխաւար՝ և եղև գիշեր.
ի նմա գնան ամ գազանք անտառի։
Կորիւնք առիւծուց մռնչեն և յա
փշտակեն. և խնդրեն յոյց զկերա
կուրս իւրեանց։
Ի ծագել արեւու ժողովին. և ի մը
րիս իւրեանց դադարին։
Ելանէ մարդ ի գործս իւր. և ի վաս
տակս ձեռաց իւրոց մինչև յերեկոյ։
Ա՜ղ զի մեծ են գործք քո տէր. զամ
ենչ համաստուած արարեր. և լցաւ եր
կիր ստեղծուածովք քովք։
Ա՜յս ծով մեծ և անդորր. ի սմա

ՀՆ սողոմնք՝ որոց ոչգոյ Թիւ. գա-
զանք մեծամեծք և մանուանք՝ ի սա
և նաւք գնան. վիշապն զոր սաեղ-
ծեր խաղալ նովաւ։
Ի՝մեննքեան քեզ սպասեն. և դու
տաս զկերակուր նոցա ի ժամու։
Տաս դու նոցա և կերակրին. բա-
նաս զձեռն քո և կերակրես զնմանն
կամաք քովք։
Վարձուցանես զերեսս քո՝ ի նոցանէ,
և խռովին. հանես զոգի՝ ի նոցանէ,
պակասին և՝ի հող դառնան։
Առաքես զոգի քո և ստեղծես զնս.
և նորոգես զերեսս երկրի։
Լինիցին փառք ՅՆ յաւիտեան. և
ուրախ եղիցի յարարածս իւր։
Հայի յերկիր և տայ դողալ սա.
մերձենայի՝ ի լերինս և ծխասցին։
Օրհնեցից զՅՆ՝ ի կեանս իմ. սաղմոս
ասացից Նմ իմոյ մինչև եմ ես։

Խաղայր եղիցի նմա օրհնութիւն իմ. և
ես ուրախ եղէց ի տէր։
Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ.
և ամբարիշտք մի՛ և ս գոյսին՝ մինչև
օրհնեա անձն իմ զտէր։

Աւարտեալ և մարգարէից շաշու սաղմոս։

Ընդ ամ երկիր եւ բարբառ նոյ. և
մինչև ի ծագս ձի են խօսք նոյ։
Երկինք պատմեն զփառս աստ. և զարար
ծո ձեռաց նո՛ր պատմէ հաստատուն
Օր աւուր բղխէ զբան. և գիշեր
գիշերի յոգացանէ զգիտութիւն։
Ո՛չ են բանք և ո՛չ են խօսք՝ որոց ո՛չ
լսին ձայնք նոցա։
Ընդ ամ երկիր եւ բարբառ նոյ. և
մինչև ի ծագս ձի են խօսք նոյ։
Յարևս եհար զխորան իւր. և ինքն
ոսկ փեսայ՝ զի ելանէ յառաջաստաւ
իւրմէ. և ցնծայնա ոսկ հսկայ լսոյ
ճանապարհս իւր։

Ի ծագաց երկնից են ելեալ ընդ. և հան-
գիստն ընդ մինչև ի ծագս նորուն. և ոչ
ոք կայ որ թագիցէ ի տապոյ նը:
Օրէնք տն անբիծք են և դարձուցա-
նեն զհոգիս. վկայուի տն հաւատա-
րիմ և իմաստուն առնէ զտղայս:
Իրաւունք տն ուղիղք են և ուրախ
առնեն զսիրտս. պատուիրանք տն
լոյս են և լոյս տան աչաց. երկիւղ
տն սբ է և մնայ յաւիտեան:
Դատաստան տն ճշմարիտ է և ար-
դար է ընդ ինքն:
Յանկալի՛ է նա քան զոսկի. և քան
զականս պատուականս բազումս.
քաղցր է նա քան զմեղու խորիսխ:
Իմանալի ծառայ քո պահեսցէ զայս.
ի պահելնման հատուցումն բազում:
Ո՞ յանցուածս իւրովք կարէ առնուլ
ի միտ. ի գաղտնեաց իմոց սբ արա զիս
եր. և յօտարէն պահեա զծառայ քո:

Ա՛յա Թէ ո՛չ տիրեսցեն ինձ, յայն-
ժամ անբիծ եղէց և նոր եղէց ՚ի
մեղայ մեծաց։
Այլիցին քեզ հանդոյ բանք բերանոյ իմոյ.
և խորհուրդ սրտի իմոյ առաջի քո յամ
ժամ. տէր օգնական իմ և փրկիչ իմ։
✤ Հայրապետաց, և վարդապետաց ճառ՛։
"Ի՛նչ անայք քո զուարճացին զարդա"
Յիշեա՛ տէր զդաւիթ և զամ հեզուի
նորա։ և այլն ոտ ՚ի թիւրէն 449։
✱ Համօրէն Մարտիրոսաց ճաշու առա՛։
Պատուական ե առաջի տն մահ սրբոց
իւրոց. ո՛տէր ես ծառայ քո ես եմ.
ծառայ և որդի աղախնոյ քո։
Հաճատացի զոր և խօսեցայ։ և այլն
ոտ ՚ի թիւրէն 401։
✤ Յօհաննու առաքելոյն ՚ի կաթուղիկէից առա-
ջին թղթոյն ե ընթերցուածս. 4. 7։
Սիրելիք՝ սիրեսցո՛ւք զմի մեանս.
զի սէր յոյ ե։ Ո՛ր ամ ոք սի-
րէ՝ յոյ ե ծնեալ և ճանաչէ
զՏ. յոյ ե։

զաճ. և որ չէն սիրէ՝ չէ ճանաչէ
զաճ. զի աճ սէր է։ Եւ զի յայսմ
երևեցաւ սէրն այ՛ մեզ, զի զորդին
իւր միածին առաքեաց ։ զի ե-
ղիցուք նովաւ կենդանիք։ Յայսմ է
սէրն. ոչ զի մեք սիրեցաք զաճ, այլ
զինա սիրեաց զմեզ. և առաքեաց զոր
դին իւր ՚ի քաւուն մեղաց մերոց։
Սիրելիք՝ եթէ աճ այնպէս սիրեաց
զմեզ, ապա և մեք պարտիմք զմի-
մեանս սիրել։ Զաճ ուրուք երբէք
չէք առեալ. եթէ սիրեսցուք զմի-
մեանս, աճ ՚ի մեզ բնակի. և սէր նո
ի մեզ կատարեալ է։ Յայնմ գի-
տեմք եթէ մեք ՚ի նմա բնակիմք եմք
և նա ՚ի մեզ. զի ՚ի հոգւոյն իւրմէ
ետ մեզ։ Եւ մեք տեսաք և վկայեմք
զի հայր առաքեաց զորդին իւր փրկիչ
կէ՛ աշխարհի։ Որ ոք խոստովանեսցի եթէ
յի՛ս որդի այ, աճ ՚ի նմա բնակի և

ինա յաճ։ Ինչ մեք հաճաստացաք և
ճանեաք զսէրն որ ի մեզ ունի առ
մեզ։ Ի սէր է. և որ կայ ի սէրն՝
բնակեալ է յաճ. և աճ ի նմա բնա-
կի։ Յայսմիկ կատարեալ է սէր ընդ
ի մեզ, զի համարձակութի ունիցիմք
յաւուրն դատաստանի. զի ոյ նոյն
ինչ նոյնպէս և մեք եմք ի յայսմիկ։
Երկիւղ չէ ի սէր. այլ սէրն կա-
տարեալ՝ ի բաց մերժէ զերկիւղ.
զի երկիւղ ընդ տանջանաց է. իսկ
որ երկնչի՝ չէ կատարեալ ի սէրն։
Ինչ մեք սիրեսցուք զնա՝ վասն զի նախ
նա սիրեաց զմեզ։ Ինթէ ոք ասիցէ.
եթէ սիրեմ զնա. և զեղբայր իւր
ատիցէ, սուտ է։ որ չէ սիրէ զեղ-
բայր իւր զոր տեսանէ. զնա՝ զոր
չէն տեսեալ զիարդ կարիցէ սիրել։
Ինչ զայս պատուիրս ունիմք առ ի
նմանէ. զի որ սիրէ զնա՝ սիրէ նա
և զեղբայր իւր։

Գովեա՛ եհմ։ Եւ այն՛ ի թիւն 430։
Խարճր արարէք զեր ած մեր. երկիր
պագէք պատուանդանի ոտից նորա
զի սուրբ է։

Ե՛ր Թագաւորեաց՝ բարկացան ժո
ղովուրդք. որ նստիս ի քրո
բէս՝ սասանեցաւ երկիր։
Տէր ի սիօն մեծ է. և բարձր ի վե
րայ ամ ժողովրդոց։
Խոստովան եղիցուք անուանի քում
մեծի՝ զի սահաւոր և աբե է. և պա
տիւ Թագաւորի զիրաւունս սիրէ։
Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն.
զիրաւունս և զարդարութիւն յակոբայ
դու արարեր։
Խարճր արարէք զեր ած մեր. երկիր
պագէք պատուանդանի ոտից նորա
զի սուրբ է։

Գովեա՛ եհմ։ Եւ այն՛ ի թիւն 430։
Խարճր արարէք զեր ած մեր.
Երկիր պագէք պատուանդանի ոտից նորա
զի սուրբ է։

Ա՛ովսէս և ահարօն երիցունք ներ.
սամուէլ ընդ այնոսիկ՝ ոչք կարդան
զանուն Նորա։
Կարդային առ Տէր՝ և նա լսէր նոցա.
և՛ ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նա։
Պահէին զվկայութիւն ներ՝ և զհրա-
մանա զոր ետ նոցա։
Տէր Աստուած մեր՝ դու լսէիր նոցա. Աստ
դու քաւիչ լինէիր նց. և վրէժխնդիր
դիր ի վերայ ամենայն նց։
Խնդրեր արարիք զՏէր Աստուած մեր. եր
ևիրսպագէք ի լեառն սրբ՝ զի սքանչ է
տէր Աստուած մեր։
Տեսին Աստուածդ երկրի զիրկուբ՝։ տէր
Օրհնեցէք զՏէր։ ոչ ի Թիւրն, 461։ Հատ
Ո՛չ ողորմեաւ մեզ և օրհնեաւ զմեզ.
երևեցոյ զերեսս քո ի մեզ և ողորմ
մեաւ մեզ։
Ո՛անաչէլ յերկրի զՔանանացարդս
քո. յայլինս Աստ զիրկուբիս քո։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք ՚ած . խոստովան եղիցին
առ քեզ ժողովուրդք ՚ամ :
Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ա-
զինք . զի դու դատես զժողովուրդս
յու ղղութ ՚ե . և ազգաց երկրի դու
առաջնորդես :
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք ՚ած . խոստովան եղիցին առ
քեզ ժողովուրդք ՚ամ :
Երկիր ետ զպտուղ իւր . և օրհնեց
զմեզ ՚ած ՚ած մեր :
Լիցի մեր օրհնեալ զմեզ . և երկիր-
ցեն ամ ՚ած ծագք երկրի :
Քեզ վայելէ օրհնութիւն : և այլն
ոտ ՚ի թիւն , 463 :
Քեզ վայելէ օրհնուի . ած ՚ի սիոն :
և այլն ոտ ՚ի վերայ :
Տէր՝ որպէս զինու հաճութիւ քով
պատեցեր զմեզ :
Բանիկ իմոյ ուն : և այլն ՚ի թիւն 327 :

զարդին, 63։1։

Ընթերցուած յեսայեայ մարգարէ։

Ահա այս օրէն՝ որ դիմեալ ես յերուսաղէմ. կարմրուխ ձորձոց
եդովմայ. գեղեցիկ պատմուճանաւ և բուռն զօրութեամբ. ես խօսիմ
զարդարութեամբ և իրաւունս փրկութեան։ Ընդէ՞ր կարմիր են ձորձք քո. և
հանդերձք քո իբրև ինձանահարի լիով հնձանի կոխելոյ։ Հնձան հարի
միայն. և ի հեթանոսաց ոչ ոք էր ընդ
ես. կոխեցի զնոս սրտմտութեամբ և ջախջախեցի զնոսա բարկութեամբ և իջուցի յերկիր
զօրութիւն նոցա։ և զամ հանդերձս իմ և ամենայն հանդերձս իմ ապականեցի։ Օր
հասեալ էր ի վրէժ նոցա օր հատուցման. և ամ փրկութեան եկեալ հասեալ։
Յայեցայ՝ և ոչ ոք էր որ օգնէր. զմեզ
տամ ածի՝ և ոչ ոք էր որ ի թիկունս հասանէր. փրկեաց զնոս բազուկ իմ
և

զհրեշտակս քո պատուհանդանիկ ոսկից նը զինաբեր
Երկիր պագից քո ամենայն երկրի երկրագեսցեն քեզ
և արդ՝ ոչ եմ արժան ես կոչել որդի քո. զի օրհնեսցես զու զարդարեն
քեզ յուսացեալ։
Աղաչեմ ընդ քեզ՝ զի առ քեզ աղաչեցի զաւակեցի զօրհնութիւն։
Խոհեցի զնա բարկութիւն իմով. և զեղ
նի զնա սրտմտութիւն իմով. և իջուցի
զնոսա յերկիր։

* Աւետիք Ճաշու Հաբաթապահոց նախ քան զհրեշտակն։

Ընդ այսու քո արքայութիւն եմ յաւիտեան
նից. և ոտուն քո յազգէ ազգ։
Հաւատարիմ է որ յամ բանս իւր.
և արդար է յամ գործս իւր։
Երկիրս պագից՝ ի տաճար սուրբ քո
երկիւղիւ քո տէր։
Պարծեսցին՝ ի քեզ սիրելիք անուան
քո. զի օրհնեացես զու զարդարեն։
Լեցո զճառայս քո ահ իմ որ՝ ի
քեզ յուսացայ։
Ուսից զիս զարդարութիւն քո տէր։
Ոչ ես արժան զի կոչեցայ որդի քո։
Ոչ եմ արժան զի կոչեցայ որդի քո։

յօգնել ինձ աւր փրկուհե իմոյ։
եբացեայ առնէր յինէն. հայեաց
Ամ թողուր զիս աւր աճ իմ. և մի
երանի ե քեզ և բարի եղիցի։
Օվաստակս ձեռաց քոց կերիցես,
և գնան ի ճանապարհս նր։
Կրանի ամեն ոյք երկնչին ի տնէ
քում, քաւեա զանօրէնութիւն իմ։
Թե քում. ըստ բազում գթութիւն
Ազրամեա ինձ աճ՝ ըստ մեծի ողորմու
զամ անօրէնութիւն իմ քաւեա յինէն։
Լարձո զիս աւր ի մեղաց իմոց. և
✠ Սկսեալք Ճաշու Աղօթից։
սքանչելիս ամաս։
Օրհնեցէք զաւր յօրհնութիւն նոր՝ զի
կութիւն այ մերոյ։
Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկ
ամենեցաւ երկիր։
Տէր թագաւորեաց՝ բարկացան ժո
ղովուրդք. որ նստիս ի քերովբէս՝ սա

Տէր առաջի քո է ամ ցանկութի իմ։
Ա՛ի ընկենուր զիս ուր ի ժամանա-
կի ծերուե. ի պակասիլ զօրութե
իմոյ մի թողուր զիս։
Ի՛քեզ ուր յուսացայ՝ մի ամաչեցիցէ
յաւիտեան. յարդարութե քում
փրկեա և ապրեցո զիս։
Ականջս քո ուր. ըստ բանի քում իմաս-
տուն արա զիս։
Զայնի իմում լուր ուր ըստ ողորմուե
քում. և կեցո զիս։

Մեռելիք Ճաշու Յարութեան։

Ջանայն երկիր երկիր պատցեն քեզ.
և սաղմոս ասասցեն քեզ։
Զսպակեցէք առ ինձ ամ երկիր.
սաղմոս ասացէք անուանն Նորա. և
տուք զփառս օրհնուե Նր։
Ահ արարիչք զուր ինձ մեր. և բարձր
արասցուք զանուն Նր իմիասին։

Օրհնեցից զՏէր յամ ժամ. յամ
ժամ օրհնութի՛ն նո՛ր ի բերան իմ։
Օրհնեցէ՛ք զՏէր յօրհնութիւն նոր։
Օրհնեցէ՛ք զՏէր ամենայն. օրհնեցէ՛ք
զՏէր և օրհնեցէ՛ք զանուն նո՛ր։
Օրհնեցէ՛ք զԱստուած մեր. օրհնեցէ՛ք և
ամենայն ասացէ՛ք ա՛ն այլ. Տէր ա՛ծ օրհ
նեալ. օրհնեալ է՛ ա՛ր զօրհնանապազ։
Ա՛ծ է ա՛ր մեր. և մե՛ծ է զօրութի՛ն
նո՛ր համաստուե՛ն ո՛չգոյ բա՛ւ։
Օրհնեցէ՛ք զՏէր զի բարի՛ է. ամենայն
ա՛յ մերոյ՝ քաղցր եղիցի օրհնութի՛ն։
Ամենայն ասացէ՛ք ա՛յ մերում ամենայն
ասացէ՛ք թագաւո՛րին մերում ամե՛ն
մայն ասացէ՛ք։
Զի ահա հարէ՛ք ա՛մ հեթանոսք. ամենայն
զակեցէ՛ք առ ա՛ծ ի ձայն ցնծութե՛ն։
Ամե՛ն է տաճար քո սքանչելի արդարութե՛ն
և քեզ տացեն աղօթք կիրս։

Ի՛ւ

Ա. յօր ե զոր արար Տէր. եկայք ցընծասցուք և ուրախ եղիցուք ի նմա։
Խոստովան եղերուք Տեառն զի բարի է. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

❋ Մեսրոպ Աղցից կնքակիւց։

Ահաստ գնաք և ևաւրեցէք տեն այլ մեր։
Յայտնի է ի հրեաստանեայ ազգ. և յիւր մեծ է անուն նորա։

❋ Առաջնոյ Ուրբաթու Հաշուն։
Առաքեալն Պաւղոս, 34։

Յարեն ի մէջ իմ վկայք չարաց. և զոր ինչ գիտեն՝ հարցանեն ցես։
Պատեա՛ տեր զայնոսիկ՝ զոր դատեն զես. մարթեր ընդ այնոսիկ՝ զոր մարտին ընդես։

❋ Երիցոյ Պաւղոս, 37։

Ես ի տանջանս պատրաստ եմ. և ցաւք իմ առաջի իմ են յամ ժամ։
Տէր մի սրտմտուիր քոյ յանդիմանել զիս. և մի՛ բարկութեամբ քոյ խրատել զիս։

✣ Երրորդ Սաղմոս, 40։

Վառանէր առաստնել զնանրուն. խօսէր
ի սրտի խորում. և ժողովէր զանօ-
րհնութիւն յանձն իւր։
Երանի որ խորհի զաղքատան և զանճան
կին. յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր։

✣ Չորրորդ Սաղմոս, 21։

Վաժանեցին զհանդերձս իմ ի մէջ
իւրեանց. և ի վէր պատմուճանի իմոյ
վիճակս արկանէին։
Ոչ աճ իմ նայեա առիս՝ ընդէր
թողեր զիս. հեռի եղէ ի փրկուէ
իմմէ վասն բանից յանցանաց իմոց։

✣ Հինգերորդ Սաղմոս, 30։

Ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ,
ի քեզ տէր յուսացայ՝ մի՛ ամաչեցից
յաւիտեան. յարդարութեանդ քում
փրկեա և ապրեսցի զիս։

✣ Վեցերորդ Սաղմոս. 68։

Լուսան ի կենդանութիւն ինձ լեզուի. և ի
ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ։

Աւետ զիս ած զի հասին ջուրք յանձն
իմ. ընկալայ ես ի խորս անդնդոց ուր
ոչ գոյ ինձ հանդիստ։

Ս. Եփրեմ Սաղմոս, 87։

Լուր ես ով մարդ առանց օգնական
նի. և ի մեռեալս ազատ։
Տր ած փրկուել իմոյ. ի տուէ կար
գայի և գիշերի առաջի քո։

Ս. Ներսէս Սաղմոս, 101։

Աչեցաւ ոսկր իմ ի մարմնի իմ. նման
նեցայ ես հաւ ալատան անապատի.
Տր լուր աղօթից իմոց. և աղաղակ
իմ առ քեզ եկեսցէ. մի դարձուցա
նէր զերեսս քո յինէն։

Ս. Պօղոսի առաքելոյն ի Տիմոթէոսի առաջին
թղթոյն ե. գլխոյ ժ։ 1. 1։

Պօղոս առաքեալ Յիսի Քրիս
ըստ հրամանի փրկչին մերոյ
ոյ՝ և ըստ կամի հօրն մերոյ
Տիմոթէոսի որդւոյ սիրելւոյ հաւա
տովք՝ շնորհք՝ ողորմութի՛ խաղաղութի

ոտաց

մահու անկաւ ի վը իմ։
Աչերա իմ խոտվեցաւ լինս. և երկիւղ
քումն. և ահ սիրեացեն ինձ ամ մեղք։
Ո՞ զնացս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ բանի
զիս. և մի բռնակոսեր քով ինդիմաներ
մի՛ սրտմտուբ քով յանդիմաներ
արդարուբ քով հանցես ինեւ։
Ո՞ր անուան քո որ կենդանացես զիս.
ինձ ի կերկիր ուղիղ։
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ
ըստ ձայնից։

* Աչերս իմ քաշուս աստուց պահոց. որք ասին

այ է. որոյ եղէ ես հաւատարիմ։
որ ըստ աւետարանի վերացելոյն
հրեշտակ ողջամիտ վարդապետուես
տերունեան։ Այլ ենթէ այլ ինչ եկեր
զիտաց. մարդելուզաց. ստոց. սր
մարդասպանաց. պոռնկաց. արուես
ծոց. գինւոյ և զմայր անարգողաց.
տաց և մեղաւորաց. անարքոց և պղծ

կենդանեաց։

Դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին
Ղազարակեցի առ քեզ ար և ասասցի՝
Օ՜ մեղս մանկուե իմոյ։ ոչ՝ ի վերոյ
առներ։

Զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես
Ար՝ ողորմութիւն քո յաւիտեան.
Թրուե քո. զի քաղցր և ուղիղ ես։
Ար ըստ ողորմութեանդ քումդ զաղց
Թե իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յիշեա զիս
Օ՜ մեղս մանկուե իմոյ և զանգիտու
Թիւնս քո որք են յաւիտենից։
Յիշեա ար զդթածութիւն քո և զողորմու
ցան ասկերաց իմ։
Ողորմեա ինձ ար զի հիւծանդ եմ
Ես բժշկեա զանձն իմ զի խռովե
Իմ զի բազում եղեն յոյժ։
Ա՜ նուաստ քո ար քաւեա զմեղս
զիս ար ըստ ողորմութեանդ քումդ։
Պարգև ար՝ և փրկեա զանձն իմ. կեցո

հասեալ է ժամ։

սիօնի. ժամանակ գթալոյ նորա

Դու յարուցեալ գթասցիս ի վր

Աւետ ճաշու Յարութ ըստ ձայնից։

✤ Զփոխն լեսպիս առաւ։

Ծառայեցէք առ Տէր ամենքդ։ Ա"

Ատեն առաջի նր ցնծութիւն. ծա

Աղաղակեցէք առ Տէր ամ երկիր.

Աւետ նայ Աղջից կուսականից։

քիմ և խաղով սրբով իմով օծի զնա։

դենն իմմէ. գան զդաւիթ ծառայ

Կարծր արարից զընտրեն ի ժողովրդ

բարձր արարէք զանուն նորա։

ան ամ երկիր. երգեցէք ան և

Երգեցէք ան նոր. երգեցէք

կեսցուք առ նա փրկիչ մեր։

Եկայք ցնծասցուք ի Տէր. աղաղա

զիւրքանչիւր առաւ։

Երկնքաշաբաթի, և Հինգշաբաթի երբ նա և ի

լինի զայսոսիկ առաւ։ Իսկ երեք յայլ ձայնից՝

Աւետ նայ շաբաթապահոց։ Երկուշաբաթի

դարձուցեր զգերութի յակոբայ։
հաճեցար ՚ի ընդ երկիր քո , և
ոդիս մարդկան ։
զի ահեղ են խորհուրդ քան զամ
կայք և տեսէք զգործս ՚ի ոդ
ՀՈՐՆ ԽՐԵԱՆՑ ։
դիք սիօնի ցնծասցեն ՚ի թագա-
Աւրախ եղիր լիր յաղաղիչ քոյ. որ-
բիկ ՚ի բարձունս դարձ տէր ։
դող շուրջ եղելոցն զբո ։ Ալ ՚ի այտ-
ալաւուերեցեր. և ժողովք ժողովրդ
ՀՈՐՆ ՀԱՐՑ ։
ՒՐի տր ած իմ ՚ի հրամանս քո զոր
ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ՚ի քեզ ։
Ալ ՚ի դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ. և
ղակեցէք առ ած ՚ի ձայն ցնծուե ։
Ալաիս հարէք ամ հեթանոսք. աղա
ՀՈՐՆ ՀԱՐՑ ։
օրհնեցէք զտր յաղթիւն նոր. Օ
ՀՈՐՆ ՀԱՐՑ ։
Ա. սաղմոս առացէք նմա իմաստուե ։
Ալաքաւոր մեծ ՚ի լեր տամ երկրի ած

յաւիտեանից։

Նման ընդ երկայն տուրս յաւիտենից
Ամանի խնդրեաց ի քէն. և ետուր
Ներ պատկ ի քարէ պատուհանէ։
Ժամանն արարեր զնա յօրհնութի՛ն
քաղցրութե՛ն քո. և եղեր ի գլուխ
Ի նմանէ։
և ցկատն շրթանց ներ ոչ արգելեր
Ծանկութի՛ն սրտի ներ ետուր նմա.
քում ցնծասցէ յոյժ։
Թագաւորն. ի փրկութեան
Ցի՛ ի զօրութե՛ քում ուրախ եղիցի
«Ուրա՛խ եղիցի» և այլն ոտ ի վերոյ։
քո սիօն և այլն ոտ ի ներքին, 430
Գովեա՛ եկեղեցի. և օրհնեա զտէր
Աստուածդ։

Աւետարանն։

Ա՛ստուածդ Հայոց յարուցեալ յինանց Հաղու-

յեղեսացն Նորա։

Նամիք Նորա. փախեան ատելիք ներ
Յարեսա՛ն տէր և ցրուեցան ամենայն

Այեց են փառք նր՝ ի փրկութեան
քում. զփառս և զմեծ վայելչութի՛ն
դիցես ի վերայ նորա։
Տացես զնա յօրհնուի յաւիտեանս
յաւիտենից. և ուրախ արասցես զնա
յուրախութե՛ն երեսաց քոց։
Թագաւոր յուսացաւ ի՛նր. յողոր
մութե՛ բարձրելոյն նա մի՛ սասանեսցի։
Գտցի ձեռն քո՛ ի վե՛ր թշնամեաց քոց.
և աջ քո գտցէ զամենայն քո։
Դիցես զնա ոպէ հնոց հրոյ ի ժամա
նակի երեսաց քոց։
Տէր բարկութե՛ իւրով խռովեցուսցէ
զնա. և հուր ևերիցէ զնա։
Պտուղն նո՛ յերկրէ կորիցէ. և զա՛
ւակ նո՛ յորդւոց ի մարդկանէ։
Խորհեցան ի՛քէն չարութե՛. խորհե
ցան զխորհուրդ զոր ո՛չ կարացեն
հաստատել։
Դրասցես զնա հալածե՛ս ի՛ յետս ա
քո.

քո. և պատրաստեսցես զերեսանդ
Խորհր լեր ար ի զօրուե քում. օրհնե
յիոյ և սազմոս ասասկից զօրուե քում.
Ի՛ւեզ վայելէ օրհնուի ամե ի սիօն.
և այլն ոտ ի Թիւն, 463.
Տէր՝ ով կացցէ ի խորանի քում.
և այլն ոտ ի Թիւն, 451.
Տէր Թագաւորեաց՝ վայելչութի.
և այլն ոտ ի Թիւն, 429.
Ցնծացէք առ ամե օգնականն ի մեր.
աղաղակեցէք առ ամե յակոբայ.
Ա՛ռէք սազմոս՝ և տուք օրհնուի. սաղ
մոս ասացէք նմա ի ձայն քաղցրուե.
փող հարէք ի գլուխս ամսոյ. յայ
ժմեան ի այս խորհրդի. և երա
ւելութիւն ի հրեշտակաց ձերոց
իրաման ի այս խորհրդի. և երա
ւունք են այ յակոբայ.
Ի կայուի յովսեփու զոր եդ ընդ
ոտ ելանէր նա յերկիրն եգիպտացւոց. լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լսէ:

Իբաց արար ՚ի բեռանդ զՔրիստոներ.
Հզձեռուն ՚ի յորջ հ՚ի Քրիստոս ծառայելոյ
Ինեղուէ կարդացեր առաքեալ փրկչին
Կեցի զբեզ լուծայ քեզ ՚ի պաղտնուն
Քէ մերկին. և փորձեցի զբեզ ՚ի վերայ
Քրոյդն հասկատակութեան։
Ոչ ուր ժողովուրդ իմ և վկայեմ
քեզ. և ՚ի քէ Քրիստոս ինձ։
Մի ևս եղիցին քեզ աստուածք
առ ժամայինք. և մի երկիր պագանիր
ցեսս դու ՚ի յոտարին։
Ես եմ որ ած քո որ հանի զքեզ
յերկրէն եգիպտացւոց. բայց զբե-
րան քո՝ և լցից զդա։
Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի ի-
մում. և ՚ի քէ չիս ինչ ՚ի նայեցաւ։
Արձակի Թողի զնա ըստ սրտից կա-
մայ իւրեանց. զի գնասցեն նոքա
ըստ կամս անձանց իւրեանց։
Ընդ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր
ինձ,

ոմն ի վերոյ մինչև ցհամբարձումն։

Գովեա եկեմ զքեզ. և օրհն՝։ և այլն

նոյ. և ի վիմէ մեղր յագեցոյց նոցա։

Կերակրեաց զնա ի պարարտուէ ցորեն

ցին ժամանակք նոցա յաշխարհին։

Թշնամիք ոտն սրտեցին նմա. և եղեն

նորա արկեալ էր զձեռն իմ։

իմ զթշնամիս նր. և ի վեր նեղչաց

Այլ զոչ ինչ խոնարհ արարեալ էր

գնայեալ էր։

իմ զվերինս նր. և ի վեր նեղչաց

Նորա արկեալ էր զձեռն իմ։

Թշնամիք ոտն սրտեցին նմա. և եղեն

ցին ժամանակք նոցա յաշխարհին։

Կերակրեաց զնա ի պարարտուէ ցորեն

նոյ. և ի վիմէ մեղր յագեցոյց նոցա։

Գովեա եկեմ զքեզ. և օրհն՝։ և այլն

ոմն ի վերոյ մինչև ցհամբարձումն։

✻Աքսուխայք Համբարձմանն Քրի ըստ.

ասուրց։

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր

ի վեր. համբարձցին դրունք յաւի

տենից և մտցէ Թագաւոր փառաց։

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր՝։

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր՝։

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր՝։

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր՝։

Թիւն նորա։

Ձիշեա՛ տէր զդատիմ՝ և զպատ հեղու-
ցան ոսկերք իմ։
Եղեւ ինձ իբրեւ զի հիւանդ եմ
զանձն իմ։
Արդարութիւք քովք հանգեա՛ ինձ զուտ
անուանդ քո տէր կեցուսցես զիս։
ցեկք են ուրախութիւն։
կեցուք առ ածծ վրիժել մեր։
Ոչխարք սպանդի եղէն ի տէր. ազատ-
եա՛ զանձինս մեր։
Հոգւով բերանոյ նո՛ր տամ զօրութիւն նոցա։
Նիւթն երկինք հաստատեցան. և
զօրութիւն ամենայն զինուորութեան նոցա։
Ժողովեաց իբրեւ ի տոպրակ զջուրս ծովուն։
Եղիցի երկիւղ տէր ամենայն երկրի։
Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր։
Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր։
Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր։

շաբ Սիրեաց ՚ի զսիօն . և ընտրեաց բնա-
յարեցոյց :
Եկեղեցւոյ :
* Աւետեաց նաէակատեաց խաչի և
յաղեբերան խոսքիկի :
* Աւետեաց Տապանակին :
Աբի ՚ի հանգիստ քո . դու և
տապանակ կատակի սրբութե քո :
† Աւետեաց ճաշու այլակերպուէն Քրի . որ
կոչի Վարպաւոտ :
կիր Ա՚մպ լուսաւորը հովանի լինէը նոց .
ձայն եղիւ յամպոյն որ ասէ , դա
է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ :
բշի Բարձրութիք լերանց նոր են . նորա է
ծով և նա արար զնա . և զցամաք՝
ձեռք նոր ստեղծին . եկայք երկիր-
պագցուք նմա . անկցուք և լացցուք
առաջի տեն արարչին մերոյ :
գշի Լոռն են երկինք և քոյ է երկիր . զես
լրիւ իւրով դու հաստատեցեր . զհիւ
սիս և զհարաւ դու արարեր . Թաբոր
և Հերմոն յանուն քո ցնծասցեն :
* Աւետեաց ճաշու նաէակատեաց խաչի և
Եկեղեցւոյ :
շաբ Սիրեաց ՚ի զսիօն . և ընտրեաց բնա-

ՀՀ

ՀՀՀ

ՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

ՀՀ

ՀՀՀ

ՀՀ

ՀՀՀ

ՀՀ

ՀՀՀ

ՀՀ

ՀՀՀ

ՀՀ

ՀՀՀ

ՀՀ

ՀՀՀ

ՀՀ

ՀՀՀ

ՀՀ

ՀՀՀ

ՀՀ

ՀՀՀ

ՀՀ

ՀՀ

ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ

զնմ յարկան յակոբայ։

եկղ — փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո
ահաւադիկ քաղաքդ ՆՕՅ։

եկղ — Տր՝ ով կացցէ ի խորանի քումմ. կամ
ով բնակեսցի ի լերանն սբ քո։

խչի — Ուշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց
և եռուր ուրախութի սրտից մերոց։

Աչէլուխայ Ճաշու Վերափոխման աճապնին
իշն աւուրն։

կիր — Այսօր ծնաւ որ ի հօրէ յառաջ
քան զյաւիտեանս որդին. որ ի
օծել ետր ի քաղաքի դաւթի։ ի վայել
քան զարուսեակ ճնայ ղքեզ։

բշի — Ուրախ լեր բերկրեալդ ետր ընդ քեզ.
ընդ քեզ։ և օրհ
նեալ ես դու ի կանայս։ և օրհ
տաւոյ ուրախանայ քո։

դշի — Աւր՝ ետր ի հանգիստ քո. դու և
տապանակ կտակի սրբուե քո։

կոչեսջիր. գնասցես առ ի ն[illegible]

Յո[illegible] մանուկ՝ մարգ սրբ[illegible] բարձրելոյն
Վերակս լեր բերկ։ և այլն ոտ ի վերոյ։

բառնայ զձեզս աշխարհի։

ղակիդ սուրբ, ահա գառն այ որ
և լուեալ զահաւոր ձայնին՝ ասա.
պատիդ. ապաստատ եղիր բանին այ-
րեալ՝ ի յորովայնի յորովայն երկրորդ
Ասա պետեան յովհաննէս զարհու-
Նոյն զպատակ։
քողին. ի քեզ ընկալաւ զզուժ արիւ-
րիա վկայ. սիրող և առաքեալ առա-
նոս. և ընտրեալ յորովայնէ. ճշմար-
Ծոդեալ ես զի զօրացեալ ես ստեփան
Ալյսօր ծնաւ որ ի հօ։ ոտ ի վերոյ։
բարձրելոյն հովանաւոյ քեզ.
Հոդին սբ եկեսցէ ի քեզ. և զօրութիւն

Վերակս լեր բերկրեալդ։ ոտ ի վերոյ։
Աբեղուայք ճաշու Ծննդեանն քոյ աստուած։
Աբեղուայք ճաշու Աբեստաց տեառն։

Աղօթք առ Տէր Յիսուս Քրիստոս։

Աղօթեա՛ ինձ Տէր եղիր երկիւղ. և քնքուշ
սիրտ քո՛ւմդ։

Աղօթք առ Սուրբ Հոգին։

Սուրբ Հոգի՛ մաքրեա՛ զիս ամենայն մեղաց. և
ամենայն ախտից. և ազատեա՛ զհոգիս իմ։
Որ ես անարժան եմ. և ոչ արժանի ես քեզ
տալ. և ոչ ես քահանայ յանձնառու եմ
զքեզ ընդունել. և ոչ ես արդեամբ
ինչ ինչ ընդունելոյ քոյ։

Աղօթք առ Սուրբ Երրորդութիւն։

Սուրբ Երրորդութի՛ւն ողորմեա՛ ինձ. և
ներեա՛ ինձ ամենայն մեղաց. և
ամենայն ախտից. և ազատեա՛ զհոգիս իմ։
Որ ես անարժան եմ. և ոչ արժանի ես քեզ
տալ. և ոչ ես արդեամբ
ինչ ինչ ընդունելոյ քոյ։

Աղօթք առ Սուրբ Աստուածածին։

Սուրբ Աստուածածի՛ն ողորմեա՛ ինձ. և
ներեա՛ ինձ ամենայն մեղաց. և
ամենայն ախտից. և ազատեա՛ զհոգիս իմ։
Որ ես անարժան եմ. և ոչ արժանի ես քեզ
տալ. և ոչ ես արդեամբ
ինչ ինչ ընդունելոյ քոյ։

Աղօթք առ Սուրբ Խաչն։

Սուրբ Խա՛չ ողորմեա՛ ինձ. և
ներեա՛ ինձ ամենայն մեղաց. և
ամենայն ախտից. և ազատեա՛ զհոգիս իմ։
Որ ես անարժան եմ. և ոչ արժանի ես քեզ
տալ. և ոչ ես արդեամբ
ինչ ինչ ընդունելոյ քոյ։

Աղօթք առ Սուրբ Աստուածածին։

Սուրբ Աստուածածի՛ն ողորմեա՛ ինձ. և
ներեա՛ ինձ ամենայն մեղաց. և
ամենայն ախտից. և ազատեա՛ զհոգիս իմ։
Որ ես անարժան եմ. և ոչ արժանի ես քեզ
տալ. և ոչ ես արդեամբ
ինչ ինչ ընդունելոյ քոյ։

Աղօթք առ Սուրբ Խաչն։

Սուրբ Խա՛չ ողորմեա՛ ինձ. և
ներեա՛ ինձ ամենայն մեղաց. և
ամենայն ախտից. և ազատեա՛ զհոգիս իմ։
Որ ես անարժան եմ. և ոչ արժանի ես քեզ
տալ. և ոչ ես արդեամբ
ինչ ինչ ընդունելոյ քոյ։

ան երկինք հաստատեցան. և հոդ
ուվ բերանոյ նր ամ զօրութիւք նց։
❋ Յովհաննու Կարապետին։
Ոտ մանուկ՝ մարգա՛։ ոպ՝ ինվերոյ։
✣ Յովհաննու Գլխատման։
կարապետն յովհան՛։ ոպ՝ ինվերոյ՝
✣ Համօրէն Առաքելոց։
Յեկեղեցիս օրհնեցէք զնա. և զեր
յաղբերացն իսրայէլի։
❋ Ամենայն Աստուածոց։
կացուցեա զնա իշխանս ընդ ամ եր
կիր. և յիշեսցի անուն քո ընդ ամ
ազգս ազգաց։
Ընդ ամ երկիր եւ բարբառ նց. և
մինչև ի ծագս երկնից են խօսք նց։
❋ Դաւթի և Յակոբայ։
Յիշեա՛ր զդատիդ և զամ հեզուն նր
❋ Նախահարցն.
Պատմէ զբան իւր յակոբայ. զար
դարուն և զիրաւունս իսրայէլի։
✣ Գրիգորի Լուսաւորչին։
Համբերեալ համբերի տն. և նայե

և հանել զմեզ ի հանգիստ։

Ընդ մեզ Տէր ընդ հուր և ընդ ջուր.
ընդ հոգի և ընդ մարմին։

✠ Քառասնից Աւետարանիչ բնաբան։

Քառասնից աւուրց ի վերուստ եղիցի
Տէր ի զօրութիւն քում ուրախ եղիցի
ցնծասցէ յոյժ։

✠ Քառասնից աւուրց։

Տէր. և զընկերս նէր տուրցեն նմա։
Տարցին քառասնից կուսանք զհետ
և սրահուսճեալ։
հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ
կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ ի
✠ Կուսանաց։
նուագեն զքեզ։
ահ. յաւիտեանս յաւիտենից օրհ
Հրանելիւն ոմք քնակեալ են ի տան
✠ Ճգնաւորաց։
թէ. ահաբեկք քո ցնծալով ցնծասցեն։
Ահաւանայք քո զգեցցին զարդարու
✠ Հայրապետաց և վարդապետաց։
ցաւ առիս և լուաւ աղօթից իմոց։

փրկեաց զնոսա։

Լուսաւ Նոցա. յամ նեղութենէն նոցա
Արդարքն արդարքն առ տէր՝ և աղ-
Պարծեսցին աղքն ինա՛՛։ ոպ՛ ի վերոյ։
սրտից եղև ուրախութիւն։

Այլոյս ծագեաց արդարոց. ուղղոց
արասցեն զանձ բերանոք իւրեանց։
ցեն ի հանգիստ իւրեանց. և բարձր-
Պարծեսցին սբքն փառօք. և ցնծա-
ցուն է նոցա ի ժամանակս նեղուե։
փրկութի արգարոց ի տէրնէ է. վերակա
պահէ զնոսա։
Հարկանէ զաբս իւր. այլ յաւիտեան

Տէր սիրէ զիրաւունս և ոչ զնդ վայր
Ալելուիա ձայնս Սարտիրոսաց։
ռաւօտու եղիցի ուրախութիւն։
Ընդ երեկոյս հանգիցէն լալիք. ա
Ա յդս։
ղան. ակն յանդիման նեղչաց իմոց։
Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսե
Ս ածի Հինգշաբաթի։

✣ Աստ ընթեռնանի աւետարան ըստ սպասչաճի, և յետոյ ասի Հանգանակն Նիկիական։

✣ Աւետարան ըստ Մատթէոսի։ 5. 1.

ԵՒ տեսեալ զժողովուրդսն՝ ելի ի լեառն. և իբրև նստաւ անդ՝ մատեան առնա աշակերտք նո՛ր նո՛ր բացեալ զբերան իւր՝ ուսուցանէր զնոսա և ասէր։ Երանի աղքատացդ հոգւով՝ զի նոցա է արքայու-

ա՛ ք զո մեռանիմք զօրհանասպազ. հա
մաքեցաք ոա զոչխար ի զենուա։
Աւրաս լեցին ամբն ողք յուսացել
են ի քեզ. յաւիտեան ցընծասցեն
և բնակեսցես դու ի նոսա։
Երդարքն ոա զարմաւենիս ծաղկե
ցին. որպէս զմայրան լերանանաու
բազումք եղեցին։
Հազում անեղուիքեն արդարոց. յամ
փրկէ զնա տր. և պահէ զամ ոսկերա
նց. և մի ի նոցանէ ոչ կորեցէ։

Նրանք սգաւորաց՝ զի նոքա միխի-
թարեսցին։ Նրանք հեզոց՝ զի նոքա
ժառանգեսցեն զերկիր։ Նրանք որք
քաղցեալք և ծարաւիք իցեն արդա-
րու՛թ՝ զի նոքա յագեսցին։ Նրանք ո-
ղորմածաց՝ զի նոքա ողորմութի՛ն
գտցեն։ Նրանք այնոցիկ՝ որք սրբա-
են սրտիւք՝ զի նոքա զԱստուած տե-
սցեն։ Նրանք խաղաղարարաց՝ զի նոքա որ-
դիք Աստուծոյ կոչեսցին։ Նրանք որք հա-
լածեալք իցեն վա՛ռ արդարութեան՝
զի նոցա է արքայութի՛ւն երկնից։
Նրանք ե՛ ձեզ՝ յորժամ նախատ-
ցեն զձեզ՝ և հալածեսցեն. և ասիցեն զամենայն չար զձեզնէ ոտա՛ն վասն
իմ։ Ցնծացէ՛ք և ուրախ լերուք.
զի վարձք ձեր բազումք են յեր-
կինս. զի այսպէս հալածեցի՛ն զմար-
գարէսն, որք յառաջ քան զձեզ
էին։

❋ Աւետարան ըստ Մարկոսի. 3. 13.

լանէ ի լեառն. և կոչէ առ
ինքն զորս ինքն կամեցաւ.
և գոգան առնայ: և արար երկոտա
սանս՝ զի իցեն ընդ նմա. և զի առա
քեսցէ զնա քարոզել: և ունել
իշխանութիւն բժշկել զցաւս և հանել
զդեւս: և եդ անուն սիմոնի
պետրոս: և յակոբոս զեբեդեայ
և յովհաննու եղբօրն յակոբոսի. եդ
նոցա անուանս բանեբերգէս. որ է որ
դիք որոտման: և զանդրէաս. և
զփիլիպպոս. և զբարթողիմէոս.
զմատթէոս զմաքսաւորն. և զթով
մաս. և զյակոբոս ալփեայ. և զ
թադէոս. և զսիմոն կանանացի:
և զյուդա իսկարիովտացի. որ և
մատնեաց զնա:

❋ Աւետարան ըստ Ղուկասու. 14. 12.

ոչ և ցկոչնատէրն. յորժամ
առնիցես ճաշ՝ կամ ընթրիս.

մի՛ կոչեր զբարեկամս քո. և մի՛
զեղբարս քո. և մի՛ զազգականս քո.
և մի՛ զդրացիս քո. և մի՛ զմեծամեծս.
զի մի՛ և նոքա փոխարէն կոչիցեն
զքեզ և լինիցի քեզ հատուցումն.
Այլ յորժամ առնիցես ընդունելու-
թիւն. կոչեա զաղքատս՝ և զխեղս՝
և զկաղս՝ և զկոյրս. և երանելի
լինիցես. զի ոչ ունին փոխարէն հա-
տուցանելոյ քեզ. և հատուսցի քեզ
փոխարէն ի յարուցեալ արդարոց. Ա-
րդ և լուեալ զայս ոմն ի բազմակա-
նացն, ասէ ցնա՝ երանի որ կերիցէ
հաց յարքայութեան ՚ի ս.

Աւետարան ըստ Յովհաննու. ԺԲ. ԻԱ.

Եւ եմ հովիւն քաջ. հովիւն
քաջ զանձն իւր դնէ ՚ի վերայ
ոչխարաց. Իսկ վարձկանն որ ոչ է
հովիւ՝ որոյ ոչ իւր են ոչխարքն՝ իբ-
րև տեսանէ զգայլն զի գայ, թողու-

զոչխարան և փախչէ. և գայլն յա-
փշտակէ զնա և ցրուէ: Վանդէ
վարձկան է և չէ փոյթ նմա վա՛ ոչ
խարայն: Ես եմ հովիւն քաջ. և
ճանաչեմ զիմն, և ճանաչիմ յիմոյն.
Ա՛ոչ գիտէ զիս հայր գիտեմ և ես
զհայր. և զանձն իմ դնեմ՛ ի վերայ
ոչխարացն: Ունի՛ այլ ևս ոչխարք են
իմ որք՛ ոչ են յայսմ գաւթէ. և զայն
ևս պարտ է ինձ ածել այսր. և ձայ-
նի իմոյ լսիցեն. և եղիցին մի հօտ
և մի հովիւ:

❋ Փառք քեզ տէր աճ մեր:

❖ Հանգանակ Նիկիական:

աւետաւոր՛ ի մի ածձ հայրն ա-
մենակալ. յարարչէն երկնի և
երկրի. երևելեացն և աներևոյթից
և ՚ի մի տէր յն քն Աստուծն մեր. ծնեալ
նաւալ յոչ հօրէ միածին. այսինքն
հաւուէ հօր: Լոյս՛ յլոյս. լոյս՛ ի լո-

գարէս և յաւետարանս : Որ կ[ա]ն
ի յորդանան . քարոզեաց զառա[ք]
քեալն . և բնակեցաւ ի սուրբան :
Հրաստաւք և ի մի հայն ըզ հնդրական
և յառաքելական եկեղեցի : ի մի մկրտ
ութիւն . յապաշխարութիւն . ի քահանայ և ի
Թողութիւն մեղաց : ի յարութիւն մեռելոց .
ի գատաստանն յաւիտենից . հոդւոց
և մարմնոց : Յաղքատութիւն երկնից
և ի կեանն յաւիտենականս :

Ասէ տէրն հր երբեմն յորժամ
ոչ հր Որդի . կամ հր երբեմն
յորժամ ոչ հր նա Հոգի . կամ Թէ
յոչէից եղեն կամ յայլմէ հնարէ և ի
գոյանէ ասեն լինիլ զորդին այլ և կամ
զնա հոգին : և Թէ փոփոխելիք են
կամ այլայլելիք զայսպիսիսն զովէ կա
Թուղիկէ և առաքելական եկեղեցի :

Ասէ մեք փառաւորեսցուք որ յա
ռաջ քան զյաւիտեանն . երկիրպա

Աղերսի անուն ասն օրհնեալ հայրմեր
Հոգւոյն : այժմ և''.
Օրհնութիւն հօր և Որդւոյ և սրբոյ
Հոգւոյն : այժմ և''.
Հայր սրբ : Որդի սրբ : Հոգի սրբ
Օրհնութիւն հօր և Որդւոյ և սրբոյ
և Հոգւոյն սրբոյ : այժմ և''.
Օրհնեալ Հայր սրբ՝ ի՛նչ ճշմարիտ :
Ի՛մն :
Օրհնեալ Որդի սրբ՝ ի՛նչ ճշմարիտ :
Ի՛մն :
Օրհնեալ Հոգի սրբ՝ ի՛նչ ճշմարիտ :
Ի՛մն :
Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ
և Հոգւոյն սրբոյ : այժմ և''.
Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս : Տէր ա՛ծ
օրհնեսցէ զամենեսեան . ամէն :

❋ Հայր մեր որ յերկինս :

Ա՛ստ սրբ . ստ սրբ . Յիսուս Քրիստոս
փառս քոյ հօր : Ի՛մն :
Օրհնեալ Հայր սրբ՝ ի՛նչ ճշմարիտ :
Ի՛մն :
Օրհնեալ Որդի սրբ՝ ի՛նչ ճշմարիտ :
Ի՛մն :
Օրհնեալ Հոգի սրբ՝ ի՛նչ ճշմարիտ :
Ի՛մն :
Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ
և Հոգւոյն սրբոյ : այժմ և''.
Հայր սրբ : Որդի սրբ : Հոգի սրբ
Օրհնութիւն հօր և Որդւոյ և սրբոյ
Հոգւոյն : այժմ և''.
Աղերսի անուն ասն օրհնեալ հայրմեր

տէ՛ր մինչէ՛ւ յաւիտեան։ Ե՛ւ կրկնէ։
Կատարումն օրինաց և մարգարէից
դու ես քո՛ւ ած փրկիչ մեր. որ լցեր
զամ հայրակամ տընօրէնութիւն քո.
լից և զմեզ հոգւովդ քովդ սրբով։
Օրհնեցից զքե՛զ յամ ժամ. յամ
ժամ օրհնաբա՛ն նո՛ր ի բերան իմ։
Օրհնաբա՛ն եղերո՛ւք ի՛ շնորհաց ընդ
հոգւոյն. երթայ՛ք խաղաղութե՛ւ. և տէ՛ր
եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամենեսեան։
Ա՛մէն։

✠

✠Օրհնաբա՛ն սեղանոյ վա՛ մատաղաբեր
կերակրոց և ըմպելեաց։
✠Պատրաստեն զսեղանն հացի՛ և
զարդարեն կերակրո՛ք. և կանգնի
խաթաքանչիւր ոք ի՛ տեղիս իւրեան
և ասէ Աղաչեմս կացուք։
Աջ ամպն ի՛ քեզ յուսան. և դ

տաս կերակուր նոյ ի ժամու։
Խրճիթ առնեմ զքեզ ընծ իմ և թոռա-
ներ իմ. և օրհնեմ զանուն քո յաւիտ
եան և յաւիտեանս յաւիտենից։
Ո՛ օրհնասպաս օրհնեցից զքեզ. և
գովեցից զանուն քո յաւիտեան և
յաւիտեանս յաւիտենից։
Սրեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ. և
մեծութիւն նր ո՛չ գոյ ջուխ։
Ո՛զգ և ազգ գովեսցեն զգործս քո.
և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն։
Ո՛ մեծ վայելչութի փառաց տրբուե քո խո
սեսցեն. և զսքանչելիս քո պատմեսցեն
Ո՛ զօրութի ահի քո ասասցեն. և զմե
ծութիս քո պատմեսցեն։
Ո՛ հիշատակ բազում քաղցրութե քո
բղխեսցեն. և արդարութե քով ցընծա
ցայեն։ Կթաց ողորմած է տէր.
երկայնամիտ և բազում ողորմ։
Հաղորդ է տէր առ ամեն. և գթութի

Ա՛ղաչեմ զքեզ տէր յամենայնի ողորմեա՛ ինձ
մեղաւորիս քաղցրութեամբ քովէքդ ընդունել
զաղաչանս զձեռն քո և լցուցանել զիս
ուրախութեամբ ի ժամու՝ ելից իմոց։ Եւ դու
Տէր ամենակալ ողորմեա՛ ինձ և կանգնէ զիմ գլորեալս։
Հաստատէ զիմ գայթակղեալս։
և արդար ե՛ս յամ գործս իւր։
Հատատիմ ե՛ս յամ բանս իւր։
և տէրունի քո յաղթե՛ մինչև յաղթ
Ա՛ղբայրի քո աղբայրի ամ յաւիտենից
աղբիւրութեան քո։
Եւ զվատս մեծ վայելչութեան
Շանաչէ լուծուց մարդկան զգօրու
և զգօրութիւն քո պատմեացեն։
Ո՛վ վատս սրբայուե քո աստուածն
ցեն զքեզ։
ամ գործք քո։ և ե՛րբ քո օրհնեա
Ի՛ստուծոյ եղիցին առ քեզ տէր
նուրա ի վե՛ր ամ արարածոց իւրոց։

իւր. և նոքա ի յայմ դորձս իւր։
Սկիզբն է տէր առ ամենայնեան՝ որք
կարդան առնեն. առ նոսին՝ որք կար-
դան առնեն ճշմարտութիւն։
Օ՛կամ երկիւղած ոչ իւրոց առնէ որ.
աղօթից նոցա լսէ և փրկեսցէ զնոսա.
պահէ որ զամենայն որք սիրեն զնա.
և զամենայն մեղաւորս սատակէ որ։
Օ՛օրհնեսցէ բերան իմ զտէր. և օրհնեսցէ
ամենայն մարմին զանուն սբ նորա
յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։

փառք հօր և որդւոյ և՛։

Ողորմած գթած է տէր. երկայնմտու-
թեամբ և բազում ողորմութեամբ։

փԵ՛ւ ես խաղաղութեան զտէր ասա"։

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստ՝ զի սրբ
պարգևեսցէ մեզ երկայնմտութիւն
խոնհ և լցուսցէ զմտաս մեր իւրով
թէ արարածոյ իւրոյ. ամէն։

Օրհնեա՛ քո՛ Աստ մեր հոգևոր օրհ

ննուբ զկերակուրս և զըմպելիս ծո-
ռայից քոց. և շնորհեա առողջուի
հոգւոյ և մարմնոյ: Այլ զի կրօնաւորա-
կան պարկեշտուբ վայելելով՝ համար-
նաւոր պետութիցս՝ անանց բարեացդ և
երկնից արքայուբեդ հաղորդս լինիցուք
ընդ ամ ամբս քոյ: Այն գոհուբ ա-
ռաւորեացուք զքեզ ընդ հոր և ա-
մենասրբ հոգւոյդ. այժմ և"։

* Հայր մեր որ յերկինս"։

Այն օրհնօղ սեղանոյն կալով կանգնա-
ւառել զհայր՝ բեկնէ ընդ պատուա-
ւոր ձեռն որբք առընթեր կան. կամ զհետ
այնորիկ որ պատրաստօղ է ճաշոյն.
և նոքա առ ամեն՝ և ասէ՝ ճաշակեցէք
զքէք խաղաղուբ. և նստին՝ է ճաշն։

✠

Իսկ եթէ վանականք ելեն կամ անա-
պատաւորք, նստցի մինն յեղբարցն
՝է բարձրագոյն տեղւոջ. և առեալ

յանուն նոր նոր յուսատուք։
Ահա ուրախ եղիցին աչքք մեր. և
ականջք մեր համբերեսցեն ան.
օգնական և պաշտպան մեր է։
ղի
և կեցուսիրեալնին ի սուտ։
փրկել ի մահուանէ զանձինս նոց,
րոց. և ոչ յաւետ յոյսդրամբ նոր
Աչք ան ի վեր երկիւղածաց իւ
Տացուք գոհութիւն ամենակալի։
ի բարութենէ քոյ. զի
Ձեր
ղիս խաբեանց։
Նա առաջի քահանայն։
ի սեղանոյն՝ դարձեալ կացցեն ի տե
չաղաղակաւ։ Նա յետ յառնելոյ
և դարձեալ ճաչեսցեն լուռ լռեայն և
անաց. լուծցեն ոչք կարօղքն իցեն
խնդրեսցէ զլուծումն ինչ տարակու
մառանչ ճաչակմամբ։ Նա եթէ ոք
ամքն ունկն դիցեն ընթերցմանն՝ ան
ընթեռնուցու զգիրս ածականս. և

քան յո՛ւ հատը մեր: Ուրա՛խ լայեք
առաքեալք ի գործս բարութեան ի
ձեզ զձեր բաւականութիւն ասելով
թէ և բերկրութիւն զսիրտս մեր: Այլ
բեա զձեզ ի մանկութէ և տաս կե
րակուր ձեր մսեղինաց. լցո՛ւ ուրախու
թիւն ամենայնի ոգւոյ քո որ ի վէր մեր
ակնկալութիւն յուսոյն մերոյ. ամե՛ն:
Օրհնեալ ես որ ածիր մեր՝ որ կերակ
հաղորդես արասցէ զծառայս իւր ըն
բարութեան և երկնից աքքայութեան
բարութիւն կամօք իւրովք: Օ՛ հոգեւոր
գեւաց ոն ոչ մերոյ: Այր կերակ
գոհացարո՛ւք ի վէր լինելոց պար
զքեզն:

Եւ ես խաղաղութեամբ զձեր աղա՛:

քեզ. լցուցանող քո գոհանամք
կերակրիչ և ուրախարար ձո՛ր փառք
ձայ յաւասպաք ի քեզ: Փառք
ելոյ ողորմութ քո ձո՛ր ի վէր մեր

վառք իշխանութիւն և պա՛։

Փառք քեզ՝ որ՝ փառք քեզ Թագա-
ւոր փառաց. որ ետուր մեզ կե-
րակուր ուրախութե՛ն և լցուցեր զսիրտս
մեր ի լիութե՛ն ամենաբաժանական ողոր-
մութե՛ն քո։ լցո՛ և այժմ զմեզ հոգեւոր
քովնթիւն. ոնո՛ զի գոցուք առաջի քո
հաճոյք և մի՛ ամաչեցեալք. զի դու
գաս և հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ
գործս իւր։ և քեզ վայելէ փառք իշ՛։

Օրհնեալ ես մեր յա՛ քա՛. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս՛։

Օ՛ւ ներօղդ ած օրհնեցէ. սպասաւո-
րացդ և երախտաւորացդ վարձս բարե-
պարգեւեսցէ. և օրհնեսցէ զամենեսեան։
Ո՛ւր ած որ զմեզ ներակրեաց և լի՛ա
ցոյց՝ նմա փառք յաւիտեանս ամէն։

Ա՛ն կերտաւ ի Պատառ Թա ղի։
։ Ի վիմատուր գերեզմա նէ։ Ուր

Գիրգ աստուածաբան Աղթամարցի Երկայնամիտ կոչեցեալ ի ժամանակին։ Որ կատարի՝ ինքեամ Աբդուշոյ եպիսկոպոսն Ամիդայ։ Որ եւ քաջ ինաչէն եւ պատեալ պատուականաց ի Տեառնէ եղեալ ի գերեզմանի։

ԱՍԱ ՅԻՆՉ ԿԱՐՕ դասէ. Ահա լուսաբեր ինձ յերեկոյ՝ ի վաղորդեայն՝ ահ ի հաստարակ աւուր։ Պատահէ այլ իմոյ եւ ակն ունիմ կեանարարին որ փրկիչ զծառայս իւր եւ կեցուցանիչ։

Փառք Հօր եւ Որդ՛։

փԵ՛ կս խաղաղութեան զտէր աղա՛։
Օրհնութի՛ւ և փառք հօր և որդւոյ
և հոգւոյն սրբոյ. Ա՛յժմ և միշտ և յա
ւիտեանս յաւիտենից. Ա՛մէն։

Խաղաղութիւն Աւետարանին։

Սաղմոս 85։

ընարհեցո՛ ա՛ր զունկն քո
և լո՛ւր ինձ. զի աղքատ
և տրնանկ եմ ես։
Պահեա՛ զանձն իմ՝ սո՛ր ա՛ր. և փրկեա՛
զծառայ քո աՀ իմ որ ի՛ քեզ յուսացեալ։
Ողորմեա՛ ինձ ա՛ր՝ զի տա՛ք զաղա
չակեցի զօրհնատուզ. ուրախ արա
զանձն ծառայի քո՝ զի տա՛ք ա՛ր
համարձի զանձն իմ։
Օ՛ի դու ա՛ր քաղցր և ուղիղ ես քա
զում ողորմ տա՛ւ ամեն՝ որք կուդան տա
քեզ։ Լսենկդիր ա՛ր աղօթից իմոց.
և նայեա՛ ի ձայն խնդրուածոց իմոց։

Հոգևոր քո անօրինք յարեան
ի վեր
ի վեր եղև ի վեր իմ ողորմեաւք քո
ար. և փրկեցեր զանձն իմ ի ոտ-
արէ զանուն քո յաւիտեան:
Ես եղև ի վեր իմ ողորմեաւք քո
բոլորով սրտիւ իմով. փառաւոր ա-
ստուած եղեց առ քեզ ար ան իմ իմ
յերկնէլ յանուանէ քումմէ:
քում. և գնացից ի ճշմարտութեան
քում. և ուրախ եղիցի սիրտ իմ
Ուսուցանեցից ի ճանապարհի
քում. և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
Ես դու ար և առնես սքան-
չելիս. և դու միայն ես ած:
Ցուցանեցից ինձ ճանապարհ
ի վեր
ար. և փրկեցեր զանձն իմ ի ոտ-
արէ զանուն քո յաւիտեան:
Ես եղև ի վեր իմ ողորմեաւք քո
Ողորմեաւք քո մեծաւ ար
ի վեր
ի վեր

ի վեր իմ. և ժողովք հզօրաց խնդրե
ցին զանձն իմ. և ոչ համարեցան ըզ
քեզ առաջի իւրեանց։ Ա. յլեղու
ար ած իմ գթած ես և ողորմած.
երկայնամիտ՝ բազում ողորմ և ճշմա
րիտ. նայեա առ իս և ողորմեա ինձ
Տո՛ւր զօրուն ծառայ քո. կեցո՛ զորդի ա
ղախնոյ քո. և արա առ իս նշան բարե
Տեսցենատելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի դու ար օգնեցեր ինձ և մխիթա
րեցեր զիս։ Փառք հօր և"։

✠ Փառք քեզ ած՝ փառք քեզ. յաղագս աւե
տարանին տէր փառք քեզ։

Այլ և այդպէս զնոր աղաչեսցուք ըն"
Օրհնուի և փառք հօր և Որդւոյ
և Հոգւոյն սրբոյ։ Այժմ և"։

Խաղաղութիւն Ամենեցուն։

Աղաղակ, 136։

սրեցո՛ զիս ար ի մարդոյ
չարէ. յաւուրն անիրա
ւէ փրկեա զիս։

խորհեցան զանօրէնութի՛ւն ի սիրտս
իւրեանց. զօր ամ պատրաստեցան
ի պատերազմ.
Արձակեցին զէն զուս իւրեանց ոտ զօնի.
և թոյնք իժից ինեբջոյ շրթանց նց:
Պահեա զիս տէր ի ձեռաց մեղաւորի.
և ի մարդոյ բարկ փրկեա զիս:
Խորհեցան խափանել զդնացս իմ. թա
գուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ
և լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց.
շուրջ զշաւղաւք իմովք՝ եդին ինձ
զգայթակղութիւն:
Ասացի տէր աստ իմ ես դու. ունկըն
դիր տէր ձայնի աղօթից իմոց:
Տէր տէր զօրութի՛ւն փրկութե՛ն իմոյ. հով անկ
զլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի:
Ի՛ մաւներ զիս տէր ի ցանկութի՛ն
մեղաւորաց. ոչ ք խորհեցան վա՛ իմ
ընդ վայր հարկանել զիս:
Ո՛վ ի մի երբեք բարձրասցին, և խոր

հուրդք նց մի կատարեսցին. վասն
ձան կատարածի նց՝ վաստակ շրջանց
իւրեանց ծածկեսցէ զնա:
Ընկեցեա՛ զնա ընդ զկայծակունս հր
ոյ և կործանեսցես զնա. ՚ի տառա
պանսց մի՛ կարասցեն կեալ:
Արդոյ լեզուանոյ մի՛ յաջողեսցի
՚ի վերայ երկրի. զայր մեղաւորդ՝ չարիք
իւր որսասցեն ՚ի կորուստ:
Գիտեմ՝ զի առնես տէր զդատաստանս
աղքատի, և զիրաւունս տնանկի:
Արդարքդ գոհասցեն զանուանէ քումմ
ի. և բնակեսցին ուղիղք առաջի ե
րեսաց քոց: Տէր՝ կարդացի առաքեզ
և լուր ինձ. նայեա՛ ՚ի ձայն աղօթից
իմոց ՚ի կարդալ իմում առաքեզ: ԵՒ
ղիղ եղիցին աղօթք իմ ոտ խաւնկ ա
ռաջի քո տէր. համբարձումն ձեռաց
իմոց պատարագ երեկոյի: Դիր տէր
պահապան բերանոյ իմոյ. և դուռն

ամուր չրթանց իմոց. զի մի՛ խոստո-
ցեալ սիրտ իմ բանիւ չարուհի։
Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ըն-
դարդս ոչ ք գործեն զանօրէնութի՛ն.
և ո՛չ եղիցի կցորդ ընտրելոց նո՛ց։
Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութ-
և յանդիման ածասցէ. եւ մեղաւո-
րի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ. այլ աղօթք
իմ՛ ի կամս նո՛ր։ Ընդելան մերձ առ
վէմին դատաւորք նո՛ց. լուիցեն բա-
նից իմոց և քաղցրասցին։
Ոսկր Թանձրուն հողոյ զի ափեաղէ
ի վե՛ր երկրի. ցրուեսցին ոսկերք
նո՛ց մերձ ի դժոխս։
Ընդ քեզ աչք իմ՛ ի քեզ յու-
սացայ. մի՛ հաներ զհոգի իմ՛ հն-
պահեա զիս յորոգայթէ որ թա
գուցաւ ինձ ի դայթակղուէ զոր-
ծողին զանօրէնութիւն։
Անկցին ի ցանցս նորա մեղաւորք.

Միայն եմ ես մինչև անգից։
Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի.
Ձայնիւ իմով առ տէր աղաչեցի։
Ի նմա եցոյց առաջի նմա զաղօթս իմ. և
զնեղութիւն իմ առաջի նորա պատմեցից։
Ի նուաղել ինձէն հոգւոյ իմոյ՝ դու
տէր ծաներ զշաւիղս իմ. ի ճանապարհի
յոր և գնայի՝ թաքուցին ինձ որոգայթ
ոչխի յաջմէ տեսանէի և ոչ էր ճանա
չէր ինձ. կորեաւ ինէն փախուստ
իմ և ոչ գտաւ խնդրօղ անձին իմոյ։
Ղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի՝
դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին
կենդանեաց։
Լաւ եղիցի առ քեզ աղօթս իմ զի ես խոնարհ
եղէ յոյժ. ապրեցո զիս ի հալածէցից
իմոց՝ զի հզօրք եղեն քան զիս։
Հան՝ ի բանտէ զանձն իմ. գո
հանալ զանուն քումմէ։
Զիս քեզ սպասեն արդարքն մինչև
հատուսցես։ Փառք հօր և։

Աստուածայ Աստուած իմ։
Լայն զօրութեամբ քո փառաւորեա զիս։
մահկանացու հոգի կենարարիդ Յիսուսիս
Քրիստոսիս յանձնել արեգականն.
տեսանել զլոյս երեսաց քոց։ Օրհ-
նեմք զՀայր և զորդի և զընծայ հո-
գիդ սրտից։ Այժմ ամէն։ Ուրախանալով զմեզ յամ
ամէն։ Աղաչանաւորեալ զմեզ յամ
ամ օրհնել ձայնիւ երգով զանուն
փառաց սրբոցդ Աստուածածնի։ Ա-
մէն տայ զկենդանութիւն։ Ես որդի և
աշխարհս ըզքեզ փառաւորեմ։

Մաղթանք։

Օրհնեալ ես որ բնակեալդ ես ի
բարձունս. և օրհնեալ են փառք
ծածուկ քո. որ հայտնաւորեցեր զլու-
սաւորս ի բարձունս. յերկինից ըզ-
լոյս ծագեցեր ընդ մեզ ոմեղերս։
Ուրարեր զարեգական լուսաստուս որ

ընկնեան. զլուսինն և զաստեղս՝ լու-
սատու գիշերոյ և զլոյս ճրագին: զու-
ես լոյս գոլեալ. այլ և առաջինն լոյսն
ի քէն վասնու խաւարն, և զլոյս
քո կենդանի՝ որ ծագեաւ ի սիրտ
մեր: կ՚ընծայեմք միաբան սասպուք օրհ
նեալ է անուն այլ փառաց քոց. և
քեզ երգեմք զօրհնուի և զփառս հօր
և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ: կ՚այժմ և

❋ փարակ:

Հասեալքս ի ժամ երեկոյին՝ աղ-
համբառնալով զձեռս մեր՝ փեր-
եմք զքեզ արարած մեր. որ շնորհեցեր
մեզ զաւրիս խաղաղութիւն անցուցա-
նել և հասանիլ ի ժամ երեկոյին:
կ՚ընժանաւորեա զմեզ որ սրբոյ
հրեշտակային երգով գոհաբանելի
մատուցանել ես այլ ամենակալիդ.
կենդ և ողորմեա: կ՚ողորմեայ մեզ որ
ածդ մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեանդ քոմ.

զարդարուհիս քո որդւոյ թագաւորին
զի քոյ զերաճունս քո արքայն տուր. և
ընդ զիս ոչ ոք զիս յերկիր։
ոչ ոք զի զօրէ զօրէ զանձրև ի վր գեղման.
նիցեն ինձ ամ ազգ։
Ի ջեր ոտ զանձրև ի վր գեղման.
նոյ խաղայ. ահա յայսմհետէ երա
Օ ի հայեցաւ ի տառապանս աղախ
ծացէ հոգի իմ ամ վերկեաւ իմով։
Ա ճեծացուսցէ անձն իմ զէր. և ցրն
ղովուրդք խաղհեցան ի անուտիս։
Ընդէր խռովեցան հեթանոսք. և ժո
և ես այսօր ծնայ զքեզ։
Ա ստացիր՝ որդի իմ ես դու.
վերափոխման. և այլոց տօնից ետ ածանին։
Մեսդիք ծննդեանն քրի. և աւետեաց. և

զվերդի և զէր ծոդիդ. Ընդ ժամ և՝
անդադար փառս որեմք զհայր և
Հատեալքս ի ժամ երեկոյին՝ ամէն
Պաղեանք։
որ ողորմեա՛ գ։
ասասցուք ամենեքեան միաբանութ։

ՅՀ կարօղ և հզօր. ՅՀ կարօղ՝ի
պատերազմի։
Տեառն է երկիր լրիւ իւրով. աշ-
խարհ և ամ բնակիչք նր։
Ի թոռ քո ած յաւիտեան յաւի-
տենից. գաւազան ուղղուե՛ գաւա-
զան արքայութե քո։
Ղևեաց սիրտ իմ զբան բարի. և
ասեմ զգործս իմ թագաւորի։
Ես թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր.
ուրախ եղիցին կղզիք բազումք։
Ներևեցան վէմլատակունք նր տիեզե-
րաց. ետես և սասանեցաւ երկիր։
Ներգեցէք ան երգ նոր ամ երկիր.
ծառայեցէք ան ուրախութե։
Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ.
ծաներուք զի նա է ՅՀ ած մեր։
Ընկայք և տեսէք զգործս ՅՀ որ արար
զնշանս և զարուեստս ի վր երկրի։

Ընդ մեր ապաւէն և զօրաւէր օգնական
իվը նեղութեց ոչք գտին զմեզ յոյժ։
Ընդ մեր յերկինս և յերկրի. զամ գ կ
զոր ինչ կամեցաւ և արար։
Յելանելն է՛լի յեգիպտոսէ տանն յա
կոբայ ի ժողովրդենէ այլազգեաց.
Եղիցի ձեռն քո ի վը առն. ա՛լ քո դ
ի վը որդւոյ մարդոյ. զոր զօրացու
ցեր զնա ՚ի քեզ.
Եր հովհաեաս էլի նայեց. որ առաջ
նորդես ոչ խաչին յովսեփու։
Ընդ աստուածոյ ոչ խօսեցաւ. և կո դ կ
ւեաց զերկիր։
Յելիցն արեգական մինչև ՚ի մտուստ
արևու։
Օրհնեալ որ գաս յանուն տեառն. գ ա
օրհնեալ որ գալոց ես։
Տէր աճ մեր երևեցաւ մեզ. արա
րիք տօնս ուրախութե կանխաւ մին
չև յանկիւնս սեղանոյ։

Օգնութիւն քենէ՛ ի տնէ եկեսցէ
զօրհանասցուք։
Տէր տաճ օրհնեալ · օրհնեալ է տէր
տաճ խոստիւն։
Քանզի լի է տաճ ի վերայ սըզ եւրոց
ցուռ է նոյ ի ժամանակս նեղութե։
Փրկութի արդարոց ի տնէ է վերակա
հարկանել զնըս եւր։
Տը սիրէ զերկաւնա և ոչ ընդ վայր
վայելէ օրհնութիւն։
Ցնծացէք արդարք ի տը · ուղղոց
որպէս յուստացաք ի քեզ։
Եղիցի ողորմութի քո տը ի վը մեր
որպէս յուստացաք ի քեզ։

Մեսրոպ Արարիրատացի։

Հեռ յաւուրս իմ կարդացի առնաս
Թէց եմոց։
Ողորմեցի զի լսիցէ տը զձայն աղո-
Ականջ իւր ի տան տն ի գութիւն իւր մերոյ
Նոյա օրհնեցէք տմ ծառայք տն զնս։

որ արար զերկինս և զերկիր։
Համբարձի զաչս իմ ՚ի լերինս՝ ուս-
տի եկիցէ ինձ օգնութիւն։ ՃԻ
Ոչ տացէ ի սահման զոտն քո, ոչ
նիրհեսցէ որ պահէ զքեզ։ Ահա ոչ
նիրհեսցէ և ոչ քնասցի որ պահէ
զԻսրայէլ։ Տէր պահապան քո է,
Տէր ստուեր քո ընդ աջմէ քում։
Ցերեկ արեգակն ոչ այրեսցէ զքեզ,
և ոչ լուսին գիշերի։ Տէր պահեսցէ
զքեզ յամենայն չարէ, պահեսցէ
զանձն քո Տէր։ Տէր պահեսցէ զմուտս
քո և զելս քո յայսմհետէ և մինչև
յաւիտեան։ ՃԻԱ
Ուրախ եղէ՛ն ես յորում ասացին
ինձ. ի տունն Տեառն երթիցուք։
Կային ոտք մեր ՚ի դրունս քո Երու-
սաղէմ։ Երուսաղէմ որ շինեալ ես
իբրև քաղաք որ հաստատեալ է
ՃԻԲ
Ընդ որում ելանեն ցեղք, ցեղք
Տեառն, վկայութիւն Իսրայէլի
խոստովանել անուան Տեառն։ Զի
անդ նստան աթոռք ՚ի դատաստան,
աթոռք ՚ի վերայ տանն Դաւթի։
Հարցէք զխաղաղութիւն Երուսա-
ղէմի, և յաջողութիւն սիրելեաց
քոց։ Եղիցի խաղաղութիւն ՚ի զօ-
րութեանդ քում, և յաջողութիւն
՚ի պալատս քո։ Վասն եղբարց իմ
և ընկերաց իմոց խնդրեցից զխա-
ղաղութիւն քո։ Վասն տանն Տեառն
Աստուծոյ մերոյ խնդրեցից զբա-
րութիւն քո։ ՃԻԳ
Առ քեզ վարձեալ եմ զաչս իմ
զլերինսն, որ բնակեալ են յերկինս։
Ահա որպէս աչք ծառայից առ տէր
իւրեանց, որպէս աչք աղախնոյ առ
տիրուհի իւր, նոյնպէս աչք մեր առ
Տէր Աստուած մեր, մինչև ողոր-
մեսցի մեզ։ Ողորմեա մեզ Տէր,
ողորմեա մեզ, զի լի եմք մեք ան-
արգանաւք։ Ողորմեա մեզ Տէր,
ողորմեա մեզ, զի լի եմք մեք ան-
արգանաւք։ Ողորմեա մեզ Տէր,
ողորմեա մեզ, զի լի եմք մեք ան-
արգանաւք։ ՃԻԴ

ցեն. որպէս զմայրան լիբանանու բա-
զումք եղևցին։
Տնկեալք եղիցին ի բաց ան ՚ն. և ի
գաւիթս այլ մերոյ ծաղկեսցին։

Արեգիք Ապուհարու Թեան։

ՅԻՆ լուծից ինձ ի կարդալ իմում
առնա։
Ի կարդալ իմում լուծաւ ինձ ած
ըստ արդարութեան իմոյ։
Ա՛ի՛ ասասցե Թշնամին իմ Թէ յաղ-
Թեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցնծա-
ցեն Թէ ես սասանեցայց։
Մինչև յերկիր դարձուցանես զերեսս
քո յինէն. մինչև յերկիր բարձրանայ
Թշնամին ի վե՛ր իմ. Նայեա և լո՛ւր
ինձ տէր ած իմ։
Լերան արդարոյ խորհի զհնաստուի
և լեզու նր խօսեսցի զիրաւունս։
Ա՛ի նախանձիր ընդ չարս. և մի ընդ
այնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնսն։

Ղազարոսի արարեր ընդ ծառայի քո։
քումբ ասր, ըստ բանի քումբ։
Ղազար ես գոս ասր. և քաղցրութիւնդ
քով խրատեա զիս։
Ղայեա և լուր ինձ ասր ածդ իմ։
Մինչև յերբ ասր մոռանաս զիս ի
պատ. մինչև յերբ դարձուցանես
զերեսս քո յինէն։
Գնդուիմ քո բազումն ասր. ըստ
իրաւանց քոց կեցո զիս։
Տես զխոնարհութի իմ և փրկեա զիս.
զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Ջնջ յօգնել ինձ նայեաց. և ասր յինկեր
դրել ինձ վաստակ։ Ոմանք ածին և յա-
ժոմ լինին ողք խնդրէին զանձն իմ։
Ժամ ասծ ազօթից իմոց՝ յաղագս
ինձ առքեզ. յերկիւղէ Քրիստոսին
փրկեա զանձն իմ։
Ուրախ կեացես զիս ի ժողովոյ ջարդ.
բազմութե ոյգ դորձեն զանօրէնութի։

Ուղիղ եղեցին աղօթք իմ ոյժ խունկ
առաջի քո ետր : Ձամբարձումն ձե
ռաց իմոց՝ պատարագ երեկոյի :

Ձատուկ առաջաւորմանն :

Ուղիղ եղեցին աղօթք իմ ոյժ խունկ

❋ Ի մեծ Ուրբաթու :

Խտուն ի կերսկուր ինձ լեղի . և ի ծա
րաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :
Ազեցին սեղանք նց առ ինն յորսգլխ
ի հատուցումն և ի գայթակղուի :

փ Ի ծոմն սրբոյ Խաչին :

Խտուր երկիւղածաց քոյ նշան .
զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան :
Ալ փրկեցան սիրելիք քո . կեցո՛ զ
ջով քով և լուր մեզ :

փ Կարգ ուղղեղղեցեաց :

Ուղիղ եղեցին աղօթք իմ ոյժ խունկ
առաջի քո ետր : Ձամբարձումն ձե
ռաց իմոց՝ պատարագ երեկոյի :

և այլն ի թիւն ՚ 280 ։

Ո՛վ խաղաղութեան մեծ պաշտպա՛ն ։
տէր ողորմեա ։

Ամասցուք ամենեքեան միաբանութե՛ամբ
Տէրունեաց ։

✤ Քարոզ կիւրակամտից՝ և ամենայն աւուրց

րեկոյի ։ ։

ձուամբ ձեռաց մերոց՝ պատարագ ե՛ւ
խունկ առաջի քո տէր ։ Համբար՛
Ընդունէ եղիցին աղաչանք մեր ոտ

✤ Ի մեծի Ութաբանի ։

ուաց մերոց ։

մեր ընկալ՛ տէր ։ և զտարածումն ձե՛ռ
առաջի քո տէր ։ Ո՛վ երեկոյի աղօթա
Ընդունէ եղիցին աղօթք իմ ոտ խունկ

✤ Ի մեծի Հինգշաբաթու ։

յաղաղակեմ ի քեզ ։
Լայեա՛ ի ձայն խնդրուածոց իմոց
Տ՚ն աղաղակեցի առ քեզ՝ լուր ինձ ։
ուաց իմոց՝ պատարագ երեկոյի ։
Համբարձումն ձե՛ռ
առաջի քո տէր ։

Ինչ ևս խաղաղութեն զեր աղա՛։
Աղաչեսցուք զամենակալն Աստ ըզ
հայր ամն մերոյ յոր քրիստ զՅա-
գաւնոն խաղաղութե յաղագս խա-
ղաղութե. և վե՛ մեզնոյ աբ կաթողի-
կէ և առաքելական եկեղեցւոյ. Օ՛ի
զբազում ամն խաղաղութե տացէ
մեզ զեր ամն մեր. և զթագաւորս խա-
ղաղարար առաքեսցէ առ մեզ. վե՛
մեծի աբ. և ահաւոր անունն խրոյ։
Օ՛պէտս գաւառաց, զգօրավարս,
զգօրագլուխս, զժողովուրդս, ըզ
մուտս և զելս մեր խաղաղութե պա-
հեսցէ. և զամ պատերազմունս Թըշ
նամոյն խորտակեսցէ ի՛մէնէ։ Տէ՛ն
ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի,
Զերեկս մերձեալ և զառաջիկայ
գիշերս խաղաղութե անցուցա՛։
Օ՛հրեշտակ խա՛։ Օ՛քաւուչի և՛։
Օ՛՞րհնեալ խա՛։ Ինչ ևս մի՛։ Օ՛ան՛։ Աղաչ՛։

✣ Սաղմոսք։

Փրկել զմեզ ի փորձութենէ և յայ-
մեանայն վտանգէից մերոց։

✣ Եւ այս խաղաղութեամբ զտէր աղա-
չել՝ զայս ասելով։

Ա՛ն լսելի լինելոյ ամենայն այ ձայնի աղ-
ջամանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ
աստուածնին։ Որ ի քեզանելոյ ի վեր մեր
ողորմութեամբ և գթութեամբ ամենա-
կալիր աստ մեր կեցո՛ և ողորմեա։

Օրհնութի՛ւ և փառք հօր և որդ՛։

✣ Խաղաղութիւն Ամենեցուն։

ամբարձի զաչս իմ ի լերինն՝
ուստի եկեսցէ ինձ օգնութի։
Օգնութի՛ ինձ ի նէ եկեսցէ՝ որ
արար զերկինս և զերկիր։
Մի՛ տար ի սասանութի զոտն քո. և
մի՛ ննջեսցէ պահապան քո։
Ահա՛ չննջէ և չ՛ի քուն երթայ պահ-
հապանն Իսրայէլի։
Տէր պահեսցէ զքեզ. Տէր ընկալցի

աջոյ ձեռամբն իւրով։
Լ՚երեսն ի տուէ քեզ մի՛ մեղիցէ.
և մի լուսինն ի գիշերի։
Տէր պահեսցէ զքեզ յամէ չարէ.
պահեսցէ զանձն քո։
Տէր պահեսցէ զմուտս և զելս քո յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան։ Փառք՝

ԱՒՐ՚ ես սէր զօրութեց ոչ բնա-
կեալ ես ի յերկինս. և քա-
րեբանիս ի նորոգ գոց ի երկնային
զօրութիւք սերովբէից և քերովբէից. այն
դատաւոր օրհնէ՚ն որ գանուղդ քո։
Բանդանակ ընտրէն պաշտօնեայք
և ժողովուրդք երկրպագեսցուք
տէրունեղդ քո։ Ոչ այսպէս որ յառաջ
քան զյաւիտեանս ի հօրէ առա-
քեցար. և լուսով խնամեալ ըս-
ցեր զարարածս. օրհնեալ ես Թա-
գաւոր յաւիտենից։ Ո՛ր ըզ-ըմն
հակըզբանդ հաստատեցեր վերստին

և զհաւատարն անգիտասցէ յարուբ ըդ-
քո հայածեցեալ. օրհ: Աւստի և մեք
լուսաւորեալքս ընդ լուսեղէնն զը-
ձրնոյն. երգեսցո՛ւք ցընծութ-
ի՛ յարուեր երեկոյիս՝ օրհ":

Իրկնաքաղաքացին յովհաննէս
մեծն ի ծննդենէրս կանանց. քա-
րողէր յանապատի ապաշխարութ բար
բառելի. ըզծառ՛ն արմատ լուսոյ սրբե
զականն արդարութ: Ընշմարիտ
մարգարէ և ձեռնադրօղ որդւոյն
ոյ. յառաջընթաց կարապետ և պատ
մօղ ծածկի՛ն օրինացն. հրդէ՛ն ըզմա
նապարհ Թագաւորին յաւիտենից:
Ընօրէ՛ն գինարբուսն մոլեգնե՛լ հե
րոդիադայ. ի պարգև՛ մանկն խընդ
րեր ըզգլո՛ւխս մարգարէին՝ շիջո՛ւցա
նել զարուսեակն և զանաղօտ լոյս
աերն: Արբուհւոյ ծածկնին բարե
խօսե՛ալ պղծեաց երկրպագո՛ւցա

ամենայն երկրորդ՝ զյարութիւն
յուսոյ կենդանոյն յայնմ աեղւոջ։
Ո՛հ, ատացեալ ժողովուրդս աբ
երկրորդ՝ և զպայքար նեանց ի
խորան փառացդ քոց պահեա անխը
ռով ինամդ։

Ընդ քո յարուիդ օրհնեմք մարդա
սէր. աղաղակելով ասեմք քեզ։
Օր օրհնեն սերովբէքն և գովեն
քերովբէքն. ա՛։ Ինդամուր բերանով
անհանգիստ բարբառով. աղաղ՛։

Ա՛ռեա՛ լեա՛մբ զօրհնութիւն հրեշ
տակացն երկնա՛ւոր. և՛ն ասե՛
մք փա՛ռք յարուեա՛ քո տէր. ա՛ր
խաչեցար վասն մեր թագաւոր։
և՛ն յարեա՛ր ազատեցե՛ր ի մեղաց։
ա՛հա՛ւրք ընծա սա՛՛ւրք և՛ն հրճո՛՛ի
աբ անմահ թագաւոր։

Ա՛յսօր մարտիրոսաց դասքըն ցն

Հայր գթած բարեխնամօղ, արարիչ
ամենայնի, որ զմեզ ստեղծեր ի պատկեր
քո, եւ ի նմանութիւն քո, եւ ամենայն
բարեաւ ծնողիս քոյ. եւ առաքեա՛ ի մեզ
զՓրկիչն մեր ընկալ աւրհնեալ ի
ծածկոյ քոյ. եւ առաքեա՛ ի մեզ զՓրկիչն
զվանացի՛ աշ քո՛ր ի վեր ստեղծ
զոզնուն՛ ի լեռնէ սրբոյ քումմէ:
Ընդ քո՛. եւ առաքեա՛ ի մեզ զՓրկիչն
Ամէն: Ա՛ղօթք իմ ա՛ր ի՛ տաճարդ
որ ի՛ երկինքդ վայր անկեա՛ զ:
Լոյն՝ ապաստամբո՛ղական Թշնամո՛ւ
խորանայն: Ի՛ բոյո՛ք ըզտեղն անկե
զիջ հօր իմո՛ յ ժառանգորդք երկնից
ընդ վե՛ւայեալ՝ ասէ. եկայք օրհնեա
զբոյ

Ճշմարտութիւն քոյ աստուածա՛յ զնո՛ս։
Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ,
Ոչ հոգւոյ իմոյ։
Ահա՛ ած օգնական իմ է՝ տէր ընդու-
ցան զքեզ ած առաջի իւրեանց։
Անդրեկին զանձն իմ է՝ ոչ համարե-
Օտարք յարեան ի վե՛ր իմ և հզօրք
բանից բերանոյ իմոյ։
Լո՛ւր աղօթից իմոց. ունկնդիր
զօրութե՛ք քոյ իրաւ ասա՛ ինձ։
Լո՛ւր յանուանէ քումմէ կեցո՛ զիս. և ի՛ի
արհամարհանօք ամբարտաւանից։
խաւսանօք որք նախատէին զմեզ. և
Նա՛ և առաւել լցան անձինք մեր նա
զի բազում լցաք արհամարհանօք։
Ողորմեա՛ մեզ տէր՝ ողորմեա՛ մեզ.
մեր՝ մինչև ողորմեսցիս ի վե՛ր մեր։
Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր ած
աչք աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Այլ՝ ունել ողորմեսցի աչք մեր առ
Ողորմեա՛ մեզ տէր ողորմեա՛ մեզ
զի բազում լցաք արհամարհանօք։
Նա՛ և առաւել լցան անձինք մեր նա
խաւսանօք որք նախատէին զմեզ. և
արհամարհանօք ամբարտաւանից։
Լո՛ւր յանուանէ քումմէ կեցո՛ զիս. և ի՛ի
զօրութե՛ք քումմէ իրաւ ասա՛ ինձ։
Լո՛ւր աղօթից իմոց. ունկնդիր
բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ի վե՛ր իմ և հզօրք
անդրեկին զանձն իմ է՝ ոչ համարե-
ցան զքեզ ած առաջի իւրեանց։
Ահա՛ ած օգնական իմ է՝ տէր ընդու-
Ոչ հոգւոյ իմոյ։
Այլ՝ ունել դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ,
Ճշմարտութիւն քոյ աստուածա՛յ զնո՛ս։

Ա՛ստ կամօք քմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ. և խոստովան եղէց
անուան քումմ՝ որ՝ զի բարի է:
Յամենեցունց ի մեզ վրկեցեր զիս և
ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:
Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:
Ա՛յժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից. ամէն:

❋ Սաղմոս:

Զ բարձրեալն զ՚ինս արասցուք մեզ
ապաւէն՝ զի ո՛չ հասցեն առ մեզ
չարք. և տանջանք մի՛ մերձեսցին ի
յարկս մեր:

❋ Գարոզ:

Եւ մեք միաբան զողորմուի՛ ի տէնէ
խնդրեցուկ, ասասցուք տէրն միա-
բանութե՛ն. տէր ողորմ՚:

❋ Աղօթք:

Յոյս կենաց՝ ընդունող տղօթից՝ քա-
ւիչ մեղաց՝ և կատարիչ խնդրուա-

Յաւատով են եղեց քեզ ըստ քո
արար զերկինս և զերկիր։

Օրհնեսցէ զմեզ տէր ի սիօնէ, որ
ցէք զտէր։

ձէք զձեռս ձեր ի սրբուն և օրհնե
ի գիշերի համբար
ստ օրհնեցէք զամ ծիլք ան
զեր, ո կայք ի տան տն և

Փոխ Ակիսատոն։

Հայր մեր որ յերկինս։

Ցեղս ցեր առղջմա։

բարերար և բազում ողորմ ած"։

զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբ հոգ"։

ժանաւորեա զոհութ վստաւորել
քեա քաւեա և թող զմեզ մեր։ ար
քս։ Ի նմ մեզ եր և ողորմեա. նե
նք ած ածնիդ և աղաչանօք ամ սրբ
մեր ի ժամ երևելոյն՝ բարեխօսութ
ծաց Ա՛ստ ի՛ մեր. ընկալ զաղաչանա

Զգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս
ի ձեռաց սատանայի և ի մէջ նեղութեանց
թիւրացս և դնացից ես ի մէջ նեղելոցս
զիս և ի բարկութիւն թշնամոյն
զոնանարհս տեսանէ. և զբարձունս՝
ի հեռաստանէ ճանաչէ։
Արճ են վաղք նոն. բարձր է որ
պարհս քո։
քերանոյ քո. և օրհնեսցեն զձանա-
գաւորք երկրի. զի լսեան զբանս
Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենա-
արասցես զպօրուիս յանձն իմ։
վաղվաղակի լուր լինէ. և բազում
յորում աւուր կարդամ առ քեզ,
Արճ արարեր յամի զանուն սբ քո.
ողորմութիւն և ճշմարտութիւն քո։
խոստովան եղիցի անուանն քումմէ
երկիր պատից ի տաճար սբ քո. և
Օ՛ի լուար զբանս բերանոյ իմոյ.
սաղմոս ասացից քեզ։
որտիէ իմով. առաջի հրեշտակաց

աչքս. և որ հատուսցէ ընդ իմ։
Տէր՝ ողորմած քո յաւիտեան. զգործս
ձեռաց քոց մի անտես առներ։
Ո՛չ յանուանէ քումմէ կեցո զիս. և ի
զօրու՛ն։ և այլն ամէն ի վերոյ։

✤ Կարգ։

Սնդրեսցուք հաճատով միաբանութիւ
ի՝ անէն՝ զի ողորմած ըզնորհս իւր
արասցէ ի վերայ մեր։ Տէրն ամենակալ
կեցուսցէ և ողորմեսցի։ Կեցո՛ Տէր։
Տէր ողոր՛մեա։ գ։

✤ Աղօթք։

Ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ որ
վրկիչ անձանց մերոց քո՛ ամբ մեր։
Պարապել պահեա զժողովուրդս քո
ընդ հովանեաւ թեւ և պատուական
ասէն քո ի խաղաղութեան։ Փրկեա յե
րևելից և յանդունդոյ թշնամւոյն։
Ո՛ժանաւորեա զհոգիս վաստա

Թի ելէլ. Խոստովան լինիլ անէնան տա-
նէնդ ելանելին ազգէ՛ ազգէն վիայու-
և քնաւուն իւր շուրջ գնուալ։ Ո՛չ
քո եկեմ։ Օ՛ջմ շինեալ տա՛ք քաղաք
Հասեալ կալին ոտք մեր առ դրունս
ի տուն ան երթիցուք մեք։
երանե եղէ ես այ՛ք ասէին ցնո՛
✠ Խրատք վ երկրպագուէ եկեղեցոյ։

Յիշատակ զքեզ ընդ հօր և ընդ որդ հոգ։
Յրժանաւորեա զոհուքդ վասն ա-
րեւ զքեզ ընդ հօր և ընդ որդ հոգ։
խաչն քո ի խաղաղուէ. փրկեա յե
հովանեաւ որ և պատուական
Պահպանեա զմեզ քո ան մեր ընդ
Ամենակալ տէր ան մեր կէ։
կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութե իւրոյ
վասն փրկութե զմեզ ի մեղաց. և
Ան. խաչին աղաչեսցուք զոր զի սո

✠ Կարոզ։

Թէ իւրոյ ամենակալ՝ որ՝՝։
զայ. և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմու-
զի սուաւ փրկեսցէ զմեզ՝ ի մա-
Ամէն. եկեղեցեաւն աղաչեսցուք զայր՝

❧ Քարոզ։

ըեցեր զիս։ Փառք հօր՝՝։
զի դու այր օգնեցեր ինձ և մխիթա
Ցեսցեն ոտեվիք իմ և ամաչեսցեն.
Նշան բարութեան։
զորդի աղախնոյ քո. և արա առիս
Տէր զօրութեի՛ ծառայի՛ քո. կեցո՛
մերոյ խնդրեցաք զբարութի՛ իւրէն։
զնաղաղուն. վա՛ քո և վա՛ տան ան ան ձոյ
և շինուի յաշտարակս յամուրս քո։
Լցին խաղաղուի՛ ի զօրուե՛ քում.
զինուեցէ ոյք սիրէք զայր։
Խոյնէք զողջունէ երուսաղէմի և
աղօռս ապիեալ են ի տանն դաւթի։
Ընդ արկել են աղօռք գատաստանի.

❋ Աղօթք ։

Ա՛ռ դրան՝ բոլ եկեղեցւոյս և առ՝ջին
ածընկալ և պայծառացեալ որ
պագանեմք. զոր և զհրաշալի և ըզ
յաղթօղ տէրութիւդ քո օրհնեմք և
զօրհնուի և զփառս հօր և որդ՛՛։

✣ Փոխ ։

Աղաղակեցէք առ նոր առաքեալը.
ծառայեցէք նմա ուրախութ։

✣ Չփան ըմեն առա և փառք տուր ։

❋ Կարող ։

Օրհնեսցուք զամենակալն ած զհայր
ան մերոյ յիւր քրիստ. որ արժանի
տարար զմեզ հալ՛ի տեղւոջ փառաբա
նութե և երգել զերդս հոգևորս ։
Ամենակալ տէր՛՛։

✣ Աղօթք ։

Ա՛մէն տաճարիս և առաքի ածընկ-

հաւ և պայծառացեալ՝ըբ նշանացս
և՝ըբ սեղանոյս խոնարհեալ երկիր
դիր երկիր պագանեմք. ՚ըբ զհրա՜
շալի և զյաղթող յարութիդ քո
փառաւորեմք. և քեզ մատուցա՜
նեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ
հօր և ընդ սրբ՛ հոգ՛։

Աղօթք։

Ո յարկի սրբուե՛ և ի տեղւոջ փառա
բանուե՛. հրեշտակաց բնակարա՜
նիս և մարդկան քաւարանիս. առա
ջի ածընկալ և պայծառացեալ՝ըբ նը
շանացս և՝ըբ խորանացս խոնարհե՛ի
երկիր դիր երկիր պագանեմք. ՚ըբ և
զհրաշալի և զյաղթող յարութիդ քո
օրհնեմք և փառաւորեմք. և քեզ երկ
նային զօրսն քեզ մատուցանեմք
զօրհնութի և զփառս ընդ հօր և ընդ
՚ըբ հոգւոյդ։ Այժմ և միշտ և յա՜
ւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Կարգաւորութիւն Հասարակաց Աղօթից ևս
ղաղականի ժամուն: Որ կատարի ի պահս Հոդ
ւոյն այ: Այլև ի պահս Բանին այ ու եղամ
ի Դերեզմանի ևՀ ի պժոխս ևխաղաղութիւն
արար հոգւոցն:

ՐՀՆԵՑԻՑ ՀՇՐ
ՀՇՄ ՀԱՄ. ՀՇՄ ՀԱՄ
ՕՐՀՆՈՒԲ ՆՐ Ի ԲԵ ԵԱՆ ԽՄ
ԻՆՐ ՊԱՐԾԵՍՑԻ ԱՆՁՆ ԻՄ ԼՐՒԻՑԵՆ
ՀԵՂՔ ԼԵ ՈՒՐԱԽ ԵՂԻՑԻՆ:
ՄԵԾ ԱՐԱՐՔ ՁԻՐ ԻՆԼԵ. ԼԵՔԱՐՐ
ԱՐԱՍՑՈՒՔ ՁԱՆՈՒՆ ՆՐ ԽՄԻԱՍԻՆ:

լեզու նենգաւոր։
Օ՜ի տայի քեզ կամ զինչ յաւելցի
ի՛ լեզուէդ չարէ։
զանձն իմ ի շրջանց նենգաւորաց
ցի՛ և լուսաւ ինձ. աւր վրկեաց
Ինեղուե իմառմես առ աւր կարդաց

Երգ Աստիճանաց։

Օրհնութի՛ և փառք իւր և ասդ։
փառք Հօր և որդւոյ և հոգւոյն
Ա՛ր և միշտ և։
փառք Հօր և որդւոյ և հոգւոյն
զերկիւղածութիւնք իւրովք և պահեն զնա
Անանկ հրեշտակաց տէն շուրջ են
քա վրկեաց զսա։
լուսաւ սմա. յամ նեղուածենէ տո
Ա՛յս աղքատ կարդաց առ աւր և աւր
երեսք ձեր մի ամաչեսցեն։
Պատիք առ աւր և առէք զաւր. և
յամ նեղուածէ իմմէ վրկեաց զնա։
Ինդրեցի ի՛ տանէ և լուսաւ ինձ.

Զկանոնն բովանդակ ասաս. Բայց ոմանք այ-
լերու չասեն զի երգ աստիճանաց է։

Սաղմոս, 87։

ԼՍԵ ԻՄ ՓՐԿԱՒԱՒ ԹԵ
իմոյ ի տուճէ կարդացի և՛ի
գիշերի առաջի քո։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո ար. խո-
ննարհեսցի ունկն քո ի ևանդրուժս իմ։
փառք հօր և որդ՛՛։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա՛։
Օրհնեա՛ և փառք Հօր և Որդ՛՛։

Խաղաղութիւն Աւետեցուն։

Սաղմոս, 4։

կարդալ իմոյ լուսաւոր ինձ
ամ բստ արդարութե. ՚ինչ-
դութէ ինձ անդորը արարեր.
ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոյ։
Արդ՛ք մարդկան՝ մինչև յե՞րբ էք
խստասիրտք. ընդէր սիրէք զնան-

Տէր՝ մի սրտմտուբ քով յանդիմաներ
ցուցեր զմեզ։
միայն առանձին յուսով քով բնակե
ցուք և զարթիւքյուք. զի դուս տէր
յաղաղուբ յայս և՛ ամն ննջեսս
բեանց լցուցեր զնոսա։
Ստղոյ ցորենոյ գինոյ ձիթոյ խա
խուճի սրտից մերոց։
Լոյս երեսաց քոց. և եհատուր ուրա
զբարուճի ան. նշանեցաւ առ մեզ
Ինազուկք ասէին թէ ո՞ ցուցցէ մեզ
և յուսացարուք՝ ի նր։
Ամատուցէք պատարագս արդարուբ
ձեր զղջացարուք։
Ինչ ասէք՝ ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս
Խարկանայք և մի մեղանչէք. զոր
կարդալ խմուամ առնս։
Ընդ երեսս՝ զի սքանչելիս արար տէր
ուճի և խնդրէք զատուճիւն։

ձաճս իմ ընկալաւ։
Եւ աղօթից իմոց. և որ վկայեցոյց
ոյժ գործից զաւուրս նուիրեալ։
Լուար ձայնի լալոյ իմոյ. լուար
Ալեղուեայ ինձ որ, զի հիւանդ եմ ես
բժշկեա զանձն իմ զի խռովեցան
ոսկերք իմ։ Անձն իմ յոյժ խռովե
ցաւ և դու որ մինչև յերեք.
Դարձ որ և փրկեա զանձն իմ. վասն
զիա որ ըստ ողորմութեանդ քումմ։
Օ՛ի ոչ ոք է որ՝ ի մահու յիշէ զքեզ. կամ՝ ի դժոխս խոստովան
առնիցի առ քեզ։
Ա աստակեցայ ես՝ ի հեծուեանէ իմմէ.
լուացից զամ գիշեր զմահիճս իմ. և ար
տասուօք իմովք զանկողինն իմ թացից
խռովեցաւ՝ ի սրտմտութենէ աչն իմ. և
մաշեցայ ես՝ ի վերայ ամենայն իմոց
թշնամեաց իմոց։
Հեռացարուք ինձնէ ամենեքեան.
որ գործէք զանօրէնութիւն։
Զի լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ. լուաւ
տէր աղաչանաց իմոց. և տէր զաղօթս

Ալմաստացեն Հախտուվեսցին յոյժ սիմ
Թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն
ցեն յոյժ վաղվաղակի Հախտվեսցին
Արհնէր յերբ սիր մոռանաս զիս խո
պատ. մինչև յերբ դարձուցանես
զերեսս քո յինէն։
Արհնէր յերբ դնեմ զխորհուրդս յանձն
իմ. և ցաւ՛ք սրտի իմոյ զաւուրս։
Արհնէր ցերբ բարձրանայ Թշնամին
իմ։ Նայեաւ և լուր հնձ սիր սուտ իմ.
Ի լոյս տուր սեր աչաց իմոց՝ զի մի
երբէք ննջեցից ի մահ։
Արի՛ ասասցէ Թշնամին Թէ յաղթե
ցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն
Թէ ես սասանեցայց։
Ես յոյսս արարի քո սէր յուսացայ. և
ցնծասցէ սիրտ իմ ի փրկութենէ քումմ.
օրհնեցից զտէր զի բարեբարդ իմ։
Պահեա զիս որպէս զբիբ աչաց իմ զիս ես ի քեզ
յուսացայ. աստղի սէն՝ սէր իմ ես

դու. և բարիք իմ ինձ ՚ի քէն են։
Ալէց քոց ոչք են յերկրի քում, սքան
չելն տարեր զամ կամս իմ ՚ի ինձ։
Յաճախեցին հիւանդութիք նց. յետ
այսորիկ ապա վազվազեցին։
Ալ ժողովեցայց ՚ի ժողովս նց ա-
րեանց. և ոչ յիշեցից զանուանս նց
՚ի շրթունս իմ։
Տէր բաժին ժառանգութե իմոյ և բա-
ժակի իմոյ. դու ես որ այսրէն դարձ
ցուցանես զժառանգութի իմ ինձ։
Ալ ՚ճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս. և
ժառանգութի իմ հաճոյ եղև ինձ։
Օրհնեցից զՏէր որ խրատեաց ինձ
զիս. մինչ ՚ի դիշերի ևս խրատեցին
զիս երիկամունք իմ։
Յառաջագոյն տեսանէի զՏէր առա-
ջի իմ յամ ժամ. զի ի ընդաջմէ իմ
մի զի մի սասանեցայց։
Ալ այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ.

ես պահեցից զճանապարհս իմ։ Ա-
ռաջի՛ խօսեցայ բերան իմ զուրծս որդ-
ւոց մարդկան. վա՛ նոցին զոր ոչ գի-
տեն զիրս իմ. փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտա՛
և աչք իմ տեսցեն զուղղութի՛ն։
Յերեսաց քոց լրա՛ւ ինձ ելցեն
իմոյ՝ զի ոչ շրթամբք նենգաւո՛րք։
դրդուա՛ծս իմ. ո՛ւնկնդիր ազօթից
Լո՛ւր որ արդարութե՛ն նայեա՛ ի խըն
քոյ մինչ խոսա։
քոյ ի՛ քաղցրութի՛ն վայելեսցե՛ աչք
լսեցեր զիս ուրախութի՛ն երեսաց
Յուցեր ինձ զճանապարհս կենաց.
նել զապականութիւն։
ժոխս. և ոչ տացես սըբոյ քոմ տես
Օ՛ի ոչ թողցես զանձն իմ ի դը
մին իմ բնակեսցի յաւտով։
Հանձ ացաւ լեզու իմ. Լաս և մար

Հաստատեա զշաւիղս իմ ի ճանա-
պարհի քումմ. զի մի գայթակղեսջին
ոտքն գնացք իմ։
Այս առաքեցարն կսպասայն՝ զի լուար
ինձ աճ. խոնարհեցո առիս զականջն
քո՝ և լուար բանից իմոց։
Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո.
որ փրկես զյոյսոսիկ զքեզ յուսացեալ-
են ի քէ ի զօրէ յոյնցանէ զքեզ հակառակ
կան աջոյ քո։
Պահեա զիս ոպ բեբ ական. ընդ հո-
վանեաւ թեւոց քոց ծածկեացես
զիս յերեսաց ամբարշտաց զքեզ տա-
ռապեցուցին զիս։
Թշնամիք զանձն իմ սպասարեցին և՝ի
ձարպս խորհանց արգելին. և բերանք
նոցա խօսեցան զամբարտաւանութի.
Երթեցին զիս՝ և այժմ դարձեալ
պատեցան զինև. ուշ եդին խոնար
հեցուցանել զիս յերկիր։

Համարեցան ինձ ոմն առեալ զի պատ-
րաստի յորս. և ոմն կորիւն առեալ
ծուռ զի նստի դատանեալ։
Ո՛րի՝ ար ժամանեայ ինձ և խափանեայ
զինս. փրկեա զանձն իմ յամբաստացն
ի սրոյ և ի ձեռաց Թշնամւոյն։
Որ կորո՛ զինս յերկիւղ. բաժանեայ և
խափանեայ զինս ի կեանս խաբեանց։
Զաղտնեօք քովք լցան որովայնք
նոցա. յագեցան կերակրօք և Թողին
զմնացուածս տղայոց իւրեանց։
Եւ արդարոյն երևեցայ ես երեսաց քոց.
և յագեցայց յերևիլ փառաց քոց։
Դատ արա ինձ աՅ և իրաւ արա
ինձ ի դատաստանի քումմէ։
Յաղթէ որ ոչէ նբ՝ ի մարդոյ մեղ-
ադիւրէ նենգաւորէ փրկեա զիս։
Ասացար զիս. ընդէ՞ր տրտում գնամ
ես ի՝ նեղել Թշնամւոյ իմոյ։

ամբն ոչ ք անդրեն զքեզ ար։
Ընծայեսցեն և ուրախ լիցին ի քեզ
որք ասէին ինձ վայ վայ։
Արձակեն առ ժամայն սամաքեցեալ
սամաքեսցեն ոչ ք խորհին ինձ չար
երկին զանձն իմ. դարձցին յետս և
Ամաչեսցեն ոչ ք խնդրէին ինձ
կերել ինձ փուքա։
Ընդ յօդնել ինձ նայեցայց. և ար յին
երեսաց իմոց ած է։
կամ ընդ խռովեա զիս. յուսա
առ ած. խոստուանեա նմա. փրկիչ
Ընդ ընդ իր տրտումեա անձն իմ.
ած ած իմ։
Խոստովան եղիցի քեզ օրհնութիւն
որ ուրախ առնէ զմանկունսն իմ։
Ատից առուքն սեզանոյ այլ առ ած
քո. զի առաքնորդեսցեն ինձ և հան
ցեն զիս ի լեառն սբ և ի յարկս քո։
Արձցէն առ քահանայսն քո և զշխմարտուի
Առաքեա ար զլոյս քո և զճշմարտութիւն

քո տէր. խոնարհեսցէ ունկն քո ի
ինձ քոյ: Ասացեն աղօթք իմ առաջի
տուէ կարդասցէ, և գիշերի առա
նամանն ամենայնիւ զօրութիւն՝ ըն
խաչի քոյ: Տէր ած փրկութիւն իմոյ.
և պահեա զմեզ ի պատրանաց թըշ
զերկնային զհաղորդուի քո.
Նորհեա մեզ տէր ի գիշերի
ըեցեր զիս. փառք հօր":

Ընդ.

Ես ի գու տէր օդնեցեր ինձ և մխիթա
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն.
Ննջան քարութեան:
զերդե աղախնոյ քո. և արա առնս
Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո
դու տէր իմ մի՛ յամենաւր:
Նեա ինձ. օդնական և փրկիչ իմ եա
այս աղքատս և տնանկ եմ ես՝ օգ
ոչ ապրեն զփրկութիւնս քո:
Ասացեն յամ ժամ մեծ և ես.

ձեզ. զի՝ Այլ քանզի յերկիւղէ
զբանն զոր խօսիք մի՛ մեռանիցէ առ
զոր խորհիք խափանէ ձեր. զի՝ Այլ
մատնեսջիք զի՝ Այլ զխորհուրդն
զօրանայ՝ զարձեալ ի պարտութիւն
զի՝ Այլ զի Թէպէտ և դարձեալ
Այլ հզօրացեալդ պարտեցարուք
գայ միշտ ի ծագս երկրի՛ զի ածէ
մեզ։ Այլ լուարուք զայս ի ծա
ննոսք և պարտեցարուք. զի ածէ ընդ
մեզ այր ածէ՛ գիտասջիք հեթա
և առանց մեղաց պահելով զմեզ
զերեկս զայս խաղաղութիւն և առանց
փորձուեսջէ անցոյ ըզմեզ։ Այրժանաւո
մեզ յամէ ժամ. Այրժանի արա ձեր
զզօրուի այրդ խաչին որ պահեսցէ ըզ
զմեզ յամէ ժամ։ Այրաքեա ի մեզ ձեր
ձեր պահապան ի քէն և պահեսցէ
խընդրուածս իմ։ Այկեսցէ առ մեզ

ձերմէ մեք ոչ երկնցուք և ոչ խռովիմք
ցուք. զի՝ նա զայր ամ մեր փառա
ջոր արասցուք և նա եղիցի մեզ յեր
կիւղ. զի՝ նա յոյսացեալ եղիցուք
մեք ի նա և նա եղիցի մեզ ի սբբու
թիւն. զի՝ նա յոյսացեալ եղիցուք
մեք ի նա և նա եղիցի մեզ ի փրկու
թիւն. զի՝ նա ահաւասիկ ես և ման
կունք իմ զոր ետ ինձ աստ. զի՝ նա
ժողովուրդ որ նստէր ի խաւարի
ետես լոյս մեծ. զի՝ նա որ բնա
կեալ էք ի խաւարի և ի ստուերս
մահու՝ լոյս ծագեսցի առ ձեզ. զի՝ նա
նա քանզի մանուկ ծնաւ որդի և
տուաւ մեզ. զի՝ նա որոյ իշխանու
թիւն իւր ի վերայ ուսոյ իւրոյ. զի՝
նա որ կոչի անուն նր մեծի խորհրդ
դոյ հրեշտակ. զի՝ նա սքանչելի
խորհրդակից. զի՝ նա աստ հզօր
իշխան. զի՝ նա իշխան խաղաղու

աղաչեսցուք զմարդասէրն Աստ լինել
գիստ գիշերիս։ Այլ մեք յամէն ժամ
մեզ միաբան գալ հաստանիլ ի հան-
գուցս տուընջեան. և շնորհեաց
մեզ միաբան առանձնոյ մեզ ի
գոհացարժանք զինեալ որ իւրով ողոր
մութեն առանձնոյ մեզ ի
դա աղքատութ քոյլ և ողորմեա մեզ։
գոհացարժանք զինեալ որ իւրով ողոր
ասուով յողորմուի քո։ Այլ մեք միաբան
տից մերոց Ծածկագիտիդ այլ. յու
խոստովան եղիցուք զաստուածիս սրբ
ծոլ ի յանկողինս մեր զղջանալով
զձեռս մեր ի սրբուի. զոր ինչ մեղաք
այսօր խորհրդով բանիւ կամ գոր
Ի մերձենալ երեկոյին՝ համբառնեմք
Ա՛ԺԱՄ ԵՒ ՄԻՇՏ ԵՒ՛։
Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։
Տէր ամ ընդ մեզ է, և ի վախճ
Թէ հայր հանդերձելոյ յաւիտենից։

պահապան անձանց մերոց. և նա
իբրև ողորմութեն տիրեացն զմեզ. և
առաքեսցէ հասուցանել իւր բարեաց
հանդիստն. զոր խոստացաւ սիրե-
լեաց իւրոց՝ ձշմարիտն՝ ած յիս քո՛
Տէրն ամենակալ կեցուս՛՛:
Ո՛չ հանդիստ գիշերիս խաղաղութե՛՛:
Ո՛չ երեկոյակ խա՛՛: Ո՛չ քաւութիւն՛՛:
Ո՛չ ընդ խա՛՛: Կո՛ւ ևս միա՛՛: Ո՛ւն՛՛:
Ողորմեայ մեզ՛՛:

ՅԱՂ բարեբար որ մեծաւ գթութե՛ աշ-
խարհ պատրաստեցեր զյաւիտենական
հանգիստն առաքինութե՛ աշխատե-
լոցն. և կոչեցեր առ քեզ քաղցր ձայ-
նիւ զծանրաբեռնեալսն և զտառապ-
եալսն մեղօք՝ հանգիստ ընդ խոստա-
նալով: Ընդ նորհեա և մեզ տէր անխըր-
ուել խաղաղութե՛ գիշերս անցուցա-
նել. և՛ ծանրութե՛ մեղաց զաշխա-
տեալս՝ ապա հուսալեա ողորմութե՛

կենաց իմոց՝ ես յումմէ դողայցէ:

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ. եւ
յումմէ երկեայց. Տէր ապաւէն
կենաց իմոց՝ յումմէ դողայցէ:

* Սաղմոս, 27.

Երբ ընդ նոսին զհանանալով խառնա
երբեցուք զհայր և զորդի և զ՚
տեղեր խակզբանէ աշխարհի մերց քոյ
երկնից արքայութե քո. զոր պատրաս
ղոյս՝ ժամանեսցուք յաւիտենական
առաքնորդեալք յանցաւոր կենցա
գոյս՝ ժամանեսցուք յաւիտենական
յայսմիկ և յամ ժամանակի: Այլ զի
միտս մեր և զխորհուրդս ի գիշերիս
նոյական խաւարեալ խաղաղացո՛ զմ
Պարգևատու բարեաց և աղբիւր
խաղաղութե՝ տո՛ւր ասծ մեր. յամ ատա

* Խաղաղու թիւն Ամենեցուն:

Ի մերձենալ առիւս ջարաց՝ ուսոել
զմարմին իմ. Նեղիչք իմ և Թշնամիք
իմ. Նդ՚ա տկարացան և անկան։
Ցծկ պատրաստեցեր ՚ի վէր իմ պատե-
րազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ. Թէ յարի
ցի ՚ի վէր իմ ճակատամարտ, ասկայն
և այսուհիկ ՚ի քեզ ե՛ս յուսացայ։
Օ՚ն խնդրեցի ՚ի տէնէ և զայն աղա
չեմ, բնակիլ ինձ ՚ի տան տն զամ
ամուրս կենաց իմոց։
Տեսանել ինձ զվայելչուն տն, և
հրաման տալ ՚ի տաճարի նր։
Ծածկեաց զիս ՚ի խորանի իւրում
յաւուր չարի. ընդ յարկաւ առար
զիս ՚ի ծածկոյթ խորանի իւրում։
Ի վէմի բարձր արարեր զիս. և այժմ
բարձր արա զգլուխ իմ վէր Թշնա
մեաց իմ
շուրջ եղէց և մատուցից ՚ի խորանի
նր պատարագ օրհնութե՛ան. օրհնեցից
և

և սաղմոս ասացից տան։
Ձայն իմ առ Տէր աղաղակեցի, ձայն իմ առ Տէր
աղաչեցի. ողորմեա՛ ինձ և լուր ինձ։ Զքեզ
անսաց սիրտ իմ. և խնդրեցին ե-
րեսք իմ զերեսս քո՝ զՏէր խնդրեցին։
Այո՛ դարձուցաներ զերեսս քո յիս-
նէն. և մի՛ խոտորիր բարկութեա՛ ի
ծառայէ քումմէ։
Օգնական իմ լեր Տէր և մի՛ անարգեր
զիս և մի թողուր զիս Աստ փրկիչ իմ։
Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս. և
Տէր ընկալաւ զիս։
Օրէնսդի՛ր ա՛ռ զիս Տէր ի ճանա-
պարհի քում. և առաջնորդեա՛ ինձ
ի շաւիղս քո ուղիղս։
Վասն թշնամ[illegible] հոգ մի՛ մատներ
զիս [illegible] ոչ[illegible] իմոց։
Յարեա՛ [illegible] կայք մեղաց. և
ստեղին [illegible] անարգեն[illegible] իրեանց
Հաճ առնուլ զբարութիւն Տէր

լուսոյ· որ վասն մեր եդար ՚ի գբի՛
և նընջեցեր ՚ի տապանի· առ մեզ նընջ
ջեա արթուն բնաւին՛ հեռբեա զչա
րին ներդործուի՛· զի՛ Լ՚ուիզ լուսոյ
անըստուերի՛ պաղատանօք կամք ա
ռաջի՛· որ վաւերաւ դրամբք յերե
կոյին՛ երևեցար մեռատանին՛· ընդ
թամայի առքեզ գոչեմք՛ ՚որ և ՚ած
զքեզ դաւանեմք՛· հի՛ջ և առ մեզ յե
րեկոյիս՛ և տուր զողջոյն քո ՚ի հո
գիս Թամաւայ զոր քեզ ՚որ աղաչեմք՛
մեզ յօդնուի՛ նայեաւ հայցեմք՛· պա
հապանդ ի՛նչ՛ անձանց մերոց լեր
հովանի՛· օթեա առ մեզ խաղաղա
բար՛ զի՛ նընջեսցուք անխռովաբար՛·
և՛ ընդ առաւօտս կանխեսցուք՛
օրհնել զքեզ ընդ հօր հոգւովք՛
Վոչման վտոյն գաւուս լի՛ որ ՚ի
վերջնումն գիշերի՛· լըսել արար զչ
մեզ արժանի՛ և յաջակողմն օդեց դա

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստ և խընդ

Փարզ։

Ի՛մ։

Նարգեր [illegible] ի՛մ թողուր զիս աճ
զքեզ օգնական իմ լեր։ Տէր՝ ի՛մ ա
յինէն։ Տէր բարերար աղաչեմ

Աղաչեսցուք։

Ա՛ղ, ի՛մ դարձուցաներ զերծեսո քո
սի՛ն, անշէջ վառեալ զլոյս լսոյսեռայ՝
ըլ իմաստուն հինգ կուսանաց՝ զի ը
վնասիդ՝ ի յատադաստ՝ հարսնիք
հոգւով մրոցաք ի փառս։
Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։
քոյ՝ զընդդիմամարտ և զանեղևոյն
գազանն՝ և ի՛մ տար յոսպականաւի
զքո ժառանգութիւնս։
Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։
մարիամ՝ որ ծընար զեր ա՛ստուածած
որ հովուէրըն զինէ՝ ա՛մենազօր և
սքանչելի վարդն եւրով։

խնդրեսցուք ի նմանէ զի առաքեսցէ
ձեզ զհրեշտակ խաղաղութեան որ եկիցէ
պահեսցէ զմեզ յերկիւղական դի
շերիս. ի դէպ ական խառնուիչ ամ
բողջ պահելով զհոգի և զմարմին
մեր մինչև ի կատարումն ժամանա
կի ամաց մերոց, ամենա"։

❋Աղօթք։

Ընդհատուս բարեաց՝ յամի առաւո
անմահ ձեր. աղաչեմք զքեզ փա
րատեա յանձանց մերոց զաղջամըղ
ջին և զխաւարասյին խորհուրդս։
ի պատրանաց բանսարկուին պահեա
զմեզ և շնորհեա մեզ հաւատով ապա
շինել յամենայնի կերպարդուիդ ի հայր
և յորդի և ի սբ հոգիդ. այժմ և"։

❋Սաղմ. 118։

բանեակ ևն անբիծք ի ճա
նապարհի. և այք գնան
յօրէնս տեն։ կրանի՝ այք
քեն

ցայ։

Ա՛ստ իրանաց քոց ընծա-
նապարհ։ ասէ Իսրայէլ առ
տէր. Մի՛ ա առներ զիս։ Ի՛ ձա-
ցայ ես ի վիայուիս քո
եղբ. և զի սիւնս քո ես ոչ մոռա-
ցայ։ Ա՛ Յ՛ Ջանապարհս ձշմարտութե՛ քո ընտ
րեցի. և զի սիւնս քո ես ոչ մոռա
յինէն. և յօրէնս քո ողորմեա՛ ինձ։ Յ՛ Ջանապարհս մեղաց ի՛ բաց արա
նալ. հաստատեա՛ զիս ի՛ բանս քո։ Տ՛ քնեցա՛ անձն իմ առ ի՛ ձանձրա
զիս. և քննեցից զպատուիրանս քո։ Յ՛ Ջանապարհս անիրաւութեան դարձո՛ ինձ
դարձեանց քոց խնամատա՛ւն արա
դարութիա՛ քո։ Ի՛ Ջանապարհս ար
քեզ և լուսաւոր լինի. սաւմ լինի զար
քուա։ Յ՛ Ջանապարհս իմ պատմեցի
լիմ ի՛ հող. տո՛ կեցո՛ զիս ըստ բանի
յարդարութի՛ քո։ Ա՛ երբեցա՛ անձն
քո խօսք իմ էին. և խորհուրդք իմ
հէր յիւրաքանչ քո։ Յ՛ ի վկայութիք
խօսէին զինէն. այլ ծառայ քո՛ խոր
ցին։ Ի՛ անգի նստան իշխանք և ընդ

Տաց

և փրկուի քո ըստ բանի քում։

Լ կեսցէ ի վէր իմ [illegible] քո սէր.

քում կեցո

ուխրանաց քոյ սէր. [illegible]

քո քաղցր են։ Ահա ցանկացայ պատ-

զոր և կարծեցի. զի դատաստանք

կիւղ քո։ Ոչ յինէն զնախատինս

տեա ծառայի քում զբան քո յեր-

ձանապարհս քո կեցո զիս։ Հաստա-

զաչս իմ զի մի տեսից զնանրուն. ի

խոնարհեցո զսիրտ իմ ի վկայուխիս

քո սէր՝ և մի յագահուխի։ Դարձո

Հրանաց քոյ սէր. զի քաղցր է

պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով։

Դաջնորդեա ինձ ի շաւիղս պատ-

զիս սէր և քննեցից զօրէնս քո. և

պարհս իրաւանց քոյ. և խնդրեցից

զնա յամ ժամ։ Համաստուն արա

Օրինադիս սրա զիս սէր ի ճանա-

ցայ. զի անդորր արարեր սրտի իմոյ։

Տաց պատասխանի ոչ ընախատեն զիս
բանիւք զի ես ի բան քո յուսացայ:
Ա՛ր՝ ի բացեայ առներ ի բերանոյ
իմմէ զբան ճշմարտուե մինչև յոյժ
զի յիրաւունս քո յուսացայ:
Պահեցի զօրէնս քո յամ ժամ. յա
ւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից:
Գնայի ես յանդորրուն զի զպատուիր
բանս քո ընդրեցի. խօսէի զվկայութիւն
քո առաջի թագաւորաց և ոչ ամա
չէի: Խորհէի ի պատուիրանս քո զոր
սիրեցի: Համբարձի զձեռս իմ ի
պատուիրանս քո զոր սիրեցի. և խոր
հէի յարդարուե քումմ: Ցիշեա զբան
ծառայի քո, յոր և յուսացուցեր զիս:
Այա մխիթարեցեալ զիս ի խոնարհու
իմում. զի բան քո կեցոյց զիս:
Ամբարտա՛ւք անիրաւեցան յիս
յոյժ. ի հինաց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ:

Ողորմեա՛ ինձ ո՛վ Աստուա՛ծ ըստ մեծի ողորմութեան քո։ Եւ ըստ բազմութեան գթութեանցդ ջնջեա՛ զանօրէնութիւնս իմ։ Զի զանօրէնութիւնս իմ ես գիտեմ, եւ զմեղս իմ առաջի իմ է յամենայն ժամ։ Քեզ միայնոյ մեղա՛ եւ զչարն առաջի քո՛ գործեցի։ Զի արդարասցիս ի բանս քո՛ եւ յաղթեսցես յդատաստանի քում։ Ահա՛ յանօրէնութեանց ծնեալ եմ, եւ ի մեղս ետուն զիս մայր իմ։ Ահա՛ ճշմարտութիւն սիրեցեր զի՛ւ եւ զանծանօթս եւ զգաղտնիս իմաստութեան քո՛ յայտնեցեր ինձ։ Սրբեսցես զիս ի մեղաց իմոց եւ սրբեալ եղէց, լուա՛ ինձ եւ ուրախ եղէց։ Զի ես ոսկերք խոնարհեցուցեալ զիս։ Ստեղծ՛ ի՛ս ինձ սիրտ մաքուր, եւ հոգի ուղիղ նորոգեա՛ յիս։ Մի՛ զիս մերժեսցես յերեսաց քոց, եւ զհոգի քո՛ սուրբ մի՛ խլեսցես յինէն։ Դարձո՛ ինձ զուրախութիւն փրկութեան քո՛, եւ հոգւով ազատական հաստատեա՛ զիս։ Ուսուցից զանօրէնս զճանապարհս քո՛, եւ ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։ Փրկեա՛ զիս յարեանց արեանց, Աստուա՛ծ, Աստուա՛ծ փրկութեան իմոյ։ Եւ ուրախ լիցի լեզու իմ զարդարութիւնդ քո։ Տէ՛ր, զբերանս իմ բա՛ց, եւ պատմեսցէ բերան իմ զգովութիւն քո։ Զի եթէ կամեցար զոհութենէ, եղէ՛ց ետու, եւ ողջակիզութեանց ոչ հաճեցար։ Զոհ Աստուծոյ հոգի՛ խոնարհ, սիրտ՛ խոնարհեալ եւ զղջացեալ զայդպիսիսն Աստուա՛ծ ոչ արհամարհէ։ Բարի՛ արա, Տէ՛ր, ըստ հաճութեան քում զՍիովն, եւ շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի։ Յայնժամ հաճեսցիս զոհութեան արդարութեան, ընդունելութեան եւ ողջակիզութեանց։ Յայնժամ մատուսցեն ի սեղանի քում զհամարս։

Ամէն։

տեսցեն զիս երկիւղածք քո. ևս-
ճանաչեն զվկայութիւնս քո: Լրիւ
սիրտ իմ անբիծ յարդարուիցէ քում զի
մի ամաչեցից: Կարօտացաւ անձն իմ
ի փրկութիւնս քո. զի ես ի բանս քո յու-
սացայ: Սպասեցին աչք իմ բանի քում
ասացի՝ երբ մխիթարեսցես զիս:
Լրիւ ես ոսպ տեղ ի պարզի. զի զար-
դարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ:
Յանիր ինձ ած-ուրբք ծառայի քո
երբ արասցես ինձ իրաւունս ի հա-
լածչաց իմոց: Պատմեցին անօրէնք
զկորհուրդս. այլ ոչ ունի զօրէնս քո
Ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ
են. ի նանիր հալածեցին զիս՝ օգ
նեա ինձ: Փոքր մնաս ևս՝ և կորուսա
նէին զ ի երկի այլ ես ոչ թողի
զպատուիրանս : Ըստ ողորմու
քում / ապահեցից զվկայու
թիւն բերա / : Յաւիտեան եր
բան

զի վկայուիք քո խօսք իմ հինն ։ Ման
զծերան իմաստուն եղէ . զի զպատ
հիրանս քո քննեցի ։ Յամ ճանապար
հայ չարաց արգելի զոտս իմ . ոչ զի
պահեցից զբանս քո ։ Յիրաւանց
քոց ես ոչ խոտորեցայ . զի դու օ
րէնադիտ արարեր զիս ։ Ով զի քաղց
են ՚ի բերանս իմ բանք քո քան զմեղր
բերանոյ իմոյ ։ ՚Ի պատուիրանաց քոց
խնամեցայ ՚ատեցի զամ ճանապարհս
չարաց . զի դու օրէնադիտ արարեր
զիս ։ Ծրագ են բանք քո ոտից ի
մոց . և լոյս տան շաւղաց իմոց ։
Երդուայ և հաստատեցի . զի պա
հեցից զամ իրաւունս արդարու
քո ։ Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ . տր
կեց զիս
Ընդ կ
տր .
Ընձն իմ

Հանցաւորս համարեն զիմ մեղս
զի անիրաւութ էին ընդ նոսա
ապստամբք եղէ՛ց յոդս ուրեք քոց։
Եւ զօրէնս քո եւս չէ՛մոռացայ։
Լուծին ինձ մեղաւորք զորոգայթ. ՚ի
պատուիրանաց քոց եւս չէ՛խոտորեցայ։
Յաւուանգեցի զվկայութիս քո յաւիտեան. զի ցնծութի՛ւ սրտի իմոյ։
Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զարդարութիս քո յաւիտեան վ՚ն հատուցման։ Ոչ անօրէնն առեցի և զօրէնս քո սիրեցի։ Օգնական և պըհպէչ իմ ես դու, և ես ՚ի բանս քո յուսացայ։
Լքայք եղերուք յինէն չարք. և քրն
նեցից զպատուիրանս ՚ն յիմոյ։
Օգնեա ինձ ըստ բանի քում և կեցի՛
զիս. և մի՛ յամօթ առներ զիս ՚ի յուսոյ իմմէ։ Օգնեա ինձ և ապրեցի՛
զիս. և խորհեցայց զիրաւունս քո
յիմ ժամ։ Ունա դեցեր զամէն որ
ապստամբք եղէ՛ց յոդս ուրեք քոց։
զի անիրաւութ էին

պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ զի
առեցի ես զձանապարհս ճարտ։
Աքանչելի են վկայութիւնք քո. վասն
այսորիկ սիրեաց զնա անձն իմ.
Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւորէ.
և իմաստուն առնէ զտղայս։
Օ,բերան իմ բացի և ստի զհոգի. ՚ի
պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ։
Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ. ըստ
իրաւունս սիրողաց անուան քո։
Ճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ
ըստ բանի քում. և մի տիրեսցեն
ինձ ամենայն մեղք։
Փրկեա զիս ՚ի զրպարտուէ մարդկան.
և պահեցից զպատուիրանս քո։
Երեսք քո վերեսս քո ՚ի ծառայս քո.
և ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո։
Ի տակ ք լուաց ելիցն յաչաց իմոց՝
զի ո՛չ պահեցին զօրէնս քո։
Ղ՚արար ես դու տէր. և ուղիղ են դա-

յուսացայ : Ան նիներին աչք իմ առա-
մա աղբ զակեցի . և ես ի բանս քո
զվկայու[illegible] քո : Անիսեցին տարաժա-
ատ. քեզ և երկեա զիս . և պահեցից
րութիա քո իսկ բերան : Ընդ ատկեցի
ուսուիւ իմով . լուր ինձ տր՝ զի զարդա
ցի զիս : Ատրդարեն առ քեզ բոլորով
յան իսուան . իմաստուն արա և կե-
իմ հին : Ընդարուբ են վկայուիք քո
գան զիս . և սպատուիրանք քո խօսք
քո ճշմարիտ են : Ներուիք և վիշտք
քո արդարուի յաւիտենից . և օրէնք
Թիա քո ես ոչ մոռացայ : Ընդարուի
ես և արհամարհեալ . և զարդարու-
ռայ քո սիրեաց զսա : Անուկ եմ
հին : Ընտրեալ է բան քո յոյժ . և ծա
քո . զի մոռացան զբանս քո թշնամիք
րիտ են յոյժ : Աշխատց զիս նախանձ
դարուի վկայուեց քոց տր . և ճշմա
տատանք քո : Պատուիրեցեր զար
5 ո

բեցայ: Հոյէ յանապատութեան և մա-
զիս. և ի վիշտս քոց ես ոչ խոստո-
Բազում են ոյք հալածեն զանձն զիս
ըստ իրաւանց քոց կեցո՛ զիս:
Վասն թէպէտ քո բազում են սէր.
զի զշրաւունս քո ոչ պահեցին:
Հեռի է ի մեղաւորաց փրկութիւն.
զիս. և ըստ բանի քում կեցո՛ զիս:
Յատեա՛ զդատաստանս իմ և փրկեա՛
զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:
Տե՛ս զխոնարհութի՛ւն իմ և փրկեա՛ զիս.
ար. զի յաւիտեան հաստատեցեր զնա
Խոկացանէ ծանեայ ի վկայութեց քոց
պատո՛ւիրանք քո ճշմարիտ են:
Սկիզբն եւ դու ար. և ամ
եղէն: Սկիզբ ես դու ար. և ամ
նօրհնութի. զի յօրինաց քոց հեռի
Սկիզբն ես դու ար. և ամ
քում. և յիրաւունս քո կեցո՛ զիս:
Զայն ի համառ լուր ար ըստ ողորմութե
Հաստատեա՛ զիս հայածիչք իմ զա-
ծառա՛ ի խօսիլ ինձ զբանս քո:

Նա

Ես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի.
Տէր՝ ողորմութիւն քով կեցո զիս։
Ակիզբն բանից քոյ ճշմարտութիւն է
յաւիտեան են ամ իրաւունք արդա
րութիւն քո։ Իշխանք հալածեցին զիս
ի՛նանկր. ևս՝ բանից քոյ երկեաւ
սիրտ իմ։ Ընծայեա՛ ես՝ ի բան քո
ոյպ այն որ գտանէ ա՛ւար բազում։
Ծ. Մեկս ատեցի և անարգեցի. և զօ
րէնս քո սիրեցի։
Լ՝ օթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ
ի վերայ իրաւանց և արդարութե քո։ Խա
ղաղութիւն բազում է այնոցիկ որք սի
րեն զօրէնս քո. և չիք գայ
թակղութիւն։ Ապասեցի փրկութե քում
Տէր. և զպատուիրանս քո սիրեցի։
Պահեաց անձն իմ զվկայութիւս քո. և
սիրեաց զնա յոյժ։ Պահեցից զպատ
իրանս և զվկայութիւս քո. զի ամ
նա

Աշխ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

✱ փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ:

սաւ. խնդրեա զծառայս քո զի

Ողորմեցայ ես ոմի զոչխար կորու-

ծումն քո օգնեսցեն ինձ:

անձն իմ. օրհնեսցե զքեզ. և իրա-

օրէնք քո խօսք իմ հին: Ակեցցէ

ի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Յանկարծ փրկուածք քոյմ ոմր. և

Լուիցէ ձեռն քո ի կեցուցանել զիս.

պատուիրանք քո արդարութիւն են:

խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ

ուսուսցես ինձ զարդարութիւն քո:

շրջումն իմ զօրհնութիւն քո. յորժամ

քանիւ քոյ փրկեա զիս: Ողխեսցեն

Ածցեն աղօթք իմ առաջի քո ոմր. և

ըստ բանի քոյմ իմաստուն արա զիս:

ձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո ոմր.

Նպատարկ իմ առաջի քո եղեն: Ակեր

Տրոգեա զերբեա երկրի և վերլուսին
ոչի հոգի աստուածոյն. յորժամ նա
գտանէն հատեալ ժամուս մարդ
պաղատի՛մք առքեզ հոգւով՝ի հան
ղօրացի բառնալ ևսմօ՛ ըզքաջ զոր
ցո՛ւ ի՛ծանրութեց մեղաց զանձինս. և
առաչք և ծանրաբեռնեալք. թեթևա
եմք առաջի՛ քո յերեսից, աշխա
ման ևս՛ էանն ո՛րդիս աստուածոյ. եկէ՛ք
ասացեալ ես ծանրաբեռնեալք և
աղաչանօք յայտ՛ առ ամենայն և
ամենայնի այդմ՛ոիկ

Ո՛վ ամ քաղցրագո՛ւյն ծածկոյն քոյ հրա
շալի՛ք ոչ ոք ի՛մանայ ո՛րդիս աստուածոյ. եկէ՛ք
եմք առաջի՛ քո յերեսից, աշխա
ման ևս՛ էանն ո՛րդիս աստուածոյ. եկէ՛ք
ասացեալ ես ծանրաբեռնեալք և
աղաչանօք յայտ՛ առ ամենայն և
ամենայնի այդմ՛ոիկ

Տրոգեա զերբեա երկրի և վերլուսին

Սիրեցուհի՛ Մարիամ. սակայն ոչ
կին և տապանակ կտակարանաց.
այլ զի վերստին ըզհայցն կենաց
պարգևեցեր քաղցեալ բնութեան.
առնա՛ մի՛շտ բարեխօսեա՛ վասն
քաւութեան մեզ՝ ծ մերոյ։
Ո՛ծոյ անմարմնո՛ց հրեշտակաց.
քեզ երանեն ամենայն ազգք մարդկան.
որ ի քեզ անեղ մարմնացար.
հօր կրեցեր ի քեզ անեղութիւնս.
առնա՛ մի՛շտ բարեխօսեա՛ վասն քո
Ա՛ստուած հա՛մ քո հայեաց ի մեզ
երկրպագեմք քեզ և արտասուօք հայ
ցեմք ի քէն. բա՛ց ի քեզանէ ոչ ած
ննի՛ զոյն կայ որ ծագեա՛ յայն
էրնեմ մեր. օրհնեմք զքեզ ի յոյ
րուբէ երեկոյեան անհատուր թագաւոր

ծա՞ռայեն ինձ նաց։ Քրիստոսի՞ն
շէն և դրախտի՞ն ընդհանա՞յ սիրտ
Պա՞տուհասիր պահդին յանդիմ՝ ոսկ
քարեխօսե՛ցէք"։
կո՞տասան աշխա՞տասի՞ն Քրիստոսի՞ն.
գալստեան առաւե՞ն ներսիկ յիր
ուխ՞տն հասի՞ր երանե՞ք. ո՞՛րք՝ ի
գնե՞լոյն Քրիստոսի՞ն. անձամ
մահ՝ քարեխօսե՛ցէք"։
վերածի՞ք զմարդի՞կ՝ ինչեանս ա՞ն
պետք ա՞ստուծայինն խորհրդոյն.
ա՞՛րք՝ ինհոսանո՞ւա մեզմ ծովի՞ն
Նարեկա՞ցիք քրիստոսի՞. հաճ
կանչ ե՞կե՛ք ղե՛ցո՞յ։
քարեխօսե՛ցէք ա՞ռ տէր վասն մա
տեսանել զանառե՞ն հրճուլ նայ.
զշնորհս՝ ո՞՛րք արժանի՞ եղէք
ըն՞դ քան զանառե՞ն։ Ա՞ռաքեա՞լք ա՞ստուծոյ՝ ընտ

Ե՛րկնաւոր ո՛ւրբ հօտ երկնաւոր. զոր
հովիւն քաջ Յովհաննէս յերկինս նա-
խընտրեաց ի
ջեալ ընծայել. զքեզ օրհ-
պական արեանն ընկղմողին ըզ-
Եւ ի վերայ. քոյ հեղեալ շիթք անա-
խաճանօղ և յանմարմին գաւազանէն.
նարան. քանզի ըստ Մարկոսի ասացեալ
ըզքեզ ճաճալին բանին առեղծ և ըզնե-
պաճճանըք սրտիդ սեաւ. գաւանել
զքեզ օրհնեն մանկունըք։
հօր և ի բառնալ ընդմէջ մեր.
գառն անարատ. ի հաշտութիւն
համայ. այլ ի վերայ քո զնաց
խոյ յորջակերդ փոխանակ իսա-
Ամբակայ ծառայն վերստին երեալ
տեր ի վերայ քո զնաց
Թեան. զքեզ օրհնեն մանկունըք
ասէրդ փայտ կենաց և փրկու-
արտասուալից ցուցեալ յերկրի ամ-
հոյլքն բոյսեղէնն սրբեցին. այսօր

գեաղ հոյաստանեայց ազանց. մեծ[ն]
թադեոս բարդողիմեա՛ւ փայլեալ։
Ցայն խորոյն անձառ. խորհրդ
դաժդրէք սբ մարդարէ՛ք։ բա
նիւ պատմօղք զապագայիցն. յայ
ոսկեգոյն գեղեցութիւն։
Ի՛նդհանդէս տօնիկ քո ուրախա
գեաղ գրնծա՛ր մեք. հայր եւ վարդա
պետ սբ հայրապետ պեծրո՛ս։
Լկեղեցի կաթողիկէ հայաստան
այսօր զմանկո՛ւնդրն ժողովեալ
իւր համաձայն։

✠ Ընդ ամենայն որ ասեն՝ մեղեդի մի՛
ասեր։

Նորեամբ դ յաստուածդ ձգ
երկանի կ սբ քո հանայ։ նը
մանեալ ահաւոյնի. և մովսէսի մարգ
գաղրէն։ Ընդմոր զգեստուցեալ երկ
յերինոյ. զոր ամարօն մշտ ընդգե
նոյր։ Յորինեալ ընդպատուական։

զոր ի ջրից կազմեաց նիւթոց. ի
կարմրոյ ի կապուտոյ ի բեհեզոյ ի
ծիրանոյ: Ոչ զլծեցեալն յօրիներ.
կարգն առաջին ոչ էր կանուխեան:
Նա օծանեաց գրաստանին. շուքն անա
ւիր բոլորաշէն: Նա յընթացս գոր
շապարն հընչէր ի արվեր ցընծալը
խորան: Ուրդ ինոյն նմանութեամբ
քան ըղմեր տրոս յօրինէր: Յորժամ
մտցեն ի նա խորանն. անգ կի շեսս
ցեն զմեր ընկալեցեալն: Յորժամ
առնեմ ըզպատարագ կիշեամ և
զին ըզբաժանմունս: Օ՛ն և մեզ ը
պէս ըմեսցի ինձ ուսանդամիւբ գոլը
տեան: Հօրըն փառք Որդւոյն պա
տիւ. և նոր Հոգւոյն այժմ յաւի
տեան: Յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն օրհնեալ ի հայմանէց:

Ճարական Խնկարկուն Պատարագին:

Այս յարկ նոր իրանաց ուխտ
ան տաճարիս. Ժողովեալ քո

զաքարիայ. ընկալաւ ի մէնջ զգեղն
առաջի քո ամէն յօրինակ ըստ հրամանին
և զդերեվինուսայ. խոնարհ մատուցանեմք
քահանայից. արկուածոյ. զըստացո
վըրայ ածոյ. այսոր ժողովեցաւ
զաստ առաքելոց և մարգարէից ըստ
և ըստ երկնայնոցն կարգեցեր ի սմա
ցեր ըստ զեկեղեցի արեամբ քո քո.
տոյն քան զերկինս պայծառացու
զաղաչ նս քոյ պաշտօնէից։ ի՛ր գ
րե խօսեալ մօր քո և հուսի. ընկալ
և հանապատ զքեզ սպասաւորել. քա
մատուցօղըս պահեա սրբութեամբ միշտ
կոյ տաշխ ց և ի՛ նամանայ. և ըզ
մեր. ոչ բաւուաւ անուշահոտ խըն
խոտանիս. ուղղութեամբ ընկալ զաղօթս
ռեալ պարեմք ի վերնայարկ սրահըն
գիս. խընկօք անուշիւք խունկ ա
զանազ առաքինեաց ըստ պատարագ
աստանօր ի խորհուրդ պաշտման պա

Օրհնեա՛ Տէր։

Օրհնեալ թագաւորութիւն հօր և՛
փ. Եւ ասի ժամամուտ ըստ պատշաճի աէրն։
իւր և խաղաղութ՛։ Օրհնեա տէր։
Օրհնեալ և փառաք։ խաղաղութի՛ ։
իւր ընդ հոգւոյդ քրիստ։
Ի սաստկոյ երկիր պագեսցո՛ք։
Ի հաւքիւ քո տէր։
Տէր ձայն մեր. որոյ կատարեա՛ն։
փ. Եւ ասի փոխն Աշարականն ըստ պատշաճի։
Օրհնեա տէր։
Օ՛ր քո և կատարութի՛ն և զօրութի՛ն։
Պատմեսցեն քրիստ։

Կոչական և զատիկ ձայն Ըստ պատշաճի ա՛
ձայն գիտ և սաստ։

Ի՛ր հոգ խաղաղութ՛ զեր աղաչեսցո՛ք
Տէր ողորմեա։
Ա՛ր խաղաղութ՛ մեր աշխարհի. և հաստա
տութ՛ սրբ եկեղեցւոյ զեր աղա՛։
Տէր ողորմեա։
Ա՛ր սոր բնակեա՛։ Ա՛ր հայրապետ
Տէր ողորմեա։ Ա՛ր հայրապետ

մերոյ տեառն (այս անուն) կենաց. և
փրկութեանն հոգւոյ նորին, զի՛ր ա՛։
Տէ՛ր ողորմեա։ Ո՛վ վարդապետացդ
երկնային սաղմոսաձայն դասուց և ամ
ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զի՛ր ա՛։
Տէ՛ր ողորմեա։ Ո՛վ քարեպաշտ
թագաւորաց և ծաղկեալ իշխանաց
զօրավարաց և զօրաց նոցին, զի՛ր ա՛։
Տէ՛ր ողորմեա։
Ո՛վ հոգւոցն հանգուցեալոց արք ՀՀ՛։
Քի՛շեա՛ տր և ողորմեա՛։
Ո՛չ ևս մնաբան վս ՀՀմարիտ և
տր հաճատոյս մերոյ զի՛ր ա՛։
Տէ՛ր ո՛ղորմեա՛։
Օ՛ անձինս մեր և ՀՀզմիմեանս տն՛։
Կեզ տեառնդ յանձն եղիցուք։
Ողորմած մեզ տր տճ մեր՝ ըստ՛։
Տէր ողորմեա՛ տր ողորմեա՛ տէ՛ր
ողո՛րմեա՛։ Օրհնեա՛ տէ՛ր։
Օ՛ն ողորմած և մարդասէր ես՛։

յիշատակ գիտ և կարդա ։

Օրհնեա՛ տէ՛ր ։

յիշ մեք փառաւորեցուք որ յա՛ ։

յիշ ևս խաղաղութե զեր աղաչես ։՛՛ սրկ

ես ևս հաւատով՝ աղաչեցուք ևս սրկ

խնդրեցուք ի նմանէ այ և՛ փրկիչ

ջն մերմէ յիշ քեզ ի ժամուս պատ

տանան և աղօթից ։ Օ՛ մարժանի

ընդունելութե արասցէ. լուծիցէ ձայ

նի աղաչանաց մերոց ։ Ընկալցի զա

խընդրուա ծս սրտից մերոց. Թողցէ

զյանցանս մեր ողորմեսցի՛ ի մեզ մեր

զօթք մեր և խնդրուա ծք յա՛մ

ժամ մըտցէ առ՛ջի մեծի՛ տերութե նր ։

յիշ նա տացէ մեզ միաբան ի միով հա

ւատով սրտաւորե՛ վարեսցուք ի

ընտրեալ ժողովոյ ։ Ընդ ամենայն

սէրն ամենակալ հեցուա ։՛՛

Ո՛հ, յո՞ւ տէր։
Ո՛վ ժամ ըմբ պատարագի՛ս և զաւա
Ջրկայ օրս խաղաղութե՛ անցուցա՛։
Ընդ Նորհեա՛ տէր։
Ո՛վ հրեշտա՛ կ խաղաղութե՛ պահա՛։
Ընդ Նորհեա՛ տէր։
Ո՛վ քաւութիւնն և ըղձողութի՛։
Ընդ Նորհեա՛ տէր։
Ո՛վ ընդ խաչին մե՛ծ և կարճ զոր՛։
Ընդ Նորհեա՛ տէր։
Ո՛վ ես ես միաբան ն վա՛ն ձրի՛շմա՛։
Ընդ Նորհեա՛ տէր։
Ո՛վ անձինս մեր և ըզմիմեանե՛նա՛։
Ընդ Նորհեա՛ տէր։
Ո՛վ ամենայն ազգ յանձն եղիցո՛ք։
Ընդ Նորհեա՛ տէր։
Ո՛վ ողորմեա՛ մեզ ա՛ծ մեր ըստ՛։
Ընդ Նորհեա՛ տէր։
Ո՛վ ողորմեա՛ մեր ողորմեա՛ մեր ողորմեա՛։
Ընդ Նորհեա՛ տէր։
Ո՛վ ողորմեա՛ տէր։
Ո՛վ ողորմեա՛ տէր։
Ո՛վ ողորմ

Ի ՔԱՀՐԻ ԻՒՐՔԱՆՉԻՑ ԸՆԴ
ամմանի՛ն ըլլաք հրեշտակաց.
և զրկաց երկրնաւորաց.

✤ Ծննդ. ✤ Ել. ✤ Ղեւտ. ✤ Թուոց.
✤ Ընդ դպրքն եղանակն վերջաւորութեան ըստ
խորհրդոյ աւուրն.

Յաղմոս արձակէք ոտն ուխտի մերոյ. դպիրք
Հայնիւ քաղցրութիւն ի շրթունս հոգեւորս.
Սաղմոս ասացէք ոտն ուխտի մերոյ. դպիրք
Հայնիւ քաղցրութիւն ի շրթունս հոգեւորս.

սրկ

Ասաւ ան հանդիսատ բարբառով. ըսբ
ըսբ ըսբ տէր զօրութեց.

դպ

Ասրմին ասուածայայն. և արիւն
փրկչական կայ առաջի՛ն. երկնային
զօրութիւքն յաներևոյթս. երգեն և
ասեն անհանդիսատ բարբառով. ըսբ

սրկ

Ես ասեմ ձեզ զի ոչ կամիմ զմահ մեղաւորի.
Հայնիւ քաղցրութիւն ի շրթունս հոգեւորս.

սրկ

Ես ասեմ ձեզ զի ոչ կամիմ զմահ մեղաւորի.
Հայնիւ քաղցրութիւն ի շրթունս հոգեւորս.

սրկ

Ո՞րհնեա տէր.
Տէր ընծ օրհնեսցէ զամենեսեանդ.
Ա՛ր ոք յերեսայեցն. մի՛ ոք ի թերատե
հաւատոյն. և մի՛ ոք յատաշխարհ
ղաց և յանմաքրից մերձեսցի՛ յանձ
այն ի խորհուրդս.

ՀՈՐԱՅ ԵՐԵՔ. ՀՈՐԱՅ ԵՐԵՔ. ՀՈՐԱՅ ՀՈՐԱՅԵՐԵՔ ՏԷՐ ԵՂԻՐ
ՀՈՐԱՅ ՀԱՐՍԱՆԻՔՆ ԱՐԵՒՄՏԻՑ.

Թիւր՝ վերին զօրաւոր ըմբռնեցաք հարսանեաց
հիացեալ զարմանալի՛ն և պատուական՝ ամենայն
սրբոցդ՝ ուրախ՝ և ցնծալի՛ն ամենայն հրեշտակաց
ահա զարկէք ձայն ուրախութեան՝ ամենայն
ազգք երգեցէ՛ք և մի՛ամտիք՝ ամէն։ Ա՛յ
ժողովուրդն ոչ ունէր ամենևին ուրախութիւն՝ ո՛չ
ուրախ լինէրուք երկինք և ցնծա՛ցեն հիմունք
մի՛ ժա՛նգք աշխարհիս՝ Ա՛յ աստուա՛ծ
ծրն յարիտեանս՝ ի յերկրի և
երեցաւ՝ և ընդ մարդիկ՝ շրջեցա՛ւ
ցաւ՝ զի կիցուսցէ զանձի՛նս մեր։

✠ ԱՐԱՔԻ ՀԱՒԱՏՔԱԲԱՐԻ։

Ո՛ր՝ ինձ երբայ ներսիսի՛ն՝ ի կատու հրաշ
նի՛ւթս քահանայ՝ ընծայաշա՛ռնս։
Լինջամիջոցառիւ բան նիշդ աղաստ
ժամ։ Լոյս իջեալ ի յերկինքն
ցրնկան քո՛ պատարագ. յանձն
առեր բան զիւր ընդ աշխա՛ն կերպ
սեն։ Ի՛ւր սերովբէքն և քերովբէքն
հիացեալ զարմանալի՛ն և պատու
թիւր՝ վերին զօրաւոր ըմբռնեցաք հարսանեաց
սրդ՝ ուրախ՝ և ցնծալի՛ն ամենայն հրեշտակաց
ահա զարկէք ձայն ուրախութեան՝ ամենայն
ազգք երգեցէ՛ք և մի՛ամտիք՝ ամէն։ Ա՛յ
ժողովուրդն ոչ ունէր ամենևին ուրախութիւն՝ ո՛չ
ուրախ լինէրուք երկինք և ցնծա՛ցեն հիմունք
մի՛ ժա՛նգք աշխարհիս՝ Ա՛յ աստուա՛ծ
ծրն յարիտեանս՝ ի յերկրի և
երեցաւ՝ և ընդ մարդիկ՝ շրջեցա՛ւ
ցաւ՝ զի կիցուսցէ զանձի՛նս մեր։

Ով կա ոնց տէր աստըւածդ ըմեն.
Իսրէլցոց վասըն մեր. Թագե-
ցաւ և յարեաւ. հաւատարիմ եղև
ուխտիւրին և համբարձաւ փառօք ։
Ի կայք ժողովուրդք. զօրհնեա՛
ըմեն հրեշտակաց ուրգեացդ նըման
սաղմոսերգ. տա՛ւրք. տ՛ւրք. ըմեն
ես ըն աստըւածդ մեր ։

Հրեշտակայի՛ն կարգաւորուածք
լըցեր անտըւածա՛ծ. զքո՛ ըմբ զկ-
կեղեցի՛ն. Հաղարըւք հազարաց հը
րեշտակապետըւք կան ն ամէնքո՛
քո՛ն ։ Ի՛ն բիւրըք բիւրուց հրեշ
տակըք պաշտեն ըզքեզ ըն. Ա՛ի
մարդկանէ հա՛ճելի ըլնուլ զօրհ
նո՛ւթիւնն։ Զայնքե՛ խոյ ըրտա
կա՛ն նահա՛տ. տա՛ւրք. տա՛ւրք. տա՛ւրք
տէր զօրուն թեամ՛ն ։

Այր ներսահս յերկինից ի յիս բրկեաւ
որ թագաւորդ ես յաւիտեանից ողջ
Ա՛ռնակաւ ես Տէր զօրութեամբ նդ.

✤ Ալաքէլցի, ✤ Մարգարէից, ✤ Հայրապետաց։

Երկերիր խաղալ՝ մայր՝ զերթեան։
փաշա՛ռք ի բարձունս անտուճոյ.
մայ ցն օրհնեն զգեցեալ ահաւոր։
Այրբարեբար՝ ցերց մեծ ես հրեշտակաց
ի՛ր զի՝ նրանց ըստ արժանի չէ հրեշտակաց

✤ Արտիստաց,

Հոգի՛ս նոյ ցյա՛։
ծո՛ ցերթիդ. և՛ հանգուստց՝ ըզ
ըզպատ տարագս. հաշտեցուցի՛ աստ
նահանդ՝ զի հաւատով մատուսցէ՛ք
քայլերեա՛նդ ես յայմ ինձ։ Ա՛յ
դիս նոյ՝ ի՛ր թիւ սրբոց փոյ յատ
պատ տարագս։ Այդ համարեա՛ զնոյ
ընկալ հայր սրբ մարդասէր ըզ

Ա՛մէն յիշատակի հանգուցեալ

✤ Պահոց Ննջեցելոց։

Ո՞ւր ցնծայ նա ոտի հակայ յընթա-
ոտի վեսայ զի ելնէ յոգաստե՛ւ խրմի
Յարևո՛ւ ի՞նչ ըզխորն խոր. և ինքն
✤ Եւ գան խնկարկեալ՝ ի նը խորհուրդն։
Աստղին ազուռնական. և արիւն վրկ՝
Ո՞ւր ոք յերախայից. մի ոք ի թեր՝
խորհրդոյ աւուրն՝ կանգնեալ։
✤ Եւ դպիրքն երգեն զվերջաւորութիւնն ըստ
Սաղմոս աստուածն ասէ՝՝։
Տէր ած օրհնեսցէ զամենեսեան դ
Ցարժամ քահանայն ասէ։
✤ Եւ թէ հանդիսաւոր օր լինի՝ և պէք խոր-
հուրդն վերաբերել կարգիս, այս է արարողութիւն։
Նակալ ի քում ազգայութե՞ն դ
քա՞ են մեզ բարեխո՞ս. ա՛ր ամե-
քոց սրբոց այս անուն։ Ա՛սէն զի ստ-
րե՞մք. ա՛ր ո՞ր պըսակիչդ ես
Ո՞չ ես զանունդ քո վանեսո՞ւմ
քեզ պատասխանդրես մատուցանեմք։
Ո՞ր խոնարհութե՛ն ելիր ի կերպի՞ս
Եւ լսես ծագեա՞ս յարարածո՞ս քո՞։

Ամէն հոգւոյ զօրութիւն տէր եւ ամենայն մարմնոյ ։ պատարագողն խնկարկէ եւ հարցանէ ։

Տէր Աստուած մեր որ ընտրեցեր զՄովսէս եւ զՀարոն ի քահանայապետութիւն քո սուրբ ։ եւ տեսիր զհաւատս նոցա եւ մատեր Թագաւոր վառարանի ։ համբարձիր զձեռսն քո ի վեր ։ համբարձին զձեռունք քո ի վերայ ձերոյ ժողովրդեանդ սուրբ ։ եւ ի քեզ յուսացեալ ։ եւ ի քեզ ապաստանեալ ։ եւ ի քեզ հաւատացեալ ։ եւ ի քեզ ապաւինեալ ։ եւ ի քեզ ակնկալեալ ։ եւ ի քեզ ամենայն ըմբռնեալ ։ եւ ի քեզ ամենայն ըմբռնեալ ։ եւ ի քեզ ամենայն ըմբռն

կուշտ. մի պատրանք և խաբէութե-
Թակուրք. մի՛ նենգուրք խոստման-
ցուք յաշխ Թս առաջին սեղա-
նոյս ոչ ահիւ : Ար՛ խոշճիւ և գայ
եւ ես և հաւատով և սրբութե կացու-
տիր ո՞ղորմած.
Ո՞ւր ես խաղաղութե ըզնոր աղա՛-
ղիս մարդկան.
Օրհնեալ եկեալ անուամբ տեն :
ջանիցէ ի վերայ ժողովրդեանն ասելով.
թէ և առնու ի ձեռաց սարկաւագին. եթէ
պատարագողն երկրպագէ ահիւ և դողու-

Ար՛ ընդ երեսս քահանայապետին
ընծայեաց բերկրանք ըզհայրդ :
Ար՛ ինքն ես Թագաւոր փառաց :
Ար՛ ընդ երեսս Թագաւորին հանդիսապետ
Ար՛ և սա Թագը վրաց և որ զօրութեց
համարձակ իշխանք զերկուսն ձեր՛.
ընդ հնումն կամ
Ար՛ ոչ ի զգեստ ամենեցուն
հերոյ. որ կարօղ ի պատերազմի :

բառնս երկիք և աղօթեցէք։

դիւրաճայն խորհրդոյս առ դը
արբուէ. և որք չէք կարօղք հաղոր
աղջկին տուք միաձանց ի համբոյր
Աստուածոյ երկիր պաղեսացիք։
Աստուձին քո տէր։
Ո՞ր ընդ հոգւոյդ քոյմ։
Ո նորհօք և մարդա՞։ Ասաղաղուի ա՛
Ո՞ր ընեաք տէր։
Ո՞ր ընեաք տէր։
Ո՞ր ընեաք տէր։

ՀՆԱՐՔ ԸՂՔԵՐ. ևՔՈՆԴ ՆԱԵՒ ՀՈԳ ՍԵՐ
քաւեցոյս. Ընդ հրեշտակացն օրհ
մեր մի լիշեցոյս. այլ զերծուք զոյ
և պատմեմք զայս ամէն յամէն Ի զմեղս
Ա ՔՐ համբառնամք զաչս ունիմ յոլ. դպ
տեառ զօրք վերնականք։

բազմաւոգեաւ սրբոյն. և շուրջ սա
ՍԱՐԿ
Ա՛րք հաճատուկ կոյք յանդիման. ՏԵՍՔ
թեն. որոմ սրօքէն են սրբեալան
Ի՛ր ի մի բերան։ Ա՛կատանական ա
նեայք բարձել ըզձայն. տուք օրհնու
հանուրըս սխուեցաւ։ Ա՛րդ պաշտօ
Ա՛շխամուի ըն հեռացաւ. սերն յընդ
Ա՛մբողջըս յօդ լըմնան սրբեաւ։
տրեաւ։ Ա՛կնդեցիս մի անձն եղև.
Նայն հընչեցաւ. ոբ ողջունի հրեշտակն
ա՛ն առատբազմեցաւ։ Ա՛սղղուե

Ա՛ՄՆ ՍՐԲՈՑ ԱՌԱՔԵԼԻՑ ՏՕՆԻ։

Ա՛մէն ասէ ամէն ի հանդիման տեառն։

Ա՛ր զբաւոյդ փրկուէ՛ որ մի՛շտ ըլլայ
և իւրաքին առնն զայս։

* Խոհ ի՛ համբոյրի աչուց ոսկանք գինի արժան
Ո՛ր ընդ սերոբէն ան և ընդ քերոբէն։

Օ՛ր ընկեա՛ տէր ։

Ո՛րթան և խրա՛ր ։

Ո՛ր գոհացարո՛ւք ընծանէ բոլո-
Ա՛նուիր առ քո՛ զաւր ամենակալ ։
Զամիտս ձեր ընծայեցո՛ւցէք
Ո՛վքեր ընծայեցուցէք
Ո՛ր ընծայեցուցէք ։
Ո՛ր ընծայեցուցէք ։

Օ՛ր ընկեա՛ տէր ։

Ո՛ղորմութի՛ և խաղաղութի՛ և սիրոյ
Պա՛տարագ քո՛ մատչէ գո՛ն ու՛ր ։
Ո՛ր քե՛զ ա՛ստուա՛ծ ։
Ո՛ր նայեցարո՛ւք ընդ զգուշութեամբ ։
Ո՛ր ընծայեցո՛ւցէք բարեաց ընծայեցո՛ւցէք
Ո՛ր ընծայեցո՛ւցէք ։

Օ՛ր ընկեա՛ տէր ։

Ո՛րթան և խրա՛ր ։

Ո՛ր գոհացարո՛ւք ընծանէ բոլո-
Ա՛նուիր առ քո՛ զաւր ամենակալ ։
Զամիտս ձեր ընծայեցո՛ւցէք
Ո՛վքեր ընծայեցուցէք
Ո՛ր ընծայեցուցէք ։
Ո՛ր ընծայեցուցէք ։

Օ՛ր ընկեա՛ տէր ։

Ո՛ղորմութի՛ և խաղաղութի՛ և սիրոյ
Պա՛տարագ քո՛ մատչէ գո՛ն ու՛ր ։
Ո՛ր քե՛զ ա՛ստուա՛ծ ։
Ո՛ր նայեցարո՛ւք ընդ զգուշութեամբ ։
Ո՛ր ընծայեցո՛ւցէք բարեաց ընծայեցո՛ւցէք
Ո՛ր ընծայեցո՛ւցէք ։

Օ՛ր ընկեա՛ տէր ։

մամբ արեան Նորա՝ սղաջէ՛ք ըզ
պատուհասն որպէս ունիմք. հե՛ղ
զի՞ եւս քո եառնէր իմմէ վասն մեր
ՅՄԼՔՆ։ Հայր ո՛րկնաւոր. որ զոր
Ո՞ւրեւէք ի սանդ ամբեան այս է՛։
Օ՞րհնեա տէր։
ՅՄԼՔՆ։
Ո՞ւրեւէք ես այսօր մարմին իմ որ՝
Օ՞րհնեա տէր։
ան. ովանննայ՝ ի բարձունս։
որ եկիր և գալոցդ ես անուամբ
քո. օրհնեալ ի բարձունս. օրհնեա՛լ
ԼԻ ԵՐԿԻՆՔ և ԵՐԿԻՐ ի փառօք

ԴՊ

ՅՄԼՔՆ։ Ա՛ր. Ա՛ր ի զօրութե՞ց։
առեալ ձայնիւ երգակից ն և ասէ ն։
խանութիք վերին սիւտուեցան պարս
ըօրհ՛ք ն. դ՛ զան քո՛ ըօրհ՛ք ն. և ի՞շ
թիդ գո՛վեն զօրութի՛ք սո՛րսին ան՛
քո՛ զ քո՛ր ՅՈՎ և զհրաշալի գ՛տուս
Ամէն զհրաշալի գ՛տուս քո՛ զ քո՛ր ՅՈՎ

ԴՊ

Ո՞ւրեւէք ի սանդ ամբեան այս է՛։
Օ՞րհնեա տէր։
ՅՄԼՔՆ։
Ո՞ւրեւէք ես այսօր մարմին իմ որ՝
Օ՞րհնեա տէր։
ան. ովանննայ՝ ի բարձունս։
որ եկիր և գալոցդ ես անուամբ
քո. օրհնեալ ի բարձունս. օրհնեա՛լ
ԼԻ ԵՐԿԻՆՔ և ԵՐԿԻՐ ի փառօք

ԴՊ

ՅՄԼՔՆ։ Ա՛ր. Ա՛ր ի զօրութե՞ց։
առեալ ձայնիւ երգակից ն և ասէ ն։
խանութիք վերին սիւտուեցան պարս
ըօրհ՛ք ն. դ՛ զան քո՛ ըօրհ՛ք ն. և ի՞շ
թիդ գո՛վեն զօրութի՛ք սո՛րսին ան՛
քո՛ զ քո՛ր ՅՈՎ և զհրաշալի գ՛տուս
Ամէն զհրաշալի գ՛տուս քո՛ զ քո՛ր ՅՈՎ

քեզ ողջ ըմանայ քո բանաւոր հօտիդ։
Օրհնեա տէր։
Յամենայնի ծրհնեա լեր տէր ընդ
ամենայն ոք քեզ մատուցեալ։ Եւ
օրհնեալ լիցի ընդ ողջոյն հոգեղէն
քեզ։ գոհանամք ընդ քեզ եւ ընդ
Էրմէ ընդ քեզ ահ եւ երկիւղ մեծ։
Օրհնեա տէր։
Ամաղաղութիւն ընդ ամենեսեան։
Ինչ ընդ հոգւոյդ քոյոյ։
Ամուծոյ երկիւղածութիւնք։
Ամաջիր քոյ ահ։ Ամրդեւ ահ ամուս
ծոյ ոչ պատրաստիցի. հօր ի
հայհոյութիւն հաճոյ կենցաղ բաշխիս
ի ամէն հեթանոսս արեան քո ամէն։
Ամաղաչեմք ընդ քեզ ողորմեա՛ ի
քեզ ողջոյն հեթանոսաց հօտիդ։
Օրհնեա տէր։
Ամեղ ի եղիցի սա ահ մեղ մերձեցեալ։
Ամաղաչեմ ահ։ որ զնա ահ քո ընդ

Օրհնեաւ զտէրն եւ փառաւորեաւ

Յարութեան Աւետեաց զայս ասաց։

Յիշեա՛ տէր եւ ողորմեա՛։

շատակ ի՛ն եղբ այստարդա՛ աղաչե՛մք
սարեա՛ւագաց. եւ ամ եբց ի՛ղիեի յի
Եպիսկոպոսաց. երիցանց. ուղղափառ
հայրապետաց եբց։ Առաքելազո՛ր
դասեաց. մարտիրոսաց. եւ ամ

Առաքելոց եբց. մարգարէից. վարդ սրկ

Պարհաճեսցէ Աստուած ձեռնամատոյցս։

Յիշեա՛ տէր եւ ողորմեա՛։

Ընդ որս եւ մեզ այդ արասցես բարե՛։ քհ դպ
Ընծայնին եբց կուսին մարիամու՛։ քհ դպ
Յիշեա՛ տէր եւ ողորմեա՛։ դպ

Օրհնեա՛ տէր։ սրկ
հանգո՛ զհոգիս մեր ննջեցեալ՛ն։
արեան սուրբ աղաչե՛մք ընդքեզ
կատարես ի՛ձեռըս մեր. հեղմամբ դպ
Հարկաւոր է ի՛ մերում կեանքի՛ դպ

հրաշալի և աճապարդ յարուցեալն
քան երկիր ըսպասանեմք։
փառք յարուցեալ քո տէր։

* ի տօնի սրբոցն զայս ասաս։

Ամ. և աճապահաճոյ. մարգարէիւն հոյ
բանեսին. առաքելոյն. մարտիրո
սին. այս տունս. որով այսօր զՀիշատակն
կատարեցաք. եղիցի յիշա՛։
Յիշեա՛ տէր և ողորմա՛։
Ուսանողացն մերոց և առաջին լու
սաւորչացն սբց։ Թադէոսի և Բար
գուղիմէոսի առաքելոցն և գրիգորի
լուսաւորչին. Ներսիսի. Ս ըզանի
սի. Յուսկանն. Գրիգորիսի. Ներսի
սի. Սահակայ. Դանիէլի. և Խադայ։
Ամբոցայ վարդապետին. և Գրի
գորի նարեկացւոյն. և Ներսիսի կը
լայեցւոյն։ Յովհաննու և որոտնեցւոյն.
և Գրիգորի և Ովսէփի տաճկա
ցեացն. և սբց գրիգորիսեանց և Ներ

սի_

ախտանց հոլհնաց և հոլհնասե-
ռացն հայաստանեայց. եղիցի յիշա՛:
Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛:
Ի հանգիստեցելոց սրբոց առաքելական
և ածուսոյց կրօնաւորացն Պօղոսի.
Ղնտօնիի. Պօղայ. Մակարայ. Անտո-
նիոսի. աբբա Մարկոսի. Արսակեանի.
Եղեռնի. Ղրեանի. Նշոգրի. Պարսա-
մայ. Յօհաննիսեան և Ամիհօնեանց.
սրբոց Ասիանոյ և Մուշեղեանց. և ամ-
բոց: Հարց և աշակերտելոց նոցին
ընդ ախեզեբս. եղիցի յիշա՛:
Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛:
Թադաւորաց հաւատացելոց սրբոց:
Ղբգարու. Աբասանդեանոսի. Տրդա-
դատայ. և Ներսեհեայ: և ամ սրբ և
բարեպաշտ թադաւորաց և ածասէրց
Քրիստոսի՝ եղիցի յիշա՛:
Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛:
Ընդհանուր ամ հաւատացելոց. արանց

Ի Քուեդ Թագաւորուց քրիստոնէից և
Յունաց Թագաւորուց և Պարսից և
Հայոց Թագաւորուց և Վրաց և
Աղուանից. Ծերոց և տղայոց. և ամ
ենայն հաւատով և սրբութ
իւքն ընկեցելոյ՝ եղիցի յիշա՛:
Յիշեա՛ տէր և ողորմա՛:
Օրհնեա՛ տէր՛ր:
Լուս առաւել զեպիսկոպո՛:
Գոհութի՛ւն և փառք բանին մատու
ցանեմք քեզ տէր մեծ մեր. վա՛ր եր և
անմահ պատարագիս որ՝ ի վեր սրբոյ
սեղանոյս. զի սա մեզ՝ ի սրբութի կեն
դանեաւ պարգևեսցէ: Յոլով շնորհեա
զսէր ջհաստատուի և զերջանկի զհա
ղաղուի՛ ամ ձի: Աշխ եկեղեցւոյ և
ամ ողջոփա եպիսկոպոսաց: Նախ
կոտոսապետին մերոյ և պատրիարքի
հայրապետին ամ հայոց տն (այս անուն)
և մերոյ տէրն եպիսկոպոսին և երջա
նիկ տարեւնապետին տն (այս անուն):
և քահանայիս որ զպատարագս մա
տուցանէ՝ նո՛ վարձն զօրուեց և յաղ

Տէր ողորմեա՛։

Ո՛վ մատուցեալ՝ որ և ածխին պատա-
հաս առաքեալսն զոր ազաչեսդ՝ զմեզ այսր հրաշակերտեցեալ
Տէր ողորմեա՛։

Ո՛վ ամենայն սրբոյն զօրս հիշատակեցեալ՝ զոր ազաչեսդ՝
զմեզ ևս առաքեալսդ զոր ազաչեսդ՝

Տէր ողորմեա՛։

Ո՛վ ևս խաղաղութեամբ զտեր աղաչեա՛։

Տէր ողորմեա՛։

Ո՛վ ընդ հոգւոցդ քոցմա՛։

Ո՛վ եղիցի ողորմութիւն մեծիս այս և՛։

Օ՛րհնեա՛ տէր։

Տատամսի և յաղագս ամենեցունց՝ ան-
դադար աղաչեմ զքեզ Տէր ողորմեա՛։

Ո՛վ եղիցի ողորմութիւն մեծիս այս և՛։

Ո՛վ ընդ հոգւոցդ քոցմա՛։

Տէր ողորմեա՛։

Ո՛վ ևս խաղաղութեամբ զտեր աղաչեա՛։

դպ
սրկ

Տէր ողորմեա։

Ա՛ղ զիւր ամ մեր որ ընկալաւ զսա՛կ
մեր երկնային և իմանալի եւ մատուցա
րանն, զիւրհանական առաքեսցէ առ մեզ
զշնորհս և զպարգեւս հոգւոյն սո՛ւրբ։

դպ
սրկ

Տէր ողորմեա։

Ընկալ կեցո՛ւ և ողորմեա. և պահեա
զմեզ սո՛ւրբ քոյին շնորհիւ։

դպ
սրկ

Կեցո՛ւ սո՛ւրբ և ողորմեա։

Ո՛ամենասրբուհի զձա՛ճինն զմիշտ
կոյսն Մարիամ՝ հանդերձ ամ՛ սրբո
յիշելով, զիւր աղաչեսցուք։

դպ
սրկ

Տէր ողորմեա։

Նո՛ւ և միաբան վո՛ւ ճշմարիտ և՛։

դպ
սրկ

Տէր ողորմեա։

Ո՛անձինս մեր և զմիմեանս՝ ո՛ն մեր
Քեզ ո՛նդ յանձն եղիցուք։

դպ
սրկ

Աղօրմեաց մեզ սո՛ւրբ ա՛ծ մե՛ր՝ ըստ մե՛

դպ
սրկ

Տէր ողորմեա սո՛ւրբ ողորմեա սո՛ւրբ ողորմեա։

Օրհնեա՛ տէ՛ր։

Ո՛վ Սուրբ Երրորդութիւն որ ողորմեցար
Պատճառ եղար
Իմ սարկաւագն ձախէ բարձր։
Քահանայ Քրիստոս տերամբ մերով։
Օրհնեա՛ տէր։
Ո՛վ Սուրբ Երրորդութիւն որ ողորմեցար
Պատճառ եղար
Իմ սարկաւագն ձախէ բարձր։
Քահանայ Խնամարկի՛ և այժ ժողովուրդքն խա-
ղաղին ի վայր։ Իմ սարկաւագն ձախէ։
Օրհնեա՛ տէր։
Ո՛վ Սուրբ Երրորդութիւն որ ողորմեցար
Պատճառ եղար
Իմ սարկաւագն ձախէ բարձր։
Սարկաւագ Աղաչեմ քո՛ տէր։
Քահանայ Ընդունի՛ Տէր զաղաչանս մեր։
Սարկաւագ Ընդունի՛

"Խորբ Խորբ այսօրական մար",
Օրհնեա՛ տէր։
Յիսուսէ։
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից,
և ողորմայ և սրբոյ հոգւոյն. այժմ
հոգի՛դ նը։ Օրհնութիւն հօր
Յիսուսէ։ Խաչը նը • ոգիդ նը •
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ՝
Օրհնեա՛ տէր։
Օրհնեալ Խոգիդ նը ամ ձեռարիտ։
Յիսուսէ։
Օրհնեա՛ տէր։
Օրհնեալ Լուգիդ նը ամ ձեռարիտ։
Յիսուսէ։
Օրհնեա՛ տէր։
Օրհնեալ Խաչը նը ամ ձեռարիտ։
Յիսուսէ։
Օրհնեա՛ տէր։
Օրհնեալ Խաչը նը ամ ձեռարիտ։
Յիսուսէ։
Օրհնեա՛ տէր։
Ալիսայն նը։ Խաչն տէր։ Յիսուսէ

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս.
Օրհնեցէք զՏէր յինս ի բարձունս. ա
Օրհնեցէք զՏէր ամենայն հրեշտակք նորա
Օրհնեցէք զՏէր

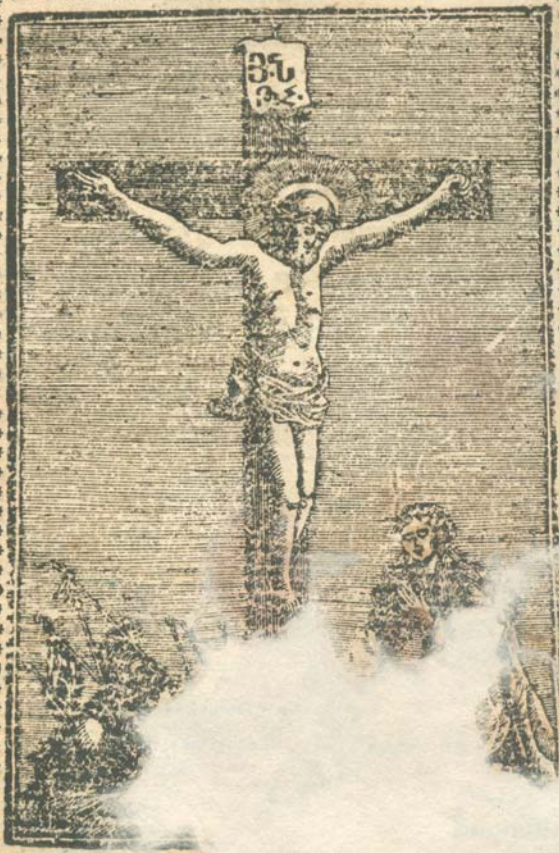

Ընտրեալ հանդերձից յորժամ
զգենու։

ՈՐՀՈՒՐԴ

խորին անհաս ա՛նքա
հնձանն. ո՛ր զարդարե՛ցեր զվե
րին պետրո՛ծդ. ի՛ յա՛ռ
նմա՛ ո՛յնն. գե՛րա
ո՛ հրեղինա՛յ
ա՛ռ՝ ղծեր զա
և նա զե
ո՛ր. ի՛
պրակ

դրախտն ամենի տեղի բերկրանաց
Ընդէրնոյնոք քո՛ր միածնին նորո՛
գեցան արարածք ամենայնին. և վե՛
բրատին մարդն անմահացա՛ւ. զարդ
դարեալ ի զգեստ անկողոպտելի՝
Ի՛նձրևածին բաժակ հրահոսան.
որ հեղոյր յառաքելան ի՛նբ վեր
նատաւճնն. հե՛զ և ի մեզ հո՛գիդ ո՛ր
առատե՛ա՛ց. ընդ պատմուճանին
զքո՝ զնմանատուի՛ն: Տան քումն վայելչ
սրբուի՛. որ ըզգեցեալ ըզվայելչութի՛ւ
սրբութի՛ վառեաց ընդ ինչ քո՛ ա
ծեա՛ւ՛ր. պատե՛ա՛ր զմի՛ չս մեր ծի՛շ
մարտուի՛ր: Ա՛ր զարատագործ բա
կէս քո՝ առա՛ծեր ընդդէմ աս
տեղա՛ծ՝ ։
մեր կարող
ձեռա՛ց աս
մարդ թ
ըզմիա

Լուսոյիկ սրբուհի զձեռս իմ հաշուրջ
եղից զսեղանով քով ՚ի որ։ Պատ-
արա ինձ ՚ի որ զի ես յանբծուն ի՞
մոմ գ[illegible] ՚ի որ յուսացայ զիմն
եղէկ հ[illegible] փորձեա զիս ՚ի ո՛ւ
քինդ[illegible] ես զերկիւղս
իմ [illegible] քո ՚ի որ
աու[illegible] աչս եղէկ
[illegible] ես ց
յաճ[illegible]
[illegible]
[illegible]

ՈՒՆԿԱ
ՂԻ ԿԱՄ
ԽՕՍ ԱՐ
ՄԵՆ ՁԱՇ
ՕՐՀՆԵՑԻՑ ՁՔՆԴ ։
ԿԱՑԴԵ ՀՈՒՂՂՈՒԵ.
ՂԵՍ ՍԻՐ ԵՒ ՈՂՈՐՄԱ
ՀԱՆՔԾՈՒԵ ԻՄՈՒՄ ՊՆ
ԵՆ. ԵՒ ԱՂՆԻՑ ԼԻՆԻ ԿԱՇԱՌՔ ։
ՄԻ ԸՆԴ ԱՐԱ ԱՐԻՒՆԱՀԱՂՈՂ ՁԿԵԱՆԱ ԻՄ։
ՅԱՐԿԻ ՓԱՌԱՑ ՔՈՑ ։ ՍՒՆ ԿՈՐՈՒԱՑ
ՊԱՏՈՄԵԼ ԶԱՄ ՍՔԱՆԷԼԻՍ ՔՈ ։ ՏԻՐ ՓԱ
ՏԱՐԱՑ. ԵՒ ԸՆԴ ԱՄԲԱՐԻՇՏԱ ԵՍ ՈՂՆԵՐԱ
ՏԱՑՑ ։ Ի ՈՒՐԱՑԻՑ ՍՊԱՌՔԻՑ ՊՁԵՒԱՒ ԻՄ.
ԵՒ ՇՈՒՐՋ ԵՂԵՑ ԶԱԵՂԱՆԱՒՔ ՓՈՂ ՏԵՐ ։
Ի ՍԵՐ ԻՆՁ ՁՅԱՅՆ ՕՐՆԱԻՔԵ ՔՈ. ԵՒ
ՊԱՏՈՄԵԼ ԶԱՄ ՍՔԱՆԷԼԻՍ ՔՈ ։ ՏԻՐ ՓԱ
ՐԵՑԷ ՁԼԱՅԵԼՈՒԻ ՏԱՆ ՔՈ. ԵՒ ԶԱԵՂԻՑ
ՅԱՐԿԻ ՓԱՌԱՑ ՔՈՑ ։ ՍՒՆ ԿՈՐՈՒԱՑ
ՆԵՐ ԸՆԴ ԱՄԲԱՐԻՇՏԱ ԶԱՆԱՆ ԻՄ. ԵՒ
ՄԻ ԸՆԴ ԱՐԱ ԱՐԻՒՆԱՀԱՂՈՂ ՁԿԵԱՆԱ ԻՄ։
ԱՐՈՑ ՁԵՌՔ ԻՒՐԵԱՆՑ ՅԱՆՕՐԻՆԱՒՔԵ
ԵՆ. ԵՒ ԱՂՆԻՑ ԼԻՆԻ ԿԱՇԱՌՔ ։ ՏԻՐ
ՀԱՑԴԵ ՀՈՒՂՂՈՒԵ. ԻՄ ՄԵԾՈ
ՕՐՀՆԵՑԻՑ ՁՔՆԴ ։ ՈՒ Ի։

✤ Եւ ասա ասէ, Յովհաննէս ասէ
✤ Եւ մերձակայ քահանայն ասէ, Աղոր
✤ Եւ նոքա ասեն, Ո՛չ առաւել ասէ եւ չձեզ
Յիշեալքն եւ զմեզ առնէին անմահ գ
ան ոմն՝ Յիշեալ լինէք առաքեալ ան
ղաղակեցէք առ որ համարիկը. ծ
և այլն ոմն ի թիւն, 351։
Ո՛ եւ ես ձեզ ասեմ աղաչեցուք զՔրիստ
ւան վրիպեսցէ զմեզ ի մեղաց. և ա
ցուսցէ զնորհիւր ողորմութեանն իւրոյ։
ի մեզ առաքեալս և առաքեալ ասէ ըն։
Ա
անուանի իմ,
և խոսէ արա
9

Զհանգստեան աղօթս և զաղա-
չանս ընկալ մարդասէր ած՝ ի հա-
ճոյս բարեբար կամաց քոց։ Այլ մեր
մեղաց և բազում յանցանացն Թո-
ղուի շնորհեա։ Եւ քեզ փառք յա-
ւիտեանս ամէն։

Փառք քեզ տէր ած մեր որ պատուիրե-
ցեր զօրս զայս բառնալ և խաղաղութիւն
անցուցանել։ Արդարեր ած զառաջի-
կայ դիշերս որ ի քէն մեր գալոցէ՝ ի-
մեղաց փրկեա. ի չարեաց ազատեա.
և՛ի գործս բարիս առաջնորդեա։
Ո աւետաս օրհնու[illegible] և[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

մեռց զեկեղեցի շինողաց. երախտա
ւորաց՝ պողատուրէից՝ սպասաւորաց
և այնոցիկ ոչք ընդ հովանեաւ նոյ
տաճարիս են հանգուցեալ։ Ես ած՝
օգնեա Թադաւորաց քրիստոնէից
և հշխանացն բարեպաշտից. զօրաց
և զաւակաց նոցին՝ պահելով ի խա
ղաղութեան. Ես ած մեր պահեա զա
ռաքնորդս և զեպայրութիւն մեր ամ
բողջ և անխռով ի կամս ողորմութ
քո։ Հշանաւ նոր և պատուական
խաչէ քո հալածեա զերեւելի և զա
ներեւոյթ թշ ի սահման
մերոց և ի
ցրուեա
նզ քեզ
Օրհնե
ուգա
և Տ

650.000